

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra veřejnoprávních disciplín

**Přestupky proti majetku a jejich vyřízení
správními orgány v prvním stupni**

Rigorózní práce

**Offences against property and their settlement by
administrative authorities at first instance**

Rigorous work

PRAHA, 2023

AUTOR PRÁCE:

Ing. Mgr. Petr Liška

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce na téma „Přestupky proti majetku a jejich vyřízení správními orgány v prvním stupni“, je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v diplomové práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze dne: 28. 02. 2023

.....
Ing. Mgr. Petr Liška

Anotace:

Předložená rigorózní práce se zabývá přestupky proti majetku a jejich vyřízením ze strany správního orgánu v prvním stupni. Úvodní kapitoly jsou zaměřeny na historický vývoj přestupkového práva, vymezení přestupku a správního deliktu, a to před a po účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Dále je zaměřena na přestupky proti majetku dle § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích a na samotný proces přestupkového řízení, kde je důraz kladen především na dokazování a způsoby rozhodnutí ve věci. V závěru rigorózní práce jsou zpracována přestupková statistická data Úřadu městské části Praha 9, Odboru občansko správního, zejména se zaměřením na úspěšnost přestupkového řízení, a vyvození celkového závěru rigorózní práce.

Klíčová slova:

Přestupek * správní delikt * přestupkové řízení * přestupky proti majetku * dokazování * rozhodnutí ve věci

Annotation:

The submitted rigorous thesis examines property offences and their settlement by the administrative authorities in the first instance. The introductory chapters are focused on the historical development of misdemeanour law, the definition of misdemeanour and administrative offence, before and after the entry into force of Act No. 250/2016 Coll., on the liability for misdemeanours and the proceedings thereon. Furthermore, it addresses offences against property according to Section 8 of Act No. 251/2016 Coll., on certain offences, and the process of the offence proceedings themselves, where the emphasis is mainly on evidence and methods of deciding the case. The thesis concludes with an analysis of the offence statistical data provided by the Prague 9 Municipal District Office, Civil and Administrative Department, with a particular focus on the success rate of the offence proceedings, including findings and conclusions of the thesis.

Keywords:

Misdemeanour * administrative offence * misdemeanour proceedings * property offences * evidence * decision-making

Obsah

1	Úvod	6
2	Historický vývoj přestupkového práva na území České republiky.....	8
2.1	Období od 2. pol. 18. století do vzniku ČSR.....	8
2.2	Období od vzniku ČSR do II. světové války	11
2.3	Období po druhé světové válce až do sametové revoluce	14
2.4	Období po sametové revoluci v roce 1989 až po současnost	17
3	Přestupky.....	19
3.1	Pojem přestupku dle zák. o přestupcích.....	19
3.2	Pojem správního deliktu v době účinnosti z. č. 200/1990 Sb.	20
3.3	Současné pojetí správního deliktu	22
3.4	Pojem a znaky přestupku v současné době	24
3.4.1	Společenská škodlivost.....	25
3.4.2	Protiprávnost	27
3.4.3	Výslovné zákonné označení.....	27
3.4.4	Znaky stanovené zákonem	28
3.4.5	Nesmí se jednat o trestný čin	28
4	Přestupky proti majetku	30
4.1	Krádež, zpronevěra, podvod, zničení nebo poškození věci	31
4.1.1	Krádež.....	33
4.1.2	Zpronevěra.....	36
4.1.3	Podvod	36
4.1.4	Zničení nebo poškození věci	38
4.2	Neoprávněné užívání cizího majetku	39
4.3	Přisvojení si cizí věci	41
4.4	Ukrytí, užívání nebo převedení věci	44
5	Způsoby vyřízení PŘ proti majetku SO v prvním stupni.....	46
5.1	Účastníci řízení, osoby na řízení zúčastněné.....	46
5.1.1	Účastníci řízení.....	46
5.1.2	Osoby na řízení zúčastněné.....	53

5.2	Postup před zahájením řízení o přestupku.....	57
5.2.1	Prvotní vyhodnocení přestupkové věci správním orgánem	59
5.2.2	Šetření správního orgánu před zahájením řízení o přestupku.	62
5.2.3	Odložení věci.....	67
5.3	Postup v řízení o přestupku.....	74
5.3.1	Zahájení řízení	74
5.3.2	Ústní jednání	77
5.3.3	Řízení navazující na kontrolu	79
5.3.4	Dokazování	81
5.3.5	Ust. § 51 a § 52 správního řádu	83
5.3.6	Ust. § 82 ZOPŘ.....	95
5.3.7	Zajišťovací prostředky	97
5.3.8	Přerušování řízení.....	101
5.3.9	Zastavení řízení.....	104
5.3.10	Narovnání.....	108
5.3.11	Zvláštní druhy řízení	112
5.3.12	Rozhodnutí o přestupku	127
5.3.13	NÁKLADY ŘÍZENÍ.....	134
6	Statistická data ÚMČ Praha 9.....	136
7	Vyvození závěrů de lege ferenda	160
8	Závěr	163
9	Seznam použité literatury	165
	Seznam použitých grafů a tabulek:.....	174
	Seznam použitých zkratk:.....	175
	Přílohy	II
	Statistický výkaz ÚMČ Praha 9 za rok 2018.....	II
	Statistický výkaz ÚMČ Praha 9 za rok 2019.....	VII
	Statistický výkaz ÚMČ Praha 9 za rok 2020.....	XIII
	Statistický výkaz ÚMČ Praha 9 za rok 2021.....	XIX

1 Úvod

Téma této rigorózní práce, které bylo zpracováno pod názvem „Přestupky proti majetku a jejich vyřízení správními orgány v prvním stupni“ si autor vybral s ohledem na jeho současné působení, coby odborného referenta na Úřadu městské části Praha 9, Odbor občansko správní, oddělení občansko správní (dále jen „ÚMČ Praha 9“), kde působí již přes 3 roky. Náplní této funkce je zpracování přestupků, a to zejména ve smyslu zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZNP“). Před tím dvacet let působil u Policie České republiky, kde se zabýval jak přestupky, tak trestnými činy s tím, že zejména posledních deset let činné služby, se zabýval vyšetřováním závažné hospodářské trestné činnosti.

Uvedené téma se zejména jeví jako zajímavého z toho hlediska, že k datu 01. 10. 2020 vzešel v účinnost zákon č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „novela trestního zákoníku č. 333/2020 Sb.“), v rámci kterého došlo ke zvýšení hranice výše škody, jež odlišuje trestné činy od přestupků, kdy a priori se dalo očekávat zvýšení počtu přestupků, jejichž obligatorním znakem je škoda. Dalším hlediskem byl zájem na zjištění skutečné úspěšnosti přestupkového řízení na ÚMČ Praha 9.

V případě metodiky rigorózní práce bylo čerpáno z rešerše současně platného právního řádu České republiky, a potažmo práva Evropské unie (dále jen „EU“) jejíž je Česká republika členem, kdy důraz byl rovněž kladen na ústavní základy České republiky, zejména pak na ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava ČR“) a na Listinu základní práv a svobod, vyhlášené předsednictvem ČNR dne 16. prosince 1992 jako součást ústavního pořádku České republiky (č. 2/1993 Sb.), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „LZPS“).

V počátečních kapitolách je zpracován historický vývoj přestupkového práva na území České republiky od druhé poloviny 18. století, až do současné doby. Dále došlo k vymezení pojmu „přestupek“ a „správní delikt“ a to před účinností

zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále rovněž jen „ZOPŘ“), jakož i v době jeho účinnosti.

Následně jsou blíže specifikovány přestupky proti majetku dle ust. § 8 ZNP, a to i v rámci jejich odlišení od trestného činu. Nejobsáhlejší kapitolou je pak kapitola, která se zabývá způsoby vyřízení přestupků proti majetku správními orgány v prvním stupni, kde se autor mimo jiné zabývá příslušností správního orgánu v prvním stupni, účastníky přestupkového řízení, jakož i osobami na řízení zúčastněnými a dalšími osobami, jež vystupují v řízení. V návaznosti na to, se poté zabývá postupem správního orgánu v prvním stupni před zahájením řízení o přestupku a v řízení o přestupku, kde je zejména kladen důraz na zahájení řízení o přestupku, dokazování a rozhodnutí ve věci.

Další stěžejní částí rigorózní práce je vlastní analytické zpracování statistických dat ÚMČ Praha 9 z elektronického systému „VITA Přestupky“, které je zaměřeno na strukturu přestupků a úspěšnost přestupkového řízení dle předem vymezené škály úspěšnosti s akcentem na přestupky proti majetku dle § 8 ZNP. Současně jsou zde popsány i hlavní faktory, které měly vliv na celkový nápad oznámených přestupků a jejich následné vyřízení. Na tuto kapitolu poté navazuje vyvození závěrů de lege ferenda a samotný závěr rigorózní práce se shrnutím výsledků analýzy statistických dat.

2 Historický vývoj přestupkového práva na území České republiky

Historický vývoj přestupkového práva na území České republiky lze v obecné rovině rozdělit na období od druhé poloviny 18. století do vzniku Československé republiky, poté období od vzniku Československé republiky do druhé světové války, a dále období po druhé světové válce až do sametové revoluce, a období po sametové revoluci v roce 1989 až po současnost.

2.1 Období od 2. pol. 18. století do vzniku ČSR

Autor Martin Škurek ve své knize¹ uvádí, že k postihu přestupků (potažmo správních deliktů) spadá do širšího rámce správního trestání, jež má na území českých zemí dlouhou tradici, a to od druhé poloviny 18. století. V době takzvaného „policejního státu“, kde základní snahou samotného fungování a existence policejního státu byla regulace společenského života občanů ze strany státu a jeho aparátu. Touto regulací měla být současně docílena ochrana státu, potažmo jeho panovníka a jeho orgánů v rámci jejich činnosti. Svou činnost měly orgány státu vykonávat v zájmu blaha celého národa. Poprvé se pojem správní delikt objevil ve „Všeobecném zákoníku o zločinech a trestech za ně“, který byl vydán v roce 1787 za vlády Josefa II. V tomto zákoníku pak měla stíhat správní delikty politická vrchnost s tím, že trestní soudy pak měly řešit zločiny. Z tohoto je zřejmé, že v případě zločinů se jednalo o závažnější činy a v případě správních deliktů, se jednalo o činy méně závažné (tedy obdobně jako je tomu v současné době v případě přestupků a společensky závažnějších trestných činů).

V případě Všeobecného zákoníku o zločinech a trestech za ně, se jednalo o poměrně přelomový právní předpis, neboť:

- v případě trestu, měl být tento trest přiměřený spáchanému deliktu,
- byla zde patrná snaha o převýchovu pachatele v duchu osvícenské filozofie,
- jsou zde uplatněny principy „nullum crimen sine lege“ („žádný zločin bez zákona) a „nulla poena sine lege“ (žádný trest bez zákona) v soudní praxi,

---

¹ str. 18 až str. 21, ŠKUREK, Martin. *Evropské správní právo trestní a postihování přestupků v ČR*. Praha: Leges, 2015, 224 s. ISBN 978-80-7502-094-9.

- de facto došlo k potlačení libovůle v rámci rozhodování soudů (jakož i příslušných orgánů rozhodujících o správních deliktech) a stanovení trestů.

V roce 1803 byl za vlády Františka II. vydán Josefínský trestní zákoník, coby další zásadní právní předpis, který obsahoval rovněž úpravu i správních deliktů. Tento právní předpis byl v dané době zvláštní zejména tím, že toliko obsahoval hmotněprávní úpravu, tedy výčet skutkových podstat zločinů, přečinů a přestupků. Správní delikty byly v tomto Josefínském trestním zákoníku označeny jako policejní delikty, kdy i v tomto případě pak byla zachována věcná příslušnost politické správní vrchnosti v případě správních deliktů (resp. „policejních deliktů“). Shodná úprava pak byla zachována i v případě trestního zákona z roku 1852.

Následně docházelo v průběhu 60. a počátku 70. let 19. století v závislosti na vývoji politických poměrů, ke střídatému přesunu příslušnosti stíhání přestupků a správních deliktů mezi soudy a správními orgány, kdy v časech Bachova absolutismu soudy řešily trestné činy společně s přestupky a správními delikty s tím, že následně pak trestním řádem z roku 1873 bylo stanoveno, že veškeré správní delikty a přestupky, jež upravoval trestní zákon, budou řešeny soudy. Nicméně poměr těchto deliktů byl vymezen následně tak, že delikty, jež nebyly prohlášeny za trestní skutky, patří do příslušnosti úřadů politických. Současně však vedle tohoto trestního zákona existovala řada dalších zákonů, které obsahovaly skutkové podstaty jak správních deliktů, tak přestupků, jež byly věcně příslušné řešit (jakož i trestat) politické a policejní úřady. Tomu, tak bylo kupříkladu i v případě císařského nařízení č. 96/1854 ř.z., o výkonu opatření a nálezů politických a policejních úřadů, kterým byla okresním úřadům dána pravomoc stíhat a v návaznosti i trestat přestupky proti veřejnému pořádku a správě. Toto nařízení se rovněž neoficiálně nazývalo jako „výpraskový patent“, neboť věcně příslušné orgány měly možnost trestat pachatele i mírnější formou tělesného trestu (tj. „tělesné pokárání“). Jako sankce zde byly vedle mírnějších tělesných trestů, uplatňovány i peněžité pokuty a velmi krátké tresty odnětí svobody.

Významným dalším předpisem této doby bylo i nařízení ministerstev vnitra a spravedlnosti a Nejvyššího policejního úřadu č. 61/1855 ř.z., jehož prostřednictvím byla dána pravomoc okresním úřadům a magistrátům stíhat a trestat přestupky, jež nebyly upraveny trestním zákoníkem (tj. tedy přestupky,

kteřé nebyly prohlášeny za soudně trestné, o nichž rozhodovaly soudy). V tomto nařizení byla rovněž zakotvena i procesní pravidla, zejména zásada inkviziční, materiální pravdy, ústnosti, oficiality, bezprostřednosti, pravidla o obsahu rozhodnutí, volného hodnocení důkazů a procesní pravidla v případě odvolacího řízení.

V následujících letech byla vydávána další nařizení, jež upřesňovala kvalifikační předpoklady úřední osoby řešící přestupky, jakož i jejich postup při řešení přestupků a pravidla odvolacího řízení. Pravomoc obcí stíhat přestupky týkající se výkonu správy na místní úrovni (tj. v rámci samosprávy), upravovaly české obecní zřizení (zákon č. 7/1864 z. z.), moravský obecní řád (zákon č. 4/1864 z. z.) a slezský obecní řád (zákon č. 17/1863 z. z.). Kupříkladu podle § 35 českého obecního zřizení, obecní zastupitelstvo bylo oprávněno vydat obecní vyhlášku týkající se záležitostí místní správy (zejména ochrany veřejného pořádku), kdy za porušení této vyhlášky pachateli hrozila pokuta s tím, že pokud tuto pokutu odmítl zaplatit, tak mu následně hrozila obecní šatlava.

Samotné trestní řízení soudní bylo ovládáno v předmětné době ovládáno zásadou inkviziční, oficiality, materiální pravdy, věcné a místní působnosti, kdy správní úřady (obecní, okresní, magistráty a zeměpanské úřady) musely trestat všechny přestupky patřící do jejich kompetencí, o kterých se dozvěděly, a současně musely objasnit v rámci vedeného řízení okolnosti případu v takovém rozsahu, aby o nich nebyly důvodné pochybnosti. Vedené řízení bylo zpravidla ústní, daný „správní úřad“ rozhodoval na základě důkazů a skutečností, které byly realizovány a tvrzeny přímo v rámci jím provedeného řízení. Důkazy rovněž hodnotil dle svého vlastního uvážení, a to jak v jednotlivostech, tak ve svém souhrnu. Trestní řízení správní znalo i zkrácenou formu řízení, označovanou jako „mandátní řízení“.

Nicméně v tomto období právní úprava správního trestání zůstala roztříštěná, neboť tuto upravovaly desítky právních předpisů obsahujících skutkové podstaty různých přestupků. K tomu dále přistupoval fakt, že samotný proces jejich řešení nebyl upraven jednotně, což vedlo v samotném důsledku k tomu, že mnohé otázky pak musela řešit svými rozhodnutími až soudní praxe. Ani však toto nevedlo k jednotnosti, protože ačkoliv se správní úřady zpravidla řídily

judikaturou Nejvyššího správního soudu, tak tato bohužel nebyla jednotná a stálá. Přestupky byly v tomto období upraveny v říšských zákonech (kupř. zákon č. 39/1883 ř.z., živnostenský řád), císařských patentech (kupř. císařský patent č. 223/1852 ř.z., zbrojní patent), v nařízeních vlády nebo ministerstev (kupř. nařízení ministra vnitra obchodu č. 179/1906 ř.z., plynový regulativ. Jako možný postih (trest za přestupek) správní úřad mohl kupříkladu uložit odnětí oprávnění, peněžité pokuty či v krajním případě krátkodobé odnětí svobody).

I když z akademických kruhů v návaznosti na poukazování na nevyhovující stav, vzešla řada návrhů na úpravu kodifikace procesních předpisů správního práva trestního, tak realita zůstávala neměnná. Roztříštěnost právní úpravy pak vedla k tomu, že správní úřady byly nuceny řešit některé otázky samy, čímž tak de facto vznikalo jakési „obyčejové právo procesní“, které bylo dokonce i v některých případech potvrzováno Nejvyšším správním soudem.

2.2 Období od vzniku ČSR do II. světové války

Z knihy Pavla Matese a kol.² vyplývá, že s ohledem k tomu, že v prvním období existence Československé republiky, se naše republika musela zabývat zejména otázkami ekonomického a sociálního charakteru, nebyla proto pozornost věnována problematice kodifikace správního práva trestního. S ohledem k zájmu kontinuity práva na našem území je současně logické, že naše nově vzniklá Československá republika převzala právní úpravu, která do doby jejího vzniku existovala na jejím území (tedy celý rakouský právní řád), a to prostřednictvím takzvané recepční normy, konkrétně zákonem č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého.

Ústavním základem správního práva trestního pak bylo ustanovení § 95 odst. 1 ústavy z roku 1920³, z něhož vyplývalo, že soudní moc ve věcech trestních

---

² Viz str. 3 až str. 7, MATEŠ, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*, 7. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2017. 239 s. ISBN 978-80-7400-680-7.

³ Ústavní zákon č. 121/1920 Sb., kterým se uvozuje Ústavní listina Československé republiky, Hlava čtvrtá, Moc soudcovská § 95: „(1) Soudní moc v civilních právních věcech přísluší soudům civilním, a to buď řádným, nebo mimořádným a rozhodčím, soudní moc ve věcech trestních přísluší občanským soudům trestním, pokud není zvláštním zákonem přikázána trestním soudům vojenským, nebo pokud věci tyto nemají býti podle všeobecných předpisů projednávány v trestním řízení policejním nebo finančním.“ [online]. [cit. 28. 12. 2021]. Dostupné z: https://www.psp.cz/docs/texts/constitution_1920.html

náležela občanským soudům trestním (pokud nebyla zvláštním zákonem přikázána trestním soudům vojenským), nebo pokud věc neměla být podle všeobecných předpisů projednána v trestním řízení policejním nebo finančním.

Ačkoliv panovala shoda na tom, že by mělo v oblasti správního trestání dojít k reformě, tak k ní nedošlo (a to byť ani dílčím způsobem, ve smyslu kodifikace práva hmotného nebo kodifikace práva procesního). Hned první pokus v roce 1920 spojený s reformou místní správy byl neúspěšný s tím, že obdobně tomu bylo i o dva roky později, kdy neprošel vládní návrh zákona o trestním právu správním a řízení. S ohledem k těmto nezdarům a snaze o jednotnou úpravu správního řízení, bylo zákonem č. 286/1924 Sb.⁴ vládě uloženo, aby do konce roku 1925 (tedy do dne 31. 12. 1925) předložila návrh zákona upravující jednotnou úpravu správního trestání a příslušnost ministerstev. Bohužel tento úkol nebyl ze strany vlády splněn ani v pozdějších letech, kdy nebylo nalezeno všeobecně přijatelné řešení. Dále zákon č. 125/1927 Sb.⁵ ve svém článku 10. předpokládal, že řízení v působnosti politických úřadů bude upraveno vládním nařízením a trestní řízení správní, budou upravena zvláštním zákonem, kdy tento záměr byl naplněn alespoň z poloviny, neboť bylo vydáno správní řízení, coby vládní nařízení č. 8/1928 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadu. Toto nařízení ve svém úvodním ustanovení v § 1 stanovilo, že zvláštní zákony mají upravit trestní řízení správní a řízení před správními senáty, k čemuž opětovně nedošlo. V roce 1928 a v roce 1937, pak neprošel opakovaně vládní návrh zákona o správním trestním právu a řízení, obsahující komplexní úpravu.

I když stav v rovině zákonodárné nebyl lichotivý, tak se v praxi nevyskytovaly problémy zásadnějšího rázu. K tomuto přispěla zejména ta skutečnost, že mezi obecním správním řízením a správním řízením trestním nebyla nepřekročitelná bariéra. V případech, kdy chyběla konkrétní speciální úprava v rámci správního řízení trestního, tak si správní úřady vypomohly obecnými zásadami správního řízení upravenými ve správním řádu, ačkoliv byla jeho aplikace pro oblast správního práva trestního vyloučena. Tím tak de facto ve správním řízení trestním,

---

⁴ Tj. zákon č. 286/1924 Sb., o úsporných opatřeních ve veřejné správě.

⁵ Tj. zákon č. 125/1927 Sb., o organizaci politické správy.

vznikalo jakési obyčejové právo, jež bylo potvrzováno judikaturou Nejvyššího správního soudu (která však nebyla zcela konzistentní).

V návaznosti na výše uvedené, hlavní materie správního práva zůstávala upravena výše uvedenými právními předpisy z devatenáctého století. Jak je tomu i v současné době, tak jednotlivé skutkové podstaty přestupků nebyly obsaženy v jediné právní normě, nýbrž ve vícero právních normách. Skutkové podstaty jednotlivých přestupků v předmětné době existence první republiky, následně přibývaly jako kupříkladu zákon č. 123/1920 Sb., kterým se vydává řád volební do poslanecké sněmovny; zákon č. 193/1920 Sb., branný zákon republiky Československé; zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí; zákon č. 169/1924 Sb., o plemenitbě hospodářských zvířat, a to koní, skotu, vepřů a ovcí; zákon č. 225/1925 Sb., o mimořádných opatřeních bytové péče; zákon č. 111/1927 Sb., proti nekalé soutěži; zákon č. 117/1927 Sb., o potulných cikánech; zákon č. 55/1928 Sb., o cestovních pasech; zákon č. 75/1935 Sb., o zákazu přídatku při prodeji zboží nebo provádění úkonů; zákon č. 81/1935 Sb., o jízdě motorovými vozidly a vládní nařízení č. 41/1938 Sb., jimiž se vydávají všeobecné předpisy na ochranu života a zdraví pomocných dělníků.

Současně v dané době existovala speciální úprava trestně-správní, která byla uvedena ve čl. 2 a násl. zákona č. 125/1927 Sb., o organizaci politické správy, kdy prostřednictvím tohoto článku byly politické úřady zmocněny k tomu, aby vydávaly právní předpisy (nařízení) za účelem zajištění klidu a pořádku. V případě nedodržení těchto nařízení, pak tomu, kdo se dopustil přestupku, hrozily pokuty nebo i dokonce krátkodobé tresty na svobodě. Tyto politické úřady měly obdobné oprávnění i vůči těm, kdo se choval urážlivě nebo hrubě vůči orgánům místní správy a samosprávy. Dále existovala v uvedené době první republiky i speciální úprava projednávání přestupků, jež byla upravena kupříkladu ve vládním nařízení č. 51/1936 Sb., o organizaci policejní správy a služby a o některých opatření v oboru vnitřní správy, jež umožňovala uložit pokutu v takzvaném zkráceném příkazním řízení.

Co se týče přestupků, tak v rámci zavinění byly z části jako „nedbalostní delikty“ a z části byly založeny na objektivní odpovědnosti (tedy v jejich případě se zavinění nezkoumalo), kdy v případě objektivní odpovědnosti současně toliko

postačovalo, že jednání bylo označeno za „závadné“. Většinou se jednalo o normy blanketní, jež měly neurčitě formulovány skutkové podstaty, kdy mezi typický znak patřil odkaz na tehdejší živnostenský řád. Pro tehdejší dobu, jak je již výše uvedeno, byly typickými tresty pokuty a krátkodobé omezení svobody. V dané době se současně vycházelo z toho, že subjektem přestupku mohla být jen fyzická osoba, přičemž pokud byl trest uložen právnické osobě, tak její porušení stíhalo fyzickou osobu, která byla za právnickou osobu oprávněna jednat. Nicméně sama praxe nakonec ukázala s ohledem na růst počtu přestupků právnických osob, jejich význam, jakož i důsledky jednání, že je zapotřebí změn v oblasti právní úpravy přestupků v případě právnických osob. Následně v návaznosti došlo k přijetí zákona č. 77/1935 Sb., o dopravě motorovými vozidly a zákona č. 131/1936 Sb., o obraně státu, kde bylo nově stanoveno, že za situace, že nebyla splněna povinnost postihující právnickou osobu, tak bylo možné trest uložit orgánu právnické osoby, který ji zastupoval. Právnické osoby současně solidárně ručily jak za pokuty, tak náklady řízení. Ostatně s postihem právnické osoby za přestupek počítal i výše uvedený nepřijatý vládní návrh zákona o správním trestním právu a řízení z roku 1937.

2.3 Období po druhé světové válce až do sametové revoluce

Z knihy Pavla Matese a kol.⁶ a knihy Martina Škurka⁷ vyplývá, že se po druhé světové válce v roce 1945, postupovalo zejména z právních norem před okupací, ale současně z některých právních norem, které vznikly v době okupace do osvobození našeho státu. Obecně je známo, že k zásadní změně však došlo v organizaci místní veřejné správy, která byla postavena na takzvaných národních výborech, kdy trestně správní pravomoc přešla v rámci struktury národních výborů, pod takzvané okresní národní výbory. V období od osvobození našeho státu do komunistického převratu v únoru 1948, byly vydávány dekrety prezidenta republiky, kdy byl kupříkladu dle knihy Pavla Matese a kol., vydán dekret prezidenta republiky č. 138/1945 Sb., o potrestání některých provinění proti

---

⁶ Viz str. 7 až str. 10, MATEŠ, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*, 7. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2017. 239 s. ISBN 978-80-7400-680-7.

⁷ Viz str. 23 až str. 24, ŠKUREK, Martin. *Evropské správní právo trestní a postihování přestupků v ČR*. Praha: Leges, 2015, 224 s. ISBN 978-80-7502-094-9.

národní cti (který je rovněž označován jako „malý retribuční dekret“⁸). Na základě tohoto dekretu okresní národní výbory stíhaly méně závažné formy spolupráce s okupanty prostřednictvím napomenutí, pokuty, ale i prostřednictvím vězení.

Následně po únoru 1948 došlo k zásadní změně v oblasti správního trestání, která de facto trvala do roku 1989. Tato zásadní změna byla započata takzvanou „právníkou dvouletkou“, v rámci které došlo k legalizaci represe a nezákonnosti ve prospěch komunistického zřízení. Byly zlikvidovány ústavou zaručené osobní svobody i politická práva, vše ve prospěch jedné vládnoucí komunistické strany. V roce 1950 byly vydány Národním shromážděním Československé republiky dva zákony, a to:

- Zákon č. 88/1950 Sb., Trestní zákon správní⁹, který vycházel ze systematiky trestního zákona soudního a jehož prostřednictvím mohly národní výbory za přešupek uložit dokonce i trest odnětí svobody, a to až s dobou trvání na dva roky, či propadnutí jmění.
- Zákon č. 89/1950 Sb., o trestním řízení správním (trestní řád správní)¹⁰, který vycházel z trestního řádu soudního, kdy vesměs okresní národní výbory byly věcně a místně příslušné v oblasti správního trestání.

Oba dva tyto zákony ve svých důvodových zprávách, v duchu tehdejší doby poukazovaly na třídní charakter, podporu komunistické moci a v návaznosti na to, i budování socialismu. K těmto zákonům Pavel Mates a kol. ve své knize uvádějí¹¹, že v jejich případě lze úpravu správního trestání označit za jeden z typických projevů legalizované nezákonnosti, která toto období charakterizovala s tím, že toto leckdy ještě umocňovala nekompromisní praxe aplikujících orgánů. I v případě těchto zákonů se nepodařilo splnit záměr zákonodárce sjednotit jak procesní, tak hmotněprávní úpravu, kdy i nadále tato úprava byla roztříštěna ve vícero zvláštních zákonech.

---

⁸ Viz str. 7, MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*, 7. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2017. 239 s. ISBN 978-80-7400-680-7.

⁹ Dostupný na <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1950-88>.

¹⁰ Dostupný na <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1950-89#:~:text=Zákon%20č.%2089%2F1950%20Sb.%20Zákon%20o,trestním%20řízení%20správní m%20%28trestní%20řád%20správní%29>

¹¹ Viz str. 8, MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*, 7. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2017. 239 s. ISBN 978-80-7400-680-7.

Zákonná úprava z roku 1950, byla změněna až v roce 1961, kdy vešly v platnost:

- Zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku¹², jež se zaměřoval v duchu doktríny vítězného socialismu, na výchovný aspekt, uvědomělost občanů a organizační činnost národních výborů. Změna zde byla i v případě sankcí, které byly mírnější než v předchozí zákonné úpravě s tím, že přestupky byly oprávněny projednávat okresní národní výbory i místní národní výbory (jež byly podřízeny okresním národním výborům).
- Zákon č. 38/1961 Sb., o místních lidových soudech¹³, kde lidové soudy měly být voleny na veřejných shromážděních občanů s tím, že byly oprávněny projednávat drobné spory mezi občany a provinění (coby méně závažná jednání proti porušení socialistické zákonnosti), přičemž pokud v daném obvodu tento lidový soud nebyl zřízen, byl pověřen projednáváním provinění národní výbor, kdy Pavel Mates a kol. ve své knize uvádějí, že toto de facto znamenalo separaci přestupkového práva směrem od práva trestního¹⁴.

Sám zákonodárce v daném období pak ani neusiloval o naplnění zájmu, aby se skutkové podstaty přestupků nacházely v jedné právní normě, ba právě naopak, kdy v daném období se rozrůstaly zákony, které upravovaly skutkové podstaty přestupků. Současně po roce 1948 kategorie správních disciplinárních deliktů fakticky ztratila svůj význam, neboť:

- přijetím zákona č. 66/1950 Sb., o pracovních a platových poměrech státních zaměstnanců (na který navázal i zákon. č. 65/1965 Sb., zákoník práce¹⁵), znamenalo konec specifického služebního poměru veřejných úředníků s tím, že zůstal pouze služební poměr příslušníků Sboru národní bezpečnosti, Sboru nápravné výchovy a vojáků,

---

¹² Který je dostupný na <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-60>.

¹³ Který je dostupný na <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-38>.

¹⁴ Viz str. 9, MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*, 7. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2017. 239 s. ISBN 978-80-7400-680-7.

¹⁵ Který je dostupný na <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1965-65>.

- vysoké školy pozbyly statutu samosprávných korporací a současně došlo ke zrušení profesních komor, což ve svém důsledku znamenalo zánik disciplinární odpovědnosti notářů, advokátů, příslušníků takzvaných „svobodných povolání“ a vysokoškolských studentů i učitelů.

K definitivnímu prolomení zásady spočívající ve správněprávní odpovědnosti pouze fyzických osob, došlo přijetím vládního nařízení č. 54/1953 Sb., o provozu na silnicích, který upravoval postih „organizací“, kdy v šedesátých letech byl postih „organizací“ rozšířen téměř do všech oblastí tehdejší státní správy. Odpovědnosti organizací vznikla bez ohledu na zavinění, bez možnosti liberace s tím, že v případě jejich postihu, byly ukládány vyšší sankce, než tomu bylo v případě fyzických osob. Dále od 50. let přibyl nový druh správních deliktů ve vztahu k fyzickým osobám, a to takzvané „jiné správní delikty“, které se odlišovaly od existujících správních deliktů a přestupků, a to i přes následnou kritiku teorie i praxe, kdy až teprve v současné době, přijetím ZOPŘ, došlo k jejich zrušení.

Co se týče správního řízení obecně, tak v důvodové zprávě (500/2004 Dz)¹⁶ k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád se uvádí, že v padesátých letech bylo vydáno nařízení vlády č. 20/1955 Sb., o řízení ve věcech správních (správní řád), které rušilo již výše uvedené nařízení vlády č. 8/1928 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů. Toto pak bylo v návaznosti zrušeno nařízením vlády č. 91/1961 Sb., o správním řízení. Úroveň nařízení vlád z dob komunistické éry, však byla sestupná s tím, že v případě nařízení vlády z roku 1960 byla dokonce deklasující. Poté byl v roce 1967 přijat zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), který platil bez přímé novely až do roku 2000, který byl pak nahrazený výše uvedeným správním řádem – tj. zákonem č. 500/2004 Sb.

2.4 Období po sametové revoluci v roce 1989 až po současnost

Po pádu komunismu v návaznosti na tzv. sametovou revoluci ze 17. listopadu 1989, se vývoj správního trestání opět vyvíjel v duchu demokratických

---

¹⁶ Viz důvodová zpráva k zákonu č. 500/2004 Sb. [online]. [cit. 07. 01. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=oz5f6mrqga2f6njqgbpwi6q&rowIndex=0>.

zásad. Je zřejmé, že předchozí právní stav byl nevyhovující s ohledem na ideologii prosazovanou komunistickou stranou, jež zejména spočíval ve společném vlastnictví a na jedné vládnoucí politické straně, a proto byly postupně přijímány nové zákony, upravující správní trestání.

Ve vztahu k přestupkovému právu byl přijat zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zák. o přestupcích“), upravující jak hmotněprávní, tak procesně právní stránku přestupkového práva. Tento zákon sice obsahoval skutkové podstaty přestupku, ale vzhledem k rozsahu a specifičnosti lidské činnosti, jež byla zákonodárcem upravena v právních normách, nebylo prakticky možné, aby tento zákon obsahoval všechny zákonné skutkové podstaty přestupků, a proto i vedle tohoto zákona existovaly ještě další zákony, které tyto skutkové podstaty přestupků obsahovaly. Tyto zákony pak byly v postavení zákona speciálního, a zák. o přestupcích byl k nim toliko zákonem generálním. Ve svém ustanovení § 51 zák. o přestupcích uváděl, že není-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení, tedy správní řád a to jak správní řád v podobě zákona č. 71/1967 Sb. (tak následně v podobě zákona, který jej nahradil a to zákona č. 500/2004 Sb.). Tento zák. o přestupcích v rámci svých novelizací přežil rozpad Česko-slovenské federativní republiky na Českou republiku a Slovenskou republiku (kdy oba státy vznikly shodně k datu 01. 01. 1993), a de facto platil poměrně donedávna, kdy Parlamentem České republiky byly přijaty s účinností od dne 01. 07. 2017 zákony, které jej nahradily a to ZOPŘ¹⁷ a ZNP¹⁸. Vedle těchto zákonů byl rovněž přijat zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích (dále jen „změnový zákon k ZOPŘ a ZNP“), jehož prostřednictvím byly některé skutkové podstaty přestupků, jež dříve upravoval zák. o přestupcích, převedeny do jiných zákonů (cca 250 zákonů¹⁹).

---

¹⁷ Rovněž dostupné na <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

¹⁸ Rovněž dostupné na <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

¹⁹ Viz názvy jednotlivých částí zákona č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím ZOPŘ a ZNP.

3 Přestupky

ZOPŘ došlo ke sjednocení roztržité právní úpravy, jež rozlišovala mezi přestupky a správními delikty, kdy od účinnosti tohoto zákona je toto protiprávní jednání jednotně označeno jako „přestupek“²⁰. S ohledem na tuto skutečnost se jeví jako účelné pro objasnění souvislostí, blíže toto pojmosloví „správní delikt“ a „přestupek“ rozvést ke stavu před sjednocením, a to k době účinnosti předchozího přestupkového zákona, tedy zák. o přestupcích, a následně v současné podobě ve smyslu ZOPŘ.

3.1 Pojem přestupku dle zák. o přestupcích

Zák. o přestupcích v ust. § 2 odst. 1 přestupek definoval tak, že *„Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.“* S ohledem na dikci tohoto ustanovení je zřejmé, že se o přestupek jednalo tehdy, pokud bylo zjištěno zaviněné jednání²¹, které porušovalo nebo ohrožovalo zájem chráněný společností²², přičemž toto jednání bylo v tomto nebo jiném zákoně označeno jako přestupek²³, a současně se nesmělo jednat o „jiný správní delikt“ či „trestný čin“. I když v tomto pojmovém vymezení přestupku chybí „protiprávnost“, coby rozpor s právní normou v rámci právního řádu, tak s ní právní teorie logicky počítala (v kontextu podřazení pod správní delikt – viz níže). Dále z legální definice přestupku je zřejmé, že zákonodárce pojem přestupku definoval v pozitivním slova smyslu, tedy co „je“ přestupkem (tj. slova: *„Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je*

---

²⁰ Viz důvodová zpráva „250/2016 Dz“ k zákonu č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich [online]. [cit. 10. 01. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterviewdocument.seam?documentId=oz5f6mrqge3f6mrvgbpwi6q>.

²¹ Zavinění se posuzuje toliko v případě fyzických osob (v rámci subjektivní odpovědnosti), tudíž se přestupku dle zákona č. 200/1990 Sb., nemohla odpustit právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, u kterých se vychází z tzv. objektivní odpovědnosti (tj. odpovědnosti za následek).

²² Tj. vyjádření společenské škodlivosti (materiálního korektivu) ve formě porušení nebo ohrožení zájmu chráněného společností.

²³ Tj. obligatorní zákonné označení slovem „přestupek“.

za přešupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně...“), a dále v negativním slova smyslu, tedy co přešupkem „není“ (tj. slova: „...nejde-li o jiný správni delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.“).

3.2 Pojem správni deliktu v době účinnosti z. č. 200/1990 Sb.

Co se týče vymezení pojmu „správni delikt“ v době účinnosti přešupkového zákona, tak kupříkladu Tomáš Hendrych k tomuto pojmu ve své knize²⁴ uvádí, že je mu nadřazen pojem právní delikt²⁵ s tím, že současně samotný pojem „správni delikt“ není nikde legálně definován. Následně dodává, že nauka správni práva „správni delikt“ používá jako souborný pojem, jež zahrnuje jednotlivé druhy správni deliktů, kdy pak správni deliktem rozumí protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, a za které ukládá správni orgán trest stanovený normou správni práva.

Mezi obecné znaky správni deliktu pak řadí:

- **jednání**²⁶ coby projev lidské vůle ve vnější realitě a to jak ve formě konání, tak ve formě opomenutí,
- **protiprávnost**, coby jednání, jež je v rozporu s právem, kdy je porušena nebo nesplněna právní povinnost stanovená zákonem, nebo jež je uložena na jeho základě,
- **trestnost**, kterou se rozumí to, že zákon v návaznosti na spáchání deliktu, tento delikt spojuje s hrozbou trestu,
- **odpovědná osoba**²⁷ v korektivu na druh správni deliktu, kterou může být fyzická, podnikající fyzická nebo právnícká osoba, za předpokladu, že je současně tato osoba deliktně způsobilá,

---

²⁴ Viz str. 298 až str. 302, HENDRYCH, Dušan a kol. *Správni právo. Obecná část*, 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. 599 s. ISBN 978-80-7400-624-1.

²⁵ V právní teorii se právní delikty nejdříve dělí na soukromoprávní delikty (tj. kupř. za škodu; z prodlení, za vadu věci, bezdůvodné obohacení atd.) a veřejnoprávní delikty, kam spadá právě i správni delikt (kupř. vedle trestných činů, provinění, platebních deliktů atd.).

²⁶ Tento znak lze rovněž označit slovem „objektivní stránka skutkové podstaty“, která je vedle jednání současně tvořena následkem a příčinným vztahem mezi jednáním a následkem.

²⁷ Tento znak lze rovněž označit slovem „subjekt skutkové podstaty“.

- **deliktní způsobilost**, coby způsobilost k protiprávnímu jednání, jež je dána schopností být subjektem povinností, které vzniknou v důsledku porušení povinností, ale také schopnost tyto povinnosti právně relevantně porušit,
- **zavinění**²⁸ v případě fyzických osob, coby vnitřní psychický stav pachatele k protiprávnímu jednání a jeho následku, a to jak ve formě úmyslu, tak nedbalosti,
- **znaky deliktu** stanovené zákonem ve formě skutkové podstaty (nebo též formální stránka).

Následně rozlišuje čtyři druhy správních deliktů a to 1. přestupky; 2. správní disciplinární delikty; 3. tzv. správní pořádkové delikty, 4. jiné správní delikty (a to fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob).

Zákonodárce vědom si navazujících změn v případě „správních deliktů“ způsobených sjednocením roztříštěné právní úpravy správních deliktů a přestupků do „přestupků“, na tuto teoretickou terminologii pojmu správního deliktu odkazuje ve své důvodové zprávě k ZOPŘ, kde mimo jiné rovněž uvádí, že v rámci teoretického pojetí se výše uvedené správní disciplinární delikty, a správní pořádkové delikty společně s delikty proti platební disciplíně („platební delikty“), nepovažovaly za správní delikty v pravém „slova smyslu“, nýbrž za nepravé či hraniční kategorie správních deliktů²⁹. Dále z této důvodové zprávy k ZOPŘ vyplývá, že v případě jiných správních deliktů správní orgán tyto toliko projednával (na rozdíl od přestupků), zásadně v řízení podle správního řádu s možnou odchylkou, jež byla upravena ve speciálním zákoně³⁰. Současně jiné správní delikty neměly obecnou úpravu, neexistoval právní předpis upravující podmínky odpovědnosti za jiné správní delikty, jak tomu bylo v případě přestupků. Nad to ani v jiných zákonech neobsahovaly všechny potřebné hmotněprávní

²⁸ Tento znak lze rovněž označit slovem „subjektivní stránka skutkové podstaty“.

²⁹ Viz důvodová zpráva „250/2016 Dz“ k ZOPŘ, kapitola „1. 2. Jiné správní delikty“ [online]. [cit. 12. 01. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?>

³⁰ Tj. ve smyslu zásady „lex specialis derogat legi generali“, ke které se vyjádřil i Nejvyšší správní soud mimo jiné dne 24. 03. 2011 ve svém rozhodnutí pod č.j. 9 As 73/2010: „*Tento rozpor je ve skutečnosti jen zdánlivý, když při výkladu právních předpisů platí v evropském kontinentálním právu již od římského práva uznávaná zásada „lex specialis derogat legi generali“, která znamená, že při střetu dvou ustanovení upravujících tutéž problematiku má přednost ustanovení upravující užší okruh věcí (ustanovení zvláštní, „lex specialis“) před ustanovením upravujícím širší problematiku (ustanovení obecné, „lex generalis“)*“ [online]. [cit. 12. 01. 2022]. Dostupné z: <https://www.vyhledavac.nssoud.cz>.

instituty³¹, což v praxi vyvolávalo nemalé problémy v rámci aplikace jednotlivých skutkových podstat. Dokonce nebyla ani dodržena jednotná terminologie „jiného správního deliktu“³² (mnohdy v zákonech byl toliko označen jako „správní delikt“), kdy zákonodárce vědom si této skutečnosti, tak v ust. § 41 zákona č. 150/2002 Sb., soudní správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní správní řád“), zavedl legislativní zkratku „správní delikt“, kam podřadil přestupky, kárné nebo disciplinární nebo jiné správní delikty. Jak dále zákonodárce ve svém shrnutí v důvodové zprávě k ZOPŘ sám uvedl³³, tak tento stav neodpovídal základním zásadám trestání v právním demokratickém státě, zejména pak zásadám „nullum crimen sine lege“³⁴, subsidiarity trestní represe³⁵, a dále zásadě rovnosti před zákonem a správním orgánem³⁶, což de facto vedlo k nedostatečné ochraně práv obviněného, či důslednému zajištění ochrany veřejného zájmu. Následně v praxi docházelo k tomu, že byla použita analogie se vztahem k přestupkovému nebo trestnímu právu hmotnému³⁷.

3.3 Současné pojetí správního deliktu

V obecné rovině můžeme říci, že základní znaky „správního deliktu“ v současném pojetí zůstaly shodné, jak je kupříkladu uvedeno výše v případě

---

³¹ Jako např. předpoklady deliktní způsobilosti, okolnosti vylučující protiprávnost, důvody zániku odpovědnosti atd.

³² Viz důvodová zpráva „250/2016 Dz“ k ZOPŘ, kapitola „1. 3. Popis právní úpravy odpovědnosti za přestupek a jiný právní delikt“ [online]. [cit. 12. 01. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?>

³³ Rovněž viz důvodová zpráva „250/2016 Dz“ k ZOPŘ, kapitola „1. 3. Popis právní úpravy odpovědnosti za přestupek a jiný právní delikt“ [online]. [cit. 12. 01. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?>

³⁴ Žádný zločin bez zákona.

³⁵ Tj. ve smyslu podpůrného užití prostředků trestního práva.

³⁶ Viz kupříkladu ust. § 7 odst. 1 správního řádu, druhá věta: „*Správní orgán postupuje vůči dotčeným osobám nestranně a vyžaduje od všech dotčených osob plnění jejich procesních povinností rovnou měrou*“.

³⁷ Viz kupříkladu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, pod č.j. 8 As 17/2007-135: „*Trestnost správních deliktů se řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů. Je proto např. vyloučen souběh správních deliktů tam, kde se jedná o pokračující, hromadný nebo trvající delikt, pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu a krajní nouze je stavem vylučujícím protiprávnost jednání naplňujícího formální znaky deliktu.*“ [online]. [cit. 12. 01. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqg5pw443tl42denzx>

Tomáše Hendrycha³⁸, nebo jak je popřípadě uváděli i jiní autoři³⁹, kteří sice používají v některých případech jiné slovní označení těchto znaků, ale jejich obsah je srovnatelný.

V případě jednotlivých druhů správních deliktů⁴⁰ došlo pouze ke kosmetické změně, neboť de facto zanikly v rámci předchozího třídění druhů správních deliktů, pouze „jiné správní delikty“ (a to fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob, mnohdy v zákonech označované pouze jako „správní delikt“), které jsou v současné době součástí přestupků. Proto logicky autoři Pavel Mates a kol.⁴¹, nebo Vladimír Sládeček⁴²s ohledem na původní třídění, v současné době logicky řadí mezi druhy správních deliktů: 1. přestupky, 2. správní disciplinární delikty a 3. tzv. správní pořádkové delikty.

Dále zákonodárce vědom si problematiky „jiných správních deliktů“, tak v ustanovení § 112 ZOPŘ stanovil „pojistku fikcí“, že pro případ, že by prostřednictvím změnového zákona k ZOPŘ a ZNP opomenul ve stávajícím právním řádu změnu názvu správního deliktu na přestupek, s výjimkou disciplinárních deliktů, tak že tato fikce finguje existenci formálního znaku přestupku, resp. výslovné označení společensky škodlivého protiprávního jednání za přestupek. Tento krok zákonodárce současně odůvodňoval tím, že v případě absence formálního označení „přestupek“, by vzhledem k ust. § 5 ZOPŘ (definující znaky přestupku) vedlo k tomu, že na tyto delikty by se ZOPŘ

---

³⁸ Viz str. 298 až str. 302, HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*, 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. 599 s. ISBN 978-80-7400-624-1.

³⁹ Kupříkladu Pavel Mates a kol., jako znaky správního deliktu uvádějí: a) protiprávnost, b) škodlivost, c) zákonné vyjádření skutkové podstaty, d) objekt, e) objektivní stránka, f) subjekt, g) subjektivní stránka, h) trestnost, i) zákonné zmocnění k uplatnění odpovědnosti v rámci veřejné správy - viz str. 33, MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*, 7. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2017. 239 s. ISBN 978-80-7400-680-7, nebo Vladimír Sládeček, který mezi znaky správního deliktu řadí: a) jednání, b) protiprávnost, c) odpovědná osoba, d) trestnost, e) zavinění a f) stanovení skutkové podstaty; viz str. 195, SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*, 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 512 s., ISBN 978-80-7598-564-4.

⁴⁰ Některými autory též označovány jako „třídy správních deliktů“.

⁴¹ Viz str. 38, MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*, 7. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2017. 239 s. ISBN 978-80-7400-680-7.

⁴² Viz názvy kapitol následujících po správním deliktu str. 199 až str. 224, SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*, 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 512 s., ISBN 978-80-7598-564-4.

nevztahoval, což by bylo samozřejmě kontraproduktivní s ohledem na samotný záměr zákonodárce.

3.4 Pojem a znaky přestupku v současné době

Pojem přestupku je zákonodárcem definován v ustanovení § 5 ZOPŘ ve smyslu formálně-materiálním. V rámci tvorby této definice musel vycházet z toho, že v ní musí zohlednit subsidiární postavení přestupku ve vztahu k trestnému činu, a že musí reflektovat jeho záměr v rámci sjednocení právní úpravy přestupků a správních deliktů. Přestupek proto definoval jako „... *společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin*“⁴³.

V kontextu slov použitých v této definici lze poměrně jednoduše dovodit pět zákonných znaků přestupku, kterými mi jsou 1. společenská škodlivost, 2. protiprávnost, 3. výslovné zákonné označení, 4. znaky stanovené zákonem a 5. nesmí se jednat o trestný čin⁴⁴. Zákonodárce opět pojem přestupku definoval dvojím způsobem⁴⁵, a to pozitivně a negativně. Pozitivní vymezení je obsaženo ve slovech „*společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem*“ (tj. ve smyslu, co je přestupkem), a negativní vymezení je uvedeno ve slovech „*nejde-li o trestný čin*“ (tj. ve smyslu, co není přestupkem). Dále ze současného pojetí přestupku je zřejmé, že zde již není uveden pojmový znak „zavinění“, jak tomu bylo v případě předchozího přestupkového zákona, a to vzhledem k tomu, že tento pojmový znak se toliko vztahuje k fyzickým osobám a nikoliv k právnickým či podnikajícím fyzickým osobám, u kterých se vychází z objektivní odpovědnosti.

Právní teorie současně uvádí, že v případě znaku „společenská škodlivost“, se jedná o materiální znak přestupku a v případě zbylých znaků se jedná o formální znaky přestupku. Dále kupříkladu ve svých knihách uvádějí níže uvedení autoři, níže uvedené znaky současného pojetí přestupku:

---

⁴³ § 5 ZOPŘ je ve znění: „*Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.*“

⁴⁴ Obdobné znaky přestupku viz str. 28 až str. 29, MÁRTON, Michal., GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem pro správní praxi*. Praha: Leges, 2017, 272 s. ISBN 978-80-7502-200-4.

⁴⁵ Jak je tomu výše i v případě definice uvedené v ust. § 2 odst. 1 zák. o přestupcích.

- Zdeněk Fiala, Kateřina Frumarová, Eva Horzinková, Martin Škurek et. al.⁴⁶, mezi znaky řadí: A. společenská škodlivost – tzv. materiální znak, B. formální zákonné označení přestupek, C. splnění znaků uvedených v zákoně – tzv. formální znaky a D. nesmí se jednat o trestný čin,
- Luboš Jemelka a Pavel Vetešník⁴⁷ rozlišují I. materiální znak A. společenská škodlivost a II. formální znaky, které dělí na B. obecné formální znaky přestupku mezi které řadí a) protiprávnost, b) trestnost, c) přestupková způsobilost, d) výslovné označení a C. formální typové znaky přestupku, mezi které řadí a) objekt přestupku, b) objektivní stránka přestupku, c) subjekt přestupku a d) subjektivní stránka přestupku,

kdy však následně po seznámení se s obsahem jednotlivých znaků různých autorů a provedení jejich vzájemné komparace, je pak zřejmé, že některé znaky jsou co do jejich názvu a obsahu shodné s tím, že v případě znaků, jež se svým názvem neshodují, tak se tyto znaky shodují co do jejich obsahové stránky. Tato rozdílnost jednotlivých autorů byla způsobena rozdílným úhlem pohledu na věc a rozdílnou systematikou třídění. Tato rigorózní práce se s ohledem na výsledek komparace jednotlivých znaků jednotlivých autorů, bude nadále držet prvně uvedeného třídění, tedy zákonných znaků vycházejících ze slov samotné legální definice přestupku dle ust. § 5 ZOPŘ.

3.4.1 Společenská škodlivost

Společenská škodlivost, nebo též materiální znak přestupku, popřípadě materiální korektiv přestupku. Tento znak je protiváhou formálního pojetí přestupku, tedy vedle naplnění znaků uvedených v zákoně (tj. formální pojetí) se vyžaduje navíc splnění potřebné míry společenské škodlivosti. Jak kupříkladu z knihy autorů Luboše Jemelky a Pavla Vetešníka⁴⁸ vyplývá, tak v současné legální definici přestupku není tato „společenská škodlivost“ vyjádřena, jak tomu

⁴⁶ Viz str. 27, FIALA, Zdeněk., FRUMAROVÁ, Kateřina., HORZINKOVÁ, Eva., ŠKUREK, Martin. et al. *Správní právo trestní*. Praha: Leges, 2017. 304 s. ISBN 978-80-7502-219-6.

⁴⁷ Viz str. 53 až str. 54, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

⁴⁸ Viz str. 53 až str. 54, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

bylo v ust. § 2 odst. 1 zák. o přestupcích, kde byla vyjádřena slovy, že se jedná o jednání, které „porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný společností“⁴⁹. Nicméně se přestupková praxe stále může v rámci vymezení „společenské škodlivosti“ opřít o judikaturu soudů a subsidiaritu přestupkového práva k trestnímu právu, v rámci které můžeme v obecném slova smyslu říci, že hranice přestupkového práva končí tam, kde začínají hranice práva trestního a naopak.

V daném případě judikatury Nejvyššího správního soudu, tak se kupříkladu jedná o rozhodnutí ze dne 29. 08. 2014, pod č.j. 5 As 4/2013-26, kde tento soud judikoval, že *„K odpovědnosti za přestupek je tedy třeba porušit nebo ohrozit určitý zájem společnosti, přičemž toto porušení nebo ohrožení je materiálním znakem (tj. společenskou škodlivostí) přestupku (bez této společenské škodlivosti by se ostatně o přestupek ani nejednalo).“*⁵⁰, nebo ve svém rozhodnutí ze dne 09. 04. 2015, pod č.j. 7 As 63/2015-29, kde judikoval, že *„Jak již bylo uvedeno, k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku nemusí dojít vždy, když je naplněn formální znak přestupku. Společenská nebezpečnost jednání, tedy materiální stránka přestupku, by nebyla naplněna, pokud by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost předmětného jednání zásadním způsobem snižovaly. Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména: význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele či míra jeho zavinění.“*⁵¹.

Dále jak vyplývá z knihy Heleny Kučerové a Evy Horzinkové⁵², tak v rámci společenské škodlivosti bude přestupková praxe pochopitelně vycházet ze zásady

---

⁴⁹ Viz výše uvedená definice přestupku.

⁵⁰ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 08. 2014, pod č.j. 5 As 4/2013-26 [online]. [cit. 14. 02. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgrpxa4s7giyv6427g42tm&groupIndex=0&rowIndex=0>

⁵¹ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 09. 04. 2015, pod č.j. 7 As 63/2015-29, [online]. [cit. 14. 02. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgvpw443tl4ztiojt>

⁵² Viz str. 64 až str. 65, KUČEROVÁ, Helena., HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. 864 s. ISBN 978-80-7502-211-0.

subsidiarity trestní represe uvedené v ust. § 12 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) s tím, že tato bude dále blíže vysvětlena v rámci kapitoly „nesmí se jednat o trestný čin“.

3.4.2 Protiprávnost

Protiprávností se rozumí jednání, jež je v rozporu s právem, kdy je porušena nebo nesplněna právní povinnost stanovená zákonem, popřípadě na jeho základě. Jak ve své knize autoři Zdeněk Fiala, Kateřina Frumarová, Eva Horzinková, Martin Škurek et. al.⁵³ uvádějí, tak tato protiprávnost je v právní normě vyjádřena v popisu nedovoleného/zakázaného, popřípadě tuto lze dovést z jiné právní normy, na kterou se námi zájmová právní norma odkazuje (tj. blanketní právní norma). Toto jednání je pak v právních normách vyjádřeno kupříkladu slovy „bez povolení“, „nedovoleně“, „neoprávněně“, „v rozporu“, atd. Pokud tato protiprávnost absentuje (coby znak obligatorní), tak se nejedná o přestupek. Vyskytují se však případy, že i když jednání naplňuje zákonné znaky přestupku, tak se o přestupek nejedná, ale jedná se o jednání, jež je dovolené/tolerované, neboť k němu došlo za určitých specifických podmínek (viz ust. § 24 až § 28 ZOPŘ).

3.4.3 Výslovné zákonné označení

Tímto výslovným zákonným označením se toliko rozumí zákonné označení protiprávního jednání fyzických osob, právnických osob a podnikajících fyzických osob, slovem „přestupek“, včetně zákonné „pojistky“ uvedené v ust. § 112 ZOPŘ. Jedná se velký počet skutkových podstat přestupků (v korelaci na různorodost lidské činnosti a zájmu zákonodárce tuto činnost právně upravit), které nejsou obsaženy toliko v jedné právní normě, ale ve vícero právních normách (viz jednotlivé názvy částí změnového zákona k ZOPŘ a ZNP, kdy se jedná cca o 250 zákonů).

---

⁵³ Viz str. 28, FIALA, Zdeněk., FRUMAROVÁ, Kateřina., HORZINKOVÁ, Eva., ŠKUREK, Martin. et al. *Správní právo trestní*. Praha: Leges, 2017. 304 s. ISBN 978-80-7502-219-6.

3.4.4 Znaký stanovené zákonem

V případě znaků stanovených zákonem hovoříme o takzvaných formálních znacích. Obecně můžeme říci⁵⁴, že tyto znaky stanovené zákonem můžeme roztrdit na obecné formální znaky (tj. znaky společné všem typům přestupků, a které se vztahují k základům odpovědnosti za přestupek, jako je věk a přičetnost) a na typové formální znaky, které charakterizují skutkovou podstatu přestupku (tj. objekt, objektivní stránka, subjekt, subjektivní stránka).

3.4.5 Nesmí se jednat o trestný čin

V případě pojmového znaku, že se nesmí jednat o trestný čin, je nejdříve zapotřebí si blíže objasnit pojem trestného činu. Trestný čin je definován v ust. § 13 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), jako „*protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně*“. Z knihy Jiřího Jelínka a kol.⁵⁵ vyplývá, že hlavními znaky trestného činu jsou protiprávnost a znaky stanovené zákonem. Tato legální definice trestného činu je pak doplněna a současně omezena dvěma korektivy a to hmotněprávním korektivem ve smyslu zásady subsidiarity trestní represe a procesněprávním korektivem, jež představuje zásadu oportunity, vyjádřenou možností dozorového státního zástupce zastavit trestní stíhání obviněného z důvodu neúčelnosti ve smyslu ust. § 172 odst. 2 písm. c) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestního řádu“).

Subsidiarita trestní represe je pak konkrétně definována v ust. § 12 odst. 2 trestního zákoníku, kde je uvedeno, že „*Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu*“. Z uvedené definice pak lze dovodit, že trestní odpovědnost je vyhrazena toliko jen nejzávažnějším společensky škodlivým činům (tj. trestným

---

⁵⁴ Jak kupříkladu uvádějí ve své knize Zdeněk Fiala, Kateřina Frumarová, Eva Horzinková, Martin Škurek et. al., viz str. 66, FIALA, Zdeněk., FRUMAROVÁ, Kateřina., HORZINKOVÁ, Eva., ŠKUREK, Martin. et al. *Správní právo trestní*. Praha: Leges, 2017. 304 s. ISBN 978-80-7502-219-6.

⁵⁵ Viz str. 130 až str. 133, JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část*, 5. vydání. Praha: Leges, 2016. 976 s. ISBN 978-80-7502-120-5.

činům) a to za situace, že nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu. Dále Jiří Jelínek a kol. ve své knize⁵⁶ uvádějí, že zákonodárce kritéria „společenské škodlivosti“ demonstrativně (tedy nejedná se o celkový výčet) uvedl v ust. § 39 odst. 2 trestního zákona, a to konkrétně tak, že „*Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem.*“⁵⁷ Dále v případě společenské škodlivosti lze poukázat na provázanost trestního a přestupkového práva, kdy Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 16. 04. 2008, pod č.j. 1 As 27/2008-67⁵⁸ mimo jiné uvedl, že obviněný z přestupku a obviněný z trestného činu mají obdobná procesní práva s tím, že se v případě přestupků a trestných činů jedná o sousedící množiny skutkových podstat, jež se od sebe liší mírou typové společenské škodlivosti, kterou jim připisuje zákonodárce, přičemž je běžné, že stejný čin bývá v různých obdobích různě klasifikován, kdy kupříkladu je nejprve klasifikován jako přestupek a poté zákonodárce může v rámci přehodnocení společenské škodlivosti přistoupit k tomu, že tento čin klasifikuje jako trestný čin, popřípadě je tomu naopak, tedy že se trestný čin změnil na přestupek.

---

⁵⁶ Viz str. 134, JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část*, 5. vydání. Praha: Leges, 2016. 976 s. ISBN 978-80-7502-120-5.

⁵⁷ Srovnej viz výše uvedené rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, pod č.j. 7 As 63/2015-29, ze dne 09. 04. 2015 [online]. [cit. 05. 06. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

⁵⁸ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 04. 2008, pod č.j. 1 As 27/2008-67, kde je mimo jiné uvedeno: „*Jak již bylo uvedeno výše, přestupek spadá do pojmu „trestních obvinění“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy; osobě obviněné z přestupku tedy náleží procesní práva obdobná těm, jakých požívá obviněný z trestného činu. Ostatně kategorie přestupků a kategorie trestných činů, tak, jak je vymezuje pozitivní právo, jsou sousedícími množinami skutkových podstat vyznačujícími se tu větší, tu menší mírou typové společenské škodlivosti, kterou jim však v konkrétním případě vždy připisuje zákonodárce; nelze tedy říci, že by určité skutkové podstaty byly imanentně nadány zcela určitou mírou této nežádoucí vlastnosti. Je poměrně běžné, že stejný čin bývá v různých údobích klasifikován postupně jako přestupek i jako trestný čin, podle toho, jak intenzivně zákon v dané chvíli vnímá jeho společenskou nebezpečnost. Jelikož společenská škodlivost (trestní zákon hovoří o „činech společensky nebezpečných“, zákon o přestupcích pak o „činech, které porušují nebo ohrožují zájem společnosti“) je kategorií spojitou (nestačí tedy o ní říci, zda tu je, či není přítomna, ale je třeba hlavně určit, v jaké míře je přítomna), není rozdíl mezi materiálním znakem přestupku a materiálním znakem trestného činu kvalitativní, nýbrž kvantitativní. I to jen dále dokládá těsné vazby mezi právem přestupkovým a právem trestním, zde v jeho hmotněprávní rovině; vzájemná blízkost obou právních oblastí vede k závěru, že by se nemělo zásadně lišit procesní postavení osob obviněných ze spáchání ať už přestupku, nebo trestného činu.*“ [online]. [cit. 05. 06. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

4 Přestupky proti majetku

Z ust. § 60 odst. 2 písm. e) ZOPŘ vyplývá, že k projednávání přestupků proti majetku je věcně příslušný obecní úřad (tj. coby orgán první stupně). Samotné přestupky proti majetku jsou pak upraveny v ust. § 8 ZNP, přičemž se současně jedná o přestupky, které jsou ve smyslu ust. § 12 ZNP, zapisovány do evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů. Přestupky fyzických osob jsou upraveny v ust. § 8 odst. 1, pod písmeny a) až d) ZNP, a přestupky právnických osob a podnikajících fyzických osob, jsou v odst. 2, rovněž pod písmeny a) až d) ZNP s tím, že ustanovení jednotlivých písmen a) až d), jak u fyzických osob, tak u právnických a podnikajících fyzických osob jsou de facto identické, kdy jediným rozdílem je to, že v případě fyzické osoby se vyžaduje úmyslné zavinění (viz subjektivní odpovědnost fyzických osob za přestupek, a objektivní odpovědnosti právnických a podnikajících fyzických osob za přestupek). Pod uvedenými písmeny a) až d), se pak nacházejí níže uvedené skutkové podstaty přestupků proti majetku:

- a) způsobí škodu na cizím majetku 1. krádeží, 2. zpronevěrou, 3. podvodem, nebo 4. zničením nebo poškozením věci z takového majetku;
pokus tohoto přestupku je trestný,
- b) neoprávněně užívá cizí majetek,
- c) přisvojí si cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby, nebo
- d) ukryje, užívá nebo na sebe anebo na jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.

Dále v případě přestupku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) ZNP, se tohoto přestupku dopustí též organizátor, návodce nebo pomocník⁵⁹. Zákonodárce v případě přestupků uvedených v ust. § 8 odst. 1 až odst. 3 ZNP stanovil, že za tyto přestupky lze uložit pokutu do výše 50.000 Kč⁶⁰, přičemž v případě opakování těchto přestupků, lze za tyto přestupky pak uložit pokutu až do výše 70.000 Kč⁶¹, čímž tak zákonodárce vyjádřil přísnější postup v případě recidivy

---

⁵⁹ Viz ust. § 8 odst. 3 ZNP.

⁶⁰ Viz ust. § 8 odst. 4 ZNP.

⁶¹ Viz ust. § 8 odst. 3 ZNP.

přestupku. Současně zákonodárce v ust. § 13 ZNP uvedl, že přestupek byl spáchán opakovaně, pokud od nabytí právní moci rozhodnutí o stejném přestupku, kde byl obviněný uznán vinným, neuběhlo 12 měsíců⁶². Zákonodárce současně v případě přestupků proti majetku stanovil, že za tyto přestupky lze uložit i omezující opatření⁶³, a že v případech, kdy tyto přestupky budou spáchány mezi osobami blízkými, lze zahájit a v již zahájeném řízení pokračovat pouze se souhlasem osoby přímo dotčené spácháním přestupku (tj. tedy osoby, které byla spácháním přestupku způsobena škoda)⁶⁴.

4.1 Krádež, zpronevěra, podvod, zničení nebo poškození věci

Krádeže, zpronevěry, podvodu, zničení nebo poškození věci, se mohou dopustit jak fyzické osoby [ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod. 1 až bod. 4 ZNP], tak právnické či podnikající fyzické osoby [ust. § 8 odst. 2 písm. a) bod. 1 až bod. 4 ZNP] s tím, že v případě fyzických osob se s ohledem na subjektivní odpovědnost za přestupek vyžaduje úmyslné zavinění. Těchto přestupků se mohou tito pachatelé rovněž dopustit ve stádiu pokusu s tím, že dále v případě fyzických osob, se může tohoto přestupku dopustit i organizátor, návodce a pomocník (ust. § 8 odst. 3 ZNP).

Tyto skutkové podstaty přestupků jsou účelně uvedeny pod jedním písmenem, s rozdělením do jednotlivých bodů, kdy společným jmenovatelem těchto přestupků je způsobení škody na cizím majetku. Škodou se pak dle stávající judikatury Nejvyššího soudu rozumí újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného, a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tedy penězi⁶⁵. Pojmy „krádež, zpronevěra, podvod či zničení nebo poškození věci“, nejsou nikde v ZNP, popřípadě ve výkladových ustanoveních ZOPŘ, definovány. V daném případě, lze pak, jak uvádějí ve své knize Luboš Jemelka a Pavel

---

⁶² Viz ust. § 13 ZNP.

⁶³ Viz ust. § 8 odst. 6 ZNP.

⁶⁴ Viz ust. § 8 odst. 7 ZNP.

⁶⁵ Viz Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 01. 2001, pod č.j. 25 Cdo 2146/2000, kde je mimo jiné uvedeno: „Škodou se rozumí újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného, a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. penězi.“ [online]. [cit. 08. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgfpwgxzwgy&groupIndex=0&rowIndex=0>.

Vetešník⁶⁶, analogicky vycházet z právní úpravy trestního práva. Zejména pak materiálního korektivu ve vztahu k výši způsobené škody (tj. co do peněžní hodnoty - ekvivalentu škody), kdy trestní zákoník ve svém výkladovém ustanovení § 138 odst. 1 uvádí, že škodou nikoli nepatrnou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 10.000 Kč⁶⁷; škodou nikoli malou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 50.000 Kč⁶⁸; větší škodou škoda dosahující částky nejméně 100.000 Kč⁶⁹; značnou škodou škoda dosahující částky nejméně 1.000.000 Kč⁷⁰ a škodou velkého rozsahu škoda dosahující částky nejméně 10.000.000 Kč⁷¹. S ohledem na výše uvedené výše škod, lze v případě přestupků proti majetku vycházet ze škody nikoli nepatrné, která je hraniční a (vedle dalšího) odlišuje přestupky od trestných činů. Pokud tedy škoda nedosahuje částky 10.000 Kč, jedná se o přestupek, v opačném případě se pak jedná o trestný čin. Autoři Luboš Jemelka a Pavel Vetešník k tomuto dále doplňují, že v případě stanovení výše škody je zapotřebí vycházet analogicky i z ust. § 137 trestního zákoníku, kdy při stanovení výše škody se bude vycházet z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a v místě činu obvykle prodává. V případech, kdy výši škody nelze takto zjistit, se pak bude vycházet z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci, popřípadě nákladů vynaložených uvedením věci v předešlý stav⁷². Dále se zaměříme na jednotlivé formy útoku na cizí majetek ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. a) ZNP, s odkazem na trestné činy, které tyto jednotlivé formy útoků definují. K ust. § 138 odst. 1 trestního zákoníku je pro účely této rigorózní práce zapotřebí uvést, že hranice výše škod ve shora uvedeno podobě, jsou platné od dne 01. 10. 2020, kdy vešla v účinnost novela trestního zákoníku č. 333/2020 Sb., přičemž před tím hranice výše škod

---

⁶⁶ Viz str. 981 až str. 985, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

⁶⁷ § 138 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.

⁶⁸ § 138 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku.

⁶⁹ § 138 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku.

⁷⁰ § 138 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku.

⁷¹ § 138 odst. 1 písm. e) trestního zákoníku.

⁷² Viz obdobně ustanovení § 137 trestního zákoníku: *“Při stanovení výše škody se vychází z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a v místě činu obvykle prodává. Nelze-li takto výši škody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení věci v předešlý stav.“*

byla poloviční (škoda nikoli nepatrná byla ve výši 5.000,- Kč a škoda nikoli malá ve výši 25.000,- Kč, atd.).

4.1.1 Krádež

Pojem „krádeže“ je definován v ust. § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, jako jednání, které spočívá v tom, že si pachatel přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou⁷³. Jak je již výše uvedeno, a contrario za situace, že je škoda nižší než škoda nikoli nepatrná, jedná se o přestupek. Toto však není s ohledem na kvalifikaci skutku jako přestupek dostačující, neboť za situace, že si pachatel přisvojí cizí věc tím, že:

- čin spáchá vloupáním⁷⁴ (tj. ve smyslu překonání nějaké překážky, jako kupříkladu vypáčení pokladničky, odstřížení visacího zámku atd.),
- bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí⁷⁵,
- čin spáchán na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě⁷⁶,
- čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob⁷⁷, nebo
- se cizí věci zmocní za situace, že za takový čin byl v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán⁷⁸,

tak se poté v daném případě jedná o trestný čin, a nikoliv přestupek, kdy odlišujícím korektivem poté není výše způsobené škody.

---

⁷³ Ust. § 205 odst. 1 trestního zákoníku je ve znění: „Kdo si přisvojí cizí věci tím, že se jí zmocní a a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou, b) čin spáchá vloupáním, c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí, d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.“

⁷⁴ Viz ust. § 205 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku.

⁷⁵ Viz ust. § 205 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku.

⁷⁶ Viz ust. § 205 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku.

⁷⁷ Viz ust. § 205 odst. 1 písm. e) trestního zákoníku.

⁷⁸ Viz ust. § 205 odst. 2 trestního zákoníku, které je ve znění: „Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“

Jak ve své knize uvádějí Pavel Šámal a kol.⁷⁹, tak objektem krádeže je především vlastnictví věci, kdy právo vlastnit věc (resp. obecně majetek) je základním právem osob, které je zejména deklarováno LZPS. Dále se musí jednat o „cizí věc“, kterou se toliko rozumí movitá věc, která nenáleží pachateli vůbec, nebo nenáleží jenom jemu, tedy ji nemá ve své výlučné dispozici. Proto se pachatel nemůže dopustit krádeže vlastní věci, pokud tato věc tedy není ve spoluvlastnictví (s výjimkou společného jmění manželů, kde každý z manželů je úplným vlastníkem celé věci). Z logiky věci poté vyplývá, že předmětem krádeže nemůže být nemovitá věc s tím, že k tomuto je však zapotřebí doplnit, že za situace, že dojde k oddělení části z nemovité věci (jako kupříkladu vybouráním oken, dveří atd.), tak se následně z této „demontované věci“ stává věc movitá, kterou lze poté odcizit. Dále tato cizí věc, nesmí být věcí svěřenou, neboť by se pak v daném případě nejednalo o krádež, ale o zpronevěru (blíže viz níže v rámci „zpronevěry“). Pavel Šámal a kol. dále uvádějí, že zákonodárce pod pojmem „věc“ ve smyslu ust. § 134 trestního zákoníku rozumí též i ovladatelnou přírodní sílu s tím, že ustanovení o věcech se rovněž vztahují i na živá zvířata a zpracované oddělené části lidského těla, nevyplývá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákoníku něco jiného⁸⁰. Předmět krádeže, coby cizí věci, poté podle nich mohou být

- takzvané „legitimační papíry“ (kupříkladu jízdenky, vstupenky atd.), avšak za situace, že je s nimi spojena nenahraditelná ztráta práva,
- ovladatelná přírodní síla (jako elektrická energie, plyn apod.),
- cenné papíry,
- součást přírody [užitkové stromy (které byly vykopány, aniž by pozbyly užitnou hodnotu) včetně úrody, dále obilí, píce, atd.],

---

⁷⁹ Viz str. 1976 až str. 2005 ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 2012. 3614 s. ISBN 978-80-7400-428-5

⁸⁰ Ust. § 134 trestního zákoníku je ve znění: „*Věcí se rozumí i ovladatelná přírodní síla. Ustanovení o věcech se vztahují i na živá zvířata a zpracované oddělené části lidského těla, nevyplývá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákona něco jiného.*“

- zvířata (a to jak živá, tak mrtvá, jak rovněž ve svých knihách uvádějí Petr Lavický a kol.⁸¹ a Milan Hulmák a kol.⁸²),
- zpracované oddělené části lidského těla (kupříkladu přičesek nebo paruka z pravých vlasů, zub se zlatou korunou atd.).

Luboš Jemelka a Pavel Vetešník dále ve své knize⁸³ uvádějí, že přisvojením věci se rozumí získání možnosti trvalé dispozice k cizí věci, aniž by na pachatele přešla vlastnická práva k této věci. Pokud by totiž pachatel s cizí věcí chtěl disponovat pouze po přechodnou dobu, a poté ji chtěl vrátit zpět oprávněnému majiteli nebo oprávněnému disponentovi, jednalo by se pak o neoprávněné užívání cizí věci (blíže viz níže „neoprávněné užívání cizí věci“). Současně není možné se ani dopustit krádeže na věci ztracené (jež není v moci vlastníka nebo oprávněného disponenta), věci ničí (kde tedy vlastník věci ani neexistuje), popřípadě věci opuštěné nebo skryté, u kterých jejich vlastník není znám a současně jej nelze ani zjistit.

Zmocnit se věci může pachatel buď vlastní rukou (popřípadě jinou částí těla, jako nohou, pusou atd., kdy se v daném případě bude jednat o záměrný svalový pohyb, jež je zaměřen ke svému cíli, tedy zmocnění se cizí věci – v případě fyzické osoby je obligatorně vyžadováno úmyslné zavinění), nebo prostřednictvím stroje či nástroje (ve smyslu, že tento stroj nebo nástroj vykoná pohyb za pachatele), anebo prostřednictvím jiné fyzické nebo právnické osoby, ve smyslu nepřímého pachatelství. Krádež je poté dokonána zmocněním se cizí věci s úmyslem si tuto věc přisvojit a následným nakládáním s touto věcí ze strany pachatele. V případě

---

⁸¹ Konkrétně v případě komentáře k ust. § 494 občanského zákoníku, týkající se živých zvířat, která jsou v tomto ustanovení specifikována, tak že: „Živé zvíře má zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor. Živé zvíře není věcí a ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně je v rozsahu, ve které to neodporuje jeho povaze“. Dále v tomto komentáři je uvedeno, že mrtvé zvíře se stává věcí v právním smyslu okamžikem usmrcení. Viz str. 1522 až str. 1524, LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1 – 654). Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 2022. 2292 s. ISBN 978-80-7400-852-8.

⁸² Konkrétně v případě komentáře k ust. § 2935 odst. 2 občanského zákoníku, kde je mimo jiné uvedeno: „Kdo zvíře svémocně odňal, nemůže se zprostit povinnosti k náhradě.“, s tím, že je poté v komentáři uvedeno, že svémocí se označuje čin, jež je právem zakázaný, kdy klasickým svémocným činem je krádež, loupež atd. Viz str. 1633, HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055 – 3014). Komentář*, 1. vydání. Praha: C. H. Beck. 2014. 2072 s. ISBN 978-80-7400-287-8.

⁸³ Viz str. 981 až str. 985, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

krádeže zboží v prodejně dochází k dokonání krádeže až po překonání pokladní zóny ze strany pachatele, kde může za tuto věc řádně uhradit její kupní cenu (viz obdobně rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 02. 07. 2015, pod č.j. 51 A 8/2014-44⁸⁴).

4.1.2 Zpronevěra

Pojem „zpronevěry“ je definován v ust. § 206 odst. 1 trestního zákoníku, jako jednání, které spočívá v tom, že si pachatel přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou⁸⁵. Z uvedené definice zpronevěry je zřejmé, že i zde je jako hraniční uvedena škoda nikoli nepatrná, která odlišuje přestupek od trestného činu. Současně se krádež od zpronevěry liší tím, že cizí věc byla pachateli svěřena. Byla mu tedy předána za určitých stanovených podmínek do jeho faktické moci, aby s ní nakládal určitým způsobem. Samotná zpronevěra pak vyplývá právě z porušení stanovených podmínek v rámci nakládání se svěřenou věcí, a dále vyloučení vlastníka této věci z dispozice a nakládání s touto svěřenou věcí. S ohledem na specifické postavení pachatele zpronevěry je zřejmé, že v jeho případě se jedná o subjekt speciální, který má určitou zvláštní „vlastnost, způsobilost nebo postavení“ (viz ust. § 12 ZOPŘ). Co se týče definic „cizí věci“ a „přisvojení si“, tak tyto již byly uvedeny výše v rámci krádeže.

4.1.3 Podvod

Pojem „podvod“ je definován v ust. § 209 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, jako jednání, které spočívá v tom, že pachatel sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou⁸⁶. Z definice podvodu

---

⁸⁴ V rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 02. 07. 2015, pod č.j. 51 A 8/2014-44, je mimo jiné uvedeno: „Přestupek krádeže v obchodním domě je dokonán, projde-li zákazník pokladním prostorem daného oddělení, aniž by věc předložil k úhradě ceny.“ [online]. [cit. 14. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz>.

⁸⁵ Ust. § 206 odst. 1 trestního zákoníku je ve znění: „Kdo si přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci“.

⁸⁶ Ust. § 209 odst. 1 trestního zákoníku je ve znění: „Kdo sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím

vyplývá, že pachatel svým protiprávním jednáním může obohatit sebe, ale i někoho jiného. Podvodu se tento pachatel pak může dopustit třemi alternacemi jednání a to tím, že 1) uvede někoho v omyl, 2) využije něčího omylu nebo 3) zamlčí podstatné skutečnosti. A opět i zde, je hraniční škodou odlišující přestupek od trestného činu, škoda nikoli nepatrná. Pavel Šámal a kol. ve své knize⁸⁷ k obohacení pachatele nebo někoho jiného uvádějí, že se jedná o neoprávněné rozmnožení majetku, a to ať již jeho rozšířením (zvětšením), nebo případně ušetřením nákladů, jež by byly jinak pachatelem nebo někým jiným vynaloženy. Dále, že samotné obohacení nemusí být v přímé úměře se způsobenou škodou poškozenému, kdy toto obohacení může větší, ale i menší. Ze sémantického významu slova „jiného“ je zřejmé, že se jedná o osobu, jež je odlišná od pachatele, kdy v případě této odlišné osoby, se může jednat i o blíže neurčenou osobu nebo skupinu osob (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 04. 1990, pod č.j. 2 Tzj 4/90⁸⁸). K pojmu „majetek“ tito autoři uvádějí, že zahrnuje souhrn všech majetkových hodnot, tedy nejen věcí, ale i pohledávek (z pojistného, z vlastnictví akcií, atd.), jiných práv (kupř. autorská práva) a penězi ocenitelných hodnot (obchodní podíly ve společnostech, vklad tichého společníka atd.). Obdobně se k majetku rovněž vyjádřil ve své judikatuře i Nejvyšší soud, a to ve svém rozsudku ze dne 24. 01. 2001, pod č.j. 25 Cdo 2146/2000⁸⁹.

Uvedením někoho v omyl, využití něčího omylu nebo zamlčení podstatné skutečnosti, lze souhrnně označit jako podvodné jednání. Pod pojmem omyl,

---

majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.“

⁸⁷ Viz str. 2049 až str. 2080 ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 2012. 3614 s. ISBN 978-80-7400-428-5

⁸⁸ V tomto rozsudku Nejvyššího soudu ČSFR ze dne 18. 04. 1990, pod č.j. 2 Tzj 4/90, na který se odkazuje v případě pojmu „obohacení jiného“ i současná judikatura, je mimo jiné ve znění: „Zákonný znak „obohatenie iného“ uvedený v § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák. V znení účinnom do 1. 07. 1990, je naplnený aj obohatením bližšie neurčene osoby alebo skutpny osôb.“ [online]. [cit. 08. 07. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptcojzgfpxexzrhbpxi4q&groupIndex=0&rowIndex=0>

⁸⁹ V tomto rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 24. 01. 2001, pod č.j. 25 Cdo 2146/2000, je mimo jiné uvedeno: „Za skutečnou škodu na věci je pak nutno považovat takovou újmu, která znamená zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodnou událostí a která představuje majetkové hodnoty, jež je nutno vynaložit k uvedení věci do předešlého stavu. Majetkový stav je tvořen především souhrnem hmotných předmětů (věcí) o určité hodnotě vyjádřené v penězích a jiných hodnot či práv, jsou-li penězi ocenitelné (např. pohledávky, tzv. duševní vlastnictví apod.); oproti tomu pasiva (např. závazky) se do hodnoty majetkového stavu promítají negativně.“ [online]. [cit. 08. 07. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/25-cdo-2146-2000>.

obecně rozumíme rozpor mezi představou a skutečností. Jak Pavel ŠÁMAL a kol. uvádějí, tak o omyl jde i tehdy, když podvedená osoba nemá o důležité okolnosti žádnou představu nebo se domnívá, že se nemusí ničeho obávat. Co se týče osoby, která je uváděná v omyl, tak to nutně nemusí být sám poškozený, ale může to být i jiná osoba. Uvedením někoho v omyl znamená, že pachatel předstírá skutečnosti, které nejsou v souladu se skutečným stavem. Pachatel někoho může uvést v omyl jak konáním (například předložením nepravdivého dokumentu), tak opomenutím (nesdělení podstatných skutečností) nebo konkludentním jednáním (kupříkladu konzumace jídla v restaurace s úmyslem za něj nezaplatit). V omyl lze uvést fyzickou osobu, tak i právnickou osobu, jakož i „úřad“ (státní nebo jiný orgán) mimo soud rozhodující v občanskoprávním řízení o žalobě, která obsahuje vědomě nepravdivá tvrzení (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28. 04. 2005 pod č.j. 11 Tdo 229/2004⁹⁰).

Pod využitím něčího omylu pak rozumíme situaci, kde pachatel sám tento omyl nevyvolal, ale po poznání tohoto omylu, tento omyl jiného využil a v příčinné souvislosti s ním obohatil sebe nebo jiného. Jak uvádějí Pavel ŠÁMAL a kol., není nutné, aby pachatel někoho ve svém omylu utvrzoval, popřípadě mu stěžoval odhalení omylu. Zamlčením podstatných skutečností se rozumí stav, kdy pachatel neuvede takové skutečnosti, jež jsou rozhodné nebo zásadní pro rozhodnutí poškozeného nebo osoby, jež je podváděna s tím, že kdyby tyto skutečnosti byly poškozenému známy, tak by ke škodě nedošlo, anebo by k ní došlo, avšak nikoliv v takovém rozsahu.

4.1.4 Zničení nebo poškození věci

Jak uvádí ve své knize Pavel Šámal a kol., tak obecně můžeme v případě pojmů „zničení“ a „poškození“ vycházet z jejich sémantického významu slov, kdy „zničením“ věci rozumíme stav, kdy věc byla zcela znehodnocena (tj. byla

---

⁹⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28. 04. 2005, pod č.j. 11 Tdo 229/2004, je mimo jiné ve znění: „*Naplnění zákonného znaku skutkové podstaty trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák. spočívající v „uvedení někoho v omyl“ nelze spatřovat v tom, že obviněný podal k soudu žalobu, která obsahuje vědomě nepravdivá tvrzení, popřípadě, že podal návrh na vydání směnečného platebního rozkazu, který se opírá o padělanou směnku. Soud rozhodující v občanskoprávním řízení o takových podáních totiž nelze pokládat za subjekt, který by mohl být tímto způsobem uváděn v omyl.*“ [online]. [cit. 08. 07. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembggzpxexzsgpxi4q>

zlikvidována její vlastní hmotná podstata) tudíž ji nelze užívat/používat, zatímco „poškozením“ věci rozumíme stav, kdy věc byla částečně znehodnocena (byla snížena její užitná nebo funkční hodnota), tudíž ji lze s omezením nebo po její opravě užívat/používat⁹¹. Korespondujícím trestným činem k předmětnému přestupku, je poškození cizí věci ve smyslu ust. § 228 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se dopustí ten, kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou⁹². Opět je i zde hraniční škodou, odlišující přestupek od trestného činu, škoda nikoli nepatrná. Dále vedle zničení a poškození věci, je zde znak, že pachatel věc učiní „neupotřebitelnou“. K tomuto Pavel Šámal a kol. uvádějí, že neupotřebitelnou se věc stane tím, že pachatelovo jednání nesměřuje ke zničení věci ani likvidaci její hmotné podstaty, ale dojde k jejímu snížení kvality v takové míře, že tato věc již nemůže plnit své původní určení. V případě poškození nebo zničení majetku, však správní orgán musí mít na paměti, že v případě klasifikace takzvaného „sprejerství“ (a s tím spojený pojem „grafity“), zde není rozhodující výše škody, přičemž v tomto případě se jedná o trestný čin, a to ve smyslu ust. § 228 odst. 2 trestního zákoníku, kterého se dopustí ten, kdo poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou⁹³.

V případě definice „majetku“, tak tato je již uvedena výše, v rámci „podvodu“. Samotného zničení či poškození cizího majetku se pachatel může dopustit jak konáním, tak opomenutím, kdy v případě opomenutí můžeme uvést jako příklad pachatele „nájemce věci“, který opomene její řádnou údržbu, kdy v důsledku tohoto opomenutí dojde k jejímu trvalému poškození.

4.2 Neoprávněné užívání cizího majetku

Přestupku uvedeného pod písm. b) v rámci § 8 odst. 1, odst. 2 ZNP, se dopustí ten, kdo neoprávněně užívá cizí majetek (v případě fyzické osoby

---

⁹¹ Viz str. 2287 až str. 2287 ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 2012. 3614 s. ISBN 978-80-7400-428-5.

⁹² Ust. § 228 odst. 1 trestního zákoníku je ve znění: „Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.“

⁹³ Ust. § 228 odst. 2 trestního zákoníku je ve znění: „Stejně bude potrestán, kdo poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou.“

je obligatorně vyžadováno úmyslné zavinění). Korespondujícím trestným činem ve vztahu k tomuto přestupku je trestný čin neoprávněné užívání cizí věci dle ust. § 207 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se dopustí ten, kdo se zmocní cizí věci nikoli malé hodnoty nebo motorového vozidla v úmyslu je přechodně užívat, nebo kdo na cizím majetku způsobí škodu nikoli malou tím, že neoprávněně takové věci, které mu byly svěřeny, přechodně užívá⁹⁴. Jak vyplývá z definice trestného činu, tak v daném případě je hraniční škodou ve vztahu k přestupku, škoda nikoli malá (tj. 50.000 Kč) s tím, že výjimku tvoří motorové vozidlo, u něhož se k jeho hodnotě nepřihlíží. Co se týče zmocnění se věci/majetku, ze strany pachatele, tak tento znak je již uveden výše, jakož i o svěřením věci/majetku, či co se rozumí škodou nikoli malou. Uvedeného trestného činu (a tedy potažmo přestupku neoprávněného užívání cizího majetku), se pachatel může dopustit dvěma způsoby jednání, a to tím, že:

- se věci nikoli malé hodnoty zmocní s úmyslem ji přechodně užívat (což odlišuje „neoprávněné užívání majetku/věci“ od krádeže, kde nejde o přechodné užívání věci) nebo
- na cizím majetku způsobí škodu nikoli malou tím, že neoprávněně takové věci, které mu byly svěřeny, přechodně užívá (což odlišuje „neoprávněné užívání majetku/věci“ od zpronevěry, kde opětovně nejde o přechodné užívání).

Pavel Šámal a kol. ve své knize⁹⁵ k těmto způsobům/formám jednání uvádí, že v prvním případě se jedná o takzvanou „krádež užitku“ a ve druhém případě, že se jedná o takzvanou „zpronevěru užitku“, kdy toto jednání je protiprávní až za situace, že současně dojde ke škodě na majetku nikoli malé hodnoty.

Přechodné užívání věci/majetku znamená, že pachatel s věcí/majetkem disponuje dočasně, tedy po relativně krátkou dobu. V opačném případě (tedy užíváním po delší dobu) by bylo věc nutno posuzovat jako krádež či zpronevěru s tím, že současně musí být v tomto směru přihlédnuto i k povaze a účelu věci/majetku. Jak dále uvádějí Pavel Šámal a kol., tak významná pro právní

---

⁹⁴ Ust. § 207 odst. 1 trestního zákoníku je ve znění: „Kdo se zmocní cizí věci nikoli malé hodnoty nebo motorového vozidla v úmyslu je přechodně užívat, nebo kdo na cizím majetku způsobí škodu nikoli malou tím, že neoprávněně takové věci, které mu byly svěřeny, přechodně užívá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.“

⁹⁵ Viz str. 2031 ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 2012. 3614 s. ISBN 978-80-7400-428-5.

kvalifikaci skutku není jenom doba užívání věci/majetku, ale i způsob vrácení vlastníku nebo oprávněnému držiteli, přičemž nemusí jít nutně o osobní předání, kdy toliko postačí, když pachatel věc/majetek zanechá na takovém místě a za okolností, že vlastník nebo oprávněný držitel svou moc nad věcí/majetkem lehko nabude (tj. nesmí se však jednat toliko o náhodu). Pokud tomu tak není, a opětovně nabytí věci je odvislé toliko na náhodě (tedy zda věc/majetek vlastník nebo oprávněný držitel nabude resp. nenabude), tak se nejedná o neoprávněné užívání cizí věci/majetku (tj. bude se jednat o krádež či zpronevěru), což ostatně vyplývá i ze stávající judikatury - viz kupříkladu usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 07. 12. 2000, pod č.j. 4 To 97/2000⁹⁶.

4.3 Přisvojení si cizí věci

Přestupku uvedeného pod písm. c) v rámci § 8 odst. 1, odst. 2 ZNP, se dopustí ten (v případě fyzické osoby je obligatorně vyžadováno úmyslné zavinění), kdo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby. V případě tohoto přestupku je korespondujícím trestným činem zatajení věci ve smyslu ust. § 219 odst. 1 trestního zákoníku⁹⁷, kterého se dopustí ten, kdo si přisvojí věc nikoli nepatrné hodnoty, jež se dostala do jeho moci prostřednictvím nálezu, omylem anebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, tedy vlastníka nebo oprávněného držitele. V případě tohoto trestného činu je hraniční škodou odlišující trestný čin od přestupku, již výše uvedená škoda nikoli nepatrná. Význam definic „cizí věc“ a „přisvojení si“ již byly uvedeny výše v rámci krádeže. K definici „nálezu“ věci, Pavel Šámal a kol. ve své knize⁹⁸ uvádějí, že nalezenou věcí, mohou být pouze věci, které byly ztracené nebo zapomenuté s tím,

---

⁹⁶ Předmětné usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 07. 12. 2000, pod č.j. 4 To 97/2000, je mimo jiné ve znění: „*Nejde o trestný čin neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 tr. zák., nýbrž o trestný čin krádeže podle § 247 tr. zák., jestliže pachatel s cizím motorovým vozidlem, jehož se zmocnil v úmyslu užívat je jen přechodně, naloží tak, že poškozenému natrvalo odejme či znemožní obnovení dispozičního práva, případně toto výrazně ztíží (např. odstaví vozidlo na odlehlém místě, kdy jeho navrácení poškozenému je závislé na náhodě).*“ [online]. [cit. 10. 07. 2022]. Dostupné z: <https://sbirka.nsoud.cz/sbirka/13477>.

⁹⁷ Ust. § 219 odst. 1 trestního zákoníku je ve znění: „*Kdo si přisvojí cizí věc nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.*“

⁹⁸ Viz str. 2173 až str. 2181, ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 2012. 3614 s. ISBN 978-80-7400-428-5.

že k trestní odpovědnosti se vyžaduje, aby pachatel předpokládal, že se tato věc dostala z moci oprávněné osoby. Pokud by totiž věděl, komu věc náleží, tak by a priori za normální situace totiž mohlo dojít k tomu, že se oprávněná osoba pro tuto věc může vrátit, resp. ji má ještě v dosahu, přičemž poté nejde o trestný čin zatajení věci, ale o trestný čin krádeže, nebo v případě omylu ohledně těchto skutečností o pokus (obdobně pak toto tak bude i v případě přestupku). Pro odlišení mezi krádeží a zatajení věci, je pak rozhodující okolností to, zda pachatel v době nálezu věci věděl, komu tato věc patří, a pokud ano, tak že ji oprávněné osobě odnímá z jeho dispozice (tj. tedy ji nenalézá, ale krade), pokud tomu tak není, tak se jedná o zatajení věci (viz obdobně rozhodnutí Nejvyššího soudu, ze dne 27. 03. 2008, pod č.j. 8 Tdo 342/2008⁹⁹). Ke znaku „nebo jinak, bez přivolení oprávněné osoby“ Pavel Šámal a kol. uvádí, že se tím rozumí situace, že tuto věc přinese pachateli kupříkladu dítě, pes, připlaví mu ji voda, nebo zaběhnutím zvířete a to vše za situace, že pachatel tomuto jakýmkoliv způsobem nepřispěl, neboť by se pak v opačném případě mohlo jednat o krádež, zpronevěru či podvod.

Luboš Jemelka a Pavel Vetešník ve své knize¹⁰⁰ k tomuto přestupku uvádějí, že z ust. § 1051 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“)¹⁰¹ vyplývá presumpce, že se má za to, že si každý chce podržet své vlastnictví, a že nalezená věc není opuštěná s tím, že kdo věc najde, nesmí ji bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji. V návaznosti poté ust. § 1045 občanského zákoníku¹⁰² opuštěnou věcí rozumí

---

⁹⁹ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 03. 2008, pod č.j. 8 Tdo 342/2008, kde je mimo jiné uvedeno: „Pro odlišení trestných činů krádeže podle § 247 tr. zák. a zatajení věci podle § 254 tr. zák. v případě nálezu věci je rozhodující, zda pachatel v době, kdy ji nalezne, ví, že tato patří někomu jinému a že ji tímto odnímá z jeho dispozice. Je-li tomu tak, jde o trestný čin krádeže, v opačném případě se bude jednat o trestný čin zatajení věci. Tyto okolnosti je nutné zjišťovat k okamžiku, kdy věc pachatel nalezne (srov. Přiměřeně rozhodnutí č. 17/1980 Sb. rozh. tr.).“ [online]. [cit. 14. 07. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqhfpxexzrhfpxi4q&groupIndex=0&rowIndex=0>

¹⁰⁰ Viz str. 986 až str. 987, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích*. Komentář, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

¹⁰¹ Ust. § 1051 občanského zákoníku je ve znění: „Má se za to, že si každý chce podržet své vlastnictví a že nalezená věc není opuštěná. Kdo věc najde, nesmí ji bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji.“

¹⁰² Ust. § 1045 občanského zákoníku je ve znění: „(1) Věc, která nikomu nepatří, si každý může přivlastnit, nebrání-li tomu zákon nebo právo jiného na přivlastnění. Movitá věc, kterou vlastník

věc, která nikomu nepatří s tím, že si ji pak každý může přivlastnit, nebrání-li tomu zákon nebo právo jiného na přivlastnění věci. S ohledem na výše uvedené ustanovení občanského zákoníku, proto každý kdo věc najde, ji nesmí bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji. V daném případě ustanovení § 1051 občanského zákoníku, se však jedná o domněnku vyvratitelnou. Proto tedy za situace, že se prokáže, že presumovaná skutečnost nenastala (tj. ve smyslu, že vlastník věci si ji ve vlastnictví podržet nechce, a proto tuto věc opustil), ustupuje tato domněnka prokázané skutečnosti. Nicméně nálezce je povinen si nalezenou věc nepřivlastnit (až na movitou věc, která měla pro vlastníka zřejmě jen nepatrnou hodnotu a byla zanechána na místě veřejnosti přístupném, což je v souladu s ust. § 1050 odst. 1 občanského zákoníku¹⁰³) a věc vrátit tomu, kdo ji ztratil, nebo vlastníkovi, a to vše oproti úhradě nálezného a nutných nákladů s tím, že pokud nelze z okolností poznat, komu tato věc má být vrácena a současně se nepovažuje za věc opuštěnou, tak nálezce oznámí bez zbytečného odkladu nález obci, na jejímž území byla věc nalezena a to zpravidla do tří dnů. Za situace, že tato věc byla nalezena ve veřejné budově nebo ve veřejném dopravním prostředku, tak ji nálezce coby nález, odevzdá provozovateli těchto zařízení s tím, že tento se pak zachová podle jiných právních předpisů s tím, že pokud jich není, tak se zachová tak, jako by byl on sám nálezcem, což ostatně vyplývá z ust. § 1052 odst. 1, odst. 2 občanského zákoníku¹⁰⁴. Pokud však nálezce svou povinnost nesplní a současně si nález přisvojí, tak mu poté nemůže náležet nálezný ani úhrada. Dále nemůže nález užívat, anebo k němu nabýt vlastnické právo s tím, že vůči němu může být uplatněna odpovědnost za škodu, kterou

---

opustil, protože ji nechce jako svou držet, nikomu nepatří.(2)Opuštěná nemovitá věci připadá do vlastnictví státu.“

¹⁰³ Ust. § 1050 odst. 1 občanského zákoníku je ve znění: „*Nevykonává-li vlastník vlastnické právo k movité věci po dobu tří let, má se za to, že ji opustil. Byla-li movitá věc, která pro vlastníka měla zřejmě jen nepatrnou hodnotu, zanechána na místě přístupném veřejnosti, považuje se za opuštěnou bez dalšího.*“

¹⁰⁴ Ust. § 1052 odst. 1, odst. 2 občanského zákoníku je ve znění: „*(1) Ztracenou věc vrátí nálezce tomu, kdo ji ztratil, nebo vlastníkovi proti úhradě nutných nákladů a nálezného. (2) Nelze-li z okolností poznat, komu má být věc vrácena, a nepovažuje-li se věc za opuštěnou, oznámí nálezce bez zbytečného odkladu nález obci, na jejímž území byla nalezena, zpravidla do tří dnů; byla-li však věc nalezena ve veřejné budově nebo ve veřejném dopravním prostředku, odevzdá nálezce nález provozovateli těchto zařízení, který se zachová podle jiných právních předpisů, a není-li jich, postupuje, jako by byl nálezcem.*“

užíváním věci způsobil (viz ust. § 1061 občanského zákoníku¹⁰⁵), nebo žaloba vlastníka na vydání věci ve smyslu § 1040 odst. 1 občanského zákoníku¹⁰⁶.

4.4 Ukrytí, užívání nebo převedení věci

Přestupku uvedeného pod písm. d) v rámci § 8 odst. 1, odst. 2 ZNP, se dopustí ten (v případě fyzické osoby je obligatorně vyžadováno úmyslné zavinění), kdo ukryje, užívá nebo na sebe anebo na jiného převede věc, jež byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno. Korespondujícím trestným činem, s ohledem na novelu trestního zákoníku, zákonem č. 287/2018 Sb. s účinností od dne 01. 02. 2019 (jehož prostřednictvím byla zrušena ustanovení „§ 214 Podílnictví“ a „§ 215 Podílnictví z nedbalosti“ s tím, že současně touto novelou bylo ust. § 214 zapracováno do ust. § 216 trestního zákoníku a ust. § 215 bylo zapracováno do ust. § 217 trestního zákoníku) je:

- trestný čin legalizace výnosů z trestné činnosti dle § 216 odst. 1 alinea 1 trestního zákoníku¹⁰⁷, kterého se dopustí ten, kdo ukryje, na sebe nebo na jiného převede, přechovává nebo užívá věc, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině jinou osobou,
- trestný čin legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti dle ust. § 217 odst. 2 trestního zákoníku, kterého se dopustí ten, kdo z nedbalosti ukryje, na sebe nebo na jiného převede, přechovává nebo užívá věc větší hodnoty, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině jinou osobou, přičemž již pouhou komparací ustanovení trestního zákoníku a ZNP je zřejmé, že odlišujícím kritériem není výše škody (jak tomu

---

¹⁰⁵ Ust. § 1061 občanského zákoníku je ve znění: „Nálezci, který nález neoznámí, přisvojí si jej nebo jinak poruší své povinnosti, nenáleží úhrada a nálezné, ani nemůže nález užívat nebo nabýt k němu vlastnické právo podle ustanovení tohoto zákona o nálezu. Tím není dotčena jeho povinnost nahradit škodu.“

¹⁰⁶ Ust. § 1040 odst. 1 občanského zákoníku je ve znění: „Kdo věc neprávem zadržuje, může být vlastníkem žalován, aby ji vydal.“

¹⁰⁷ Ust. § 216 odst. 1 trestního zákoníku je ve znění: „Kdo ukryje, na sebe nebo na jiného převede, přechovává nebo užívá věc, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině jinou osobou, nebo, kdo takovou věc přemění v úmyslu umožnit jiné osobě, aby unikla trestnímu stíhání, trestu nebo ochrannému opatření nebo jejich výkonu, nebo kdo se ke spáchání takového trestného činu spolčí, bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.“

je zpravidla v případě předchozích ustanovení přestupků proti majetku), ale samotný původ věci, kterým pachatel disponuje, coby výnosem z trestné činnosti (resp. výnos z trestného činu) a contrario, výnosem z přestupku. Pokud je tedy věc výnosem z trestné činnosti, není možné ji kvalifikovat jako přestupek a obráceně. V daném případě přichází v úvahu pouze ta možnost, že by následně nosný trestný čin, byl překvalifikován na přestupek, a tudíž by i tento výnos z pachatelovi činnosti, by byl výnosem z přestupku. Z knihy autorů Luboše Jemelky a Pavla Vetešníka¹⁰⁸ vyplývá, že aby se pachatel dopustil tohoto přestupku, tak logický musí disponovat věcí (mít ji ve svém vlivu), která byla opatřena přestupkovým jednání jiné osoby, která mu tuto věc předala. Přestupkový původ věci, je tedy obligatorní, neboť jak je již výše uvedeno, pokud věc byla opatřena trestným činem, tak se jedná o jeden z výše uvedených trestných činů, tedy dle ust. § 216 trestního zákoníku (tj. úmyslné jednání) nebo dle ust. § 217 trestního zákoníku tj. z nedbalosti). Dále v případě fyzické osoby musí tato osoba vědět, že předmětná věc pochází z přestupkového jednání jiné osoby, která mu tuto věc předala.

Ukrytím věci se rozumí znesnadnění jejího nalezení jiným a to buď kupříkladu z důvodu, prokázání přestupkového jednání, zamezení možnosti správnímu orgánu k uložení sankce propadnutí věci ve smyslu ust. § 48 ZOPŘ, nebo ochranného opatření zabránění věci ve smyslu ust. § 53 ZOPŘ, anebo z důvodu zabránění nalezení věci ze strany oprávněného držitele (příp. kohokoli, kdo předmětnou věc hledá). Co se týče užívání věci, tak tímto se rozumí dispozice s věcí ve smyslu jejího využívání, resp. její užitné hodnoty s tím, že tímto užíváním se rozumí i její spotřebování. Dále viz výše v rámci kapitoly „neoprávněného užívání cizí věci“. K převedení věci na sebe nebo jiného může dojít kupříkladu prodejem, směnou, darováním, postoupením za pohledávku, atd., kdy vzhledem k této skutečnosti k převodu tedy může dojít bezplatně nebo za úplatu. Převedením věci se de facto mění její faktická dispozice, tedy na pachatele nebo někoho jiného, přičemž toto je odvislé na jednání (resp. na vůli) pachatele přestupku.

---

¹⁰⁸ Viz str. 983 až str. 984, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

5 Způsoby vyřízení PŘ proti majetku SO v prvním stupni

V případě této kapitoly jde o praktickou realizaci vyřízení přestupků proti majetku ze strany správního orgánu v prvním stupni, a to od samotného oznámení, doručení, předání či odevzdání věci, až po její ukončení (v rámci prvního stupně). Jak ve svém ust. § 1 ZOPŘ uvádí, tak můžeme odlišit postup správního orgánu **před zahájením řízení o přestupku** a **postup v řízení o přestupku**. Správní orgán poté v rámci řízení o přestupku musí rozlišovat (se vztahem k osobám, které vystupují v tomto řízení), zda se jedná o účastníky řízení, nebo o osoby na řízení zúčastněné (s určitými právy v řízení), či další osoby vystupující v řízení.

5.1 Účastníci řízení, osoby na řízení zúčastněné

Obecně můžeme říci, že hlavními subjekty přestupkového řízení jsou správní orgán (který toto řízení vede a rozhoduje v něm) a účastníci přestupkového řízení, kteří mají určitá práva a povinnosti (mají vlastní zájem na výsledku řízení). Současně se zde vyskytují osoby na řízení zúčastněné s určitými procesními právy, a to osoby přímo postižené spácháním přestupku (dále rovněž jen „OPPSP“) a dále osoby se vztahem k mladistvému obviněnému, kterými jsou zákonný zástupce, či opatrovník a orgán sociálně právní ochrany dětí (dále rovněž jen „OSPOD“)¹⁰⁹. Vedle těchto osob, se pak dále řízení účastní další osoby, jejichž postavení není v ZOPŘ výslovně upraveno, ale jejich výskyt v řízení je častý, a to zejména svědci, znalci, tlumočníci, atd. s tím, že v případě těchto bude blíže pojednáno v rámci kapitoly, zabývající se dokazováním v přestupkovém řízení.

5.1.1 Účastníci řízení

Účastníky řízení přímo definuje v ust. § 68 ZOPŘ, kdy za účastníky tento zákon toliko považuje pouze obviněného¹¹⁰, poškozeného (v části řízení, jež se týká jím uplatněného nároku na náhradu škody nebo nároků na vydání

---

¹⁰⁹ Viz obdobně str. 134, FIALA, Zdeněk., FRUMAROVÁ, Kateřina., HORZINKOVÁ, Eva., ŠKUREK, Martin. et al. Správní právo trestní. Praha: Leges, 2017. 304 s. ISBN 978-80-7502-219-6

¹¹⁰ Viz ust. § 68 písm. a) ZOPŘ.

bezdůvodného obohacení)¹¹¹ a vlastníka věci, jež může být nebo již byla zabráná (a to v části řízení, týkající se zabrání věci nebo náhradní hodnoty)¹¹².

5.1.1.1 Obviněný

ZOPŘ ve svém ust. § 69, obviněného definuje tak, že „*Podezřelý z přestupku se stává obviněným, jakmile vůči němu správní orgán učiní první úkon v řízení.*“¹¹³. Dále v případě tohoto obviněného uvádí, že dokud není pravomocným rozhodnutím o přestupku vyslovena jeho vina, hledí se na něj, jako na nevinného, přičemž v případě pochybností, pak správní orgán rozhodne v jeho prospěch¹¹⁴. Z uvedené je pak zřejmé, že před prvním úkonem v řízení se osoba, jež se přestupku měla dopustit, označuje jako osoba podezřelá. Tímto prvním úkonem v řízení, se pak rozumí zahájení řízení o přestupku z moci úřední (tj. ve smyslu ust. § 78 ZOPŘ nebo § 78 ve spojení s ust. § 79 odst. 5 ZOPŘ – blíže viz níže), nebo se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku (tj. ve smyslu ust. 78 ve spojení s ust. § 79 odst. 1 ZOPŘ), anebo doručení příkazu (tj. ve smyslu ust. § 90 ZOPŘ, přičemž datum doručení tohoto příkazu se v případě podání odporu v zákonné lhůtě 8 dnů ode dne doručení, počítá za den zahájení řízení o přestupku). V pojmu „podezřelý“, lze spatřovat analogii ve vztahu k trestnímu řízení, kde osoba, které nebylo sděleno obvinění z trestného činu ve smyslu ust. § 160 trestního řádu, se rovněž označuje jako osoba podezřelá.

Z výše uvedeného vyplývá, že zákonodárce do ustanovení týkajícího se obviněného, rovněž začlenil presumpci neviny (viz dokud není pravomocným rozhodnutím vyslovena jeho vina, tak se na něj hledí jako na nevinného), a zásadu „in dubio pro reo“¹¹⁵ (viz v pochybnostech správní orgán rozhodne v jeho prospěch). Nejen se vztahem k obviněnému je zapotřebí uvést, že před účinností zákona č. 417/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „novela ZOPŘ č. 417/2021 Sb.“), došlo k právní úpravě zmocněnce

---

¹¹¹ Viz ust. § 68 písm. b) ZOPŘ.

¹¹² Viz ust. § 68 písm. c) ZOPŘ.

¹¹³ Viz ust. § 69 odst. 1 ZOPŘ.

¹¹⁴ Viz ust. § 69 odst. 2 ZOPŘ.

¹¹⁵ Tj. „v pochybnostech ve prospěch“.

v novém ust. § 72b ZOPŘ, ve smyslu nepřipustného zastupování. V tomto ustanovení je uvedeno, že správní orgán rozhodne usnesením o tom, že nepřipouští zastupování na základě plné moci, a to za situace, pokud zde uvedený zmocněnec vystupuje v řízení o přestupcích v různých věcech opětovně, nejde-li o advokáta nebo jinou osobu poskytující právní služby soustavně a za úplatu podle jiného zákona (blíže viz níže).

Obviněný má v přestupkovém řízení zejména níže uvedená práva a povinnosti:

- dle článku 6 odst. 3 písm. e) sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění protokolů č. 3, 5 a 8, a dalších smluvních dokumentů na tuto Úmluvu navazujících (dále jen „ÚOLPZS“), má právo na tlumočníka, kterého správní orgán ustanoví usnesením ve smyslu ust. § 16 odst. 5 správního řádu s odkazem na ÚOLPZS, v souladu se Závěrem č. 46 poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 06. 11. 2006¹¹⁶ (kde tento poradní sbor došel k závěru, že ust. § 16 odst. 3 správního řádu není v případě obviněného aplikovatelné s tím, že v daném případě má aplikační přednost v souladu s ust. č. 10 Ústavy ČR, ÚOLPZS, a že se v daném případě rovněž vychází z ustanovení čl. 37 odst. 4 LZPS),
- dle ust. § 33 odst. 1 správního řádu, právo zvolit si zmocněnce (kdy zmocnění k zastupování se prokazuje písemnou plnou mocí, která může být udělena i ústně do protokolu s tím, že v téže věci může mít současně pouze jednoho zmocněnce), za současného omezení dle ust. § 72b ZOPŘ v rámci nepřipustnosti zastupování (tj. viz výše),
- dle ust. § 36 odst. 1 správního řádu, právo navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, kdy správní orgán může usnesením prohlásit, dokdy mohou účastníci činit své návrhy,
- dle ust. § 36 odst. 2 správního řádu, právo vyjádřit v řízení své stanovisko,

---

¹¹⁶ Viz Závěr č. 46 poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 06. 11. 2006 [online]. [cit. 12. 08. 2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>.

- dle ust. § 50 odst. 3 správního řádu, právo, aby správní orgán i bez návrhu zjistil všechny rozhodné skutečnosti svědčící v prospěch i v neprospěch obviněného,
- dle ust. § 78 odst. 4 ZOPŘ, právo na vyrozumění, pokud v průběhu řízení správní orgán změní právní kvalifikaci skutku,
- dle ust. § 82 odst. 2 ZOPŘ, právo nevypovídat, kdy správní orgán jej nesmí nutit k výpovědi nebo doznání s tím, že správní orgán má povinnost obviněného před jeho výsledkem poučit o právu nevypovídat a o zákazu provádět výsledek (viz bod níže v rámci dotazů svědka a právu odmítnout vypovídat),
- dle ust. § 82 odst. 3 ZOPŘ, právo klást otázky případným dalším účastníkům řízení, svědkům a znalcům, kdy jím dotazovaná osoba má právo odmítnout odpovědět a nesmí být tázána za stejných podmínek jako svědek (tj. ve smyslu ust. § 55 odst. 2 správního řádu - osoba nesmí být dotazována o utajovaných informacích chráněných zvláštním zákonem, které je povinna zachovávat v tajnosti, ledaže by této povinnosti byla příslušným orgánem zproštěna; ve smyslu ust. § 55 odst. 3 správního řádu – osoba nesmí být dotazována též tehdy, jestliže by svou odpovědí porušila státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna) s tím, že za situace výsledku svědka, jež je osobou mladší 15 let, může klást otázky jen prostřednictvím oprávněné úřední osoby (tj. v souladu s ust. § 82 odst. 4 ZOPŘ),
- právo na uzavření dohody s poškozeným ve smyslu ust. § 87 ZOPŘ,
- dle ust. § 38 odst. 1 správního řádu právo nahlížet do spisu s tím, že za situace, že bude v souladu s ust. § 72a odst. 1 ZOPŘ vydáno usnesení o vyloučení z nahlížení do spisu, příp. o tom učiněn záznam do spisu, budou z nahlížení do spisu vyloučeny údaje o místě trvalého pobytu, popřípadě bydlišti, doručovací adrese, místě výkonu zaměstnání, povolání nebo podnikání osob vystupujících v řízení o přestupku, přičemž dále dle ust. § 38 odst. 4 správního řádu, s právem nahlížení do spisu souvisí rovněž právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části,
- dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu, právo, aby se obviněný před vydáním rozhodnutí ve věci vyjádřil k podkladům rozhodnutí,

- dle ust. § 36 odst. 5 správního řádu, povinnost předložit na výzvu oprávněné úřední osoby průkaz totožnosti, jímž se rozumí doklad, který je veřejnou listinou, ve kterém je uvedeno jméno a příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě bydliště mimo území České republiky a z něhož je patrná i podoba, popřípadě jiný údaj umožňující správnímu orgánu identifikovat osobu, která doklad předkládá, jako jeho oprávněného držitele,
- dle ust. § 72 správního řádu, právo na oznámení rozhodnutí, bude-li však řízení o přestupku zastaveno dle ust. § 86 odst. 1 písm. d), e), f), i), j), k), m) a n) ZOPŘ (tj. usnesením, které se poznamenává do spisu), bude o zastavení řízení pouze vyrozuměn, bude-li vydáno rozhodnutí o vině, může se proti němu odvolat v celém rozsahu ve [smyslu ust. § 96 odst. 1 písm. a) ZOPŘ], a to ve lhůtě 15 dní ode dne doručení, ve smyslu ust. § 83 odst. 1 správního řádu (ve věci může být po zahájení úkonů přestupkového řízení rozhodnuto rovněž příkazem – viz výše právo odporu proti příkazu).

5.1.1.2 Poškozený

V případě přestupků proti majetku lze uvést, že právě v tomto typu přestupků se poškozený zpravidla vyskytuje s ohledem na škodu, která je zákonným znakem tohoto přestupku, a kterou pachatel způsobí svým protiprávním jednáním. Obecně můžeme jako poškozeného označit toho, komu byla způsobena „škoda“ vyjádřitelná v penězích. Způsobení škody jako takové, však samo o sobě není dostačující proto, aby se z osoby, které byla způsobena škoda stala osoba poškozená v přestupkovém řízení. ZOPŘ ve svém ust. § 70 stanoví určité podmínky, které musejí být splněny, a na jejichž základě se tato osoba stává účastníkem řízení „poškozeným“. V tomto směru ZOPŘ v ust. § 70 stanoví samozřejmě i povinnosti správnímu orgánu v rámci poučení této osoby, které mohla být způsobena škoda, nebo na jejíž úkor se pachatel obohatil, jak má tato osob postupovat (samozřejmě za situace, že je tato osoba správnímu orgánu známa).

Poté, co správní orgán zjistí konkrétní osobu (potenciálního poškozeného), jež mohla být způsobena škoda nebo na jejíž úkor se pachatel obohatil, tak ji bezodkladně vyrozumí o možnosti uplatnit její nárok na náhradu škody nebo

vydání bezdůvodného obohacení, a o nařízeném ústním jednání. Rovněž ji obligatorně poučí o tom, že tento její nárok na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení může nejpozději uplatnit při prvním nařízeném ústním jednání, nebo v jiné lhůtě, kterou jí určí. Za situace, že vyrozumění této osoby by bylo spojeno s neúměrnými obtížemi či náklady, tak tuto vyrozumí prostřednictvím veřejné vyhlášky, přičemž ustanovení § 66 ZOPŘ se nepoužije¹¹⁷.

Poškozeným (účastníkem řízení), se tedy tato osoba stává uplatněním jejího nároku na náhrady škody nebo vydání bezdůvodného obohacení v rámci prvního nařízeného ústního jednání (toto správním orgán nařídí po zahájení řízení o přestupku), nebo ve lhůtě určené správním orgánem. Za situace, že před tím bylo ve věci vedeno trestní řízení (tj. ve smyslu ust. § 158 odst. 3 trestního řádu), kde již tato osoba uplatnila svůj nárok na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení, tak se automaticky stává tato osoba „poškozeným“ i v přestupkovém řízení v návaznosti na zahájení přestupkového řízení¹¹⁸.

V případě, že tato osoba však uplatní svůj nárok na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení, kterým se pachatel obohatil, ačkoliv již bylo o tomto jejím nároku rozhodnuto v občansko-právním nebo jiném řízení, anebo pokud takovéto řízení již probíhá, tak ji správní orgán vyrozumí o nemožnosti rozhodnutí o jejím nároku. Dále za situace, že takovéto řízení probíhá a správní orgán ukončí přestupkové řízení, vyrozumí o výsledku přestupkového řízení rovněž osobu, jež byla způsobena škoda¹¹⁹. Jak ve své knize Zdeněk Fiala, Kateřina Frumarová, Eva Horzinková, Martin Škurek et. al.¹²⁰ uvádějí, že tak zákonodárce de facto vyjádřil překážku v přestupkovém řízení, jež spočívá v rozhodnutí o totožné věci (tj. res iudicata), nebo v řízení zahájeném v totožné věci (tj. litispendence).

Poškozený má v rámci přestupkového řízení, coby účastník řízení shodná práva a povinnosti jako obviněný (viz výše), a to ve smyslu ust. § 33, § 36, § 38 správního řádu a § 72a, 72b, § 82, § 87 ZOPŘ, a dále práva a povinnosti:

---

¹¹⁷ Viz ust. § 70 odst. 1 ZOPŘ.

¹¹⁸ Viz ust. § 70 odst. 2 ZOPŘ.

¹¹⁹ Viz ust. § 70 odst. 3 ZOPŘ.

¹²⁰ Viz str. 152 až str. 153, FIALA, Zdeněk., FRUMAROVÁ, Kateřina., HORZINKOVÁ, Eva., ŠKUREK, Martin. et al. *Správní právo trestní*. Praha: Leges, 2017. 304 s. ISBN 978-80-7502-219-6.

- dle ust. § 80 odst. 3 ZOPŘ, právo žádat po správním orgánu nařízení ústního jednání ve věci, je-li to zapotřebí k rozhodnutí o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení,
- ve smyslu ust. § 89 ZOPŘ, právo na vydání rozhodnutí o jím uplatněném nároku v rámci přestupkového řízení a dle ust. § 96 odst. 1 písm. b) ZOPŘ, právo podat proti tomuto rozhodnutí odvolání,
- dle ust. § 95 odst. 3 ZOPŘ, právo podat návrh na náhradu v řízení účelně vynaložených nákladů spojených s uplatnění nároku na náhradu škoda nebo na vydání bezdůvodného obohacení vůči obviněnému,
- dle ust. § 45 odst. 4 správního řádu, právo vzít svůj nárok (žádost) na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení zpět, přičemž toto právo nemůže uplatnit v době od vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně do zahájení odvolacího řízení,
- dle ust. § 72 správního řádu, právo na oznámení rozhodnutí, bude-li však řízení o přestupku zastaveno dle ust. § 86 odst. 1 písm. d), e), f), i), j), k), m) a n) ZOPŘ (tj. usnesením, které se poznamenává do spisu), bude o zastavení řízení pouze vyrozuměn, bude-li vydáno rozhodnutí o jeho nároku na náhradu škody/vydání bezdůvodnému obohacení a výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody/na vydání bezdůvodného obohacení, může se proti němu odvolat toliko v rámci této části rozhodnutí [smyslu ust. § 96 odst. 1 písm. b) ZOPŘ], a to ve lhůtě 15 dní ode dne doručení, ve smyslu ust. § 83 odst. 1 správního řádu,
- dle ust. § 50 odst. 2 správního řádu, povinnost poskytovat správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí,
- dle ust. § 52 správního řádu, povinnost označit důkazy na podporu svých tvrzení.

Současně není a priori vyloučeno, aby poškozený v přestupkovém řízení současně vystupoval i jako svědek (kupříkladu v případě vícečinného souběhu přestupků, kdy v případě jednoho přestupku může vystupovat jako poškozený, a v případě druhého přestupku jako svědek) nebo i jako OPPSP, kdy kupříkladu v případě přestupků proti majetku dle ust. § 8 ZNP, se jedná o osobu blízkou ve vztahu k obviněnému (viz ust. § 8 odst. 8 ZNP). Dále není ani vyloučeno,

aby v rámci společného řízení ve smyslu ust. § 88 odst. 2 ZOPŘ vystupoval poškozený i jako obviněný, kdy se jedná typicky o případy vzájemného fyzického napadení v rámci přestupků proti občanskému soužití dle ust. § 7 ZNP.

5.1.1.3 Vlastník věci

V případě vlastníka věci, jehož věc může být nebo byla zabráněna, v části řízení, jež se týká zabránění věci nebo náhradní hodnoty, tak jak uvádějí ve své knize Zdeněk Fiala, Kateřina Frumarová, Eva Horzinková, Martin Škurek et. al.¹²¹, ZOPŘ na rozdíl od výše uvedených účastníků přestupkového řízení neupravuje samostatným ustanovením. Je obdobně jako poškozený, pouze účastníkem té části přestupkového řízení, jejímž předmětem je projednání a rozhodnutí o zabránění věci nebo náhradní hodnoty. Proto mu i v této části řízení, přísluší právo odvolání, kdy v tomto smyslu mu přísluší podat i odvolání (viz ust. § 96 odst. 2 ZOPŘ). Vlastník věci má zejména práva obdobná jako poškozený, ve smyslu účastníka řízení (tj. dle ust. § 33, § 36, § 38, § 50, § 52 správního řádu a § 72a, § 72b, § 82 ZOPŘ).

5.1.2 Osoby na řízení zúčastněné

5.1.2.1 Osoba přímo postižená spácháním přestupku

Specifická práva v přestupkovém řízení má OPPSP, kdy postavení je upraveno v § 71 ZOPŘ. Před účinností novely ZOPŘ č. 417/2021 Sb., se za OPPSP s vymezenými procesními právy ve smyslu ust. § 71 ZOPŘ, toliko považovaly osoby, u kterých byl vyžadován souhlas se zahájením řízení o přestupku s tím, že zmiňovaná novela ZOPŘ č. 417/2021 Sb., tento okruh OPPSP rozšířila i na osoby, které vystupují v řízení, které lze zahájit nebo v již zahájeném řízení pokračovat bez takového souhlasu (tj. osoby specifikované v ust. § 79 odst. 5 ZOPŘ¹²², kterými se rozumí osoby mladší 18 let, které byly postiženy spácháním přestupku, a dále v případě osob, které byly postiženy

---

¹²¹ Viz str. 153, FIALA, Zdeněk., FRUMAROVÁ, Kateřina., HORZINKOVÁ, Eva., ŠKUREK, Martin. et al. Správní právo trestní. Praha: Leges, 2017. 304 s. ISBN 978-80-7502-219-6.

¹²² Ust. § 79 odst. 5 ZOPŘ je ve znění: „Byla-li spácháním přestupku postižena osoba mladší 18 let nebo byl-li přestupek důvodem vykázaní ze společného obydlí, zahájí správní orgán řízení nebo v již zahájeném řízení pokračuje bez souhlasu osoby přímo postižené spácháním přestupku.“

přestupkem, a v rámci kterého bylo současně rozhodnuto o vykázaní jeho pachatele ze společného obydlí). V tomto ohledu je zapotřebí rovněž sdělit, že obecně osoba, jež byla dotčena přestupkem se v rámci pojmosloví zmiňovanou novelou ZOPŘ č. 417/2021 Sb., označuje jako „osoba dotčená jednáním podezřelého z přestupku“, což lze označit jako generální pojem s tím, že pod tento pojem lze podřadit jako jeho část i pojem OPPSP, která má však zákonem uznána specifická práva ve smyslu ust. § 71 ZOPŘ. K pojmu „osoba dotčená jednáním podezřelého z přestupku“ lze z praxe uvést, že před účinností novely (tj. do data 31. 01. 2022) ZOPŘ užíval jako generální pojem, před pojmem „osoba dotčená jednáním podezřelého z přestupku“, právě pojem „OPPSP“, což v praxi těmto osobám (aniž by se jednalo o osoby ve smyslu ust. § 71 ZOPŘ) někdy činilo problémy se vyznat v jejich postavení, nebo se mylně domnívaly, že se na ně vztahuje ust. § 71 ZOPŘ, kdy změnou tohoto generálního pojmu, tím tak de facto došlo i k vyřešení tohoto problému.

Správní orgán v případě přestupků, kde je souhlas OPPSP obligatorně vyžadován, postupuje v intencích § 79 ZOPŘ, kdy nejprve buď průvodním dopisem, nebo prostřednictvím usnesení dle ust. § 39 odst. 1 správního řádu stanoví této osobě lhůtu 30 dní k podání souhlasu se zahájením řízení o přestupku¹²³, kde ji současně poučí o tom, že bez jejího souhlasu není možné přestupkové řízení vést, neboť zákon pro takovéto řízení obligatorně vyžaduje její souhlas, přičemž je-li takových to OSPPSP více, postačí souhlas pouze jedné OPPSP¹²⁴. Dále ji poučí o tom, že coby OPPSP může vzít svůj souhlas kdykoliv zpět, a to až do doby vydání rozhodnutí o odvolání¹²⁵ s tím, že pokud tento souhlas nedá ve lhůtě 30 dní, nebo již tento souhlas vzala zpět, tak tento souhlas již není možné dát. Následně ji poučí i ve smyslu ust. § 71 ZOPŘ, tedy že právo na vyznění o zahájení řízení; právo navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení; právo na poskytnutí informací o řízení; právo vyjádřit v řízení své stanovisko; právo nahlížet do spisu; právo účastnit se ústního jednání a být přítomna při všech úkonech v řízení; právo vyjádřit se před vydáním

---

¹²³ Viz ust. § 79 odst. 2 ZOPŘ.

¹²⁴ Viz ust. § 79 odst. 1 ZOPŘ.

¹²⁵ Viz ust. § 70 odst. 3 ZOPŘ.

rozhodnutí k jeho podkladům; právo na oznámení rozhodnutí, jakož i právo podat žádost ve smyslu ust. § 72a ZOPŘ – viz výše.

Z uvedeného vyplývá, že OPPSP není účastníkem řízení, tudíž i když má právo na oznámení rozhodnutí v dané věci, tak jí ZOPŘ nepřiznává právo odvolání proti rozhodnutí. Současně s ohledem na výše uvedené je zřejmé, že ZOPŘ ve svých ustanoveních (zejména § 71 ZOPŘ) nepřiznává OPPSP právo se nechat zastupovat zmocněncem ve smyslu ust. § 33 správního řádu (neboť dle tohoto ustanovení si zmocněnce má právo zvolit toliko účastník řízení). Správní orgán však musí mít na paměti ust. čl. 37 odst. 2 LZPS, jež této osobě přiznává nárok na právní pomoc. V rámci výše uvedeného, se pak autor této rigorózní práce neztotožňuje se Závěrem č. 160, ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 24. 11. 2017¹²⁶, který dovozuje, že OPPSP se může nechat zastupovat zmocněncem. V rámci své analýzy tento poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání sice poukazuje na skutečnost, že OPPSP toto právo jak správní řád, tak ZOPŘ nepřiznává s tím však, že toto právo dovozuje z nálezů Ústavního soudu. Konkrétně pak z nálezů pod č.j. II. ÚS 98/95 ze dne 05. 06. 1996, č.j. II. ÚS 386/04 ze dne 20. 10. 2004 a č.j. I. ÚS 734/04 ze dne 08. 03. 2005, které poukazují na čl. 37 odst. 2 Listiny základních práva a svobod, kdy na základě tohoto ustanovení má svědek při podání svědecké výpovědi v rámci přípravného trestního řízení, stejně jako osoba podávající vysvětlení, právo na právní pomoc. Přitom následně tento poradní sbor ministra vnitra dovozuje, že protože podle LZPS náleží právo zvolit si zmocněnce každé osobě už od počátku řízení, má osoba přímo postižená spácháním přestupku právo zvolit si zmocněnce také. Přičemž je zřejmé, že ústavou uvedený pojem „právní pomoci“, zaměnil tento poradní sbor ministra vnitra za pojem „zmocněnce“. Zmiňované nálezy Ústavního soudu však svědku (případně osobě podávající vysvětlení podle trestního řádu), přiznávají právo „na právní pomoc“ (tj. zmiňují tedy pojem užitý v ustanovení čl. 37 odst. 2 LZPS), kdy současně v případě svědka (osoby podávající vysvětlení)

---

¹²⁶ Viz Závěr č. 160, ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 24. 11. 2017 [online]. [cit. 10. 09. 2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>.

vychází ze skutečnosti, že nejde o stranu v trestním řízení (potažmo účastníka řízení v rámci připodobnění k přestupkovému řízení), načež proto ji tedy nepřiznává právo zvolit si „zmocněnce“ (jak tomu je v případě zúčastněné osoby nebo poškozeného v trestním řízení ve smyslu ust. § 50 trestního řádu). S ohledem k uvedenému se jeví proto přiléhavější užití pojmu „právní pomoc“ se vztahem k OPPSP a nikoliv pojmu „zmocněnec“ dle správního řádu a ZOPŘ, jež s tímto pojmem spojují účastníka řízení, kdy toto se pak může v případě přestupkového řízení jevit jako matoucí pro OPPSP, která se pak může mylně domnívat, že je stranou řízení, a že tedy by měla mít právo dovolání proti rozhodnutí. Nicméně v případě tohoto závěru lze souhlasit s tím, že pouze OPPSP může dát souhlas se zahájením řízení ve smyslu ust. § 79 odst. 1 ZOPŘ, jakož i se závěrem, že za OPPSP tento souhlas může dát pouze ten, kdo je zplnomocněn výslovně k podání tohoto souhlasu na základě plné moci (ale toliko ve smyslu právní pomoci), kdy pokud tomu tak není, tak nelze k tomuto souhlasu přihlížet.

5.1.2.2 Zákonný zástupce a opatrovník ml. obviněného, OSPOD

Zákonodárce vědom si potřeby zvýšeného zájmu ochrany mladistvých obviněných, kteří se s ohledem na jejich rozumové, ovládací a rozpoznávací schopnosti, jež jsou přiměřené jejich věku, nemusejí účinně bránit (resp. se případně pro neznalost vyvinít), stanovil v ust. § 72 ZOPŘ zákonnému zástupci a opatrovníku mladistvého obviněného, jakož i orgánu sociálně právní ochrany dětí, procesní práva v rámci přestupkového řízení, k jeho prospěchu. Podle tohoto ustanovení ZOPŘ mají právo na vyrozumění o zahájení řízení; právo navrhopat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení; právo na poskytnutí informací o řízení potřebných k hájení práv a oprávněných zájmů mladistvého obviněného; právo vyjádřit v řízení své stanovisko; právo nahlížet do spisu; právo účastnit se ústního jednání a být přítomen při všech úkonech v řízení; právo vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům; právo na oznámení rozhodnutí; právo podat odvolání ve prospěch mladistvého obviněného proti rozhodnutí o přestupku nebo proti rozhodnutí o schválení dohody o narovnání; právo podat žádost

o obnovu řízení nebo o vydání nového rozhodnutí a pouze zákonný zástupce a opatrovník právo zvolit mladistvému obviněnému zmocněnce¹²⁷.

Dále podle ust. § 96 odst. 1 písm. c) ZOPŘ se vztahem k právu zákonného zástupce, opatrovníka a OSPOD podat odvolání ve prospěch mladistvého obviněného proti výroku o vině, o správním trestu, o ochranném opatření, o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a o náhradě nákladů řízení. S ohledem na obsah jejich práv lze dovodit, že toto zejména jak zákonný zástupce, tak opatrovník mladistvého obviněného (který má k mladistvému obviněnému vztah nejbližší), může činit výkon práv i proti vůli mladistvého obviněného, které jsou však v jeho prospěch. ZOPŘ rovněž počítá se situací ve vztahu k zákonnému zástupci nebo opatrovníku mladistvého obviněného, že tento zákonný zástupce nebo opatrovník mladistvého obviněného může být rovněž obviněn za tentýž skutek (kupříkladu v rámci spolupachatelství, organizování, návodu, pomoci, atd.) s tím, že za situace, že mladistvý obviněný současně nemá jiného zákonného zástupce či opatrovníka, tak vykonává tato práva pouze OSPOD, kdy správní orgán o tomto obligatorně rozhodně usnesením, které oznámí pouze mladistvému obviněnému, zákonnému zástupci, opatrovníku a OSPOD¹²⁸.

ZOPŘ rovněž se vztahem k zákonnému zástupci a opatrovníku mladistvého obviněného a priori počítá i alternativou, že zde může být důvodná obava, že tyto osoby nebudou řádně vykonávat své povinnosti se vztahem k mladistvému obviněnému (tj. nebudou tedy řádně hájit jeho zájmy), tak tato práva bude rovněž vykonávat pouze OSPOD, přičemž o tomto rovněž rozhodně prostřednictvím usnesení, jež oznámí mladistvému obviněnému, jeho zákonnému zástupci, opatrovníku a OSPOD¹²⁹.

5.2 Postup před zahájením řízení o přestupku

ZOPŘ postup před zahájením řízení o přestupku upravuje v hlavě V., o názvu „POSTUP PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ“, od ust. § 73 až § 76. Přestupková věc se

---

¹²⁷ Viz ust. § 72 odst. 1 ZOPŘ.

¹²⁸ Viz ust. § 72 odst. 2 ZOPŘ.

¹²⁹ Viz ust. § 72 odst. 3 ZOPŘ.

ke správnímu orgánu prvního stupně ke zpracování/vyřízení dostane pouze dvěma možnými způsoby ve vztahu k činnosti samotného správního orgánu. Za prvé správní orgán v rámci své vlastní činnosti zjistí, že v určité věci je důvodné podezření ze spáchání přestupku (kupříkladu od osoby podávající vysvětlení, nebo od svědka průběhu řízení v rámci dokazování v jiné věci). Zadruhé je mu tato přestupková věc předána dle věcní a místní příslušnosti nebo na základě rozhodnutí nadřízeného správního orgánu [tj. ve smyslu ust. § 63 (tj. vyloučení z projednávání a rozhodování věci) a § 64 odst. 2 (v rámci věcné a místní příslušnosti) ZOPŘ a § 80 (v rámci ochrany před nečinností), § 131 (v rámci změny příslušnosti), § 133 (v rámci sporu o věcnou příslušnost) správního řádu a dle § 65 (v rámci neplnění povinností obce, coby obce I. stupně) a 66b (v rámci neplnění povinností obce s rozšířenou působností, coby obce III. stupně) zákona č. 128/2008 Sb., o obcích (obecné zřízení), ve znění pozdějších předpisů] a nebo mu je oznámena za situace:

- a)** Za správním orgánem se dostaví oznamovatel věci (v případě přestupků proti majetku to zpravidla bývá sám poškozený), který mu věc oznámí, resp. správní orgán prvního stupně s ním sám sepíše oznámení přestupku, které má náležitosti podání ve smyslu ust. § 37 správního řádu (se zaměřením na základní kriminalistické otázky - kdo, co, kdy, kde, jak, čím, proč, a jaká vznikla škoda). Správní orgán v rámci přijímání podnětů k zahájení řízení postupuje ve smyslu ust. § 42 správního řádu, jež mu ve smyslu úřední povinnosti ukládá v povinnost přijímat podněty, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední. Současně, pokud oznamovatel podnětu požádá o vyrozumění, jakým způsobem bylo s jeho podnětem vynaloženo, tak je správní orgán povinen sdělit mu ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu. Správní orgán toto sdělení oznamovateli nezašle, pokud vůči němu postupuje ve smyslu ust. § 46 odst. 1 nebo § 47 odst. 1 správního řádu¹³⁰.
- b)** Věc správnímu orgánu oznámí ve smyslu ust. § 73 ZOPŘ policejní orgán nebo jiný správní orgán, který není příslušný k projednání přestupku.

---

¹³⁰ Srovnej s ust. § 42 správního řádu.

- c) Věc správnímu orgánu oznámí ve smyslu ust. § 74 odst. 2 ZOPŘ policejní orgán, neboť se ve věci jedná o přešupek, kdy současně v případě tohoto přešupku v souladu s ust. § 74 odst. 1 písm. c) ZOPŘ, provede nezbytná šetření ke zjištění osoby pachatele a zajistí současně důkazní prostředky pro pozdější účely dokazování.
- d) Věc mu odevzdá ve smyslu ust. § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu policejní orgán, neboť se ve věci, kterou se zabýval tento policejní orgán (tj. ve které tento policejní orgán zahájil úkony trestního řízení ve smyslu ust. § 158 odst. 3 trestního řádu), nejde o trestný čin, ale o přešupek.
- e) Věc mu postoupí ve smyslu ust. § 171 odst. 1 trestního řádu státní zástupce, neboť výsledky přípravného trestního řízení ukazují na to, že ve věci nejde o trestný čin, ale o přešupek.
- f) Věc mu postoupí ve smyslu ust. § 22 odst. 2 trestního řádu soud, neboť se v dané věci nejedná o trestný čin, ale o přešupek.
- g) Věc mu oznámí ve smyslu ust. § 10 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“), obecní nebo městská policie, neboť se ve věci jedná o přešupek.

5.2.1 Prvotní vyhodnocení přešupkové věci správním orgánem

Poté, co správní orgán spisový materiál obdrží, tak nejprve provede jeho zaevidování do elektronické evidence správního orgánu (kupříkladu „E-SPIS“ nebo „VITA Přešupky“, které jsou používány ÚMČ Praha 9), kdy v rámci této evidence současně dochází k přidělení čísla jednacího, pod kterým je věc správním orgánem evidována, a v rámci kterého, poté i vyhotovuje písemnosti do přešupkového spisového materiálu. Následně správní orgán provede vyhodnocení spisového materiálu a to ve smyslu:

- I. Zda je místně příslušný k projednání přešupku, kdy pokud by tomu tak nebylo, tak by věc postoupil místně příslušnému správnímu orgánu ve smyslu ust. § 64 odst. 2 ZOPŘ. Místní příslušností se samozřejmě nezabývá v rámci věcí, které mu byly předány k vyřízení ze strany nadřízeného správního orgánu. Věcnou příslušností v případě přešupků proti majetku se s ohledem na ust. § 60 odst. 2 písm. d) ZOPŘ, nezabývá.

- II.** Zda se skutečně jedná o přešupek proti majetku ve smyslu ust. § 8 ZNP (dovození naplnění znaků skutkové podstaty přešupku proti majetku) za současného stanovení právní kvalifikace skutku [tj. kupříkladu § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP], lustrace osob (co do jejich trvalého pobytu, včetně adresy pro účely doručování, která bývá z jejich strany uvedena policejnímu orgánu, který s těmito osobami přichází zpravidla do kontaktu jako první). V případě, že se ve věci nejedná o přešupek, ale o trestný čin, tak jej správní orgán v souladu s ust. § 64 odst. 1 písm. a) ZOPŘ předá usnesením, jež se pouze poznamená do spisu, orgánu činnému v trestním řízení, kterým se rozumí soud, státní zastupitelství a policejní orgán, přičemž v daném případě to pak zpravidla bývá státní zastupitelství, které nad přípravným trestným řízením vede dozor. Současně v případě, že pachatelem je osoba uvedená v § 4 odst. 4, odst. 5 písm. a), písm. b), nebo písm. c) ZOPŘ, tak věc předá usnesením, jež se pouze poznamená do spisu orgánu, příslušnému podle jiného zákona k projednání, ve smyslu ust. § 64 odst. 1 písm. b) ZOPŘ.
- III.** Zda ve věci nebylo vedeno trestní řízení ve smyslu ust. § 158 odst. 3 trestního řádu [což by mělo vliv na lhůtu promlčení přešupku, neboť podle ust. § 32 odst. 1 písm. a) ZOPŘ, se do této lhůty nezapočítává doba, po kterou se pro tžž skutek vedlo trestní řízení] s tím, zda v tomto trestním řízení současně nebyl veden i poškozovaný, který se připojil se svojí škodou k tomuto trestnímu řízení, neboť pokud by tomu tak bylo, tak se tento poškozovaný automaticky stává poškozovým i v rámci vedeného přešupkového řízení (viz ust. § 70 odst. 2 ZOPŘ). Současně v případě zjištění, že v tomto trestním řízení vystupovala osoba, u které došlo k uplatnění ochrany osobních údajů, tak tato ochrana automaticky nastupuje i v případě přešupkového řízení (viz ust. § 72a ZOPŘ).
- IV.** Zda se současně u spisového materiálu nenachází věc, která byla policejním orgánem odňata ve smyslu ust. § 34 odst. 1 písm. a), písm. b) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (tj. jde o věc, u které lze mít za to, že může být uloženo její propadnutí, zabránění nebo jde-li o věc důležitou pro řízení o přešupku; dále v případě uvedeného zákona, jen „zákona o PČR“), nebo která byla policejnímu orgánu, soudu či státnímu zástupci v předchozím trestním řízení dobrovolně vydána ve smyslu ust. § 78

trestního řádu (tj. věc, která může sloužit pro důkazní účely v rámci předchozího vedeného trestního řízení), anebo která byla v trestním řízení odňata ve smyslu ust. § 79 trestního řádu (tj. za situace, že nedošlo k jejímu dobrovolnému vydání ve smyslu ust. § 78 trestního řádu, kdy k jejímu odnětí došlo na základě příkazu předsedy senátu soudu a v přípravném trestním řízení, na příkaz státního zástupce či policejního orgánu s tím, že policejní orgán potřebuje k vydání takového příkazu předchodí souhlas státního zástupce, přičemž policejní orgán může věc odňat bez předchozího souhlasu státního zástupce jen tehdy, jestliže nelze předchozího souhlasu dosáhnout a věc nesnese odkladu). Správní orgán v případě takovéto věci, která mu byla společně se spisovým materiálem předána, verifikuje tuto věc s příslušnými protokoly a stanoví, zda se jedná o věc ve smyslu důkazu, nebo zda se jedná o věc, u které přichází její propadnutí nebo zabrání s tím, že v případě této věci současně zabezpečí její bezpečné uložení (tj. společně nebo odděleně od spisového materiálu).

- V.** Jaké konkrétní důkazy se ve spisovém materiálu nacházejí, zda jako pachatel byla označena osoba, která je ve shodě s důkazní situací (což má vliv na další postup správního orgánu a to ve smyslu, zda ve věci zahájit či nezahájit přestupkové řízení) s tím, zda se jedná o fyzickou osobu (starší 15 let, příčetnou, jakož i zda v případě pachatele fyzické osoby se nejedná o přestupek, u kterého zákon vyžaduje předchodí souhlas osoby přímo postižené spácháním přestupku ve smyslu ust. § 8 odst. 7 ZNP), právnickou osobu nebo podnikající osobu.
- VI.** Zda v případě tohoto přestupku nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek (tj. uplynutím promlčecí doby; smrtí fyzické osoby; zánikem právnické osoby, nemá-li právního nástupce; nebo vyhlášením amnestie).
- VII.** Zda v případě této věci nepřichází v úvahu podjatost ve smyslu ust. § 14 správního řádu (viz případně postup ve smyslu ust. § 131 odst. 4 správního řádu).
- VIII.** Zda v úvahu nepřichází vyloučení z projednání ve smyslu ust. § 63 ZOPŘ (tj. zda jako podezřelý z přestupku nepřichází sám územní samosprávný celek nebo člen zastupitelstva tohoto územního samosprávného celku,

kde se současně nachází příslušný správní orgán, který je příslušný k projednání přestupku).

- IX.** Zda neučinit podnět ve smyslu ust. § 131 odst. 1 písm. a), písm. b) správního řádu, tedy že se jedná o věc výjimečné obtížnosti nebo neobvyklosti, kde je zapotřebí mimořádných odborných znalostí, nebo ve věci vystupuje velký počet účastníků.

Na základě tohoto vyhodnocení, poté správní orgán rozhodne o tom, zda ve věci zahájí či nezahájí přestupkové řízení, popřípadě, že se ve věci nejedná o přestupek. Věc zpravidla nezahájí za situace, že se ve věci vyskytují důvodné pochybnosti o osobě pachatele (tedy nelze řádně dovodit závěr, že přestupek spáchala konkrétní osoba – viz příčinná souvislosti mezi jednáním a následkem) nebo, že se zde vyskytují zásadní skutkové nesrovnalosti, nedovodí všechny zákonné znaky skutkové podstaty přestupku, je možné, že se ve věci mohou vyskytovat okolnosti vylučující protiprávnost.

5.2.2 Šetření správního orgánu před zahájením řízení o přestupku

Správní orgán v případě, že věc vyhodnotí tak, že je zapotřebí ve věci provést další šetření za účelem doplnění informací pro další postup ve věci. Zpravidla postupuje tak, že buď požaduje vysvětlení od osob ve smyslu ust. § 137 správního řádu, zajistí důkaz ve smyslu ust. § 138 správního řádu, nebo vyhotoví žádost o součinnost ve smyslu ust. § 75 ZOPŘ.

5.2.2.1 Podání vysvětlení § 137 správního řádu

V případě podání vysvětlení ve smyslu ust. § 137 správního řádu, se ve věci jedná o nejčastější úkon před zahájením řízení o přestupku. Toto podání vysvětlení osob slouží tedy k prověření oznámení, ostatních podnětů a vlastních zjištění, jež by mohla být důvodem k zahájení řízení z moci úřední. Správní orgán toto podání vysvětlení může rovněž vyhotovit za účelem určení předpokládaného rozsahu podkladů pro rozhodnutí, stanoví-li tak zvláštní zákon. Zákon v tomto ustanovení současně stanoví, že toto podání vysvětlení může být ze strany správního orgánu požadováno jen tehdy, jestliže rozhodné skutečnosti nemůže zjistit jiným úředním postupem. Při opatřování vysvětlení správní orgán obdobně

užije ustanovení o předvolání ve smyslu ust. § 59 správního řádu, a předvedení ve smyslu ust. § 60 správního řádu s tím, že osoba podávající vysvětlení, je oprávněna odepřít své vysvětlení (o odepření součinnosti v rámci podání vysvětlení platí to, co platí při odepření součinnosti při dokazování a zákazu výslechu¹³¹).

Každý je povinen správnímu orgánu podat na základě jeho řádného a včasného předvolání vysvětlení s tím, že ten, kdo podání vysvětlení bezdůvodně odepře, tak mu správní orgán může uložit pořádkovou pokutu ve smyslu ust. § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu, avšak nikoliv do výše 50.000 Kč, ale pouze odchylně, do výše 5 000 Kč¹³². O samotném podání vysvětlení osoby se pořizuje záznam, který obsahuje údaje, jež umožňují její identifikace (tj. ve smyslu ust. § 18 odst. 2 správního řádu). Dále vylíčení předmětných skutečností, datum, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby¹³³. Zákonodárce v případě tohoto podání vysvětlení však stanovil podmínky, že záznam o podání vysvětlení nelze použít jako důkazní prostředek¹³⁴.

Podaným vysvětlení osoby lze v přestupkovém řízení rovněž v případě přestupků proti majetku zjistit záměr potenciálního poškozeného ve smyslu ust. § 70 odst. 1 ZOPŘ, zda má v úmyslu po zahájení řízení o přestupku, v rámci přestupkového řízení uplatňovat škodu, či nikoliv. V případě zjištění, že tento poškozený škodu v přestupkovém řízení uplatňovat nebude, za současného zjištění, že se věci nejedná o přestupek, kde je zapotřebí souhlasu osoby přímo postižené spácháním přestupku (viz ust. § 8 odst. 7 ZNP), nebo že v dané věci vystupuje jako obviněný mladistvý), tak správní orgánu může ve věci následně rozhodnout prostřednictvím příkazu ve smyslu ust. § 90 ZOPŘ.

V rámci podání vysvětlení osoby lze rovněž zjistit, zda tato osoba, coby osoba přímo postižená spácháním přestupku, dá či nedá souhlas se zahájením přestupkového řízení (tj. ve smyslu ust. § 79 ZOPŘ), kdy v důsledku tohoto, se přestupkové řízení zkrátí o dobu cca 30 dní, jež je stanovena k podání souhlasu této osoby přímo postižené spácháním přestupku (tj. lhůta uvedená v ust. § 79

---

¹³¹ Viz ust. § 137 odst. 1 správního řádu.

¹³² Viz ust. § 137 odst. 2 správního řádu.

¹³³ Viz ust. § 137 odst. 3 správního řádu.

¹³⁴ Viz ust. § 137 odst. 4 správního řádu.

odst. 2 ZOPŘ). Podáním vysvětlení lze zjistit rovněž skutečnosti se vztahem k osobě pachatele, na jejichž základě poté může dojít k postoupení či k předání věci jinému příslušnému správnímu orgánu (tj. ve smyslu ust. § 64 odst. 2 ZOPŘ), nebo orgánu pověřenému k vedení jednání, jež má znaky přestupku (viz příslušníci bezpečnostního sboru, osoby podléhající vojenské kázeňské pravomoci), odložení věci (viz níže).

5.2.2.2 Zajištění důkazu § 138 správního řádu

K postupu správního orgánu ve smyslu ust. § 138 správního řádu před zahájením řízení o přestupku (dle ust. § 78 ZOPŘ, nebo dle ust. § 79 ZOPŘ), nebo na základě požádání toho, kdo by byl účastníkem řízení v rámci zajištění důkazu, je minimální a to s ohledem k tomu, že věc je zpravidla před tím šetřena ze strany policejního orgánu, který v případě zjištění takovéto potřeby zajištění věci, tento důkaz zajistí prostřednictvím vydání nebo odnětí věci (viz výše). Dle tohoto ust. § 138 správního řádu se jedná o zajištění důkazu, u kterého je důvodná obava, že jej později nebude možno provést vůbec nebo jen s velkými obtížemi, přičemž lze současně důvodně předpokládat, že provedení tohoto důkazu může podstatně ovlivnit řešení otázky, která bude předmětem rozhodování. V případě zajištění takového důkazu, poté správní orgán vydá usnesení, jenž oznamuje osobám, který se přímo dotýká. Za situace, že hrozí nebezpečí z prodlení, tak správní orgán toto usnesení oznámí dodatečně s výjimkou oznámení osob, jež musejí v rámci provádění úkonu poskytnout osobní součinnost¹³⁵.

K zajištění takového důkazu je příslušný správní orgán, který by byl příslušný k řízení, nebo ten správní orgán, v jehož obvodu je předmětný ohrožený důkazní prostředek. Za takovéto situace, však při zajišťování důkazu musí být přítomen ten, kdo může být oprávněnou úřední osobou¹³⁶, tedy osobou, jež bude následně ve věci konat a rozhodovat. Současně za situace, že zde není nebezpečí z prodlení, mají ti, kdo by byli účastníky řízení, a jsou správnímu orgánu současně známi, nebo jejich zástupci či zmocněnci právo být přítomni u zajištění důkazu a vyjádřit se k němu, kdy o této skutečnosti má správní orgán povinnost tyto osoby

---

¹³⁵ Viz ust. § 138 odst. 1 správního řádu.

¹³⁶ Viz ust. § 138 odst. 2 správního řádu.

vyrozumět¹³⁷. O předmětném důkazu se sepisuje protokol, kdy provedení důkazu tímto protokolem se řídí ve smyslu ust. § 53 odst. 6 správního řádu. Za situace, že nelze zajistit in natura samotnou listinu, tak správní orgán pořídí její kopii, kterou současně opatří ověřovací doložkou. Má-li být zajištěn důkaz znaleckým posudkem, je postup před zahájením řízení omezen na ustanovení znalce s tím, že znalecký posudek bude čten, popřípadě znalec vyslechnut až v průběhu řízení¹³⁸.

Současně však správní orgán musí mít na paměti, že tento důkaz nemusí vydat podezřelý (viz zásada sebeobviňování), který má právo k věci nevypovídat, a který poté v přestupkovém řízení vystupuje jako obviněný.

5.2.2.3 Součinnost § 75 ZOPŘ

Obdobně účinné jako podání vysvětlení ve smyslu ust. § 137 správního řádu, je před zahájením řízení, také vyhotovení žádosti o součinnost ve smyslu ust. § 75 ZOPŘ. Tuto žádost správní orgán adresuje orgánům veřejné moci, které provedou bez zbytečného odkladu úkony potřebné k prověřování oznámení o přestupku, k projednání přestupku a k výkonu rozhodnutí. Tuto žádost oproti podání vysvětlení dle ust. § 137 správního řádu a zajištění důkazu ve smyslu ust. § 138 správního řádu, může správní orgán realizovat i v rámci již zahájeného řízení a v rámci výkonu rozhodnutí. Za situace, že dožádaný orgán veřejné moci není k provedení požadovaných úkonů příslušný, tak tyto úkony neprovede a dožadující správní orgán o tom vyrozumí¹³⁹.

Správní orgán prostřednictvím této žádosti může rovněž před zahájením řízení, v řízení a výkonu rozhodnutí, požadovat od orgánů veřejné moci informace, jež jsou pro něj důležité s tím, že tento orgán veřejné moci tyto informace poskytne bez zbytečného odkladu¹⁴⁰. Ustanovení § 75 ZOPŘ rovněž správnímu orgánu ukládá v povinnost v případě přestupků, vykazující znaky užití násilí v rodině nebo partnerském vztahu spáchaných na osobách mladších 18 let, nebo byla-li takováto osoba svědkem přestupku vykazujícího znaky užití násilí v rodině nebo

---

¹³⁷ Viz ust. § 138 odst. 3 správního řádu.

¹³⁸ Viz ust. § 138 odst. 4 správního řádu.

¹³⁹ Viz ust. § 75 odst. 1 ZOPŘ.

¹⁴⁰ Viz ust. § 75 odst. 2 ZOPŘ.

partnerském vztahu, vyrozumět bez zbytečného odkladu orgán sociálně-právní ochrany dětí, kdy jej zároveň informuje o všech podstatných skutečnostech, které zjistil¹⁴¹.

Touto žádostí o součinnost správní orgán kupříkladu zjišťuje od orgánu Vězeňské služby České republiky, zda se osoby v době vyhotovení žádosti nacházejí ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo výkonu zabezpečovací detence (viz níže možnost správního orgánu věc odložit nebo zastavit z důvodu, že trest, který by byl v přestupkovém řízení uložen je bezvýznamný vedle trestu, který byl podezřelému/obviněnému uložen za jiný skutek v trestním řízení). Od orgánů Policie České republiky informace, které jsou jí známy o faktickém/současném pobytu osoby vystupující v řízení, žádost o doručení písemnosti, šetření na adrese možného pobytu osoby vystupující v řízení, o pobytu cizince na území České republiky. Od České správy sociálního zabezpečení informace o osobě vystupující v řízení, se zaměřením na její zaměstnání (když kupříkladu nelze jinak zjistit místo faktického/současného pobytu této osoby).

Co se týče požadování informací ze strany správního orgánu (tj. ve smyslu ust. § 75 odst. 2 ZOPŘ) a povinnost správního orgánu poskytovat informace ve vztahu k osobě mladší 18 let (tj. ve smyslu ust. § 75 odst. 3 ZOPŘ), zavedla až novela ZOPŘ č. 417/2021 Sb., kdy zejména poskytování informací pro správní orgán bylo stěžejní ke zdárnému ukončení věcí. Z důvodové zprávy k novele ZOPŘ č. 417/2021 Sb. (tj. 417/2021 Dz¹⁴²) vyplývá, že touto novelou dojde k odstranění překážek v rámci vzájemné komunikace správních orgánů příslušných k projednávání přestupku a orgánů veřejné moci (jako kupříkladu státního zastupitelství, soudu, Vězeňské služby, apod.), kdy je zde poukazováno kupříkladu na státní zastupitelství, které informace neposkytovalo z důvodu absence zákonné opory správního orgánu, pro takovýto dotaz.

Nicméně je však zapotřebí dále dodat, že správní orgán není oprávněn požadovat informace (buť na základě správního řádu, ZOPŘ) od soukromých společností, které nevystupují v řízení, ale těmito informacemi disponují

---

¹⁴¹ Viz ust. § 75 odst. 3 ZOPŘ.

¹⁴² Viz důvodová zpráva k novele č. 417/2021 Sb. [online]. [cit. 03. 10. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-417/souvislosti>

(kupříkladu zaměstnanci společnosti, externí zaměstnanci a společnosti, pracovněprávní smluvní dokumentace apod.), kdy tyto informace může toliko zjistit zprostředkovaně, prostřednictvím orgánů Policie České republiky, což přestupkové řízení někdy značně prodlužuje. V tomto směru je správní orgán omezen „zákonnou licencí“, požadovat takovéto informace, vycházejí z Ústavy ČR (tj. čl. 2 odst. 4) a LZPS (tj. čl. 2 odst. 3), kde je uvedeno, že „Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“, konkrétně pak ve smyslu, že nikdo nesmí být nucen činit to, co zákon neukládá.

5.2.3 Odložení věci

Správní orgán v návaznosti na vyhodnocení věci nebo na základě skutečností zjištěných v rámci provedeného šetření ve věci před zahájením přestupkového řízení, může dojít k závěru, že přestupková věc bude odložena ve smyslu ust. § 76 ZOPŘ. Toto ustanovení ZOPŘ správnímu orgánu buď obligatorně ukládá v povinnost přestupkovou věc odložit nebo, nebo fakultativně, dle uvážení správního orgánu.

Správní orgán, aniž řízení zahájí, věc usnesením odloží ve smyslu ust. § 76 odst. 1 ZOPŘ, jestliže:

a) Došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo předání věci.

Správní orgán prvního stupně v tomto případě věc obligatorně odloží za situace, že dojde k závěru, že se v dané věci nejedná o přestupek či jiné protiprávní jednání, jež je postižitelné podle jiných zákonů (tj. ve smyslu, že ve věci nepřichází v úvahu její předání). Možné důvody předání věci jsou uvedeny výše se vztahem k ust. § 64 ZOPŘ. O přestupek se nejedná tehdy, pokud správní orgán zjistí, že ve věci nedošlo k naplnění formálních či materiálních znaků přestupku.

b) Podezřelý z přestupku požívá výsad a imunit podle mezinárodního práva.

Typicky jde o diplomatické zástupce cizích států (či případně jejich rodinné příslušníky podléhající diplomatické imunitě) na území České republiky, či konzulární úředníky a zaměstnance při výkonu své konzulární funkce. V jejich případě jde o tzv. „hmotněprávní exempci“ (vynětí z pravomoci).

c) Podezřelý z přestupku požívá výsad a imunit podle jiného zákona. Novelou ZOPŘ č. 417/2021 Sb., došlo ke změně ust. § 76 odst. 1 písm. c) ZOPŘ, právě na výše uvedené znění. Před účinností této novely bylo toto ustanovení ve znění „podezřelý z přestupku požívá výsad a imunit podle jiného zákona nebo je senátorem nebo poslancem, který požádal orgán příslušný k projednání přestupku o projednání přestupku v disciplinárním řízení podle jiných zákonů, nebo soudce Ústavního soudu, který požádal orgán příslušný k projednání přestupku o projednání přestupku v kárném řízení podle jiného zákona“. Z důvodové zprávy k novele ZOPŘ č. 417/2021 Sb. (tj. 417/2021 Dz¹⁴³) vyplývá, že v případě poslanců, senátorů a soudců Ústavního soudu jde o postup správního orgánu ve smyslu ust. § 64 odst. 1 písm. b) ZOPŘ, kdy vzhledem k tomuto předání věci, jde o důvod odložení, spočívající v tom, že osoba je poslancem, senátorem nebo soudcem ústavního soudu s tím, že tato osoba požádala o projednání v disciplinárním řízení (poslanci, senátoři) nebo v kárném řízení (soudci Ústavního soudu) podle jiných zákonů. Zákonodárce s ohledem k výše uvedenému vyházel z toho, že je zapotřebí vypustit z tohoto ustanovení tu část, jež se týká poslanců, senátorů a soudců Ústavního soudu, neboť se jeví jako nadbytečná a matoucí.

Dále nejznámější osobou, která požívá výsady a imunity je prezident České republiky, jehož podle čl. 65 odst. 1 Ústavy ČR, nelze po dobu výkonu jeho funkce zadržet, trestně stíhat ani stíhat pro přestupek nebo jiný správní delikt. V případě poslanců, senátorů a soudců Ústavního soudu, se vychází z ustanovení § 4 odst. 4 ZOPŘ (tj. ve smyslu disciplinárního řízení ve vztahu k poslancům a senátorům, a dále kárného řízení ve vztahu k soudcům Ústavního soudu).

d) Podezřelý z přestupku v době spáchání skutku nedovršil patnáctý rok svého věku. V daném případě jde o nesplnění základní podmínky odpovědnosti fyzické osoby za přestupek, jež je stanovena věkovou hranicí 15 let (viz ust. § 18 ZOPŘ). Zákon v ust. § 76 odst. 6 ZOPŘ dále stanoví správnímu orgánu povinnost, že v případě odložení věci z důvodu nedovršení věkové hranice

---

¹⁴³ Viz důvodová zpráva k novele č. 417/2021 Sb. [online]. [cit. 03. 10. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-417/souvislosti>

odpovědnosti fyzické osoby za přestupek, je povinen oznámit tuto skutečnost OSPOD a zákonnému zástupci nebo opatrovníku, přičemž je současně informuje o všech podstatných okolnostech, které v souvislosti s touto věcí zjistil.

- e) Podezřelý z přestupku nebyl v době spáchání skutku pro nepřičetnost za přestupek odpovědný. I v tomto případě jde o nesplnění základní podmínky odpovědnosti fyzické osoby za přestupek, jež je stanovena přičetností, ve smyslu ovládacích a rozpoznávacích schopností člověka (viz ust. § 19 ZOPŘ). V tomto případě zpravidla sám podezřelý z přestupku, případně člen jeho rodiny vyrozumí správní orgán o nepřičetnosti v souvislosti s jeho duševní poruchou. V daném případě rovněž není výjimkou, že podezřelý z přestupku sám přinese potvrzení od lékaře (psychiatra) o jeho nepřičetnosti nebo případně podepíše souhlas s prolomením lékařského tajemství o jeho zdravotním stavu, a to za účelem znaleckého zkoumání, kdy správní orgán za tím účelem usnesením ve smyslu ust. § 56 ustanoví znalce. V rámci řízení se rovněž vychází z toho, že pokud není nepřičetnost uplatňována, tak se vychází z přičetnosti osoby podezřelé (samozřejmě k tomuto přistupuje i místní znalost jak policejního, tak i správního orgánu).
- f) Odpovědnost za přestupek zanikla. Okolnosti, za kterých dochází k zániku odpovědnosti za přestupek, jsou uvedeny v ust. § 29 ZOPŘ, kdy zejména jde o uplynutí promlčecí doby (viz ust. § 30 až § 32 ZOPŘ), smrtí fyzické osoby, zánikem právnické osoby, nemá-li právního nástupce, nebo vyhlášením amnestie (viz ust. § 33 a § 34 ZOPŘ).
- g) O totožném přestupku dříve zahájil řízení podle tohoto zákona proti téže osobě jiný správní orgán. Tento případ obligatorního odložení věci, byl do ust. § 76 ZOPŘ vložen pod písm. g) novelou ZOPŘ č. 417/2021 Sb., kdy de facto jde o vyjádření zásady „ne bis in idem“ (tj. ne dvakrát v téže věci) ve smyslu litispendence, tedy, že ve věci je již zahájeno řízení jiným správním orgánem. Tato překážka v řízení je rovněž uvedena v ust. § 77 odst. 1 ZOPŘ, a to ve smyslu, že nikdo nemůže být obviněn z totožného přestupku za skutek, o němž již bylo proti téže osobě zahájeno řízení ve smyslu ZOPŘ, nebo

trestního řádu¹⁴⁴. Z důvodové zprávy k novele ZOPŘ č. 417/2021 Sb. (tj. 417/2021 Dz¹⁴⁵) vyplývá, že toto nové ustanovení [§ 76 odst. 1 písm. g) ZOPŘ] bylo vloženo z důvodu souladu s případem zastavení přestupkového řízení dle ust. § 86 odst. 1 písm. i) ZOPŘ.

- h)** Fyzická osoba nebo podnikající fyzická osoba podezřelá ze spáchání přestupku zemřela, pokud odpovědnost podnikající fyzické osoby za přestupek nepřešla na osobu, která pokračuje v její podnikatelské činnosti. Smrtí fyzické osoby dochází de facto k zániku její odpovědnosti za přestupek. Jinak ovšem tomu je v případě podnikající fyzické osoby, kdy odložení věci nepřichází v úvahu za situace, že v její podnikatelské činnosti pokračuje jiná osoba, přičemž s ohledem k této skutečnosti, pak na tuto osobu přechází odpovědnost za přestupek za zemřelou podnikající fyzickou osobu. Je-li pokračujících osob více, tak odpovídá za přestupek každá z nich, jako by přestupek spáchala sama (viz ust. § 34 ZOPŘ).
- i)** Právnícká osoba zanikla, pokud odpovědnost za přestupek nepřešla na jejího právního nástupce. Obdobně jako v případě podnikající fyzické osoby, je tomu i v případě právnické osoby. K odložení věci tedy pak nedojde, pokud zaniklá právnická osoba má svého nástupce, přičemž s ohledem k této skutečnosti pak odpovědnost za přestupek zaniklé právnické osoby přechází na jejího nástupce. Za situace, že je takovýchto právních nástupců více, odpovídá každý z nich, jako by přestupek spáchal sám (viz ust. § 33 ZOPŘ).
- j)** O skutku již bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení způsobem uvedeným v § 77 odst. 2 ZOPŘ. V daném případě jde pak o překážku věci rozhodnuté (tj. „rei iudicatae“). Z ust. § 77 odst. 2 ZOPŘ vyplývá, že nikdo nemůže být obviněn z přestupku za skutek, o němž již bylo v jiném řízení proti téže osobě pravomocně rozhodnuto. Jde jak o rozhodnutí správních orgánů, tak orgánů činných v trestním řízení (v rámci rozhodnutí o trestném činu). Ust. § 77 odst. 2 ZOPŘ dále uvádí, o jaký typ rozhodnutí se jedná, kdy se jedná o rozhodnutí o tom, že se skutek nestal; skutek nespáchal obviněný; spáchání skutku se nepodařilo obviněnému

---

¹⁴⁴ Srovnej s ust. § 77 odst. 1 ZOPŘ.

¹⁴⁵ Viz důvodová zpráva k novele č. 417/2021 Sb. [online]. [cit. 03. 10. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-417/souvislosti>

prokázat; skutek je trestným činem nebo totožným přestupkem nebo není přestupkem; trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno; trestní stíhání bylo zastaveno na základě schválení narovnání; bylo podmíněně odloženo podání návrhu na potrestání, nebo bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého. K tomuto typu odložení je zapotřebí uvést, že zpravidla osoba podezřelá je první, kdo správní orgán upozorní na to, že byl již za tuto věc řešen někým jiným, a jakým způsobem tato věc byla ukončena. Správní orgán si poté v návaznosti tuto skutečnost ověří a za situace potvrzení této informace, tuto věc odloží.

- k)** O skutku již bylo rozhodnuto jako o disciplinárním deliktu a uložené opatření lze považovat za postačující. V případě tohoto odložení je zapotřebí říci, že se nejedná o disciplinární řízení ve smyslu výše uvedeného případu odložení pod písmenem c), jak ve své knize uvádějí Luboš Jemelka a Pavel Vetešník¹⁴⁶. V tomto případě je myšleno disciplinární řízení členů profesních komor, jako kupříkladu disciplinární řízení patentového zástupce Komory patentových zástupců České republiky s tím, že kupříkladu trest vyškrtnutí ze seznamu patentových zástupců v jeho případě de facto může znamenat konec jeho profesní činnosti, přičemž v případě tohoto trestu bude samozřejmě logické, že takovýto trest je naprosto dostačující pro důvod odložení.
- l)** Správní orgán nezjistí do 60 dnů od přijetí oznámení nebo ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. V případě, že osoba pachatele nebyla ztotožněna, tak je tento pachatel označován jak „neznámý pachatel“. Tento důvod odložení je logické vyústění výsledků šetření správního orgánu s poukazem na zásadu hospodárnosti řízení ve smyslu ust. § 6 odst. 2 správního řádu.

V případě odložení podle § 76 odst. 1 ZOPŘ je dále zapotřebí se zmínit o policejním orgánu, který v případě odložení věci, je jakým si sítím přestupkových věcí jemu oznámených nebo zjištěných vlastní činnosti, které ve finále na základě jeho oznámení řeší správní orgán (či je tento policejní orgán sám vyřídí prostřednictvím příkazu na místě – příkazovým blokem), neboť tento policejní

---

¹⁴⁶ Viz str. 590 až str. 591, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

orgán je oprávněn věc odložit ve smyslu ust. § 74 odst. 3 písm. b) ZOPŘ, a to v případech, kdy není dáno podezření z přestupku [tj. obdobně jako ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) ZOPŘ]; nelze-li přestupek projednat [tj. obdobně jako ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) až písm. k), ZOPŘ], anebo nezjistí do 30 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující podezření, že jej spáchala konkrétní osoba [tj. obdobně jako ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. l) ZOPŘ], přičemž pominou-li důvody odložení, tak věc oznámí, pokud zde není na místě věc vyřídit jinak. Dále správní orgán v souladu s ust. § 76 odst. 2 ZOPŘ, aniž by zahájil přestupkové řízení, tak věc usnesením obligatorně odloží, jestliže se o totožném skutku vede trestní řízení¹⁴⁷ - viz překážka litispendence. V daném případě je však zapotřebí uvést, že sám správní orgán prvního stupně s ohledem na jeho požadavky uvedené v ust. § 111 ZOPŘ, byl měl ve věci sám zjistit, že ve věci nejde o přestupek, ale o trestný čin. Samozřejmě výjimkou může být ta skutečnost, že jde o pokračování v trestném činu a správní orgán řeší dílčí útok jako samostatný skutek, který sám o sobě se navenek jeví jako přestupek.

Správní orgán podle ust. § 76 odst. 3 ZOPŘ usnesení o odložení věci podle odstavců 1 a 2 pouze poznamená do spisu, kdy podle ust. § 76 odst. 5 správního řádu se proti tomuto usnesení nelze odvolat. Správní orgán o odložení věci vyrozumí osobu dotčenou jednáním podezřelého z přestupku, je-li mu známa. Pokud by vyrozumění osoby podle věty druhé bylo spojeno s neúměrnými obtížemi nebo náklady, doručí je správní orgán veřejnou vyhláškou s tím, že ustanovení § 66 se nepoužije.

Správní orgán rovněž obligatorně ve smyslu ust. § 76 odst. 4 ZOPŘ, aniž by zahájil řízení, tak věc usnesením odloží za situace, že OPPSP nedala souhlas k zahájení řízení nebo tento souhlas vzala zpět, nejde-li o přestupek, který lze projednat i bez takového souhlasu. Toto usnesení se rovněž toliko pouze poznamená do spisu s tím, že OPPSP se o něm vhodným způsobem vyrozumí. Novelou ZOPŘ č. 417/2021 Sb. došlo ke změně tohoto ustanovení ve smyslu výše uvedeného znění, kdy před účinností této novely (tj. do dne 31. 01. 2022) správní orgán dříve postupoval tak, že usnesení o odložení oznamoval podezřelému a OPPSP s právem odvolání ve lhůtě 15 dní. Z důvodové zprávy k novele ZOPŘ

---

¹⁴⁷ Srovnej s ust. § 76 odst. 2 ZOPŘ.

č. 417/2021 Sb. (tj. 417/2021 Dz¹⁴⁸) vyplývá, že tento postup byl zákonodárcem vyhodnocen jako nesmyslný, když OPPSP nedala souhlas se zahájením řízení nebo tento souhlas vzala zpět.

Mezi fakultativní případy odložení věci ze strany správního orgánu patří odložení ve smyslu ust. § 76 odst. 5 ZOPŘ, kdy je toliko na zvážení správního orgánu, zda věc odloží, či nikoliv. Konkrétně jde pak o případy, kdy:

- a)** Podezřelý z přestupku spáchal jedním skutkem více přestupků, které nebyly projednány ve společném řízení, a správní trest uložený za některý z nich lze považovat za postačující. K případu tohoto odložení Luboš Jemelka a Pavel Vetešník ve své knize¹⁴⁹ uvádějí, že v daném případě jde o vyjádření zásady absorpce (tj. uložení přísnějšího správního trestu v rámci společného řízení de facto pohlcuje správní trest mírnější), kdy k této zásadě by měl správní orgán přihlížet i za situace, že nebylo vedeno společné řízení o přestupcích, ačkoliv tak mělo být, kdy se odkazují na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu 1 As 28/2009.
- b)** Správní trest, který lze za přestupek uložit, je bezvýznamný vedle trestu, který byl podezřelému z přestupku uložen v trestním řízení za jiný skutek. V daném případě fakultativního odložení je toliko na správním orgánu, zda věc ve smyslu ust. § 76 odst. 5 písm. b) ZOPŘ odloží či nikoliv. O tom, že podezřelému z přestupku byl uložen trest v trestním řízení za jiný skutek, se zpravidla dozví do policejního orgánu, který mu věc oznámil, nebo tuto skutečnosti zjistí prostřednictvím žádosti dle ust. § 75 odst. 2 ZOPŘ adresované Vězeňské službě České republiky, která mu odpoví, že osoba podezřelá se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu zabezpečovací detence, popřípadě mu tuto skutečnost sdělí sám podezřelý z přestupku (za situace kdy mu nebyl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody). S ohledem k tomu, že trestný čin je typově závažnější než přestupek, tak jsou za trestné činy ukládány ze strany soudů trestní sankce a ochranná opatření, která citelněji

---

¹⁴⁸ Důvodová zpráva k novele č. 417/2021 Sb. [online]. [cit. 03. 10. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-417/souvislosti>.

¹⁴⁹ Viz str. 592 až str. 593, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

zasáhnou osobu pachatele tohoto trestného činu, než je tomu v případě pachatele přestupku. Proto v tomto ohledu, pokud byl pachateli přestupku uložen i trest za trestný čin, tak je zpravidla vždy trest, který lze uložit za přestupek, bezvýznamný vedle trestu, který byl podezřelému z přestupku uložen v trestním řízení za jiný skutek.

Dále dle ust. § 76 odst. 5 ZOPŘ, se usnesení o odložení věci oznamuje podezřelému z přestupku s tím, že správní orgán o odložení věci vyrozumí osobu dotčenou jednáním podezřelého z přestupku, je-li mu známa. Pokud by vyrozumění osoby dotčené jednáním podezřelého z přestupku bylo spojeno s neúměrnými obtížemi nebo náklady, doručí je správní orgán veřejnou vyhláškou, přičemž ustanovení § 66 ZOPŘ se nepoužije. Proti tomuto usnesení se může podezřelý z přestupku odvolat ve lhůtě 15 dní, ode dne doručení s tím, že odvolání nemá odkladný účinek.

5.3 Postup v řízení o přestupku

ZOPŘ postup v řízení je v ZOPŘ upraven v hlavě VI., o názvu „POSTUP V ŘÍZENÍ“, pod § 77 až § 92, kdy v tomto kontextu jsou upraveny i níže uvedené podkapitoly, mimo ust. § 77 ZOPŘ, jež se týká překážek řízení, se kterými se správní orgán prvního stupně zpravidla vypořádá již v průběhu postupu před zahájením přestupkového řízení, s tím, že toto ustanovení je již blíže rozvedeno v předchozí kapitole a v případě postupu v řízení, by došlo de facto ke zopakování uvedeného. Tento postup řízení lze stručně vymežit, tak že začíná zahájením řízení a končí rozhodnutím. Jako nejdůležitější (resp. jako stěžejní) část tohoto postupu v řízení, je pak dokazování, v rámci kterého jsou získávány poznatky o rozhodných skutečnostech, které jsou důležité pro meritorní rozhodnutí.

5.3.1 Zahájení řízení

Na základě řádného doručení oznámení o zahájení přestupkového řízení, se z podezřelého z přestupku stává obviněný. Obdobně tomu tak je i v případě, kdy správní orgán toto oznámení ústně vyhlásí (tomuto vyhlášení samozřejmě musí být přítomen ten, koho se toto ústní vyhlášení týká). S účinností novely ZOPŘ č. 417/2021 Sb. ke dni 01. 02. 2022, správní orgán zahájí řízení z moci

úřední ve smyslu ust. § 78 ZOPŘ, ve smyslu ust. 78 ve spojení s ust. § 79 odst. 5 ZOPŘ (tj. v případech, kde není vyžadován předchozí souhlas OPPSP“, anebo dle ust. 78 ve spojení s ust. § 79 odst. 1 ZOPŘ, po předchozím souhlasu osoby přímo postižené spácháním přestupku (dále rovněž jen zkráceně „OPPSP“). Dále je zapotřebí uvést, že účinky zahájení přestupkového řízení má rovněž příkaz ve smyslu ust. § 90 ZOPŘ (coby první úkon v řízení), který je řádně doručen, a proti kterému byl ze strany obviněného dán v zákonné lhůtě osmi dnů odpor, kdy datum doručení tohoto příkazu, se pokládá za datum doručení oznámení o zahájení řízení o přestupku, jak již bylo několikrát rovněž judikováno ze strany Nejvyššího správního soudu¹⁵⁰ (ve věci příkazu dále blíže níže v rámci kapitoly označeno jako „Příkaz“).

V případě zahájení přestupkového řízení ve smyslu ust. § 78 ZOPŘ a v případě zahájení přestupkového řízení ve smyslu ust. § 78 ve spojení s ust. § 79 odst. 5 ZOPŘ, jde de facto v obou případech o zahájení přestupkového řízení z moci úřední s tím, že v případě ust. § 78 ve spojení s ust. § 79 odst. 5 ZOPŘ, v tomto řízení navíc vystupuje OPPSP, jež je mladší 18 let nebo o OPPSP, kde přestupek byl důvodem vykázání ze společného obydlí. V případě takto vymezených OPPSP (tj. ve smyslu ust. § 79 odst. 5 ZOPŘ) ZOPŘ stanoví odchýlený postup, neboť přestupkové řízení správní orgán zahájí nebo v již zahájeném řízení pokračuje, bez jejich souhlasu¹⁵¹. Jedná se tedy o ustanovení speciální, ve vztahu k ustanovením jiných zákonů, které vyžadují předchozí souhlas OPPSP s tím, že bez jejich souhlasu nelze v řízení pokračovat – jako tomu je kupříkladu ve smyslu ust. § 7 odst. 7, § 8 odst. 7 ZNP.

Ve smyslu ust. § 78 odst. 1 ZOPŘ správní orgán zahájí řízení o každém přestupku, který zjistí, a postupuje v řízení z moci úřední. V tomto ustanovení ZOPŘ zákonodárce de facto vyjádřil zásadu legality (zahájení na základě zákona) a zásadu oficiality (zahájí řízení o každém přestupku, který zjistí). Jak je již výše uvedeno, tak samotné přestupkové řízení je zahájeno doručením oznámení

---

¹⁵⁰ Viz kupříkladu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 03. 2016, pod č.j. 5 As 211/2015, kde je mimo jiné uvedeno: „Po zrušení příkazu na základě podaného odporu nevzniká správnímu orgánu povinnost sdělit obviněnému (znovu) obvinění.“ [online]. [cit. 06. 10. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

¹⁵¹ Srovnej s ust. § 79 odst. 5 ZOPŘ.

o zahájení řízení podezřelému z přestupku nebo ústním vyhlášením takového oznámení. O ústním vyhlášení oznámení o zahájení řízení vydá správní orgán účastníkům řízení na požádání potvrzení. Společné řízení je zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení všem podezřelým z přestupku¹⁵². Za situace, že je ústnímu vyhlášení přítomen pouze obviněný, tak jako další logický postup s ohledem na výše uvedené, je písemné vyrozumění ostatních účastníků řízení (kupříkladu poškozeného, vlastníka věci, nebo i dalšího obviněného v rámci společného řízení ve smyslu ust. § 88 odst. 2 ZOPŘ). K tomuto je zapotřebí rovněž sdělit, že správní orgán s ohledem na ustanovení § 71 a § 72 ZOPŘ, o zahájení přestupkového řízení obligatorně rovněž vyrozumí OPPSP, zákonného zástupce mladistvého obviněného a OSPOD. Oznámení o zahájení řízení o přestupku obsahuje popis skutku, o kterém má být v řízení rozhodováno, a jeho předběžnou právní kvalifikaci¹⁵³. Za situace, že má být v řízení rozhodováno také o jiném skutku, než pro který bylo oznámeno zahájení řízení, postupuje správní orgán obdobně podle § 78 odstavec 2, odstavec 3 ZOPŘ. Pokud v průběhu řízení správní orgán změní právní kvalifikaci skutku, vyrozumí o tom obviněného¹⁵⁴.

V případě zahájení přestupkového řízení ve smyslu ust. § 78 ve spojení s ust. § 79 odst. 1 ZOPŘ, se důraz klade na souhlas OPPSP, kdy bez souhlasu této osoby nelze přestupkové řízení zahájit. Konkrétně jde o přestupky, o nichž tak stanoví jiný zákon (kupříkladu ZNP, jak je již výše uvedeno), přičemž toto řízení lze zahájit a v již zahájeném řízení pokračovat pouze se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku. Za situace, že OPPSP je více, postačí souhlas pouze jedné z nich¹⁵⁵ (tj. myšleno, že se zahájí řízení, kde byl tento souhlas udělen s tím, že v případech ostatních OPPSP, které souhlas nedaly, tak správní orgán toto řízení odloží ve smyslu ust. § 76 odst. 4 ZOPŘ a OPPSP o tomto toliko vyrozumí). Opět i zde je oznamovací povinnost správního orgánu ve vztahu k účastníkům řízení, OPPSP, zákonného zástupce mladistvého obviněného, a OSPOD. Co se týče předmětného souhlasu, tak správní orgán před zahájením ve smyslu ust. § 78 ve spojení s § 79 odst. 1 ZOPŘ, má povinnost OPPSP poučit

---

¹⁵² Srovnej s ust. § 78 odst. 2 ZOPŘ.

¹⁵³ Srovnej s ust. § 78 odst. 3 ZOPŘ.

¹⁵⁴ Srovnej s ust. § 78 odst. 4 ZOPŘ.

¹⁵⁵ Srovnej s ust. § 79 odst. 1 ZOPŘ.

(je-li mu známa), o jejím právu ve smyslu § 79 odst. 1 ZOPŘ a současně má povinnost jí určit lhůtu k podání souhlasu, jež nesmí být kratší než 30 dnů¹⁵⁶ (dále blíže viz výše v rámci kapitoly o názvu „Osoba přímo postižená spácháním přestupku“).

5.3.2 Ústní jednání

Ústní jednání je upraveno v ust. § 80 ZOPŘ a v ust. § 49 správního řádu s tím, že ust. § 80 ZOPŘ je k ust. § 49 správního řádu ve vztahu *lex specialis derogat legi generali*. Jak mimo jiné vyplývá z knihy autorů Luboše Jemelky a Pavla Vetešníka¹⁵⁷, tak správní řízení, včetně přestupkového řízení, je ovládáno oproti soudnímu procesu, principem neveřejnosti a písemnosti s tím, že dle jejich názoru je v případě přestupkového řízení možné i veřejné projednání přestupku, protože pokud by zákonodárce chtěl vyloučit případnou veřejnost z ústního jednání (jež subsidiárně správní řád umožňuje), musel by tak učinit výslovně, kdy tento svůj názor opírají kupříkladu o rozhodnutí Krajského soudu v Ústní nad Labem, pod č.j. 42 A 10/20014¹⁵⁸.

Ve smyslu ust. § 80 odst. 1 ZOPŘ, může správní orgán nařídit ústní jednání. Jak z uvedených slov vyplývá, nařízení ústního jednání není obligatorní, ale fakultativní (viz slovo „může“). Z odstavce druhého tohoto ustanovení pak vyplývá, že správní orgán nařídí ústní jednání na požádání obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv. V opačném případě jinak návrh obviněného usnesením (ve smyslu ust. § 76 správního řádu) zamítne s tím, že toto usnesení se toliko oznamuje pouze obviněnému. O tomto jeho právu, je však správní orgán povinen obviněného poučit. Dále správní orgán nařídí ústní jednání, a to i bez požádání tohoto obviněného za situace, že je to nezbytné pro zjištění stavu věci (zejména z důvodu nutnosti výslechu svědků, znalců). Ust. § 80 odst.

---

¹⁵⁶ Srovnej s ust. § 79 odst. 2 ZOPŘ.

¹⁵⁷ Viz str. 625 až str. 629, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

¹⁵⁸ Toto rozhodnutí Krajského soudu v Ústní nad Labem ze dne 14. 02. 2017, pod č.j. 42A 10/2014-58, kde je mimo jiné uvedeno: „Pokud zástupce jediného účastníka řízení požádá v řízení o přestupku o to, aby jednání bylo veřejné, správní orgán mu vyhoví, neboť právní úprava obsažená v § 49 správního řádu z roku 2004 jej v takovém případě nezmočňuje k užití správního uvážení.“ [online]. [cit. 07. 10. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

2 ZOPŘ však správnímu orgánu obligatorně ukládá nařídit ústní jednání i bez požadavku obviněného v případě, že tímto obviněným je mladistvý. Ust. § 80 odst. 3 ZOPŘ ve smyslu rovnosti stran, pak toto právo požádat správní orgán o konání ústního jednání, přiznává rovněž poškozenému, je-li ho třeba k rozhodnutí o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení s tím, že správnímu orgánu rovněž ukládá v povinnost tohoto poškozeného o tomto právu poučit. I zde za situace, že správní orgán tento požadavek poškozeného zamítne, tak opět rozhodne usnesením, které toliko oznamuje pouze poškozenému.

ZOPŘ v rámci zákonných práv obviněného na jeho obhajobu, ukládá správnímu orgánu v ust. § 80 odst. 4 povinnost v případě, že k ústnímu jednání předvolá všechny účastníky, a obviněný se k ústnímu jednání nedostaví, tak správní orgán může konat nařízené ústní jednání pouze za situace, že byl obviněný řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez jeho vlastní přítomnosti nebo, že ačkoliv byl k nařízenému ústnímu jednání řádně předvolán, tak se bez náležité omluvy, nebo bez dostatečného důvodu nedostaví. Ve vztahu k této omluvě pak správní orgán zejména posuzuje tuto omluvu z hlediska jejího pořadí, obsahu, a v jakém stádiu řízení byla tato omluva uplatněna (jako kupříkladu v době po zahájení řízení, nebo v době před zánikem odpovědnosti za přestupek), zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá jakákoliv obstrukční snaha či potřeba obviněného nebo jeho zmocněnce způsobit průtahy v řízení či dosáhnout zániku odpovědnosti za přestupek, apod.¹⁵⁹

V závěru se vztahem k ústnímu jednání je obvyklé, že správní orgán současně s oznámením o zahájení přestupkového řízení uvědomí účastníky řízení (tj. obviněného, poškozeného, vlastníka věci a jejich zmocněnce; v případě mladistvého obviněného dále zákonného zástupce nebo opatrovníka a OSPOD),

---

¹⁵⁹ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 05. 2009, pod č.j. 7 As 28/2009-99, kde je mimo jiné uvedeno: „Důležitost důvodu omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (advokáta) z neúčasti u ústního jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stádiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), o jak dlouhý pobyt advokáta (zástupce) v zahraničí jde, zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá jakákoliv obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.“ [online]. [cit. 07. 10. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

jakož i OPPSP, svědky, v případě potřeby výsledku rovněž znalce. Všechny tyto osoby musí správní orgán prvního stupně vyrozumět řádně [tj. prostřednictvím doručení vyrozumění o konání nařízeného ústního jednání/předvolání k nařízenému ústnímu jednání ve smyslu ust. § 19 a násl. správního řádu, jež se týká doručování, a to i ve smyslu fikce doručení na adrese trvalého či evidovaného pobytu na území České republiky) a včas (tj. s pětidenním předstihem, ve smyslu ust. § 49 odst. 1 správního řádu).

Ústní jednání realizované správním orgánem je obdobou soudního jednání u trestního soudu, kdy jako první je vyslechnut obviněný, následně poškozený a vlastník věci. V případě, že v řízení vystupuje OPPSP, tak by mělo následovat její vyjádření stanoviska (tedy nikoliv její výslech – viz ust. § její výslech z, ZOPŘ). K OPPSP je zapotřebí rovněž dodat, že kupříkladu před samotným ústním jednáním ust. § 7 odst. 8 ZNP¹⁶⁰, ukládá správnímu orgánu prvního stupně povinnost, aby se pokusil obviněného a OPPSP usmířit, kdy za situace, že dojde ke smíru, tak správní orgán přestupkové řízení usnesením obligatorně zastaví s tím, že proti tomuto usnesení není možné odvolání. Samozřejmě za situace, že nedojde ke smíru, tak následuje ústní jednání. Toto zastavení přestupkového řízení je zvláštní v tom, že nejde o zastavení ve smyslu ust. § 86 ZOPŘ (jak by se dalo předpokládat), ale právě toliko ve smyslu ust. 7 odst. 8 ZNP, které se oznamuje obviněnému s OPPSP. Následně po výslechu OPPSP následuje výslech znalce a svědků (blíže viz níže).

5.3.3 Řízení navazující na kontrolu

Řízení navazující na kontrolu ZOPŘ upravuje ve svém ust. § 81, kdy zde uvádí, že v řízení navazujícím na výkon kontroly mohou být zjištěné skutečnosti v rámci kontroly, jediným podkladem rozhodnutí o přestupku. Z důvodové zprávy k ZOPŘ¹⁶¹ vyplývá, že se jedná o nové ustanovení, které v předchozím zák. o přestupcích nebylo. Zákonodárce dále k tomuto novému ustanovení uvádí,

---

¹⁶⁰ Ust. § 7 odst. 8 ZNP, je ve znění: „*Při projednávání přestupku podle odstavce 1 písm. a) nebo odstavce 2 písm. a) se správní orgán pokusí obviněného a osobu, jíž bylo ublíženo na cti, usmířit. Dojde-li k usmíření, správní orgán řízení zastaví usnesením, proti kterému se nelze odvolat.*“

¹⁶¹ Viz důvodová zpráva „250/2016 Dz“ k ZOPŘ k novému ustanovení § 81 [online]. [cit. 09. 10. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?>

že toto ustanovení upravuje přestupkové řízení navazující na výkon kontroly podle jiného zákona, a to zpravidla podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“). Primárně pak toto ustanovení vychází z protokolu o kontrole, u něhož kontrolní řád upravuje podmínky jeho vyhotovení, včetně nutnosti jeho doručení kontrolované osobě, jakož i vyřizování námitek proti obsahu protokolu, ze strany kontrolované osoby. A priori se pak v rámci přestupkového řízení, jež navazuje na tuto kontrolu, vychází ze skutečnosti, že kontrolovaná osoba s tímto protokolem byla seznámena, a současně tato kontrolována osoba mohla vznést námitky proti obsahu tohoto protokolu, které byly pak kontrolním orgánem vypořádány (tj. ve smyslu ust. § 14 odst. 3 kontrolního řádu¹⁶²), tudíž je zřejmé, že tato osoba, jež se v návaznosti stává obviněnou, je řádně obeznámena s obsahem kontrolního protokolu, jakož i s jeho závěry a přílohami. Proto poté může být tento protokol o kontrole jako jediný podklad pro rozhodnutí správního orgánu s tím, že zákonodárce uvádí, že tímto rozhodnutím je zapotřebí současně rozumět nejen rozhodnutí ve věci, ale i příkaz. K tomuto pak doplňuje se vztahem k příkazu, že se v případě ust. § 81 ZOPŘ bude jednat o speciální ustanovení ve vztahu ke generálnímu ust. § 150 odst. 2 správního řádu. Dále zákonodárce v důvodové zprávě uvádí, že s ohledem k tomu, že je obviněný obeznámen s protokolem o kontrole, není pak nutné, aby byl správním orgánem obviněný vyzooměn o možnosti se vyjádřit k podkladům pro vydání rozhodnutí ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu. K tomuto je však současně zapotřebí dodat, že v případě zahájení řízení, má obviněný právo se vyjádřit ke svému obvinění, požadovat konání ústního jednání, navrhnout důkazy apod., kdy kupříkladu na vypořádání se s důkazy

---

¹⁶² Toto ust. § 14 odst. 3 kontrolního řádu je mimo jiné ve znění: „Jestliže je do vyřízení námitek zahájeno s kontrolovanou osobou správní řízení o uložení sankce nebo opatření k nápravě v přímé souvislosti se skutečností obsaženou v protokolu o kontrole, lze se souhlasem nadřízené osoby kontrolujícího námítka vyřídit v rámci tohoto správního řízení; je-li ke správnímu řízení příslušný jiný správní orgán než kontrolní orgán, který kontrolu vykonal, lze se souhlasem nadřízené osoby kontrolujícího námítka předat tomuto správnímu orgánu. O předání námitek kontrolní orgán kontrolovanou osobu vyzoomí. Jestliže je však správní řízení zahájeno v přímé souvislosti pouze s některými skutečnostmi obsaženými v protokolu o kontrole, které lze od ostatních skutečností v daném protokolu o kontrole oddělit, postupuje se podle věty první pouze ohledně námitek, které se týkají skutečností, k nimž je správní řízení zahájeno. Vyřízení námitek se uvede v odůvodnění rozhodnutí vydaného v rámci tohoto správního řízení.“

obviněného v přestupkovém řízení navazujícím na kontrolu, poukazuje i ve svém rozhodnutí pod č.j. 4 As 21/2007 Nejvyšší správní soud¹⁶³.

5.3.4 Dokazování

V případě dokazování se jedná o nejdůležitější část přestupkového řízení, v rámci kterého jsou získávány poznatky o rozhodných skutečnostech, které jsou důležité pro meritorní rozhodnutí. Tato část řízení se z větší části řídí správním řádem (v rámci ust. § 51 až § 56), a dále se řídí ust. § 82 ZOPŘ, který oproti původnímu přestupkovému zákonu, zavádí jako další důkazní prostředek výslech obviněného ve smyslu ust. § 82 ZOPŘ. Jak uvádějí ve své knize Eva Horzinková a Vladimír Novotný¹⁶⁴, tak samotné dokazování lze rozdělit do čtyř úseků, a to:

- I. Navrhování důkazních prostředků, kdy za tyto důkazní prostředky lze považovat ty prostředky, které jsou opatřeny v souladu se zákonem (resp. nejsou v rozporu se zákonem), a současně, jejichž prostřednictvím lze zjistit stav věci.
- II. Opatřování důkazních prostředků, jež zpravidla nebyly opatřeny (resp. zajištěny) ze strany policejního orgánu, který v souladu s ust. § 73 a § 73 ZOPŘ, přestupkové věci oznamuje správnímu orgánu prvního stupně, nebo které nebyly zajištěny správním orgánem ve smyslu ust. § 138 správního řádu. Jedná se kupříkladu právě o demonstrativní výčet uvedený ve správním řádu (důkaz listinou, důkaz ohledáním, důkaz svědeckou výpovědí a důkaz znaleckým posudkem), nebo v současné době s ohledem na moderní technologie, elektronická data obsahující fotografie, nebo audio, video či audio-video

---

¹⁶³ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze dne 30. 05. 2008 pod č.j. 4 As 21/2007-80, kde je mimo jiné uvedeno: „Vyjde-li správní úřad při rozhodování o sankci za správní delikt pouze z protokolu o kontrole pořízeného podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, aniž by se v následném správním řízení o uložení sankce jakkoli vypořádal s důkazními návrhy účastníka řízení v tomto řízení učiněnými, které mají vyvrátit či jinak interpretovat kontrolní zjištění, je výsledné rozhodnutí zpravidla nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 250f odst. 1 písm. a) o. s. ř.].“ [online]. [cit. 16. 10. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

¹⁶⁴ Viz str. 165 až 166, HORZINKOVÁ, Eva., NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*, 6. vydání. Praha: Leges, 2019, 398 s. ISBN 978-80-7502-365-0

záznamy opatřené kupříkladu mobilním, telefonem v souladu s ust. § 88 odst. 1 občanského zákoníku¹⁶⁵.

- III. Provádění dokazování, které je prováděno zejména v rámci nařízeného ústního jednání ve věci a to kupříkladu výslechem obviněného, svědka nebo znalce, čtení listiny, přehrání audio, video či audio-video záznamu. Za situace, že důkaz není proveden v rámci nařízeného ústního jednání, tak o tomto úkonu musí být vyrozumění účastníci řízení a jejich zmocněnci, jakož i OPPSP a zákonný zástupce či opatrovník mladistvého obviněného a se vztahem k němu i OSPOD, vše za zákony stanovených podmínek (tj. viz výše v rámci ústního jednání, ve smyslu řádně a včas). Současně lze k tomuto dodat, že účastníci řízení jsou povinni označit důkazy, na podporu svých tvrzení (viz níže ust. § 52 správního řádu).
- IV. Hodnocení výsledků dokazování, a to ve smyslu zásady volného hodnocení důkazů za účelem zjištění materiální pravdy ve smyslu ust. § 3 správního řádu¹⁶⁶. V případě volného hodnocení důkazů se nejedná o libovůli správního orgánu prvního stupně, toto volné hodnocení musí být z jeho strany řádně odůvodněno (tj. v souladu se zásadou logiky, zejména ve smyslu analýzy a syntézy všech důkazů, kdy závěr poté musí vyplývat jak z jednotlivostí, tak v celkovém souhrnu), jak ostatně i opakovaně vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (viz kupříkladu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č.j. 5 Afs 104/2006-73¹⁶⁷)

---

¹⁶⁵ Ust. § 88 odst. 1 občanského zákoníku je ve znění: „Svolení není třeba, pokud se podobizna nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí k výkonu nebo ochraně jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob.“

¹⁶⁶ Ust. § 3 správního řádu je ve znění: „Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“

¹⁶⁷ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze dne 14. 06. 2007 pod č.j. 5 Afs 104/2206-73, kde je mimo jiné uvedeno: „I. Zásada volného hodnocení důkazů mimo jiné znamená, že jednotlivým důkazům je přisuzována určitá hodnota závažnosti (důležitosti), hodnota zákonnosti a hodnota pravdivosti (věrohodnosti). II. Přiznal-li soud jednomu z důkazních prostředků povahu nezvratného důkazu (přitom nehodnotil ostatní důkazní prostředky a další skutečnosti, které v daňovém řízení vplynuly a které byly obsaženy ve správním spise), aniž by jeho rozhodnutí obsahovalo úvahy, které soud k učiněným skutkovým a právním závěrům vedly, je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění.“ [online]. [cit. 02. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

5.3.5 Ust. § 51 a § 52 správního řádu

Správní řád k dokazování v ust. § 51 uvádí, že k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, jež jsou vhodné ke zjištění stavu věci a současně, jež nejsou získány či provedeny v rozporu s právními předpisy, kdy v tomto smyslu je zde vyzdvížena legalita těchto důkazů. V opačném případě, pak pokud důkaz není opatřen v souladu se zákonem, tak je procesně nezpůsobilý a správní orgán k tomuto důkazu nesmí přihlížet. Příkladem, pak toto ustanovení správního řádu uvádí jako důkazy zejména listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek¹⁶⁸.

Dále správní řád připouští provedení důkazů mimo ústní jednání avšak s tím, že účastníci řízení (v případě přestupkového řízení rovněž OPPSP, v případě mladistvého obviněného jeho zákonný zástupce, nebo opatrovník a OSPOD) musí být včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování¹⁶⁹. Jak ve své knize uvádějí Lukáš Potěšil, David Hejč, Filip Rigel a Davida Marek¹⁷⁰, tak Nejvyšší správní soud pod smyslem povinnosti správního orgánu vyrozumět účastníky řízení o provádění důkazů mimo ústní jednání, je umožnění přítomnosti účastníků řízení v rámci provádění důkazu, jež není prováděn v rámci ústního jednání, kdy současně svou přítomností se tyto účastníky mohou lépe seznámit s obsahem důkazu a díky tomu, se rovněž k němu mohou i lépe vyjádřit, kdy v tomto smyslu se odkazují i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 05. 2014, pod č.j. Azs 2/2013-26. K tomuto dále uvádí, že pokud je kupříkladu prováděn důkaz listinou, není vadou řízení, pokud účastník řízení nebyl informován o provedení důkazu mimo ústní jednání, neboť platí, že tento důkaz listinou se realizuje za přítomnosti účastníků tak, že je tento důkaz přečten, nebo se sdělí její obsah (viz ust. § 53 odst. 6 správního řádu), jinak se o provedení tohoto listinného důkazu toliko učiní záznam do spisu. Dále uvádí, že Nejvyšší správní soud judikuje (viz rozsudek ze dne 24. 08. 2016, pod č.j. 1 As 80/2016-30), že vzhledem k výše uvedenému, je zcela bezúčelné, aby správní orgán musel

---

¹⁶⁸ Viz ust. § 51 odst. 1 správního řádu.

¹⁶⁹ Viz ust. § 51 odst. 2 správního řádu.

¹⁷⁰ Viz str. 312 až str. 313, POTĚŠIL, Lukáš., HEJČ, David., RIGEL Filip., MAREK, David. *Správní řád. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 916 s. ISBN 978-80-7400-804-7.

účastníka informovat o tom, že v konkrétní den, místě a čase, toliko hodlá přečíst důkaz, neboť účastník řízení se může s tímto listinným důkazem seznámit v rámci nahlížení do spisu v souvislosti se seznamováním se s podklady před vydáním rozhodnutí ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu. K tomuto tito autoři dále dodávají, že k tomuto závěru dospěl i „Poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu“ v rámci svého závěru č. 115 ze dne 08. 06. 2012).

Současně, za situace, že je v souladu s požadavky § 3 správního řádu (tj., kterým je vyjádřena zásada materiální pravdy) zjištěna skutečnost, jež znemožňuje žádosti vyhovět, tak správní orgán neprovádí další dokazování a žádost zamítne¹⁷¹. V řízení navazujícím na výkon kontroly, ve kterém je účastníkem řízení kontrolovaná osoba, pak není zapotřebí provádět protokolem o kontrole, který je podkladem rozhodnutí o přestupku, dokazování¹⁷². V tomto ohledu je však současně zapotřebí upozornit na důkazy obsahující závěry soukromoprávních subjektů, kdy je nepřípustné, aby si správní orgán nechal při řešení běžných záležitostí zpracovat zprávu od takového subjektu, a pak mechanicky přebíral jejich závěry, jak judikuje kupříkladu Nejvyšší správní soud pod č.j. 1 As 55/2014-47¹⁷³.

Z ust. § 52 správního řádu vyplývá pro účastníky přestupkového řízení, povinnost označit důkazy na podporu svých tvrzení s tím, že správní orgán není vázán návrhy účastníků. Je však povinen realizovat ty důkazy, jež jsou zapotřebí ke zjištění stavu věci (tj. aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, resp. aby tyto pochybnosti byly rozptýleny). Samozřejmě výjimku z účastníků řízení tvoří

---

¹⁷¹ Viz ust. § 51 odst. 3 správního řádu.

¹⁷² Viz ust. § 51 odst. 4 správního řádu.

¹⁷³ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze dne 19. 06. 2014 pod č.j. 1 As 55/2014-47, kde je mimo jiné uvedeno: „Zprávou (či analýzou) soukromoprávního subjektu obsahující závěry z jím provedeného zpracování určitého datového souboru, z něž vyplývají skutková zjištění významná pro rozhodnutí správního orgánu, lze v souladu s § 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004 provést důkaz ve formě tzv. soukromé listiny. Činit skutkové (a právní) závěry ve správním řízení je však úkolem správního orgánu, přičemž tato činnost by neměla být ryze formální. Je proto nepřípustné, aby si správní orgán nechával při řešení běžných záležitostí zpracovat zprávy od soukromoprávních subjektů a pak pouze mechanicky přebíral jejich závěry do svých rozhodnutí. Obstarání a následné užití takových zpráv jako podkladu pro vydání rozhodnutí (ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu z roku 2004) je tak možné jen výjimečně, typicky v případě, kdy by pro správní orgán bylo technicky obtížné či nevhodné se potřebných skutkových zjištění dobrat vlastními prostředky. Zároveň je nezbytné, aby daná zpráva byla zpracována v podobě umožňující v maximální možné míře verifikovat postup, kterým její zhotovitel dospěl ke skutkovým závěrům z ní plynoucím.“ [online]. [cit. 02. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

obviněný, neboť tento není povinen se hájit, resp. nemusí vypovídat vůbec s tím, že správní orgán je povinen v jeho případě zjistit všechny skutečnosti svědčící v jeho prospěch i neprospěch. Proto se věta první ust. § 52 správního řádu na přestupkové řízení nevztahuje, jak vyplývá kupříkladu i z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 01. 2014, pod č.j. 5As 126/2011-68 [3014/2014 Sb. NSS] ¹⁷⁴.

5.3.5.1 Důkaz listinou

Důkaz listinou upravuje ust. § 53 správního řádu tak, že správní orgán může usnesením uložit tomu, kdo má listinu potřebnou k provedení důkazu, aby ji předložil. Usnesení se oznamuje pouze osobě, které je povinnost ukládána¹⁷⁵. Předložení listiny však správní orgán nemůže žádat, nebo mu může být předloženi odepřeno z důvodů, pro které nesmí být svědek vyslechnut nebo pro které je svědek oprávněn výpověď odepřít (§ 55 odst. 2 až 4)¹⁷⁶. K tomuto je zapotřebí dále dodat s ohledem na procesní postavení obviněného a jeho práva, že správní orgán usnesením nemůže uložit předložit písemnosti obviněnému (viz zásada zákazu sebeobviňování. Současně je však zapotřebí dodat, že i v tomto případě však existují výjimky, jako kupříkladu ve svém rozsudku uvedl Krajský soud v Brně, ze dne 26. 09. 2016 pod č.j. 30 Af 73/2014-184 s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 08. 2015, pod č.j. 6 As 159/2014-52), kde se mimo jiné uvádí, že právo zákazu sebeobviňování je omezeno hmotně právní úpravou ukládající dotčené osobě určité povinnosti v souvislosti s výkonem dohledu (resp. kontroly), nad určitým odvětvím, jak je tomu kupříkladu v případě bankovního dohledu, kde by měla mít přednost příslušná hmotně právní úprava, kterou správní řád jeho předpis procesního práva nemůže prolamovat¹⁷⁷.

---

¹⁷⁴ Viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, ze dne 14. 01. 2014 pod č.j. 5 As 126/2011-68, kde je mimo jiné uvedeno: „*II. Obviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy; ustanovení § 52 věty první správního řádu z roku 2004 se v řízení o přestupku neuplatní.*“ [online]. [cit. 09. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

¹⁷⁵ Viz ust. § 53 odst. 1 správního řádu.

¹⁷⁶ Viz ust. § 53 odst. 2 správního řádu.

¹⁷⁷ Viz rozsudek Krajského soudu v Brně, ze dne 26. 09. 2016 pod č.j. 30 Af 73/2014-184 s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 08. 2015, pod č.j. 6 As 159/2014-52, kde je mimo jiné uvedeno: „*Toto právo neobviňovat sebe vyjádřené v § 53 odst. 2 ve spojení*

Dále v ust. § 53 správního řádu je uvedeno, že listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány nebo orgány územních samosprávních celků v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, potvrzují i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno¹⁷⁸. Jak uvádějí ve své knize Eva Horzinková a Vladimír Novotný¹⁷⁹, tak rozlišujeme listiny veřejné a listiny soukromé. V případě veřejných listin správní orgán ověřuje jejich pravost a to ve smyslu, že pokud není zpochybněna její pravost, tak potvrzuje to, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno. V případě listin soukromých, kam spadají i listiny sepsané advokáty (smlouvy, potvrzení, účetní doklady apod.), správní orgán ověřuje jak jejich pravost, tak i obsah. Ize tedy u těchto písemností zpochybnit jak jejich pravost, tak obsah. Rozdílem listin veřejných a soukromých je tedy v jejich důkazní síle [viz kupříkladu rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 04. 04. 2012 pod č.j. 14 a 19/2011-50 (2670/2012 Sb. NSS)]¹⁸⁰.

Pokud mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, nestanoví jinak, musí být pravost úředních razítek a podpisů na veřejných listinách vydaných orgány cizích států ověřena orgány k tomu příslušnými¹⁸¹. K tomuto ve své knize

---

s § 55 odst. 4 správního řádu, jakož i jemu odpovídající poučovací povinnost správního orgánu, je ovšem omezeno hmotněprávní úpravou ukládající dotčené osobě určité povinnosti v souvislosti s výkonem dohledu (kontroly) nad určitým odvětvím; k tomu shodně srov. např. Vedral, J. Správní řád, komentář, II. aktualizované a rozšířené vydání, RNDr. Ivana Hexnerová - BOVA POLYGON, Praha, leden 2012, s. 530, kde se s odkazem na výkon kontroly určitých činností, např. bankovní dohled, podává, že: „...by měla mít přednost příslušná hmotněprávní úprava, kterou správní řád jeho předpis procesního práva nemůže prolamovat“. Obdobně bylo judikováno i Nejvyšším správním soudem ve vztahu k dohledu v oblasti kapitálového trhu – viz rozsudek ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 As 159/2014 – 52.“ [online]. [cit. 09. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

¹⁷⁸ Viz ust. § 53 odst. 3 správního řádu.

¹⁷⁹ Viz str. 168 až str. 169, HORZINKOVÁ, Eva., NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*, 6. vydání. Praha: Leges, 2019, 398 s. ISBN 978-80-7502-365-0

¹⁸⁰ Viz rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 04. 04. 2012 pod č.j. 14 a 19/2011-50 (2670/2012 Sb. NSS), kde je mimo jiné uvedeno: „Zásadní rozdíl mezi veřejnou a soukromou listinou spočívá v jejich odlišné důkazní síle. Pravá veřejná listina (tj. listina skutečně pocházející od vystavitele) může být zbavena své důkazní síly jen tím, že účastník řízení tvrdí skutečnosti a nabídne důkazy, jimiž bude prokázána nepravdivost obsahu listiny (její nesprávnost). Důkazní břemeno spočívá na tom, kdo správnost veřejné listiny popírá. Naproti tomu u pravé soukromé listiny stačí formální popření její správnosti druhým účastníkem, aby nastoupila důkazní povinnost a důkazní břemeno toho účastníka, který tvrdil skutečnosti, jež měly být soukromou listinou prokázány.“ [online]. [cit. 09. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

¹⁸¹ Viz ust. § 53 odst. 4 správního řádu.

Eva Horzinková a Vladimír Novotný¹⁸² uvádějí, že v případě takových to listin se vyžaduje vyšší ověření příslušného orgánu státní správy s následnou tzv. „superlegalizací“ zastupitelského úřadu státu, v kterém má být tato listina použita. Výjimka se vztahuje na listiny států, které jsou smluvní stranou Haagské úmluvy o zrušení požadavku ověření cizích veřejných listin ze dne 05. 10. 1961 (tj. sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 45/1999 Sb.). V jejich případě provádí konečnou vidimaci orgán veřejné správy státu, kde byla listina vyhotovena či ověřena.

V případě listin jež byly legalizovány orgány veřejné správy České republiky, tak tyto „apostilou“ (vidimací) opatří Ministerstvo zahraničních věcí a v případě listin, jež byly vydány justičními orgány, tak konečnou vidimaci provádí Ministerstvo spravedlnosti, přičemž se pak tyto listiny již nepředkládají k „superlegalizaci“ zastupitelskému úřadu státu, kde mají být tyto listiny použity. Dále je předložení listiny v případech a za podmínek stanovených zvláštním zákonem možné nahradit čestným prohlášením účastníka nebo svědeckou výpovědí¹⁸³. Současně o provedení důkazu listinou se učiní záznam do spisu s tím, že za přítomnosti účastníků nebo zúčastněných osob, anebo účastní-li se úkonu veřejnost, se důkaz listinou provede tak, že se listina přečte nebo sdělí její obsah¹⁸⁴. Zejména záznam do spisu a přečtení listiny či sdělení obsahu této listiny (ať za přítomnosti účastníků řízení či osob na řízení zúčastněných, je samotným krokem realizace důkazu v rámci přestupkového řízení v rámci nařízeného ústního jednání. Tento krok správní orgán učiní i za situace, že se k nařízenému ústnímu jednání nikdo bez řádné omluvy nebo důležitého důvodu nedostavil, ačkoliv byl k nařízenému ústnímu jednání řádně a včas předvolán/vyrozuměn. Co se týče listinných důkazů předložených v cizím jazyce (tj. mimo český a slovenský jazyk), tak lze vycházet z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 04. 2015, pod č.j. 9 As 12/2014-60 (3239/2015 Sb. NSS), kdy provedení důkazu touto písemností, aniž by byl proveden její překlad, je přípustné za situace, že není o jejím obsahu v řízení sporu. Pokud by však tomuto tak bylo, tak je zapotřebí tento překlad zajistit v souladu s ust. § 16 odst. 2 správního řádu, s korekcí

---

¹⁸² Viz str. 169, HORZINKOVÁ, Eva., NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*, 6. vydání. Praha: Leges, 2019, 398 s. ISBN 978-80-7502-365-0

¹⁸³ Viz ust. § 53 odst. 5 správního řádu.

¹⁸⁴ Viz ust. § 53 odst. 6 správního řádu.

se vztahem k obviněnému (jak je již uvedeno výše v rámci Úmluvy, jakož i práv a povinností obviněného)¹⁸⁵, neboť účastník řízení by v rámci vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu mohl, že se k tomuto důkazu nemůže vyjádřit, neboť mu s ohledem na cizojazyčnost textu, není znám její obsah.

5.3.5.2 Důkaz ohledáním

Ust. § 54 správního řádu upravuje „důkaz ohledáním“. V rámci tohoto ohledání důkazu, je vlastník nebo uživatel věci nebo ten, kdo má věc u sebe, povinen předložit ji správnímu orgánu nebo strpět ohledání věci na místě. Správní orgán o tom vydá usnesení, jež se oznamuje pouze vlastníku nebo uživateli věci nebo tomu, kdo má věc u sebe s tím, že proti tomuto je možné odvolání, které však nemá odkladný účinek. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, postupuje se podle § 138¹⁸⁶. Pokud není ohledání provedeno v rámci nařízeného ústního jednání, opět i zde má správní orgán povinnost vyrozumět/ předvolat řádně a včas účastníky řízení (v případě mladistvého obviněného jeho zákonného zástupce či opatrovníka a OSPOD), OPPSP, jakož i případné svědky, znalce a nezúčastněné osoby (viz níže). De facto mohou být předmětem ohledání, jak věci movité, tak věci nemovité, které mají vztah k věci. Opět i zde nelze ohledání provést, nebo může být její ohledání odepřeno vlastníkem nebo uživatelem věci nebo tím, kdo má věc u sebe z důvodů, pro které nesmí být svědek vyslechnut nebo pro které je svědek oprávněn výpověď odepřít (tj. ve smyslu ust. § 55 odst. 2 až 4 správního řádu)¹⁸⁷. V případě obviněného lze se toliko odkázat výše v rámci zákazu sebeobviňování. O ohledání na místě správní orgán vyrozumí též toho, kdo je oprávněn s předmětem ohledání nakládat, nejedná-li se samozřejmě

---

¹⁸⁵ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 04. 2015, pod č.j. 9 As 12/2014-60 (3239/2015 Sb. NSS), kde je mimo jiné uvedeno: „I. Provedení důkazu cizojazyčnou listinou, aniž by byl proveden její překlad do českého jazyka, je ve správním řízení přípustné, není-li o jejím obsahu v řízení sporu (k § 16 odst. 1 a 2 a § 53 odst. 6 správního řádu z roku 2004). II. Neopatření překladu cizojazyčné listiny, jíž je prováděn důkaz, může představovat vadu řízení, jestliže účastník v řízení před správním orgánem namítl, že tato skutečnost bránila uplatnění jeho práva vyjádřit se k podkladu rozhodnutí. K takové vadě soud přihlíží jen k námitce (k § 16 odst. 1 a 2 a § 53 odst. 6 správního řádu z roku 2004).“ [online]. [cit. 09. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

¹⁸⁶ Viz ust. § 54 odst. 1 správního řádu.

¹⁸⁷ Viz ust. § 54 odst. 2 správního řádu.

o osobu (tj. vlastníka nebo uživatele věci nebo toho, kdo má věc u sebe), které se usnesení oznamuje¹⁸⁸. Dále toto ustanovení § 54 správního řádu umožňuje správnímu orgánu, aby fakultativně k účasti na ohledání přizval nestranné osoby, jež poté budou přítomny při provádění důkazu s tím však, že tyto osoby nemají práva ani povinnosti účastníků¹⁸⁹. Důkaz ohledání je rovněž někdy správním orgánem označován jako místní šetření v případech, kdy provádí ohledání místa nebo nemovitosti. Přizvání nezúčastněné osoby je účelné zejména z důvodu případné následně námitky z podjatosti ze strany účastníka řízení. V případě těchto nezúčastněných osob správní orgán rovněž musí dbát na to, aby se nejednalo i v jejich případě o osobu, u které by mohla být namítána podjatost či potenciálním subjektem řízení. Správní orgán současně pokud ohledání neprovádí v rámci nařízeného ústního jednání, tak o tomto sepíše protokol, jako v případě ústního jednání s tím, že je v daném případě účelné (pokud to povaha věci dovoluje) pořizovat audio-video záznam a to zejména v případech ohledání místa a nemovitosti, kde bude zachycen stav místa či nemovitosti, a současné vyjádření všech zúčastněných osob.

5.3.5.3 Důkaz svědeckou výpovědí

Ust. § 55 správního řádu upravuje postup výslechu svědka, kdy každý, kdo není účastníkem, je povinen vypovídat jako svědek, přičemž musí vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet¹⁹⁰. V tomto smyslu je důležité jej rovněž poučit o tom, že pokud by podal nepravdivou výpověď, tak mu hrozí postih za přestupek proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy dle ust. § 2 ZNP, za který lze uložit pokutu do výše 20.000,- Kč¹⁹¹. Dále správní orgán je povinen poučit svědka o tom, že nesmí být vyslýchán o utajovaných informacích chráněných zvláštním zákonem, které je povinen zachovat v tajnosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem zproštěn¹⁹². V daném případě se pak jedná

---

¹⁸⁸ Viz ust. § 54 odst. 3 správního řádu.

¹⁸⁹ Viz ust. § 54 odst. 4 správního řádu.

¹⁹⁰ Viz ust. § 55 odst. 1 správního řádu.

¹⁹¹ V případě fyzické osoby dle ust. § 2 odst. 2 písm. e) ZNP, a v případě právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby dle ust. § 2 odst. 3 písm. e) ZNP).

¹⁹² Viz ust. § 55 odst. 1 správního řádu.

o skutečnosti, které jsou chráněny zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon „o ochraně utajovaných informací“). Svědek rovněž nesmí být vyslýchán též tehdy, jestliže by svou výpověď porušil státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěn¹⁹³, kdy v daném případě se kupříkladu jedná o lékařské tajemství, zpovědní tajemství, povinnost mlčenlivosti advokáta apod. V rámci zásady zákazu sebeobviňování, má svědek právo odepřít výpověď, pokud by tím způsobil sobě nebo osobě blízké¹⁹⁴ nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt¹⁹⁵. Správní orgán je dále povinen svědka před výslechem poučit o důvodech, pro které nesmí být vyslýchán, o právu odepřít výpověď, o jeho povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet a o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi¹⁹⁶.

K tomuto lze dále dodat, že již v samotném předvolání je správní orgán povinen tohoto svědka řádně poučit ve shora uvedeném smyslu, dále ve smyslu ust. § 72a ZOPŘ, o čemž je pojednáno výše, jako i o tom, že:

- Podle ust. § 59 správního řádu je jako předvolaný povinen se dostavit včas na určené místo, přičemž pokud tak nemůže učinit ze závažných důvodů, tak je povinen se bezodkladně s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.
- Za situace, že se bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu na předvolání nedostaví, tak mu může být podle ust. § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu uložena pořádková pokuta až do výše 50.000,- Kč, případně může být podle ust. § 60 správního řádu k ústnímu jednání předveden ze strany Policie České republiky nebo strážníky Obecní/Městské policie.

---

¹⁹³ Viz ust. § 55 odst. 1 správního řádu.

¹⁹⁴ Osoba blízká je specifikována v ust. § 22 odst. 1 občanského zákoníku, následovně: „Osoba blízká je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství (dále jen „partner“); jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí.“

¹⁹⁵ Viz ust. § 55 odst. 1 správního řádu.

¹⁹⁶ Viz ust. § 55 odst. 1 správního řádu.

- Současně v případě nedostavení se bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu, mu může být podle ust. § 79 odst. 6 správního řádu, rovněž uložena povinnost nahradit náklady, které vznikly správnímu orgánu porušením jeho povinnosti.

V případě výsledku svědka se jeví jako příhodnější, již na tomto místě se zmínit o ust. § 82 odst. 4 ZOPŘ, kdy se jedná o nové ustanovení ZOPŘ, které zavedla novela ZOPŘ č. 417/2021 Sb. Toto ustanovení upravuje výslech svědka, který je osobou mladší 15 let. Výslech tohoto svědka pak správní orgán provádí pouze v nezbytných případech, kdy při výslechu postupuje zvláště šetrně a současně tak, aby nebylo nutné výslech znovu opakovat. Tomuto výslechu současně mohou být přítomni zákonný zástupce nebo opatrovník vyslychané osoby, nebude-li jejich přítomnost na újmu práv vyslychané osoby. K tomuto výslechu správní orgán přibere OSPOD, nebo jinou osobu mající zkušenosti s výchovou mládeže, jestliže by se zřetelem na předmět výslechu a stupeň duševního vývoje vyslychané osoby, tato osoba přispěla ke správnému vedení výslechu. Současně obligatorně toto ustanovení stanoví, že takovému to svědku, lze klást otázky jen prostřednictvím oprávněné úřední osoby¹⁹⁷. Z důvodové zprávy k novele ZOPŘ č. 417/2021 Sb.¹⁹⁸, k tomuto ustanovení § 82 odst. 4 ZOPŘ vyplývá, že tímto ustanovením došlo k naplnění článku 12, odst. 1¹⁹⁹, odst. 2²⁰⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb., o sjednání Úmluvy o právech dítěte (dále jen „Úmluva o právech dítěte“), a článku 3²⁰¹

---

¹⁹⁷ Viz ust. § 82 odst. 4 správního řádu.

¹⁹⁸ Důvodová zpráva k novele ZOPŘ č. 417/2021 Sb. [online]. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-417/souvislosti>.

¹⁹⁹ Čl. 12. odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, kdy toto ustanovení je ve znění: „*Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, zabezpečují dítěti, které je schopno formulovat své vlastní názory, právo tyto názory svobodně vyjadřovat ve všech záležitostech, které se jej dotýkají, přičemž se názorům dítěte musí věnovat patřičná pozornost odpovídající jeho věku a úrovni.*“ [online]. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-104>

²⁰⁰ Čl. 12. odst. 2 Úmluvy o právech dítěte, kdy toto ustanovení je ve znění: „*Za tímto účelem se dítěti zejména poskytuje možnost, aby bylo vyslyšeno v každém soudním nebo správním řízení, které se jej dotýká, a to buď přímo, nebo prostřednictvím zástupce anebo příslušného orgánu, přičemž způsob slyšení musí být v souladu s procedurálními pravidly vnitrostátního zákonodárství.*“ [online]. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-104>

²⁰¹ Čl. 3 Evropské úmluvy o výkonu práva děti, kdy toto ustanovení je ve znění: „*Dítě, které má podle vnitrostátních předpisů dostatečnou schopnost chápat situaci, bude mít v soudním řízení, které se jej týká, zaručena následující práva nebo bude mít možnost se těchto práv domáhat: a) dostávat příslušné informace, b) být konzultováno a moci vyjádřit svůj názor, c) být informováno o možných důsledcích vyhovění jeho názoru a o možných důsledcích jakéhokoliv rozhodnutí.*“

Sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 54/2001 Sb., o sjednání Evropské úmluvy o výkonu práv dětí (dále jen „Evropská úmluva o výkonu práv dětí“). Zákonodárce poukazyval na to, že jak ZOPŘ, tak správní řád, věnoval zvláštní pozornost právům a ochraně mladistvých podezřelých s tím však, že nebyla věnována patřičná pozornost ochraně dětí v pozici svědků, nebo osob, na kterých byl předmětný přestupek spáchán, jak tomu bývá kupříkladu v případě domácího násilí. Proto zákonodárce dále uvádí, že zakotvuje důraz na ochranu práv a zájmů dítěte, jež by mělo být vyslýcháno zcela výjimečně a to za situace, že tímto pak nebude vystaveno nátlaku nebo stresu ze strany podezřelého člena rodiny. V tomto smyslu pak zákonodárce tedy ani nevyklučuje kolizi mezi zájmy dítěte a jeho zákonnými zástupci, přičemž za tímto účelem bude chránit zájmy dítěte OSPOD nebo případně jiná vhodná osoba, jež má zkušenosti s výchovou dítěte. Zákonodárce současně upozorňuje na to, že za situace, že zákonný zástupce je účastníkem řízení, tak nelze toto ustanovení § 82 odst. 4 ZOPŘ použít ve smyslu jeho neúčasti v případech, kdy by to bylo k újmě tohoto svědka.

Obecně pak výslechu svědka mohou být přítomni účastníci řízení a jejich zmocněnci (v případě mladistvého obviněného rovněž zákonný zástupce nebo opatrovník a OSPOD), dále OPPSP. V případech, kde OPPSP vystupuje rovněž jako svědek (má takzvaně „dvojí postavení“), tak je účelné, aby výslech této osoby byl veden hned za výslechem účastníků řízení a to z důvodu práva této osoby, aby se účastnila výslechů svědků, přičemž za situace, že by byli dříve vyslechnuti svědci a OPPSP by byla tomuto přítomna, tak by mohla svou výpovědi poupravit tak, aby co nejvíce odpovídala výslechu těchto svědků.

Před započítím výslechu musí být svědek ze strany správního orgánu řádně poučen (zejména ve smyslu možnosti odmítat vypovídat ve smyslu ust. § 55 odst. 2 až odst. 4 ZOPŘ), rovněž se musí vyjádřit ke svému vztahu k obviněným a dalším účastníkům řízení (tj. zjištění nestrannosti či strannosti k účastníku řízení). Dále tento svědek musí být obeznámen z podstatou jeho svědecké výpovědi, avšak v obecné rovně, neboť účelem jeho výslechu je zjištění konkrétních skutečností, jež vedly ke spáchání přestupku (tedy bude poučen ve

---

[online]. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/ms/2001-54?text=Evropská%20úmluva%20o%20výkonu%20práv%20dětí>

smyslu, že pán „A“ dne, v čase a místě toliko fyzicky napadl pána „B“, nebo že pán „A“ dne, v čase a místě ukradl zboží v prodejně pána „B“).

Po řádném poučení svědka následuje jeho výslech, kdy právní část jeho výslechu je monologická s tím, že po ukončení této části následují dotazy správního orgánu, poté účastníků řízení (jakož i jejich zmocněnců a v případě mladistvého obviněného mají právo klást otázky svědku i zákonný zástupce nebo opatrovník, či OSPOD). Po účastnících řízení je oprávněna rovněž klást dotazy OPPSP. Je-li výslechu svědka přítomen ustanovený znalec, který se tohoto výslechu účastní z důvodu vypracování znaleckého posudku, tak jeho otázky klade správní orgán. V závěru výslechu správní orgán poučení tohoto svědka o tom, že podle ust. § 79 odst. 4 správního řádu může svůj nárok na náhradu hotových výdajů a ušlého výdělku souvisejících s provedením svědecké výpovědi u správního orgánu uplatnit do 8 dnů poté, co náklady vznikly, jinak jeho nárok zaniká s tím, že současně bere na vědomí, že bližší podrobnosti, zejm. rozsah, v němž správní orgán hradí hotové výdaje a ušlý výdělek jiným osobám, upravuje vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhl. č. 112/2017 Sb. (dále jen „vyhláška č. 520/2005 Sb.“).

5.3.5.4 Důkaz znaleckým posudkem

Důkaz znaleckým posudkem je upraven v ust. § 56 správního řádu tak, že pokud rozhodnutí závisí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a pokud toto odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, tak správní orgán usnesením ustanoví znalce. Toto usnesení se pak oznamuje pouze znalci s tím, že i zamýšleném ustanovení znalce, popřípadě o ustanovení znalce správní orgán vhodným způsobem účastníky vyrozumí. Správní orgán v tomto usnesení pak znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil mu jej ve lhůtě, kterou mu současně určí. Dále v případě potřeb, může znalce také vyslechnout²⁰².

---

²⁰² Viz ust. § 56 správního řádu.

Jak ve své knize uvádějí Eva Horzinková a Vladimír Novotný²⁰³, tak vedle znaleckých posudků, se v přestupkových spisech rovněž objevují odborná vyjádření. Rozdíl mezi odborným vyjádřením a znaleckým posudkem je právě ten, kdo jej vyhotovuje. V případě znaleckého posudku se jedná o znalce (resp. „soudního znalce“), jež je zapsán v seznamu znalců vedeného Ministerstvem spravedlnosti, kdy činnost znalců je upravena zákonem č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech (dále jen „zákon o znalcích“). V případě odborného vyjádření se jedná o odborníka v oboru, který však nemusí být znalcem (tedy a priori, odborné vyjádření může být rovněž zpracováno znalcem, ale není na něj pohlíženo jako na znalecký posudek, jež má své náležitosti). Toto odborné vyjádření se zpravidla vyhotovuje právě v případě přestupků proti majetku, kde se odborník vyjadřuje k hodnotě věci v určité době a místě (viz výše ust. § 137 trestního zákoníku) nebo k hodnotě její opravy, či nákladů na její pořízení. Může jít však rovněž o vyjádření lékaře k druhu zranění, či délce léčby apod. Dále správní orgán se může setkat se znaleckým posudkem, jež byl předložen ze strany účastníka řízení, kdy pokud tento znalecký posudek splňuje náležitosti znaleckého posudku²⁰⁴, tak postupuje při jeho provádění shodně, jako by znalecký posudek nechal vyhotovit on (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 02. 07. 2015 pod č.j. 9 As 206/2014-48²⁰⁵). Samozřejmě v případě potřeby, může správní orgán znalce rovněž vyslechnout za účelem bližšího objasnění znaleckého posudku, respektive jeho závěrů. Správní orgán se rovněž může setkat se situací, že znalecký posudek vyhotovený jím ustanoveným znalcem je v rozporu se znaleckým posudkem znalce, který předložil účastník řízení. V daném případě je pak správním orgánem přibrán znalecký ústav, za účelem posouzení rozporů.

K osobě znalce je dále samozřejmě důležité uvést, že tento znalec rovněž nesmí být ve věci podjatý, kdy ve smyslu podjatosti (viz výše se vztahem ke

---

²⁰³ Viz str. 172, HORZINKOVÁ, Eva., NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*, 6. vydání. Praha: Leges, 2019, 398 s. ISBN 978-80-7502-365-0

²⁰⁴ Jež jsou uvedeny v ust. § 28 zákona o znalcích.

²⁰⁵ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 02. 07. 2015, pod č.j. 9 As 206/2014-48 (3283/2015 Sb. NSS), kde je mimo jiné uvedeno: „Má-li posudek předložený účastníkem správního řízení náležitosti znaleckého posudku dle § 127a o. s. ř., postupuje se při jeho provádění stejně jako při provádění znaleckého posudku znalce ustanoveného správním orgánem podle § 56 správního řádu z roku 2004.“ [online]. [cit. 29. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

správnímu orgánu) se na něj obdobně vztahují ustanovení § 14 odst. 1 až odst. 5 správního řádu, jak vyplývá z odstavce osm, tohoto ustanovení. Znalci rovněž náleží za vyhotovení znaleckého posudku znalečné, jež se skládá z odměny za znalecký posudek a hotových výdajů. Správní orgán je však současně povinen toto znalečné a náklady hotových výdajů zkontrolovat co do uplatněného nároku a matematických kalkulací. Samotné vyhotovení znaleckého posudku se rovněž v případě vyslovení viny obviněnému, promítne i v nákladech řízení dle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., kdy paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000,- Kč se zvyšuje o částku 2.500,- Kč ve zvláště složitých případech nebo v případech, kde byl přibrán znalec z jiného oboru než oboru dopravy, nebo zdravotnictví odvětví psychiatrie nebo toxikologie. V případě přibrání znalce z oboru dopravy, nebo zdravotnictví odvětví psychiatrie nebo toxikologie, tak se tato částka zvyšuje o 5.000,- Kč²⁰⁶.

5.3.6 Ust. § 82 ZOPŘ

Dokazování, jak je již výše uvedeno, rovněž upravuje ust. § 82 ZOPŘ. Toto ustanovení upravuje výslech obviněného (což správní řád samozřejmě s ohledem k tomu, že se jedná o generální normu, neupravuje). Ve smyslu tohoto ustanovení § 82 ZOPŘ, může správní orgán provést výslech obviněného s tím, že pokud je to nezbytné k uplatnění práv obviněného, tak správní orgán tento výslech rovněž provede. Výslech obviněného nesmí být proveden za stejných podmínek, za jakých nesmí být vyslýchán svědek²⁰⁷. Obviněný má právo nevypovídat, přičemž současně správní orgán nesmí obviněného nutit k výpovědi nebo doznání. V tomto smyslu je správní orgán povinen obviněného před výslechem poučit o právu nevypovídat a o zákazu provádět výslech²⁰⁸ (viz výše se vtahem k svědkovi). Dále ust. § 82 ZOPŘ upravuje i některá procesní oprávnění účastníků řízení (jakož i ve vztahu k mladistvému obviněnému zákonného zástupce, opatrovníka či OSPOD) a OPPSP, kdy Účastníci řízení mají právo klást otázky sobě navzájem, svědkům a znalcům. Zákonný zástupce a opatrovník mladistvého

---

²⁰⁶ Viz ust. § 6 odst. 2 vyhlášky č. 520/2005 Sb.

²⁰⁷ Viz ust. § 82 odst. 1 ZOPŘ.

²⁰⁸ Viz ust. § 82 odst. 2 ZOPŘ.

obviněného, osoba přímo postižená spácháním přestupku, která má v řízení práva podle § 71, a orgán sociálně-právní ochrany dětí mají právo klást otázky účastníkům řízení, svědkům a znalcům. Dotazovaná osoba má však právo odmítnout odpovědět a nesmí být tázána za stejných podmínek jako svědek. Správní orgán v tomto smyslu je povinen tyto osoby poučit o právu nevypovídat a o zákazu provádět výslech²⁰⁹.

Z uvedeného ve vztahu k právu klást dotazy je zřejmé, že nelze provést výslech zákonného zástupce nebo opatrovníka mladistvého obviněného, OSPOD a OPPSP. V případě OPPSP jí zákon přiznává právo „vyjádření se“, kdy v kontextu tohoto ji správní orgán nemůže vyslechnout. K tomuto je samozřejmě zapotřebí uvést, že za situace, že je výslech těchto osob nutný (tedy mimo OSPOD), tak se zákonný zástupce, opatrovník a OPPSP předvolají rovněž jako svědci (ve věci budou mít dvojí postavení), neboť jejich osobní účast na ústním jednání je nutná (tj. ve smyslu ust. § 59 správního řádu), protože disponují informacemi, jež jsou rozhodné pro posouzení věci. Dále co se týče ust. § 82 odst. 4 ZOPŘ, tak o tomto je již pojednáno výše v rámci výslechu svědka (viz výslech osoby svědka, jež je osobou mladší 15 let).

O právech a povinnostech obviněného, je již pojednáno výše s tím, že k tomuto je zapotřebí doplnit, že výslech obviněného je prováděn v rámci nařízeného ústního jednání ze strany správního orgánu. Z výše uvedených práv a povinností obviněného je zřejmé, že se obviněný k tomuto nařízenému ústnímu jednání nemusí dostavit s tím, že správní orgán toto nařízené ústní jednání může bez jeho přítomnosti konat ve smyslu ust. § 80 odst. 4 ZOPŘ, tedy, že ačkoliv byl obviněný řádně [tj. prostřednictvím doručení vyrozumění o konání nařízeného ústního jednání ve smyslu ust. § 19 a násl. správního řádu, jež se týká doručování] a včas (tj. s pěti denním předstihem, ve smyslu ust. § 49 odst. 1 správního řádu) o nařízeném ústním jednání vyrozuměn, tak se bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu nedostavil. V případě, že se obviněný k nařízenému ústnímu jednání dostaví, tak by měl být v souladu s ust. § 4 odst. 2 správního řádu ze strany správního orgánu řádně poučen o jeho právech a povinnostech. Dále správní orgán za situace, že obviněný bude vypovídat, tak by se tento obviněný

---

²⁰⁹ Viz ust. § 82 odst. 3 ZOPŘ.

měl v úvodu jeho výslechu vyjádřit k jeho obvinění (kupříkladu, zda s ním souhlasí či nikoliv) s tím, že poté by měl v rámci monologické části vypovídat sám, jak celou věc vnímal. Poté následují dotazy správního orgánu (kdy za situace, že se ve věci nacházejí nějaké důkazy, tak správní orgán tyto důkazy obviněnému v rámci výslechu předloží, aby se k nim vyjádřil) s tím, že poté následují dotazy zmocněnce obviněného (za situace, že si jej obviněný zvolil), dotazy účastníků řízení a jejich zmocněnců, OPPSP, zákonných zástupců či opatrovníků mladistvého obviněného, jakož i se vztahem k mladistvému obviněnému, dotazy OSPOD.

5.3.7 Zajišťovací prostředky

Jak ve své knize uvádějí Michal Márton a Barbora Gonsiorová²¹⁰, tak zajišťovací prostředky jsou generálně upraveny v ust. § 58 až § 63, § 147 správního řádu s výjimkou předběžného opatření ve smyslu ust. § 61 správního řádu, jehož prostřednictvím lze kupříkladu zajistit provedení exekuce, potažmo splnění vymožené povinnosti. V případě zajišťovacích prostředků se však tato rigorózní práce bude zabývat toliko zajišťovacími prostředky dle ZOPŘ, které správní orgán uplatní nejen ve smyslu zajištění průběhu, ale i zajištění vymáhané povinnosti, zpravidla pokuty, která bývá nejčastějším správním trestem v případě vyslovení viny obviněného. V případě ZOPŘ, se poté konkrétně jedná o zajišťovací prostředky dle ust. § 83 (záruka za splnění povinnosti) a § 84 (zrušení, zánik a přeměna právnické osoby) ZOPŘ.

5.3.7.1 Záruka za splnění povinnosti

V případě záruky za splnění povinnosti ve smyslu ust. 83 ZOPŘ, je zapotřebí se nejdříve zmínit o ustanovení § 147 odst. 1 správního řádu, která de facto vytváří podmínky pro realizaci ust. § 83 ZOPŘ, když v tomto ustanovení je uvedeno, že jestliže to může přispět k zajištění účelu řízení, tak správní orgán může na požádání účastníka přijmout, nebo v případech stanovených zvláštním zákonem, účastníkovi uložit povinnost složit peněžitou nebo nepeněžitou záruku za splnění

---

²¹⁰ Viz str. 217 až str. 219, MÁRTON, Michal., GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem pro správní praxi*. Praha: Leges, 2017, 272 s. ISBN 978-80-7502-200-4.

povinnosti, která mu může být v řízení uložena²¹¹. Jak z textu tohoto ustanovení vyplývá, tak oním zvláštním zákonem je ZOPŘ, konkrétně pak ustanovení § 83, kdy toto ustanovení je tedy „lex specialis“ ve vztahu k ust. § 147 správního řádu a má tedy aplikační přednost.

V daném případě pak správní orgán může k zajištění účelu řízení uložit obviněnému záruku za splnění povinnosti, jež by mohla být uložena v řízení o přestupku, pokud má důvodné podezření (tedy v daném případě již existuje důvod, nejedná se o pouhou domněnku), že:

- se obviněný bude vyhýbat potrestání za přestupek (kupříkladu tím, že z dosavadních informací vyplývá, že se zdržuje v cizině, a v jeho případě není možné uplatnit fikci doručení na adrese evidovaného pobytu na území České republiky, přičemž v jeho případě je důvodné podezření, že bude mařit zahájení přestupkového řízení, jakož i jeho průběh či závěr) nebo
- se obviněný bude vyhýbat výkonu správního trestu (kupříkladu tím, že obviněný žije v cizině a z jeho chování je zřejmé, že bude mařit exekuční výkon rozhodnutí),
- obviněný bude mařit či ztěžovat řízení o přestupku (kupříkladu bude stěžovat doručování písemností, bude cíleně měnit zmocněnce, bude se cíleně omlouvat z nařízeného ústního jednání a současně bude trvat na konání ústního jednání za jeho přítomnosti, atd.),
- obviněný bude mařit či ztěžovat výkon správního trestu nebo náhradu škody anebo vydání bezdůvodného obohacení poškozenému (kupříkladu bude svým chováním ztěžovat exekuční výkon rozhodnutí správního trestu či náhrady škody, jakož i případně vydání bezdůvodného obohacení)²¹².

Záruku za splnění povinnosti lze uložit i osobě podezřelé ze spáchání přestupku, před zahájením řízení o přestupku²¹³. Z uvedené tedy vyplývá, že záruku za splnění povinnosti lze uložit jak před zahájením řízení o přestupku, tak po zahájení řízení o přestupku, či případně v průběhu řízení, za splnění existence

---

²¹¹ Viz ust. § 147 odst. 1 správního řádu.

²¹² Body a) až b) obdobně viz str. 676, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

²¹³ Viz ust. § 83 odst. 1 ZOPŘ.

důvodného podezření. Samozřejmě v případě této záruky, zde musí být proporcionalita její výše, k výši očekávaného správního trestu pokuty, náhrady škody, či bezdůvodného obohacení. Za situace, že pomínou důvody pro uložení záruky, správní orgán rozhodnutí o uložení záruky zruší a vrátí ji obviněnému²¹⁴. K tomuto zpravidla dojde po splnění účelu uložení záruky, tedy již bylo vydáno rozhodnutí ve věci, které mu bylo řádně doručeno, toto rozhodnutí nabylo právní moci a současně došlo k uhrazení uložené pokuty, obviněným byla uhrazena způsobená škoda, nebo došlo z jeho strany k vydání bezdůvodného obohacení atd. Zrušení této záruky je obligatorní, neboť za situace splnění podmínek záruky, zde poté již není právní titul k držení této záruky. Správní orgán může záruku za splnění povinnosti uložit rovněž příkazem, popřípadě příkazovým blokem, jde-li o peněžitou záruku za splnění povinnosti²¹⁵.

V případech, kdy však nedojde ke splnění zárukou stanovených podmínek, tak tato záruka propadne ve prospěch toho, jenž by byl oprávněn z exekuce (tj. kupříkladu správní orgán v rámci uloženého správního trestu pokuty; poškozený v případě náhrady škody nebo vydání bezdůvodného obohacení, atd.). Samozřejmě v případě přebytku této záruky, se tento přebytek vrátí obviněnému.

5.3.7.2 Zrušení, zánik a přeměna právnické osoby

Zrušení, zánik a přeměna právnické osoby je upravena v ust. § 84 ZOPŘ. Jak ve své knize uvádějí Michal Márton a Barbora Gonsiorová²¹⁶, tak se de facto jedná o specifický prostředek přestupkového práva, který má za účel zajištění existence osoby pachatele přestupku v případech právnické osoby, u které na rozdíl od klasické fyzické osoby, může dojít k jejímu zrušení, zániku či přeměně a to cíleně a vědomě, za účelem se vyhnoutí odpovědnosti za přestupek.

Primárně použití tohoto ustanovení ze strany správního orgánu, je zcela výjimečné a sám správní orgán musí řádně zvážit jeho použití, kdy použití tohoto ustanovení nesmí být nepřiměřené povaze přestupku, kterého se měla dopustit právnická osoba, kdy v praxi se to bude týkat zejména právnických osob

---

²¹⁴ Viz ust. § 83 odst. 2 ZOPŘ.

²¹⁵ Viz ust. § 83 odst. 3 ZOPŘ.

²¹⁶ Viz str. 219 až str. 221, MÁRTON, Michal., GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem pro správní praxi*. Praha: Leges, 2017, 272 s. ISBN 978-80-7502-200-4.

v likvidaci, jež nevyvíjí další činnost, případně právnické osoby účelně založené nebo v případě právnických osob, kde hrozí vysoké pokuty (jež dříve byly ukládány za správní delikty i v milionových částkách). Řádné zvážení použití tohoto ustanovení ZOPŘ ve svých všech důsledcích, má své opodstatnění pro předcházení odpovědnosti správního orgánu, za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem [tj. ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za škodu“)], kdy jde o podstatný zásah do práva právnické osoby. Jak dále uvádějí výše uvedení autoři, tak v případě tohoto ustanovení ZOPŘ se zákonodárce inspiroval v trestním právu [konkrétně ust. § 32 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TOPO“)].

V případě přestupkového řízení, pak správní orgán zakáže zrušení, zánik nebo přeměnu obviněné právnické osoby, pokud má důvodné podezření, že by se právnická osoba mohla svým zánikem vyhnout potrestání za přestupek nebo výkonu správního trestu nebo že by mohla zmařit uspokojení nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení. Toto vše za situace, že tento postup není zjevně nepřiměřený vzhledem k povaze a závažnosti přestupku, ze kterého je tato právnická osoba obviněna. V případě, kdy právnická osoba byla založena nebo zřízena na dobu určitou nebo k dosažení určitého účelu a po zahájení řízení o přestupku uplynula doba, na niž byla založena nebo zřízena, nebo se naplnil účel, pro který byla založena nebo zřízena, tak se poté na tuto právnickou osobu hledí od tohoto okamžiku do pravomocného ukončení řízení, jako by byla založena nebo zřízena na dobu neurčitou²¹⁷. Správní orgán rozhodne o zákazu zrušení, zániku nebo přeměny toliko oznamuje pouze obviněné právnické osobě s tím, že ji současně poučí o tom, že odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek. Rovněž i zde v případech, kdy pominou důvody tohoto zajištění, tak správní orgán zákaz zruší²¹⁸. Toto rozhodnutí o zákazu zrušení, zániku nebo přeměny právnické osoby správní orgán zruší,

---

²¹⁷ Viz ust. § 84 odst. 1 ZOPŘ.

²¹⁸ Viz ust. § 84 odst. 2 ZOPŘ.

pokud byly splněny veškeré povinnosti uložené právnické osobě jako pachateli přestupku pravomocným rozhodnutím o přestupku, nebo nabylo-li právní moci usnesení o zastavení řízení o přestupku. Rozhodnutí o zákazu zrušení, zániku nebo přeměny právnické osoby může, být i prvním úkonem v řízení²¹⁹.

Současně správní orgán o zákazu zrušení, zániku nebo přeměny právnické osoby, jakož i o jeho zrušení, uvědomí orgán veřejné moci nebo osobu, jež vedou veřejný rejstřík nebo jiný zákonem určený rejstřík, registr nebo evidenci právnických osob. Orgán veřejné moci nebo osoba, které vedou veřejný rejstřík nebo jiný zákonem určený rejstřík, registr nebo evidenci právnických osob, po oznámení zákazu zrušení, zániku nebo přeměny právnické osoby, poté nezapíše zrušení nebo přeměnu právnické osoby do takového rejstříku, registru nebo evidence, ani neprovedou její výmaz, ledaže by je správní orgán uvědomil o zrušení tohoto zákazu²²⁰. Pokud tedy správní orgán vydá zákaz zrušení, zániku nebo přeměny právnické osoby, tak obviněná právnická osoba nebude zrušena, nezanikne nebo nedojde k její přeměně²²¹, čímž se tak bude moci řádně účastnit přestupkového řízení. Jak dále vyplývá z ust. § 84 ZOPŘ, tak přeměnou právnické osoby se pro účely tohoto zákona rozumí sloučení, splynutí nebo její rozdělení, převod jmění na společníka, změna právní formy právnické osoby nebo přemístění sídla právnické osoby do zahraničí²²².

5.3.8 Přerušování řízení

Jak ve své knize uvádějí Luboš Jemelka a Pavel Vetešník²²³, tak obecná úprava přerušování řízení, je upravena v ust. § 64 správního řádu s tím, že ZOPŘ ve svém ust. § 85 stanoví další důvody, na jejichž základě může či případně musí být přestupkové řízení přerušeno. V případě ustanovení § 85 ZOPŘ jde o speciální ustanovení ve vztahu k ustanovení § 64 správního řádu s tím, že zákonodárce v ust. § 85 odst. 1 ZOPŘ mimo jiné uvádí, že správní orgán „přeruší řízení také

---

²¹⁹ Viz ust. § 84 odst. 3 ZOPŘ.

²²⁰ Viz ust. § 84 odst. 4 ZOPŘ.

²²¹ Viz ust. § 84 odst. 5 ZOPŘ.

²²² Viz ust. § 84 odst. 6 ZOPŘ.

²²³ Viz str. 691 až str. 697, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

tehdy“, čímž tak tímto slovním spojením dal najevo, že ustanovení § 64 správního řádu nejsou předmětným ustanovením ZOPŘ dotčena. K tomuto je však zapotřebí dodat, že ust. § 85 ZOPŘ má aplikační přednost před ust. 64 správního řádu. Ust. § 85 ZOPŘ nově tedy přináší jeden obligatorní důvod přerušení přestupkového řízení a dva fakultativní důvody přerušení přestupkového řízení.

Podle ust. § 85 ZOPŘ, správní orgán usnesením přeruší řízení také tehdy, byla-li v téže věci podána kasační stížnost podle soudního řádu správního²²⁴ (tj. ve smyslu ust. § 103 soudního správního řádu), kdy v daném případě se jedná o obligatorní důvod přerušení přestupkového řízení. Kasační stížnost je nutné považovat za mimořádný opravný prostředek, jenž je podáván proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu v rámci správního soudnictví. Za situace, kdy je tento rozsudek pravomocný, tak je jeho výrok závazný pro účastníky řízení, jakož i pro osoby na řízení zúčastněné, ale rovněž i pro orgány veřejné moci, tj. vše za předpokladu, že byl Nejvyšším správním soudem na základě kasační stížnosti nepřiznán odkladný účinek pravomocného rozsudku (což však v praxi nebývá obvyklé). Na základě výše uvedeného, by však de facto mohlo dojít ke složitým procesním situacím, neboť pokud by krajský soud žalované rozhodnutí zrušil, je pak správní orgán povinen ve věci opětovně rozhodovat a to bez ohledu na to, že byla proti rozhodnutí krajského soudu podána kasační stížnost či nikoliv. Jestliže je poté v kontextu kasační stížnosti zrušen rozsudek krajského soudu, tak se v návaznosti správní orgán může dostat do situace, že by musel opětovně ve věci rozhodnout, ačkoliv již o této věci rozhodoval v kontextu zrušeného rozsudku krajského soudu. Právě z důvodu těchto možných absurdních situací, byl tento důvod přerušení v přestupkovém řízení obligatorně zaveden (tato obligatornost má tedy své logické opodstatnění). Samotné přerušení je pak ukončeno po právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci kasační stížnosti. Ostatně lze k tomuto rovněž dodat, že v případě vedeného soudního řízení správního, se tato doba nezapočítává do doby promlčení, jak vyplývá z ust. § 32 odst. 1 písm. c) ZOPŘ.

Prvním fakultativním důvodem přerušení přestupkového řízení, je možnost správního orgánu, toto přestupkové řízení přerušit usnesením za situace,

---

²²⁴ Viz ust. § 85 odst. 1 ZOPŘ.

že obviněný není schopen chápat smysl řízení pro přechodnou duševní poruchu, jež nastala až po spáchání skutku, který je předmětem řízení²²⁵. Tato fakultativnost vyplývá z toho, že v případě, že obviněný není schopen chápat smysl řízení pro přechodnou duševní poruchu, jež nastala až po spáchání skutku (lze jej tedy považovat na nepřičetného, který není s ohledem na tuto nepřičetnost, schopen se řádně hájit coby obviněný), tak správní orgán může této osobě ve smyslu ust. § 32 odst. 2 písm. g) správního řádu, ustanovit opatrovníka. Nicméně v některých případech, kdy je tato duševní porucha přechodná, tak správní orgán řízení přeruší a v návaznosti na pominutí této duševní poruchy, ve správním řízení pokračuje. K tomuto lze dále dodat, že po pominutí přechodné duševní poruchy se obviněný zpravidla hájí účinněji, než kdyby bylo v řízení pokračováno a zájmy obviněného by zastupoval ustanovený opatrovník s tím, že správní orgán v tomto případě vždy postupuje na základě odborného lékařského posouzení, či znaleckého posudku z oboru psychiatrie.

Druhým fakultativním důvodem přerušení přestupkového řízení, je že správní orgán může usnesením přerušit řízení, jestliže lze očekávat uložení trestu obviněnému za jiný skutek v trestním řízení, přičemž správní trest, který lze uložit v řízení o přestupku, je bezvýznamný vedle trestu, jehož uložení lze očekávat v trestním řízení²²⁶. Tento důvod přerušení de facto logicky předchází, rovněž fakultativnímu důvodu zastavení věci ve smyslu ust. § 86 odst. 5 ZOPŘ, kde správní orgán může věc zastavit, jestliže správní trest, který lze za přestupek uložit, je bezvýznamný vedle trestu, který byl obviněnému uložen za jiný skutek v trestním řízení. Zákonodárce vědom si možné délky trestního řízení, tak v ust. § 32 odst. 1 písm. b) ZOPŘ stanovil, že do promlčecí doby se nezapočítává právě doba, po kterou bylo řízení přerušeno z výše uvedeného důvodu. K tomuto lze současně dodat, že správní orgán může věc rovněž ze shodného důvodu, jako v případě zastavení, i fakultativně odložit [viz výše ust. § 76 odst. 5 písm. b) ZOPŘ].

---

²²⁵ Viz ust. § 85 odst. 2 ZOPŘ.

²²⁶ Viz ust. § 85 odst. 3 ZOPŘ.

5.3.9 Zastavení řízení

V obecné rovině můžeme říci, že zastavení přestupkového řízení je obdobou odložení věci ve smyslu ust. 76 ZOPŘ, kdy zatímco v případě odložení věci správní orgán věc odkládá na základě zjištěných skutečností, aniž by ve věci zahájil přestupkové řízení (tj. ve smyslu ust. § 78 ZOPŘ či ve spojení s ust. § 79 ZOPŘ), tak zastavení řízení dochází právě až po zahájení řízení (proto „zastavení“ řízení). Vesměs je zastavení řízení, až na menší výjimky, obdobné jako odložení věci. Zastavení věci je upraveno v ust. § 86 ZOPŘ, kdy dle tohoto ustanovení správní orgán usnesením zastaví řízení (tedy se v daném případě jedná o obligatorní zastavení), jestliže:

- a) Skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem²²⁷. Tento důvod zastavení řízení správní orgán využije tehdy, jestliže provedením přestupkového řízení zjistí, že se skutek vůbec nestal (tedy, že jednání, které je obviněnému kladeno za vinu, se vůbec nestalo). V uvedeném případě je pak na zvážení správního orgánu, zda případně v dané věci nedošlo ke spáchání přestupku ve smyslu ust. § 7 odst. 1 písm. c) bod 2. ZNP, kterého se dopustí ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití tak, že jiného nepravdivě obviní z přestupku. Dále tento důvod zastavení přestupkového řízení použije v případě, že správní orgán zjistí, že k danému jednání sice došlo, avšak se nejedná o přestupek (nedošlo k naplnění formálních znaků či materiálního znaku přestupku). Obdobou tohoto ustanovení v případě odložení je ust. § 76 odst. 1 písm. a) ZOPŘ a to v tom slova smyslu, že se v dané věci nejedná o přestupek.
- b) Skutek nespáchal obviněný²²⁸. Tento důvod zastavení přestupkového řízení správní orgán použije v případě, že zjistí, že se skutek stal, ale nespáchal jej obviněný. V daném případě tedy správní orgán nesmí polemizovat na základě zjištěných skutečností nad tím, zda se uvedeného jednání obviněný dopustil či nikoliv. Zjištěné skutečnosti musí objektivně prokazovat, že se tohoto jednání „nedopustil“, v opačném případě (tedy, že správní orgán nemohl vyloučit, že se uvedeného jednání mohl dopustit), nelze tento důvod zastavení

---

²²⁷ Viz ust. § 86 odst. 1 písm. a) ZOPŘ.

²²⁸ Viz ust. § 86 odst. 1 písm. b) ZOPŘ.

použit (viz níže ve smyslu, že nebylo spáchání skutku obviněnému prokázáno). Tento důvod zastavení věci nemá svůj ekvivalent v případě odložení věci ve smyslu ust. § 76 ZOPŘ.

- c) Spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno²²⁹. V daném případě se de facto jedná o vyjádření zásady „in dubio pro reo“ (tj. v pochybnostech ve prospěch“). V průběhu řízení byly tedy správním orgánem zjištěny skutečnosti, jež vzbuzují pochybnost o spáchání přestupku ze strany obviněného s tím, že ve věci se nenacházejí další důkazy, kterými lze tyto pochybnosti rozptýlit. Zpravidla se rovněž v takovýchto věcech jedná o stav důkazní nouze, kdy vedle svědků (kteří kupříkladu nejsou nestranní, nebo jsou nestranní, avšak jejich výpovědi se rozcházejí) není zjištěn a zajištěn další důkaz, na jeho základě by správní orgán mohl výpověď účastníku řízení a svědku hodnotit jako pravdivou, jak kupříkladu vyplývá z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu²³⁰. Mnohdy jde kupříkladu pouze o tvrzení obviněného proti tvrzení poškozeného či OPPSP, popřípadě svědka (a to i za situace, že kupříkladu poškozený neuplatní náhradu škody v rámci vedeného přestupkového řízení ve smyslu ust. § 70 odst. 2 ZOPŘ).
- d) Obviněný požívá výsad a imunit podle mezinárodního práva²³¹. V daném případě se jedná o shodný důvod, jako tomu je v rámci odložení věci ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) ZOPŘ, na které se lze plně odkázat (viz výše).
- e) Obviněný požívá výsad a imunit podle jiného zákona²³². V daném případě se jedná o shodný důvod, jako tomu je v rámci odložení věci ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) ZOPŘ, na které se lze plně odkázat (viz výše).

---

²²⁹ Viz ust. § 86 odst. 1 písm. c) ZOPŘ.

²³⁰ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze dne 13. 11. 2019 pod č.j. 7 Tdo 1307/2019, kde je mimo jiné uvedeno: „O žádný z těchto případů v projednávané věci nejde. Porušení práva na spravedlivý proces nelze dovozovat z toho, že soudy se přiklonily k verzi poškozeného a nikoli k verzi obviněného, a to ani, když jde do značné míry o situaci „tvrzení proti tvrzení“. V českém trestním právu neplatí zásada „unus testis nullus testis“ (jeden svědek žádný svědek). V takové situaci musí soudy pečlivě hodnotit důkazy a využít přitom plně i zásady bezprostřednosti, zejména toho jejího aspektu, že soud osobně vyslýchá obviněného a svědky a může tak činit bezprostřední závěry o jejich věrohodnosti. Kromě toho nejde v posuzované věci o situaci, že by odsouzení spočívalo výhradně na výpovědi poškozené. Její výpověď je sice jediným přímým důkazem, nicméně je podpořena zejména výpovědí ošetřujícího lékaře.“ [online]. [cit. 14. 12. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

²³¹ Viz ust. § 86 odst. 1 písm. d) ZOPŘ.

²³² Viz ust. § 86 odst. 1 písm. e) ZOPŘ.

f) Obviněný v době spáchání skutku nedovršil patnáctý rok svého věku²³³. V daném případě se jedná o shodný důvod, jako tomu je v rámci odložení věci ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. d) ZOPŘ, na které se lze plně odkázat (viz výše) s tím, že současně lze pouze dodat, že i v daném případě, jak je tomu v rámci odložení věci, tak za situace, že správní orgán zastaví řízení podle odstavce 1 písm. f), tak oznámí tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí a zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi dítěte. V rámci tohoto oznámení je rovněž informuje o všech podstatných okolnostech, které v souvislosti s tímto skutkem zjistil²³⁴.

Dále ve zbytku jednotlivých písmen ust. § 86 odst. 1 písm. g) až písm. n) ZOPŘ v rámci zastavení přestupkového řízení, se lze odkázat s ohledem na shodnost důvodů, na odložení věci ve smyslu ust. § 76 ZOPŘ a to následovně:

- § 86 odst. 1 písm. g) ZOPŘ, ve smyslu důvodu zastavení, že *„obviněný nebyl v době spáchání skutku pro nepřičetnost za přestupek odpovědný“*, s odkazem na ust. § 76 odst. 1 písm. e) ZOPŘ,
- § 86 odst. 1 písm. h) ZOPŘ, ve smyslu důvodu zastavení, že *„odpovědnost za přestupek zanikla“*, s odkazem na ust. § 76 odst. 1 písm. f) ZOPŘ,
- § 86 odst. 1 písm. i) ZOPŘ, ve smyslu důvodu zastavení, že *„o totožném přestupku dříve zahájil řízení podle tohoto zákona proti téže osobě jiný správní orgán“*, s odkazem na ust. § 76 odst. 1 písm. g) ZOPŘ,
- § 86 odst. 1 písm. j) ZOPŘ, ve smyslu důvodu zastavení, že *„o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení způsobem uvedeným v § 77 odst. 2 ZOPŘ“*, s odkazem na ust. § 76 odst. 1 písm. j) ZOPŘ,
- § 86 odst. 1 písm. k) ZOPŘ, ve smyslu důvodu zastavení, že *„obviněný zemřel nebo zanikl“*, s odkazem na ust. § 76 odst. 1 písm. h), písm. i) ZOPŘ,
- § 86 odst. 1 písm. l) ZOPŘ, ve smyslu důvodu zastavení, že *„o skutku již bylo rozhodnuto jako o disciplinárním deliktu a uložené opatření lze považovat za postačující“*, s odkazem na ust. § 76 odst. 1 písm. k) ZOPŘ,

---

²³³ Viz ust. § 86 odst. 1 písm. f) ZOPŘ.

²³⁴ Viz ust. § 86 odst. 6 ZOPŘ.

- § 86 odst. 1 písm. m) ZOPŘ, ve smyslu důvodu zastavení, že „*správní orgán v průběhu řízení zjistí, že se jedná o přešupek, který lze projednat pouze se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přešupku a tento souhlas nebyl dán*“, s odkazem na ust. § 76 odst. 4 ZOPŘ,
- § 86 odst. 1 písm. n) ZOPŘ, ve smyslu důvodu zastavení, že „*osoba přímo postižená spácháním přešupku vzala zpět souhlas se zahájením řízení nebo pokračováním v řízení, nejedná-li se o přešupek, který lze projednat i bez takového souhlasu*“, s odkazem na ust. § 76 odst. 4 ZOPŘ.

Dále ZOPŘ ve svém ustanovení § 86 uvádí, že usnesení o zastavení řízení podle odstavce 1 písm. d), e), f), i), j), k), m) a n) se pouze poznamenává do spisu²³⁵, Z obdobného důvodu se usnesení o odložení věci rovněž toliko poznamenává do spisu (viz ust. § 76 odst. 3 ZOPŘ) s tím, že se osoba přímo dotčená spácháním přešupku o tomto odložení vyrozumí, tedy je-li správnímu orgánu známa. V případě tohoto zastavení, jež se toliko poznamenává do spisu, se jedná o rozhodnutí, kterým se nerozhoduje ve věci samé, ale je toliko procesní povahy, kdy vzhledem k této skutečnosti nepředstavuje ani překážku věci rozhodnuté („*rei iudicatae*“)²³⁶.

Jestliže bylo ze strany správního orgánu řízení zastaveno podle § 86 odst. 1 písm. d) nebo písm. e) ZOPŘ, a následně obviněný přestal být osobou požívající výsad a imunit podle jiného zákona nebo mezinárodního práva a nejsou-li dány jiné důvody zastavení řízení podle § 76 odst. 1, odst. 4 nebo odst. 5 ZOPŘ, tak správní orgán zahájí řízení²³⁷. Dále podle § 86 ZOPŘ, správní orgán řízení o přešupku usnesením obligatorně zastaví, jestliže se o totožném skutku vede trestní řízení, jde tedy o překážku v řízení ve vztahu k trestnímu řízení o trestném činu. Řízení však lze po ukončení tohoto trestního řízení o tomto skutku opětovně zahájit, ledaže bylo o skutku rozhodnuto tak, že se nestal; jej nespáchal obviněný; se spáchání skutku nepodařilo obviněnému prokázat; skutek je trestným činem a trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, trestní stíhání bylo zastaveno

²³⁵ Viz ust. § 86 odst. 2 ZOPŘ.

²³⁶ Viz str. 707, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich. Zákon o některých přešupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

²³⁷ Viz ust. § 86 odst. 3 ZOPŘ.

na základě schválení narovnání, bylo podmíněně odloženo podání návrhu na potrestání nebo bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého²³⁸.

Dané řízení lze zahájit, neboť zde nevznikla překážka věci rozhodnuté ve smyslu ust. 77 odst. 2 ZOPŘ²³⁹. Dále správní orgán může podle ust. § 86 odst. 5 ZOPŘ, fakultativně usnesením zastavit řízení, jestliže správní trest, který lze za přešupek uložit, je bezvýznamný vedle trestu, který byl obviněnému uložen za jiný skutek v trestním řízení²⁴⁰. V daném případě se jedná o shodný důvod, jako tomu je v rámci odložení věci ve smyslu ust. § 76 odst. 5 písm. b) ZOPŘ, na které se lze plně odkázat (viz výše).

5.3.10 Narovnání

Jak ve své knize uvádějí Michal Márton a Barbora Gonsiorová²⁴¹, tak se zákonodárce v případě narovnání inspiroval trestním právem²⁴², kdy jde o takzvaný „odklon“, neboť v daném případě nedojde k vyslovení viny (a tím tak současně nedojde k zápisu přešupku do evidence přešupků ve smyslu ust. § 12 ZNP) a uložení správního trestu, ale k uzavření dohody o narovnání mezi obviněným a poškozeným. Jak z výše uvedené vyplývá, tak k odklonu může dojít pouze v případě přešupků, kde coby účastník řízení vystupuje poškozený. Pokud zde tento poškozený není, nelze tedy tento odklon od běžného přešupkového řízení použít.

Narovnání je upraveno v ust. § 87 ZOPŘ, kdy dle tohoto ustanovení správní orgán rozhodnutím schválí dohodu o narovnání, jež uzavře obviněný a poškozený, jestliže:

- a) takovýto způsob vyřízení věci není v rozporu s veřejným zájmem a současně je dostačující vzhledem k povaze a závažnosti přešupku, k míře, jakou byl

---

²³⁸ Viz ust. § 86 odst. 4 ZOPŘ.

²³⁹ Viz str. 703, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich. Zákon o některých přešupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

²⁴⁰ Viz ust. § 86 odst. 5 ZOPŘ.

²⁴¹ Viz str. 229 až str. 232, MÁRTON, Michal., GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přešupkovým zákonem pro správní praxi*. Praha: Leges, 2017, 272 s. ISBN 978-80-7502-200-4.

²⁴² Viz ust. § 3019 a 314 trestního řádu.

přestupkem dotčen veřejný zájem a osobě obviněného a jeho osobním poměrům²⁴³,

- b)** obviněný prohlásí, že spáchal skutek, pro který je stíhán, pokud nejsou důvodné pochybnosti o tom, že jeho prohlášení bylo učiněno svobodně, vážně a určitě²⁴⁴,
- c)** obviněný uhradil poškozenému škodu nebo mu vydal bezdůvodné obohacení²⁴⁵ a
- d)** obviněný současně složil na účet správního orgánu peněžní částku určenou k veřejně prospěšným účelům²⁴⁶, kdy příjemce, výši peněžité částky a lhůtu k jejímu uhrazení určí správní orgán na požádání obviněného. V případě stanovení peněžité částky je však správní orgán tím, který určí, že její výše nesmí být zjevně nepřiměřená povaze a závažnosti přestupku a výši pokuty, kterou lze za tento přestupek uložit²⁴⁷. Dále je vázán tím, že příjemcem této peněžité částky může být pouze stát, kraj, obec, státní fond, státní příspěvková organizace, příspěvková organizace územního samosprávného celku, registrovaná církev nebo náboženská společnost nebo jimi zřízená právnická osoba, spolek, veřejně prospěšná právnická osoba, fundace, veřejná vysoká škola nebo dobrovolný svazek obcí²⁴⁸.

Výše uvedené podmínky pod písm. a) až d), musejí být splněny kumulativně, tedy pokud nedojde ke splnění byť jedné podmínky, nemůže ze strany správního orgánu dojít k vydání rozhodnutí o schválení narovnání. K tomu, aby došlo ke schválení dohody o narovnání, jež byla uzavřena mezi obviněným a poškozeným, tak správní orgán před vydáním rozhodnutí obligatorně vyslechne obviněného a poškozeného o způsobu a okolnostech uzavření dohody o narovnání, zda dohoda o narovnání mezi nimi byla uzavřena dobrovolně a zda souhlasí s jejím schválením. Správní orgán je rovněž povinen obviněného současně poučit o právních důsledcích schválení dohody o narovnání²⁴⁹.

---

²⁴³ Viz ust. § 87 odst. 1 písm. a) ZOPŘ.

²⁴⁴ Viz ust. § 87 odst. 1 písm. b) ZOPŘ.

²⁴⁵ Viz ust. § 87 odst. 1 písm. c) ZOPŘ.

²⁴⁶ Viz ust. § 87 odst. 1 písm. d) ZOPŘ.

²⁴⁷ Viz ust. § 87 odst. 2 ZOPŘ.

²⁴⁸ Viz ust. § 87 odst. 2 ZOPŘ.

²⁴⁹ Viz ust. § 87 odst. 2 ZOPŘ.

Následně pak nabytím právní moci rozhodnutí o schválení dohody o narovnání, řízení končí.

Z výše uvedeného je zřejmé, že obviněný v případě uzavření dohody o narovnání musí být aktivně činný, kdy musí zejména komunikovat s poškozeným, aby k uzavření dohody o narovnání vůbec došlo, a musí být schopen uhradit způsobenou škodu (případně vydání bezdůvodného obohacení), jakož i složit na účet správního orgánu peněžní částku k veřejně prospěšným účelům. Současně je však zapotřebí uvést, že obviněný nemůže a priori počítat s tím, že správní orgán vždy svým rozhodnutím tuto dohodu o narovnání schválí. Naopak, správní orgán je povinen, jak je již výše uvedeno, posuzovat přestupek se vztahem k veřejnému zájmu, jeho závažnosti, jakož je povinen posuzovat osobu obviněného a jeho poměry. Je samozřejmé, že pokud se v případě obviněného jedná o notorického přestupce (kupříkladu v případě pokračujícího přestupku, kde je velký počet dílčích útoků), kdy z výpisu přestupku vyplývá, že po datu zahájení řízení o přestupku se opakovaně dopustil dalších přestupků, tak ke schválení dohody narovnání nedojde. Shodně tomu tak bude, pokud tato dohoda byla na poškozeném vynucena, byť kupříkladu vyhrožováním apod. (viz možné další přestupkové jednání nebo případně i trestný čin, jako kupříkladu vydírání dle ust. § 175 trestního zákoníku, nebo nebezpečné vyhrožování dle ust. § 353 trestního zákoníku, atd.), nebo i obráceně, se vztahem k obviněnému. Správní orgán rovněž musí mít ověřeno, že došlo k uhrazení způsobené škody nebo neoprávněného prospěchu poškozenému. Způsobená škoda může být poškozenému poskytnuta plněním jak v penězích, tak kupříkladu opravou poškozené věci, předáním nově zakoupené věci, uhrazením pojistného plnění apod. V případě doznání obviněného k tomuto může dojít kupříkladu čestným prohlášením, nebo do protokolu před správním orgánem v rámci výsledku obviněného s tím, že z jeho přiznání současně musí být zřejmé, že takto učinil svobodně, vážně a určitě.

Zákonodárce se k postupu v případě narovnání vyjádřil ve své důvodové zprávě k ZOPŘ²⁵⁰ tak, že obviněný nejprve požádá správní orgán o určení výše

---

²⁵⁰ Viz důvodová zpráva „250/2016 Dz“ k ZOPŘ, zdůvodnění k § 87, kde je v případě narovnání uveden postup: „*Nejprve obviněný požádá správní orgán o určení příjemce a výše částky určené k obecně prospěšným účelům. Správní orgán obviněnému sdělí určeného příjemce a výši částky,*

částky a příjemce této částky a to za předpokladu, že budou splněny i ostatní kumulativní podmínky pro narovnání, přičemž mezi tím muže obviněný sjednat dohodu o narovnání. Tato dohoda současně bude obsahovat určení výše způsobené škody/bezdůvodného obohacení a způsob úhrady, vydání, nahrazení, případně další vzájemná práva a závazky mezi stranami. Tuto dohodu poté přezkoumá správní orgán co do zákonných požadavků s tím, že pokud obsahuje a splňuje všechny zákonné požadavky, tak ji svým rozhodnutím schválí. Pravomocné rozhodnutí je poté překážkou ve věci rozhodnuté („rei iudicatae“). Zákonodárce dále rovněž uvádí, že narovnání obsahuje prvek:

- preventivní - povinnost obviněného přiznat a prohlásit svou vina za přestupek,
- reparační – ve smyslu povinnosti uhradit poškozenému způsobenou škodu,
- represivní – v povinnosti složit peněžitou částku na účet správního orgánu, jež je určena konkrétnímu příjemci, jež plní veřejně prospěšné účely.

Ve svém ustanovení § 93 odst. 3 ZOPŘ současně upravuje, co musí být ve výrokové části rozhodnutí o schválení dohody o narovnání, vedle náležitostí upravených správním řádem (viz níže v rámci rozhodnutí ve věci) uvedeno. Konkrétně pak

- popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání,
- právní kvalifikace skutku,
- forma zavinění u obviněného, který je fyzickou osobou,
- výrok o schválení dohody o narovnání,
- obsah dohody o narovnání zahrnující výši nahrazené škody nebo výši vydaného bezdůvodného obohacení, popřípadě způsob jiného odčinění škody nebo bezdůvodného obohacení vzniklých přestupkem,

---

pokud lze předpokládat, že budou splněny podmínky pro narovnání (především podmínka podle odstavce 1 písm. a)). Mezitím může obviněný uzavřít dohodu o narovnání. Ta bude obsahovat především určení výše škody způsobené spácháním přestupku nebo určení výše bezdůvodného obohacení získaného spácháním přestupku a způsob jeho vydání a způsob jejího nahrazení, případně další vzájemná práva a závazky mezi jejími stranami. Tuto dohodu a splnění zákonných podmínek pro její uzavření poté přezkoumá správní orgán, který ji v případě, že je uzavřena v souladu se zákonem, rozhodnutím schválí. Prohlášení obviněného o tom, že projednávaný přestupek spáchal, je nezbytné, aby mohlo být narovnání považováno za projednání přestupku konkrétní osoby. Ačkoliv tedy nebude vyslovena vina obviněného, bude narovnáním založena překážka věci rozhodnuté. Současně má být v rámci této podmínky narovnání zjištěno, zda se přestupku skutečně dopustil obviněný, aby nemohlo být narovnání zneužíváno k "zastoupení" v rámci správněprávní odpovědnosti." [online]. [cit. 17. 12. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?>

- výše částky určené k veřejně prospěšným účelům s uvedením jejího příjemce, výrok o zastavení řízení,
- výrok o náhradě nákladů řízení a
- údaj o tom, že osoba, která uzavřela dohodu o narovnání, je právním nástupcem právnické osoby, která se dopustila přestupku, popřípadě osobou, která pokračuje v podnikatelské činnosti zemřelé podnikající fyzické osoby, která se dopustila přestupku.

Závěrem lze k rozhodnutí o schválení dohody o narovnání uvést, že dle ust. § 32 odst. 2 písm. c) ZOPŘ vydáním tohoto rozhodnutí, dochází k přerušení promlčecí doby.

5.3.11 Zvláštní druhy řízení

ZOPŘ zvláštní druhy řízení upravuje v „Hlavě VI.“, v „Díle 3“, v rámci ustanovení § 88 až § 92. Jde o společné řízení (§ 88 ZOPŘ), které je „lex specialis“ ve vztahu ke společnému řízení upravenému v ust. § 140 správního řádu. Dále o řízení o náhradě škody a o vydání bezdůvodného obohacení (§ 89 ZOPŘ), též označované jako adhezní řízení, kdy se jedná v rámci správního trestání, o ryze zvláštní ustanovení se vztahem k přestupkovému řízení. Posledním zvláštním druhem řízení je příkaz (§ 90 ZOPŘ) a příkaz na místě (§ 9 a § 92 ZOPŘ), které jsou „lex specialis“ se vztahem k ust. § 150 správního řádu.

5.3.11.1 Společné řízení

Správní orgán vede společné řízení za situace, že:

- se podezřelý dopustil více přestupků, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy, a k jejich projednání je příslušný týž správní orgán²⁵¹,
- se více podezřelých dopustilo přestupků, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy a k jejich projednání je příslušný týž správní orgán²⁵².

---

²⁵¹ Viz ust. § 88 odst. 1 ZOPŘ.

²⁵² Viz ust. § 88 odst. 2 ZOPŘ.

V případě výše uvedeného je tedy zřejmé, že společným znakem je věcná a místní příslušnost správního orgánu, a že se podezřelý či podezřelí dopustili přestupků, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy. Současně v případě výše uvedených případů společného řízení, toto řízení stanoví obligatorně, kdy stanoví, že „projednají se ve společném řízení“, kdy tak správnímu orgánu nedává fakultativní možnost. V tomto ohledu je poté ust. § 140 správního řádu přívětivější, neboť zde zákonodárce stanovil společné řízení fakultativně, což dovoluje více zohledňovat okolnosti daného případu.

Zákonodárce ve své důvodové zprávě k ZOPŘ k těmto přestupkům uvádí, že: *„Oblastí veřejné správy je určitý souhrn právních norem, které regulují množinu právních vztahů majících společného jmenovatele. Tím lze v tomto kontextu rozumět shodný nebo obdobný veřejný zájem. Nejedná se však o veřejný zájem vyjádřený obecně, například ochrana životního prostředí. Veřejný zájem je třeba v tomto kontextu definovat ve vztahu ke skutkovým podstatám přestupků jako druhový nebo skupinový objekt přestupků. Tím se i obsah použité obecné formulace zúží zpravidla na okruh přestupků, jejichž skutkové podstaty jsou upraveny jedním zákonem případně více právními předpisy upravujícími oblast veřejné správy ve výše uvedeném smyslu.“*²⁵³. Z ust. § 88 ZOPŘ však dále vyplývá, že se ve společném řízení neprojednává přestupek, který byl spáchán po zahájení řízení o jiném přestupku²⁵⁴, kdy tímto, tak kupříkladu dochází k formálnímu přerušení pokračování v přestupku, přičemž dílčí útoky spáchané po zahájení řízení o přestupku, se považují za nový pokračující přestupek.

Ve společném řízení se dále projednají přestupky, kterých se dopustilo více mladistvých podezřelých, které spolu souvisejí, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy a k rozhodnutí o těchto přestupcích je příslušný též správní orgán, jestliže je to vhodné z hlediska zjištění stavu věci, hospodárnosti a rychlosti řízení a s přihlédnutím k osobám mladistvých podezřelých. Dále se ve společném řízení projednají přestupky, kterých se dopustil mladistvý podezřelý a jiný podezřelý,

---

²⁵³ Viz důvodová zpráva „250/2016 Dz“ k ZOPŘ, zdůvodnění k § 88 [online]. [cit. 19. 12. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?>

²⁵⁴ Viz ust. § 88 odst. 3 ZOPŘ.

keré spolu souvisejí, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy a k rozhodnutí o těchto přestupcích je příslušný též správní orgán, projednají se ve společném řízení, jestliže je to nezbytné z hlediska zjištění stavu věci a není to na újmu mladistvého podezřelého²⁵⁵. V případě společného jednání, kde vystupuje/vystupují mladistvý obvinění ve smyslu ust. § 88 odst. 7 ZOPŘ, tak vedení tohoto řízení je fakultativní, tedy na zvážení správního orgánu, zejména se vztahem k mladistvému obviněnému (viz slova „a není to na újmu mladistvého podezřelého“).

V rámci variability ZOPŘ rovněž umožňuje usnesením vyloučit ze společného řízení za účelem urychlení řízení nebo z jiného důležitého důvodu, jednotlivý skutek a vést o něm samostatné řízení²⁵⁶. Z uvedeného vyplývá, že v případě společného řízení není zapotřebí, aby správní orgán vyhotovil usnesení o spojení skutků, kdy právě s ohledem na ust. § 88 odst. 1, odst. 2 ZOPŘ, k tomuto dochází automaticky. Jinak však tomu je v případě vyloučení, kdy správní orgán obligatorně vyhotoví usnesení o vyloučení věci²⁵⁷, jež zašle dotčeným osobám (tj. účastníci řízení; se vztahem k mladistvému obviněnému zákonnému zástupci, opatrovníkovi a OSPOD; OPPSP).

V případě přestupkového řízení není neobvyklé, když je vedeno ve smyslu ust. § 88 odst. 2 ZOPŘ přestupkové řízení proti kontradiktorním obviněným, tedy obviněným, kteří se dopustili přestupků vůči sobě navzájem, a jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy, kdy se zejména ve většině případů jedná o přestupky proti občanskému soužití, v rámci vzájemného fyzického či slovního napadání, načež obě dvě strany se v dané věci cítí býti poškozeny.

V závěru lze toliko dodat, že společným řízením de facto dochází k naplnění ust. § 8 odst. 1 správního řádu (tj. vzájemný soulad všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s týmiž právy a povinnostmi dotčené osoby), a že současně je zapotřebí upozornit na aplikační pravidlo ukládání správních trestů za více

---

²⁵⁵ Viz ust. § 88 odst. 4 ZOPŘ.

²⁵⁶ Viz ust. § 88 odst. 5 ZOPŘ.

²⁵⁷ Viz str. 721, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

přestupků (tzv. „absorpční zásada“) jež je vyjádřena v ust. § 41 ZOPŘ, a dále na ust. 43 odst. 1 ZOPŘ (upuštění od uložení správního trestu) nebo odložení věci ve smyslu ust. § 76 odst. 5 písm. a) ZOPŘ (viz výše).

5.3.11.2 Řízení o náhradě škody a vydání bezdůvodného obohacení

V případě řízení o náhradě škody a o vydání bezdůvodného obohacení se jedná o řízení označované jako „adhezní řízení“, jež je součástí přestupkového řízení, které ZOPŘ upravuje v ust. § 89. Celkem výstižně adhezní řízení popsal Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 31. 10. 2007, pod č.j. 2 As 46/2006-100 [2276/2001 Sb. NSS], kde uvedl²⁵⁸, že není ničím jiným než efektivním způsobem rozhodnutí o nároku poškozeného z hlediska procesní ekonomie i procesního komfortu pro poškozeného, kdy toto rozhodnutí lze učinit bez větších složitostí a v rámci přestupkového řízení s tím, že komplikované nebo sporné náhrady škod mohou být projednány příslušným orgánem, kterým je zpravidla soud v rámci občanskoprávního řízení, mimo vedené přestupkové řízení. Adhezní řízení je svázáno se způsobením škody s tím, že tato škoda vznikla v příčinné souvislosti s jednáním pachatele přestupku, jako je kupříkladu zranění poškozeného, které si vyžádalo jeho lékařské ošetření (a na to navazující náklady spojené s pořízením léků v lékárně) a jež bylo důvodem jeho pracovní neschopnosti, po kterou nemohl vykonávat své zaměstnání (tj. ztráta výdělku), nebo poškození věci nižší hodnoty než nikoli nepatrné (viz výše v rámci kapitoly přestupků proti majetku, kde je určena hranice mezi přestupkem a trestným činem v rámci škody způsobené poškozením věci) a s tím spojená oprava této věci či pořízení této věci, jakož i případně účelně vynaložených nákladů. Další podmínkou adhezního řízení je uplatnění nároku škody nebo bezdůvodného

---

²⁵⁸ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze dne 31. 10. 2007, pod č.j. 2 As 46/2006-100 [2276/2001 Sb. NSS], kde je mimo jiné uvedeno: „Adhezní řízení o náhradě škody v rámci řízení přestupkového tedy není ničím jiným než z hlediska procesní ekonomie i procesního komfortu poškozeného efektivním způsobem rozhodnutí o jeho nároku, lze-li tak učinit bez větších složitostí a v rámci přestupkového řízení, přičemž otázky komplikované či mezi poškozeným a tím, koho má poškozený za škůdce (kterým může být jak obviněný z přestupku, u něhož je shledáno, že byl jeho pachatelem, tak obviněný, jenž takovým shledán nebyl), sporné mohou být projednány příslušným orgánem (zpravidla soudem v občanskoprávním řízení) mimo přestupkové řízení.“ [online]. [cit. 23. 12. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

obohacení ze strany poškozeného, dále viz níže. Samotný vznik škody a bezdůvodné obohacení upravuje v obecné rovině občanský zákoník.

Škoda je upravena konkrétně v ust. § 2894 a násl. občanského zákoníku, s tím, že pak v ust. § 2894 občanského zákoníku je uvedena povinnost náhrady škody ze strany škůdce a to tak, že povinnost nahradit jinému újmu zahrnuje vždy povinnost k náhradě újmy na jmění (škody)²⁵⁹. Za situace, že nebyla povinnost odčinit jinému nemajetkovou újmu výslovně ujednána, tak k postihu škůdce dojde, pokud tak stanoví zvláštní zákon. V takových případech, se pak povinnost nahradit nemajetkovou újmu poskytnutím zadostiučinění posoudí obdobně podle ustanovení o povinnosti nahradit škodu²⁶⁰. Škoda je zde označována jako „újma“, kdy můžeme rozlišovat škodu majetkovou a škodu nemajetkovou, přičemž předmětem adhezního řízení je škoda majetková. Jak vyplývá z výše uvedeného ustanovení § 2894 občanského zákoníku (z odstavce druhého), tak k náhradě nemajetkové škody dojde pouze za situace, že tak stanoví zvláštní zákon, což ZOPŘ nestanoví, tudíž nemajetková škoda není předmětem adhezního řízení vedeného v rámci přestupkového řízení. Touto nemajetkovou újmou se rozumí narušení osobnosti člověka (zejména jeho práva na svobodu, důstojnost, čest, jméno atd.), kdy do těchto nemajetkových práv patří i kupříkladu právo na bolestné ve smyslu ust. § 2958 občanského zákoníku, nebo cena zvláštní obliby ve smyslu ust. § 2969 odst. 2 občanského zákoníku²⁶¹. Dále jak je již výše uvedeno v rámci kapitoly přestupků proti majetku, tak škodou se dle stávající judikatury Nejvyššího soudu rozumí újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného, a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tedy penězi²⁶².

Bezdůvodné obohacení je pak upraveno v ust. § 2991 a násl. občanského zákoníku s tím, že v ust. § 2991 občanského zákoníku je uvedena povinnost

---

²⁵⁹ Viz ust. § 2894 odst. 1 občanského zákoníku.

²⁶⁰ Viz ust. § 2894 odst. 2 občanského zákoníku.

²⁶¹ Viz str. 1497 až str. 1498, HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055 – 3014). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck. 2014. 2072 s. ISBN 978-80-7400-287-8.

²⁶² Viz Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 01. 2001, pod č.j. 25 Cdo 2146/2000, kde je mimo jiné uveden: „Škodou se rozumí újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného, a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. penězi.“ [online]. [cit. 26. 12. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgfpwgxzwgy>

vydání bezdůvodného obohacení tak, že ten, kdo se na úkor jiného bez spravedlivého důvodu obohatí, musí ochuzenému vydat, oč se obohatil²⁶³, kdy bezdůvodně se obohatí zvláště ten, kdo získá majetkový prospěch:

- plněním bez právního důvodu,
- plněním z právního důvodu, jež odpadl,
- protiprávním užitím cizí hodnoty nebo tím, že
- za něho bylo plněno, co měl po právu plnit sám²⁶⁴.

V případě adhezního řízení má správní orgán dle zmiňovaného ust. § 89 ZOPŘ, působit na obviněného tak, aby dobrovolně nahradil škodu způsobenou spácháním přestupku nebo vydal bezdůvodné obohacení získané na úkor poškozeného spácháním přestupku. Tento nárok však poškozený musel uplatnit v řízení o přestupku nebo v předcházejícím trestním řízení²⁶⁵, kde se poté automaticky po zahájení přestupkového řízení stává poškozeným v tomto přestupkovém řízení (viz výše ust. § 70 odst. 2 ZOPŘ). Základním požadavkem na poškozeného tedy je, aby svou škodu v přestupkovém řízení nejpozději uplatnil v rámci prvního nařízeného ústního jednání, pokud tak neučinil již v předcházejícím trestním řízení. V opačném případě tak nebude poškozeným v přestupkovém řízení, ale bude zde toliko v postavení svědka či případně OPPSP, při splnění zákonných požadavků (viz kupříkladu ust. § 8 odst. 7 ZNP). K tomuto dále přistupuje fakt, že je ze strany správního orgánu vyrozuměn o této možnosti v návaznosti na zahájení přestupkového řízení coby potenciální poškozený (tedy osoba, jíž vznikla škoda a svou škodu dosud neuplatnila v přestupkovém řízení) – viz ust. § 70 odst. 1 ZOPŘ.

Následně správní orgán ve svém rozhodnutí uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže:

- škoda byla způsobena spácháním přestupku (tedy je v tomto rozhodnutí uznán vinným ze spáchání přestupku,
- nebyla obviněným škoda dosud dobrovolně uhrazena a současně,

---

²⁶³ Viz ust. § 2991 odst. 1 občanského zákoníku.

²⁶⁴ Viz ust. § 2991 odst. 2 občanského zákoníku.

²⁶⁵ Viz ust. § 89 odst. 1 ZOPŘ.

- její výše byla spolehlivě zjištěna (v návaznosti na doložení škody ze strany poškozeného).

V opačném případě pak správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže jej s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Zákonodárce tento postup správnímu orgánu rovněž stanovil v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení²⁶⁶. V případě náhrady škody správní orgán může však i postupovat tak, že uzná pouze část uplatněného nároku s tím, že zbývající části nároku na náhradu škody tomuto poškozenému nepřizná a v rozhodnutí jej odkáže na soud nebo jiný orgán veřejné moci²⁶⁷. Dále za situace, že škoda byla ze strany obviněného uhrazena, tak správní orgán vyrozumí poškozeného o nemožnosti rozhodovat o jím uplatněném nároku²⁶⁸, neboť tento jeho nárok není legitimní.

Pokud poškozený uplatní svůj nárok na náhradu škody opožděně (tedy po prvním nařízeném ústním jednání nebo po lhůtě stanovené správním orgánem), tak jej správní orgán usnesením odkáže na soud nebo jiný orgán veřejné moci a vyrozumí o výsledku řízení o přestupku²⁶⁹. Jak je již výše uvedeno, v daném přestupkovém řízení pak tato osoba vystupuje jako svědek či případně OPPSP (viz výše). Dále v ust. § 89 odst. 6 ZOPŘ je uvedeno, že ustanovení § 89 odst. 2 až odst. 5 ZOPŘ se obdobně použijí při rozhodování o nároku na vydání bezdůvodného obohacení získaného spácháním přestupku na úkor poškozeného²⁷⁰.

Pokud by škoda byla spáchána ze strany vícero pachatelů, kteří předmětný přestupek spáchali společně, tak je možné uložit náhradu škody poměrně, dle jejich podílu na zavinění s tím, že pokud vyjde najevo, že škoda byla způsobena jednáním pouze jednoho z pachatelů, tak úhrada škody bude uložena pouze jemu (tj. za situace, že způsobení celé škody je přičitatelné pouze jemu)²⁷¹.

---

²⁶⁶ Viz ust. § 89 odst. 2 ZOPŘ.

²⁶⁷ Viz ust. § 89 odst. 3 ZOPŘ.

²⁶⁸ Viz ust. § 89 odst. 4 ZOPŘ.

²⁶⁹ Viz ust. § 89 odst. 5 ZOPŘ.

²⁷⁰ Viz ust. § 89 odst. 6 ZOPŘ.

²⁷¹ Viz str. 729, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

Podle ust. § 95 odst. 3 ZOPŘ, správní orgán přiznává poškozenému na jeho návrh náhradu v řízení účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení vůči obviněnému, jestliže byl poškozený ve věci nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení úspěšný a prokázal jejich vznik a výši. Za situace, že byl poškozený úspěšný alespoň v části svého nároku, tak mu správní orgán přiznává vůči obviněnému náhradu poměrné části těchto nákladů²⁷². Toto ustanovení ZOPŘ je určitou obdobou ust. § 141 odst. 11 správního řádu, jež se týká sporného řízení, a které řeší problematiku náhrady nákladů řízení účastníkovi, který byl úspěšný či z části úspěšný ve sporném řízení. Za tyto náklady lze pak považovat hotové náklady, náklady na právní zastoupení, či ušlý výdělek poškozeného. Tyto náklady by však neměly představovat zbytečné náklady, jako kupříkladu opakované pořízení kopie písemností celého spisu, nebo náklady, které vůbec s věcí nesouvisí (jako návštěva kadeřníka či pořízení společenského oděvu k ústnímu jednání před správním orgánem apod.)²⁷³.

Dále se lze zbytku odkázat na výše uvedené v rámci ust. § 70 (poškozený), § 83 odst. 1 (záruka za splnění povinnosti), § 87 (narovnání) ZOPŘ s tím, že poškozený má podle ust. § 96 odst. 1 písm. b) ZOPŘ právo se odvolat proti výroku o náhradě škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a o výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

5.3.11.3 Příkaz, příkaz na místě a příkazový blok

A. Příkaz

Příkaz je „lex generalis“ upraven v ust. § 150 správního řádu s tím, že „lex specialis“ je upraven v ust. § 90 ZOPŘ. Obecně lze k němu uvést, že zejména slouží k urychlení přestupkového řízení a rovněž je procesně ekonomičtější. Příkaz má de facto dvojí procesní účinky, kdy v prvním případě se jedná pravomocné rozhodnutí ve věci, a to samozřejmě za situace, že vůči němu není

---

²⁷² Viz ust. § 95 odst. 3 ZOPŘ.

²⁷³ Viz obdobně str. 793, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

dán obviněným v zákonné lhůtě osmi dnů odpor. Ve druhém případě má účinky oznámení o zahájení řízení o přestupku z moci úřední (tj. ve smyslu ust. § 78 ZOPŘ a ve smyslu ust. § 78 ZOPŘ ve spojení s ust. § 79 odst. 5 ZOPŘ) a to právě za situace, kdy obviněným je v zákonné lhůtě osmi dnů, podán odpor, přičemž den doručení tohoto příkazu, se počítá za den oznámení o zahájení řízení o přestupku z moci úřední. V tomto smyslu došlo novelou ZOPŘ č. 417/2021 Sb. i ke změně ust. § 32 odst. 2 písm. b) ZOPŘ se vztahem k příkazu a jeho účinkům oznámení o zahájení řízení o přestupku z moci úřední, kdy tento příkaz má novelou stanoveny formální účinky pro přerušení promlčecí doby: *„vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným; jel-i prvním úkonem v řízení vydání příkazu, přerušuje se běh promlčecí doby jeho doručením“*. Příkaz se oznamuje jako rozhodnutí (proto se na něj vztahují rovněž požadavky uvedené se vztahem k rozhodnutí v ust. § 93 odst. 1, odst. 2 ZOPŘ ust. § 68 odst. 1 až odst. 3 správního řádu), kdy jej lze vyhlásit i ústně a to za situace, že v souladu s ust. § 72 správního řádu se obviněný vzdá práva na doručení písemného vyhotovení. Správní orgán ve věci může rozhodnout příkazem za situace, že z vedeného spisového materiálu má za jednoznačně prokázané (tj. má zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro vydání příkazu), že se pachatel předmětného přestupku dopustil, jestliže tomu tak není, tak tento příkaz vydat nemůže (viz obdobně ustanovení § 150 odst. 1 správního řádu²⁷⁴).

Z ust. § 90 ZOPŘ, pak vyplývá, že správní orgán může v rámci řízení přestupku rozhodnout příkazem s tím, že příkazem může toliko uložit správní trest napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, nebo propadnutí věci nebo náhradní hodnoty²⁷⁵. Zákonodárce však současně stanovil tři případy, kdy správní orgán příkazem nesmí rozhodnout, a to v řízení zahájeném se souhlasem OPPSP²⁷⁶, v případě řízení, kde poškozený uplatňuje nároku na náhradu škody nebo nároku

---

²⁷⁴ Ust. § 150 správního řádu je pak ve znění: *„Povinnost v řízení z moci úřední a ve sporném řízení lze uložit formou písemného příkazu. Příkaz může správní orgán vydat, považuje-li skutkové zjištění za dostatečné; vydání příkazu může být prvním úkonem v řízení. Není-li vydání příkazu prvním úkonem v řízení, nemusí příkaz obsahovat odůvodnění.“*

²⁷⁵ Viz ust. § 90 odst. 1 ZOPŘ.

²⁷⁶ Viz ust. § 90 odst. 2 písm. a) ZOPŘ.

na vydání bezdůvodného obohacení²⁷⁷, nebo jestliže má být uložen správní trest mladistvému, vyjma správního trestu pokuty ukládaného příkazem na místě, nebo osobě s omezenou svéprávností²⁷⁸. V případě OPPSP se však samozřejmě jedná o osoby ve smyslu ust. § 79 odst. 1 ZOPŘ (jejichž souhlas je „conditio sine qua non“²⁷⁹ k řízení nutný), nikoliv o osoby ve smyslu ust. § 79 odst. 5 ZOPŘ, u kterých se souhlas nevyžaduje [v případě této OPPSP, však existuje výjimka a to, že se jedná o přestupek ve smyslu ust. § 7 odst. 1 písm. a) ZNP, u něhož ust. § 7 odst. 8 ZNP vyžaduje, aby se správní orgán pokusil obviněného a osobu, jíž bylo ublíženo na cti, usmířit]. V případě poškozeného je takovýto postup zřejmý už jenom z toho důvodu, že z „potenciálního poškozeného“ se poškozeným stává až po zahájení řízení o přestupku s tím, že tento nejpozději při prvním ústním jednání nebo ve stanovené lhůtě správního orgánu uplatní svou škodu, pokud tak neučinil v předcházejícím trestním řízení, kdy se poškozeným v přestupkovém řízení stává automaticky. V případě mladistvého obviněného zase vystupuje zájem na jeho ochranu (viz výše v případě mladistvého obviněného).

Dále v případě, že obviněný podal proti příkazu odpor (kterým se „ex lege“ – ze zákona, ruší a probíhá klasické řízení), tak je zde omezení spočívající v tom, že obviněnému pak v přestupkovém řízení nelze uložit jiný druh správního trestu s výjimkou napomenutí nebo vyšší výměru správního trestu, než mu byly uloženy příkazem (tj. ve smyslu zásady „zákazu reformace in peius“ - zákaz změny k horšímu) tím, že toto neplatí, jestliže ze strany správního orgánu dojde ke změně právní kvalifikaci skutku²⁸⁰. V případě podání odporu se dále vychází u ust. § 150 odst. 3 správního řádu, dle kterého má obviněný právo podat odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu (tedy jeho doručení). Pokud obviněný poté podá odpor, tak se příkaz „ex lege“ ruší a řízení pokračuje s tím, že toto však neplatí, jestliže byl podán nepřipustný nebo opožděný odpor s tím, že poté má správní orgán povinnost vyrozumět podatele o podání nepřipustného nebo opožděného odporu. Následně lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu s tím, že zpětvzetí odporu není přípustné. Samotný odpor se podává

---

²⁷⁷ Viz ust. § 90 odst. 2 písm. b) ZOPŘ.

²⁷⁸ Viz ust. § 90 odst. 2 písm. c) ZOPŘ.

²⁷⁹ Tj. „podmínka, bez které nelze“.

²⁸⁰ Viz ust. § 90 odst. 3 ZOPŘ.

u správního orgánu, který příkaz vydal. Pokud však odpor proti příkazu nebyl obviněným podán, tak se příkaz stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím²⁸¹.

Dále příkazní řízení není možné vést, jakož společné řízení ve smyslu ust. § 88 nebo 140 správního řádu, přičemž jestliže je ve věci více obviněných a správní orgán má v úmyslu věc vyřídit příkazem, tak musí vyhotovit příkaz na každého obviněného samostatně²⁸².

V závěru je současně zapotřebí uvést, že dle ust. § 150 odst. 4 správního řádu, musí příkaz obsahovat poučení, v němž správní orgán uvede, možnost podání odporu proti příkazu, v jaké lhůtě tak může učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, jakož i u kterého správního orgánu se tento odpor podává. Pokud je vydání příkazu prvním úkonem v řízení, tak není možné v něm uložit povinnost nahradit náklady řízení a contrario, v opačném případě, pokud se nejedná o první úkon v řízení, tak ano (samozřejmě za situace, že se rozhodne vydat příkaz).

B. Příkaz na místě a příkazový blok

Příkaz na místě není nic jiného, než dříve uváděná bloková pokuta. Jedná se o zvláštní typ příkazu, který je vydáván na místě přestupku. Jedná se o ještě zjednodušenější formu příkazu, která vede ke snižování administrativní zátěže, hospodárnosti a současně i rychlosti řízení. „Lex generalis“ je příkaz na místě upraven v ust. § 150 odst. 5 správního řádu a „lex specialis“ je upraven v ust. § 91 ZOPŘ ve smyslu ukládání pokuty příkazem na místě a § 92 ZOPŘ ve smyslu příkazu na místě a příkazového bloku.

Podle ust. § 91 ZOPŘ může správní orgán příkazem na místě uložit pouze pokutu, pokud nestačí domluva a obviněný nebo osoba jednající za obviněného, jež je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, souhlasí se zjištěným stavem věci, s právní kvalifikací skutku, s uložením pokuty a její výší a s vydáním příkazového bloku. Současně je stanoven limit, že příkazem na místě je možné uložit pokutu nejvýše v částce 10.000,- Kč s tím, že mladistvému obviněnému je pak tento limit stanoven nejvýše v částce 2.500 Kč, toto však v případě

---

²⁸¹ Viz ust. § 150 odst. 3 správního řádu.

²⁸² Viz str. 95, FIALA, Zdeněk., FRUMAROVÁ, Kateřina., HORZINKOVÁ, Eva., ŠKUREK, Martin. et al. *Správní právo trestní*. Praha: Leges, 2017. 304 s. ISBN 978-80-7502-219-6.

mladistvého obviněného neplatí, pokud je podnikající fyzickou osobou, kdy poté se na něj opět vztahuje pokuta nejvýše v částce ve výši 10.000,- Kč.

Výše uvedená domluva představuje neformální vyřízení přestupku, kdy na rozdíl od správního trestu napomenutí není ukládána rozhodnutím, ale toliko slovním prohlášením o domluvě. V případě domluvy není vyslovena vina, neboť s ohledem na její charakter není formální druhem správního trestu. Současně vzhledem k jejímu charakteru, má být proto domluva využívána zejména v případech, kde je míra společenské škodlivosti přestupkového jednání natolik nízká, že uložení pokuty by se s ohledem na závažnost přestupku a osobu pachatele, jevila jako nepřiměřená. Proto využívání domluvy by mělo být omezeno na řešení přestupků v „terénu“, příp. „u přepážky“²⁸³.

K domluvě je však zapotřebí dále doplnit, že až do dne 31. 12. 2019, bylo v ust. § 91 odst. 1 ZOPŘ stanoveno, že vedle trestu pokuty, bylo možné uložit správní trest napomenutí (nikoliv domluvy), jež je upraven v ust. § 45 ZOPŘ s tím, že je logické, že v tomto případě nebyl ze strany správního orgánu vydáván příkazový blok, neboť napomenutí je nepeněžitá povinnost a v jejím případě jde toliko o povinnost „strpět napomenutí“. K tomuto dále přispíval fakt, že de lege lata nebylo možné uložit domluvu, neboť tato jako taková nebyla formálně v tomto ust. § 91 odst. 1 ZOPŘ uvedena a tudíž správní orgán neměl pro uložení „domluvy“ zákonné zmocnění. Nad to s ohledem na možnost uložení správního trestu napomenutí příkazem na místě, mohlo mít toto napomenutí zjednodušenou písemnou formu (tj. ve smyslu předtištěného formuláře) do něhož se vyplnily obligatorní informace (ve vztahu k pachateli, přestupku, místu, datu spáchání, souhlas obviněného se zjištěným stavem, jakož i spácháním přestupku, uložení domluvy atd.), čímž tak oproti předchozí možné domluvě (tj. v rámci blokového řízení za doby účinnosti zák. o přestupcích) vedlo minimálně k nárůstu administrativní zátěže. Toto změnil do dnešní podoby až zákon č. 285/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve znění zákona č. 173/2018 Sb., a zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním

---

²⁸³ Viz str. 98, *Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. 3. doplněná verze, aktualizovaná ke dni 1. února 2002 [online]. [cit. 28. 12. 2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/prestupky.aspx>

provozu), ve znění pozdějších předpisů, který zrušil možnost uložení správního trestu napomenutí a místo něj umožnil věc vyřešit domluvou, a to právě s ohledem na snížení byrokracie při vyřizování méně závažných přestupků²⁸⁴.

Dále ve vztahu k příkazu dle ust. § 90 je zřejmé, že prostřednictvím příkazu na místě, není možné uložit již zmiňovaný správní trest napomenutí, a dále správní tresty zákaz činnosti, nebo propadnutí věci nebo náhradní hodnoty, neboť se v jejich případně jedná o správní tresty, jež není možné ze své povahy těchto trestů, splnit na místě. Vedle správního orgánu jsou pokutu příkazem na místě oprávněni uložit:

- a) orgán Policie České republiky za přestupek proti pořádku ve státní správě spáchaný porušením povinnosti stanovené v nařízení obce nebo kraje, za přestupek proti pořádku v územní samosprávě, za přestupek proti veřejnému pořádku, přestupek proti občanskému soužití a přestupek proti majetku²⁸⁵,
- b) orgán Vojenské policie za přestupek proti pořádku ve státní správě nebo za přestupek na úseku všeobecné vnitřní správy, pokud k němu došlo na úseku státní správy v působnosti Vojenské policie, za přestupek proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a přestupek proti majetku, jde-li o přestupek osoby podle § 3 písm. b) nebo c) zákona o Vojenské policii²⁸⁶,
- c) orgán státní báňské správy za přestupek proti pořádku ve státní správě, pokud jím byly porušeny povinnosti vyplývající z ustanovení horních předpisů v působnosti orgánů státní báňské správy²⁸⁷,
- d) orgán inspekce práce za přestupek proti pořádku ve státní správě, pokud jím byly porušeny právní předpisy o bezpečnosti práce, dopustil-li se tohoto přestupku zaměstnanec na svém pracovišti nebo podnikatel ve svých prostorách²⁸⁸, a

---

²⁸⁴ Viz str. 750 až str. 751, JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9.

²⁸⁵ Viz ust. § 91 odst. 2 písm. a) ZOPŘ.

²⁸⁶ Viz ust. § 91 odst. 2 písm. b) ZOPŘ.

²⁸⁷ Viz ust. § 91 odst. 2 písm. c) ZOPŘ.

²⁸⁸ Viz ust. § 91 odst. 2 písm. d) ZOPŘ.

- e) strážník obecní policie za přešupek, jehož projednání je v působnosti obce, za přešupek proti občanskému soužití, pokud nebyl spáchán porušením zákona o silničním provozu, a za přešupek proti pořádku ve státní správě spáchaný neoprávněným stáním vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením²⁸⁹.

Dále ve smyslu ust. § 92 ZOPŘ, pokud je příkazem na místě ukládána pokuta nebo peněžitá záruka za splnění povinnosti, tak obviněný obligatorně obdrží příkazový blok. V návaznosti na podpis obviněného v příkazovém bloku, se příkaz na místě stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím. Za situace, že obviněný nemůže peněžitou povinnost na místě splnit, tak se mu vydá příkazový blok na peněžitou povinnost na místě nezaplacenou s poučením o způsobu zaplacení, o lhůtě splatnosti a o následcích nezaplacení²⁹⁰. Správní orgán v příkazovém bloku obligatorně uvede (tj. mimo podpis obviněného, který tento musí učinit sám vlastnoručně na příkazový blok):

- jméno, popřípadě jména, a příjmení obviněného nebo osoby jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, a název právnické osoby²⁹¹,
- datum narození obviněného nebo identifikační číslo osoby, pokud je obviněným právnická nebo podnikající fyzická osoba, bylo-li jim přiděleno²⁹²,
- adresa místa trvalého pobytu obviněného nebo osoby jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, popřípadě adresa místa hlášeného pobytu cizince, má-li hlášený pobyt na území České republiky, nebo adresa sídla obviněného, je-li právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, nebo adresa místa, kde se nachází jeho nemovitý majetek, nebo adresa místa, kde vykonává svoji činnost v případě, že na území České republiky nemá sídlo

---

²⁸⁹ Viz ust. § 91 odst. 2 písm. e) ZOPŘ.

²⁹⁰ Viz ust. § 92 odst. 1 ZOPŘ.

²⁹¹ Viz ust. § 92 odst. 2 písm. a) ZOPŘ.

²⁹² Viz ust. § 92 odst. 2 písm. b) ZOPŘ.

nebo je nelze zjistit a má na území České republiky nemovitý majetek nebo zde vykonává svoji činnost²⁹³,

- podpis obviněného nebo osoby jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou²⁹⁴,
- popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání nebo v případě záruky za splnění povinnosti popis skutkových zjištění²⁹⁵,
- právní kvalifikace skutku včetně formy zavinění a ustanovení právního předpisu, na jehož základě je povinnost ukládána²⁹⁶,
- výše uložené pokuty nebo záruky za splnění povinností²⁹⁷,
- označení správního orgánu²⁹⁸,
- jméno, příjmení a funkce oprávněné úřední osoby, nebo služební číslo anebo identifikační číslo oprávněné úřední osoby²⁹⁹,
- podpis oprávněné úřední osoby³⁰⁰,
- datum a místo vydání příkazového bloku³⁰¹ a
- poučení, že podpisem obviněného nebo osoby jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, se příkazový blok stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím³⁰².

Příkazové bloky správní orgány odebírají od příslušného celního úřadu, pokud výnos z nich plyne do státního rozpočtu nebo jiného veřejného rozpočtu, s výjimkou rozpočtu kraje nebo rozpočtu obce, a od krajského úřadu. Pokud však výnos plyne-li do rozpočtu kraje nebo do rozpočtu obce, tak tyto příkazové bloky vydává Ministerstvo financí. Správní orgán může uložit příkaz na místě jak jako první úkon v řízení, tak jej může uložit i po zahájení standardního řízení. Z povahy své věci, se však po podpisu ze strany obviněného stává pravomocným

---

²⁹³ Viz ust. § 92 odst. 2 písm. c) ZOPŘ.

²⁹⁴ Viz ust. § 92 odst. 2 písm. d) ZOPŘ.

²⁹⁵ Viz ust. § 92 odst. 2 písm. e) ZOPŘ.

²⁹⁶ Viz ust. § 92 odst. 2 písm. f) ZOPŘ.

²⁹⁷ Viz ust. § 92 odst. 2 písm. g) ZOPŘ.

²⁹⁸ Viz ust. § 92 odst. 2 písm. h) ZOPŘ.

²⁹⁹ Viz ust. § 92 odst. 2 písm. i) ZOPŘ.

³⁰⁰ Viz ust. § 92 odst. 2 písm. j) ZOPŘ.

³⁰¹ Viz ust. § 92 odst. 2 písm. k) ZOPŘ.

³⁰² Viz ust. § 92 odst. 2 písm. l) ZOPŘ.

a vykonatelným. Ad absurdum, pokud tento blok není obviněným podepsán, tak není jak pravomocným, tak ani vykonatelným, přičemž a priori tím tak obviněný vyjádřil svůj nesouhlas s přestupkem. Pokud nemá obviněný dostatečnou finanční hotovost na uhrazení uloženého správního trestu pokuty, tak mu je vystaven blok na peněžitou povinnost na místě nezaplacenou, kdy je současně řádně poučen, jak má dále postupovat (viz výše), neboť se jedná o vykonatelné rozhodnutí s exekučním titulem. Proti příkazu na místě není možné podat řádný opravný prostředek (viz odpor), je však přezkoumatelný v přezkumném řízení (viz ust. § 101 ZOPŘ).

5.3.12 Rozhodnutí o přestupku

Rozhodnutí o přestupku je logickým vyústěním provedeného přestupkového řízení ze strany věcně a místně příslušného správního orgánu prvního stupně, jehož prostřednictvím rozhodne ve věci samé (tj. o vině a správním trestu, kterým). Vydání rozhodnutí obligatorně předchází vyjádření se:

- účastníku řízení (tj. obviněného, poškozeného či vlastníka věci, která může být zabráná) ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu,
- OPPSP ve smyslu ust. § 71 ZOPŘ,
- zákonného zástupce či opatrovníka mladistvého obviněného, jakož i se vztahem k němu OSPOD, ve smyslu ust. § 72 ZOPŘ,

k podkladům pro vydání rozhodnutí, vše samozřejmě za situace, že se tyto osoby dostavily ve stanoveném čase ke správnímu orgánu na základě jejich vyrozumění o možnosti se vyjádřit k podkladům pro vydání rozhodnutí. Dále v případě vyhotovení rozhodnutí se rovněž vychází z tohoto, že ani účastníci přestupkového řízení (ve smyslu ust. § 36 odst. 1 správního řádu), OPPSP (ve smyslu ust. § 71 ZOPŘ), nebo se vztahem k mladistvému obviněnému zákonný zástupce či opatrovník, jakož i OSPOD (ve smyslu ust. § 72 ZOPŘ) dále nenavrhují žádné důkazy pro účely doplnění dokazování (či tyto návrhy správní orgán zamítl jako nadbytečné a neúčelné), kdy tyto skutečnosti správní orgán rovněž zaznamená v rámci vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí.

Obecně můžeme říci, že každé rozhodnutí má A. procedurální náležitosti; B. kompetenční náležitosti; C. formální náležitosti a D. obsahové náležitosti.

A. Procedurálními náležitostmi se rozumí právní předpisy, na jejichž základě je pak rozhodnutí vydáno, lex generalis je správní řád a lex specialis ZOPŘ s tím, že zákony upravující jednotlivé přestupky (viz výše, kdy se jedná cca o 250 zákonů) mohou některé procedurální náležitosti rovněž upravovat odchylně, přičemž poté tyto zákony jsou lex specialis se vztahem k ZOPŘ.

B. Kompetenčními náležitostmi se rozumí to, že předmětné rozhodnutí vydá věcně a místně příslušný správní orgán³⁰³. **C. Obsahové náležitosti rozhodnutí** jsou všeobecně známé, kdy těmito se rozumí to, že rozhodnutí se skládá z výrokové části, odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Obsahové náležitosti rozhodnutí mají rovněž význam z hlediska přezkoumatelnosti rozhodnutí nadřízeným správním orgánem.

Výroková část rozhodnutí je upravena lex generalis v ust. § 68 odst. 2 správního řádu a lex specialis v ust. § 91 odst. 1, odst. 2 ZOPŘ. Ve smyslu ust. 68 odst. 2 správního řádu se ve výrokové části uvede řešení otázky, jež je předmětem řízení, jakož i právní ustanovení, dle kterého bylo rozhodováno. Dále označení účastníků přestupkového řízení vymezených v ust. § 68 ZOPŘ³⁰⁴, kdy tito účastníci, jež jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci ve smyslu ust. § 18 odst. 2 správního řádu (tj. jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu). V případě účastníků, jež jsou právnickými osobami, se označují jejich názvem a adresou sídla. Za situace, že tito účastníci mají zmocněnce, tak se tito zmocněnci v shodných intencích co do povahy osoby (tj. fyzické či právnické) označují společně vedle účastníků řízení. Ve výrokové části se dále uvede lhůta ke splnění ukládané povinnosti, jakož i popřípadě jiné údaje, které jsou potřebné k jejímu řádnému splnění.

Ve smyslu ust. § 93 odst. 1 ZOPŘ, musí výroková část rozhodnutí o přestupku obviněného, jehož správní orgán uznal vinným kromě náležitostí uvedených ve správním řádu, obsahovat také popis skutku s označením místa,

---

³⁰³ Viz str. 180, FIALA, Zdeněk., FRUMAROVÁ, Kateřina., HORZINKOVÁ, Eva., ŠKUREK, Martin. et al. *Správní právo trestní*. Praha: Leges, 2017. 304 s. ISBN 978-80-7502-219-6.

³⁰⁴ Účastníci správního řízení jsou lex generalis vymezení v ust. § 27 odst. 1 správního řádu, přičemž účastníci přestupkového řízení jsou lex specialis vyjádření v ust. § 68 ZOPŘ.

času a způsobu jeho spáchání³⁰⁵; právní kvalifikaci skutku³⁰⁶; vyslovení viny³⁰⁷; formu zavinění u obviněného, který je fyzickou osobou³⁰⁸; druh a výměru správního trestu, popřípadě výrok o podmíněném upuštění od uložení správního trestu, o upuštění od uložení správního trestu nebo o mimořádném snížení výměry pokuty³⁰⁹; výrok o započtení doby, po kterou obviněný na základě úředního opatření učiněného v souvislosti s projednávaným přestupkem již nesměl činnost vykonávat, do doby zákazu činnosti³¹⁰; výrok o uložení ochranného opatření³¹¹; výrok o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení³¹² a výrok o náhradě nákladů řízení³¹³. V případě výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným jako právní nástupce (tj. v případech obviněného, který je fyzická podnikající osoba nebo právnická osoba), tak se kromě výše uvedených náležitostí uvedou identifikační údaje osoby, která skutek spáchala³¹⁴, a údaje o tom, že osoba, které je rozhodnutím ukládán správní trest, je právním nástupcem právnické osoby, jež se přestupku dopustila, popřípadě osobou, která pokračuje v podnikatelské činnosti zemřelé podnikající fyzické osoby, která se dopustila přestupku³¹⁵. Dále v ust. § 93 odst. 3 ZOPŘ upravuje náležitosti, které se obligatorně uvádějí ve výrokové části rozhodnutí o schválení dohody o narovnání (viz výše uvedená kapitola týkající se „narovnání“).

Odůvodnění rozhodnutí musí ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu obsahovat důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání ze kterých správní orgán vycházel, jakož i jeho úvahy, kterými se řídil při jejich volném hodnocení důkazy, jeho úvahy při výkladu právních předpisů (zejména se vztahem k právní kvalifikaci skutku a ustanovení zákonů či veřejných vyhlášek a nařízení

---

³⁰⁵ Viz § 93 odst. 1 písm. a) ZOPŘ.

³⁰⁶ Viz § 93 odst. 1 písm. b) ZOPŘ.

³⁰⁷ Viz § 93 odst. 1 písm. c) ZOPŘ.

³⁰⁸ Viz § 93 odst. 1 písm. d) ZOPŘ.

³⁰⁹ Viz § 93 odst. 1 písm. e) ZOPŘ.

³¹⁰ Viz § 93 odst. 1 písm. f) ZOPŘ.

³¹¹ Viz § 93 odst. 1 písm. g) ZOPŘ.

³¹² Viz § 93 odst. 1 písm. h) ZOPŘ.

³¹³ Viz § 93 odst. 1 písm. i) ZOPŘ.

³¹⁴ Viz § 93 odst. 2 písm. a) ZOPŘ.

³¹⁵ Viz § 93 odst. 2 písm. a) ZOPŘ.

obcí a krajů), a rovněž informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků přestupkového řízení (včetně OPPSP, zákonného zástupce či opatrovníka mladistvého obviněného a OSPOD) a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Za situace, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, jež jsou za podmínek v § 17 odst. 3 správního řádu uchovávány odděleně mimo spis, tak se v odůvodnění rozhodnutí správní orgán na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení. Pokud toto není možné, tak správní orgán v odůvodnění rozhodnutí uvede informace pouze toliko v obecné rovině, které z těchto podkladů vyplývají³¹⁶. Správní orgán rovněž v tomto odůvodnění musí de lege lata zdůvodnit jeho právní hodnocení věci, a na základě jakých skutečností dospěl k volbě správního trestu [viz ust. § 37 písm. a) ZOPŘ, kde je uvedeno, že se při určení druhu a výměry správního trestu přihlídnou zejména k povaze a závažnosti přestupku, přičemž povaha a závažnost přestupku dle ust. § 38 písm. e) ZOPŘ, je u fyzické osoby též dána druhem a mírou jejího zavinění, popřípadě pohnutkou, kdy v případě zjištění závažnější míry zavinění je namísto uložit trest přísnější]. Dále ve smyslu ust. § 68 odst. 4 správního řádu správní orgán nemusí uvést, pokud všem účastníkům vyhoví v plném rozsahu³¹⁷.

Poučení rozhodnutí je upraveno v ust. § 68 odst. 5 správního řádu, z něhož vyplývá, že správní orgán v tomto poučení obligatorně uvede, zda je proti němu možné podat odvolání, v jaké lhůtě lze tak učinit, u kterého správního orgánu se odvolání podává, od jakého dne se tato lhůta počítá, a který správní orgán o odvolání rozhoduje³¹⁸. Jaké osoby se mohou proti rozhodnutí správního orgánu, jež vedl přestupkové řízení odvolat, upravuje lex specialis ust. § 96 ZOPŘ, kdy konkrétní rozsah odvolání je uveden výše v rámci odvolání účastníků (a jejich zmocněnců), zákonného zástupce a opatrovníka mladistvého obviněného, včetně OSPOD s tím, že v případě OPPSP je správní orgán povinen rozhodnutí oznámit, ale této osobě právo odvolání nepřísluší.

---

³¹⁶ Viz § 68 odst. 3 správního řádu.

³¹⁷ Viz § 68 odst. 3 správního řádu.

³¹⁸ Viz § 68 odst. 5 správního řádu.

D. Formálními náležitostmi rozhodnutí se rozumí náležitosti písemného vyhotovení, jež jsou upraveny v ust. § 69 správního řádu, kdy v tomto písemném vyhotovení se uvede formální označení "rozhodnutí", dále označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal; číslo jednací; datum vyhotovení; otisk úředního razítka; jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby, kdy tento podpis oprávněné úřední osoby lze na stejnopisu nahradit doložkou "vlastní rukou" nebo zkratkou "v. r.", a to u příjmení oprávněné úřední osoby a doložkou "Za správnost vyhotovení" s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí³¹⁹. Dále zde obligatorně správní orgán uvede jména a příjmení všech účastníků³²⁰, přičemž v případě elektronického doručení, vyhotoví úřední osoba, která za písemné vyhotovení rozhodnutí odpovídá, jeho elektronickou verzi³²¹. V případě požadavku účastníka přestupkového řízení, tak mu správní orgán vydá stejnopis písemného vyhotovení požadovaného rozhodnutí s tím, že dle požadavku tohoto účastníka může správní orgán vydat pouze stejnopis výroku³²².

Správní orgán, který rozhodnutí vydal dle ust. § 70 správního řádu, rovněž provede opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí prostřednictvím usnesení, na základě požadavku účastníka řízení nebo z moci úřední. Pokud se provede oprava výroku rozhodnutí, tak o tomto správní orgán vydá opravné rozhodnutí. Prvním úkonem správního orgánu ve věci opravy je vydání tohoto opravného rozhodnutí s tím, že právo podat odvolání proti opravnému usnesení anebo opravnému rozhodnutí má pouze účastník, jež jím může být přímo dotčen³²³.

Správní orgán je rovněž vázán lhůtou pro vydání rozhodnutí a to ve smyslu ust. § 71 správního řádu s tím, že ust. § 94 ZOPŘ, je lex specialis se vztahem k ust. § 71 odst. 3 správního řádu. Podle ust. § 71 odst. 1 správního řádu, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu. Dále dle ust. § 71 odst. 2 správního řádu, se vydáním rozhodnutí rozumí:

---

³¹⁹ Viz § 69 odst. 1 správního řádu.

³²⁰ Viz § 69 odst. 2 správního řádu.

³²¹ Viz § 69 odst. 3 správního řádu.

³²² Viz § 69 odst. 4 správního řádu.

³²³ Viz § 70 správního řádu.

- předáním stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám, přičemž na doručované písemnosti nebo poštovní zásilce tuto skutečnost vyznačí slovy: "Vypraveno dne:"³²⁴,
- ústním vyhlášením, pokud má účinky oznámení ve smyslu ust. § 72 odst. 1 správního řádu³²⁵,
- vyvěšením veřejné vyhlášky, je-li doručováno podle § 25 správního řádu³²⁶,
- poznamenáním usnesení do spisu za situace, že se pouze poznamenává toliko do spisu³²⁷,
- odesláním stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí do datové schránky kontaktního místa veřejné správy k postupu podle § 19 odst. 3 správního řádu, kdy na písemnosti se tato skutečnost vyznačí slovy: „Vypraveno dne:“³²⁸.

Ustanovením § 94 ZOPŘ je stanovena lhůta pro vydání rozhodnutí tak, že jestliže správní orgán nemůže rozhodnutí vydat bezodkladně, tak rozhodnutí vydá nejpozději do 60 dnů ode dne zahájení řízení s tím, že nedodržení této lhůty se nemůže dovolávat ten účastník, který ji způsobil³²⁹. Správní orgán rozhodnutí účastníkům oznamuje doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením. Nestanoví-li zákon jinak, má ústní vyhlášení účinky oznámení pouze v případě, že se účastník současně vzdá nároku na doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, přičemž tato skutečnost se obligatorně poznamená do spisu³³⁰. Za situace, že se všichni účastníci vzdají svého nároku na doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, tak správní orgán učiní místo písemného vyhotovení rozhodnutí, toliko pouze záznam do spisu ve smyslu ust. § 67 odst. 2 věty druhé správního řádu³³¹. Účastník řízení se může rovněž vzdát práva na oznamování všech rozhodnutí vydaných v řízení, avšak

---

³²⁴ Viz § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu.

³²⁵ Viz § 71 odst. 2 písm. b) správního řádu.

³²⁶ Viz § 71 odst. 2 písm. c) správního řádu.

³²⁷ Viz § 71 odst. 2 písm. d) správního řádu.

³²⁸ Viz § 71 odst. 2 písm. e) správního řádu.

³²⁹ Viz § 71 odst. 4 správního řádu.

³³⁰ Viz § 72 odst. 1 správního řádu.

³³¹ Viz § 72 odst. 2 správního řádu.

s výjimkou rozhodnutí, kterým se řízení končí, a též rozhodnutí, jehož prostřednictvím se mu v průběhu řízení ukládají povinnosti a práva na vyrozumívání o usneseních poznamenaných do spisu. Za situace, že se všichni účastníci přestupkového řízení vzdali práva na oznamování všech usnesení v řízení, tak se usnesení toliko pouze poznamená do spisu³³².

Pokud zákon nestanoví jinak, tak je v právní moci rozhodnutí, jež bylo oznámeno, a proti kterému nelze podat odvolání³³³, přičemž pravomocné rozhodnutí je závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány (kdy tím není dotčeno ust. § 76 odst. 3 poslední věty správního řádu). Pro jiné osoby je pravomocné rozhodnutí závazné v případech stanovených zákonem v rozsahu v něm uvedeném. Pravomocné rozhodnutí o osobním stavu je rovněž závazné pro každého. Pokud je pro práva a povinnosti účastníků určující právo k movité nebo nemovité věci, tak je pravomocné rozhodnutí závazné i pro právní nástupce těchto účastníků³³⁴.

Rozhodnutí je po nabytí právní moci (nebo pozdějším dnem, jež je uvedené správním orgánem výrokové části rozhodnutí) vykonatelné. Rozhodnutí je předběžně vykonatelné, jestliže odvolání nemá odkladný účinek³³⁵. Rozhodnutí, jež ukládá povinnost k plnění je vykonatelné, pokud je v právní moci a jestliže uplynula lhůta ke splnění povinnosti. Rozhodnutí ukládající povinnost k plnění je předběžně vykonatelné, jestliže odvolání nemá odkladný účinek, a byla-li stanovena lhůta ke splnění povinnosti, jejím uplynutím³³⁶, přičemž dle ust. § 74 odst. 3 správního řádu, tak ustanovení o vykonatelnosti uvedená v § 74 odst. 1, odst. 2 správního řádu, platí obdobně i pro jiné právní účinky rozhodnutí³³⁷.

Správní orgán, jež ve věci rozhodl v posledním stupni, vyznačí na písemném vyhotovení rozhodnutí, jež zůstává součástí spisu, jeho právní moc nebo vykonatelnost rozhodnutí. Současně vyznačí i den vyhlášení tohoto rozhodnutí nebo den, kdy byla písemnost předána k doručení³³⁸. Správní orgán prvního

---

³³² Viz § 72 odst. 3 správního řádu.

³³³ Viz § 73 odst. 1 správního řádu.

³³⁴ Viz § 73 odst. 2 správního řádu.

³³⁵ Viz § 74 odst. 1 správního řádu.

³³⁶ Viz § 74 odst. 2 správního řádu.

³³⁷ Viz § 74 odst. 3 správního řádu.

³³⁸ Viz § 75 odst. 1 správního řádu.

stupně na požádání účastníka rovněž opatří doložkou právní moci nebo vykonatelnosti na stejnopis rozhodnutí, jež byl tomuto účastníku doručen. Na požádání účastníka správní orgán rovněž vyhotoví stejnopis výroku spolu s vyznačením doložky právní moci nebo jeho vykonatelnosti³³⁹. Pokud dojde k chybnému vyznačení nebo pozbude-li rozhodnutí právní moci nebo vykonatelnosti, správní orgán tuto skutečnost sdělí těm osobám, kterým údaje uvedené v § 75 odst. 1 správního řádu vyznačil, a současně o tom učiní oznámení veřejnou vyhláškou³⁴⁰.

5.3.13 NÁKLADY ŘÍZENÍ

V rozhodnutí, ve kterém správní orgán prvního stupně uznal obviněného vinným, současně ve smyslu ust. § 95 ZOPŘ uvede výrok o náhradě nákladů řízení, a to paušální částkou, kterou je pak povinen obviněný uhradit s tím, že pokud bude v návaznosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušeno, tak tato skutečnost má poté za následek nesplnění podmínek pro uložení náhrady nákladů řízení, a proto je pak správní orgán prvního stupně povinen nahrazené náklady vrátit osobě, kterou před tím ve svém rozhodnutí uznal vinnou³⁴¹. V případě nákladu řízení správní orgán prvního stupně rovněž podpůrně užije coby *lex generalis* ust. § 79 odst. 5 správního řádu, z něhož vyplývá, že správní orgán uloží účastníkovi řízení (v případě přestupkového řízení tedy toliko ve smyslu obviněnému) povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti s tím, že tuto paušální částku nákladů řízení upravuje prováděcí právní předpis, jakož i její výši v případě zvláště složitých případu nebo byl-li ve věci přibrán znalec. Současně se zde však uvedeno, že v případech hodných zvláštního zřetele lze výši paušální částky na požádání snížit. Toto snížení musí tedy navrhnout sám obviněný s ohledem k jeho poměrům (kupříkladu důchodce bez dalšího příjmu, nezaměstnaný, matka samoživitelka, studující mladistvý obviněný apod.)

---

³³⁹ Viz § 75 odst. 1 správního řádu.

³⁴⁰ Viz § 75 odst. 1 správního řádu.

³⁴¹ Viz § 95 odst. 1 ZOPŘ.

Jak je již výše uvedeno, tak tato paušální částka je stanovena v ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., a to ve výši 1.000,- Kč s tím, že se tato částka zvyšuje o částku 2.500,- Kč ve zvláště složitých případech nebo v případech, kde byl přibrán znalec z jiného oboru než oboru dopravy, nebo zdravotnictví odvětví psychiatrie nebo toxikologie. Pokud však byl ve věci přibrán znalec z oboru dopravy, nebo zdravotnictví odvětví psychiatrie nebo toxikologie, tak se tato částka zvyšuje o 5.000,- Kč³⁴². Dále s ohledem na výše uvedené se vztahem k příkazu na místě, tak správní orgán nemůže příkazem na místě obviněnému uložit paušální částkou náklady řízení³⁴³. Správní orgán prvního stupně rovněž výrokem v rozhodnutí přizná poškozenému dle jeho předchozího návrhu, náhradu v řízení účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení vůči obviněnému, a to za situace, že poškozený byl ve věci nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení úspěšný (a to ať už v celé výši, nebo jenom z její části), tedy v adhezním řízení prokázal jejich vznik a výši, byť jen z její části³⁴⁴. Tento předchozí návrh poškozené vychází z obecné úpravy ust. § 79 odst. 4 správního řádu, přičemž tento musí být u správního orgánu ze strany poškozeného uplatněn v zákonné lhůtě 8 dnů poté, co náklady vznikly, kdy v opačném případě pak jeho nárok zaniká.

Správní orgán prvního stupně rovněž v souladu s ust. § 79 odst. 6 správního řádu může uložit (tedy se jedná o fakultativní uložení) v případě vzniku nákladů, které by mu jinak nevznikly, povinnost nahradit náklady řízení tomu, kdo jejich vznik způsobil porušením své povinnosti³⁴⁵. V daném případě se pak jedná především svědky, znalce, tlumočníky, kteří neplní své procesní povinnosti v rámci vedeného přestupkového řízení jako kupříkladu jejich nedostavění se k nařízenému ústnímu jednání bez řádné omluvy nebo důležitého důvodu, ačkoliv byli řádně a včas k němu předvoláni, kdy k tomuto v případě znalců a svědků přispívá i ten fakt, že ústní jednání je správním orgánem nařizováno dle předchozí komunikaci s těmito osobami.

---

³⁴² Viz § 6 odst. 2 vyhlášky č. 520/2005 Sb.

³⁴³ Viz § 95 odst. 1 ZOPŘ.

³⁴⁴ Viz § 95 odst. 1 ZOPŘ.

³⁴⁵ Viz § 79 odst. 6 správního řádu.

6 Statistická data ÚMČ Praha 9

Městská část Praha 9 je tvořena historickými čtvrtěmi Hloubětín, Hrdlořezy, Prosek, Střížkov, Vysočany a částí Libně, její rozloha je přibližně cca 1386 ha, a má cca 55 tis. obyvatel. ÚMČ Praha 9 sídlí na adrese Sokolovská 14/324, 190 00 Praha 9 - Vysočany³⁴⁶, kdy přestupkovou agendu vykonává dle přenesené působnosti ve smyslu ust. § 103 odst. 1 ZOPŘ a dle § 3, § 4 Obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb., hl. m. Praha, kterou se vydává Státu hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Statut hl. m. Prahy“)³⁴⁷, kdy v rámci přenesené působnosti se považuje za obec s rozšířenou působností (tj. obec III. stupně).

Přestupková agenda v případě přestupků proti majetku ve smyslu ust. § 8 ZOPŘ je na ÚMČ Praha 9 v gesci Odboru občansko správního, přičemž konkrétně pak tuto agendu vykonává oddělení občansko správní, kde je v současné době zaměstnán i autor této rigorózní práce na pozici odborného referenta (tj. přímý výkon přestupkové agendy). Pro účely rigorózní práce, jsou analyticky zpracována dle předchozího interního souhlasu tajemníka ÚMČ Praha 9, statistická data uvedená v elektronickém systému evidence přestupků „VITA Přestupky“ za období let 2018 až 2021, kdy z tohoto evidenčního přestupkového systému byla do nedávna generována statistická přestupková data, která byla odesílána poté Ministerstvu vnitra České republiky s ohledem na ustanovení § 110 ZOPŘ, kdy však novelou ZOPŘ č. 417/2021 Sb., došlo ke zrušení tohoto ustanovení, a tím tak současně i k ukončení odesílání těchto statistických dat (poslední odeslání statistických dat bylo učiněno za rok 2020).

Na základě vlastního analytického zpracování dat a osobní zkušeností s jejich zpracováním (zejména co do faktorů ovlivňujících jejich zpracování), je poté možné stanovit úspěšnost vedeného přestupkového řízení se zaměřením na přestupky proti majetku a případná úskalí při řešení přestupků proti majetku ze strany ÚMČ Praha 9, a případně detekovat některé hlavní faktory ovlivňující

---

³⁴⁶ Informace o Městské části Praha 9 a Úřadu městské části Praha 9 jsou dohledatelné na: <https://www.praha9.cz/o-praze-9>

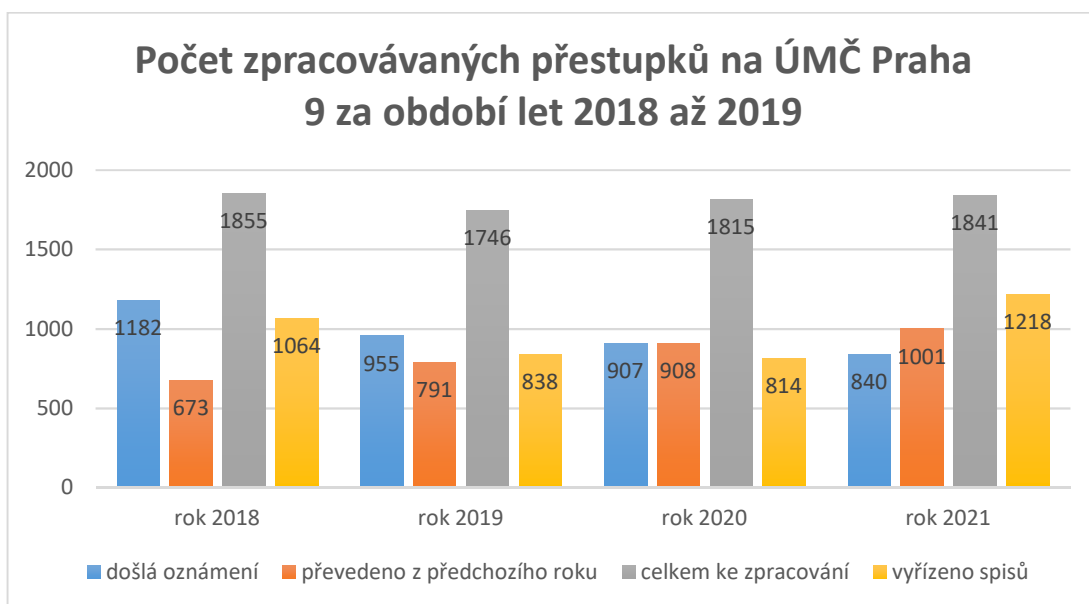
³⁴⁷ Tato vyhláška je dostupná [online]. [cit. 01. 01. 2022]. Dostupné z: https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/vyhlasiky_a_narizeni/vyhledavani_v_pravnich_predpisech/ok_2000-vyhlasika_cislo_55_ze_dne_21_12_2000.html

tuto úspěšnost přestupkového řízení. Za tímto účelem bude stanovena i škála úspěšnosti v procentním vyjádření, a to 0% až 20% velmi neúspěšné, 21 % až 40 % neúspěšné, 41 % až 60 % průměrně úspěšné, 61 % až 80 % úspěšné a 81 % až 100% velmi úspěšné.

Při vyhotovení této rigorózní práce dále autor vycházel primárně z přestupků, které upravuje ZNP s tím, že další zpracovávané přestupky dle věcné a místní příslušnosti ÚMČ Praha 9 a přestupky, které jsou předávány ve smyslu věcné příslušnosti, jsou označeny jako „přestupky jiné než ZNP“ [kdy se pak v případě těchto „kupříkladu jedná o přestupky dle ust. § 182a zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; dle ust. § 23 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů; dle § 76 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů; dle § 39 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů; dle § 93a zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění některých dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů; dle § 59 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů; atd.) s tím, že tyto „ostatní přestupky zpracovávají jednotliví odborní referenti oddělení občansko správního, dle jejich specializace.

Graf č. 1. Počet zpracovávaných přestupků na ÚMČ Praha 9 za období let 2018 až 2019

Z grafu č. 1. vyplývá, že dle statistických dat bylo ÚMČ Praha 9:

v roce 2018 zpracováváno 1855 přestupků, kdy z toho celkem 673 přestupků bylo převedeno z předchozího roku 2017, a 1182 přestupků bylo v roce 2018 oznámeno s tím, že došlo k vyřízení 1064 přestupků,

v roce 2019 zpracováváno 1746 přestupků (tj. o 109 přestupků, méně než v předchozím roce), kdy z toho celkem 791 přestupků bylo převedeno z předchozího roku 2018 (tj. o 118 přestupků více, než v předchozím roce), a 955 přestupků bylo v roce 2019 oznámeno (tj. o 227 přestupků méně, než v předchozím roce) s tím, že došli k vyřízení 838 přestupků (tj. o 226 přestupků, méně než v předchozím roce),

v roce 2020 zpracováváno 1815 přestupků (tj. o 69 přestupků více než v předchozím roce), kdy z toho celkem 908 přestupků bylo převedeno z předchozího roku 2019 (tj. o 117 přestupků více, než v předchozím roce), a 907 přestupků bylo v roce 2020 oznámeno (tj. o 48 přestupků méně než v předchozím roce) s tím, že došlo k vyřízení 814 přestupků (tj. o 24 přestupků méně, než v předchozím roce),

v roce 2021 zpracováváno 1841 přestupků (tj. o 26 přestupků více než v předchozím roce), kdy z toho celkem 1001 přestupků bylo převedeno z předchozího roku 2020 (tj. o 93 přestupků více, než v předchozím roce), a 840 přestupků bylo v roce 2021 oznámeno (tj. o 67 přestupků méně než v předchozím roce) s tím, že došlo k vyřízení 1218 přestupků (tj. o 404 přestupků více, než v předchozím roce).

Z uvedených statistických dat je patrné snižování došlých oznámení přestupků za současného zvyšování převáděných spisů do dalších let s tím, že rok 2021 je výjimkou, neboť v tomto roce poprvé dochází v důsledku vyřízených spisů, k nižšímu převodu přestupků do roku 2022. Co se týče vyřízených přestupků, tak mezi lety 2018 až 2020 docházejí ke snižování s tím, že v roce 2021 dochází ke značnému zvýšení oproti normálu. Celkový rozsah přestupků ke zpracování v daný rok, je pak s ohledem ke snižování nápadu, zapříčiněn převáděním přestupků do následujícího roku (výjimka viz rok 2021). V přepočtu na jednoho zaměstnance (kdy přestupkovou agentu na pozici odborného referenta v oddělení občansko správním, v uvedeném období zpracovávalo 5 zaměstnanců)

co do vyřízených věcí, to poté v průměru vychází v roce 2018 na 210,6 přestupků, v roce 2019 na 167,2 přestupků, v roce 2020 na 163,4 přestupků a v roce 2021 na 174,6 přestupků.

K celkovému vývoji v období lež 2020 až 2021 je zapotřebí uvést, že tyto roky byly ovlivněny průběhem onemocnění COVID 19 (s počátkem měsíce březen 2020), coby nového respiračního onemocnění se značnou smrtností, což vedlo k opakovanému vyhlášení nouzového stavu³⁴⁸ s jeho prodloužením ze strany vlády České republiky, se stanovením omezení pohybu osob z důvodu zamezení možného komunitního šíření této nemoci za následného rozvolňování, jakož i opětovného vyhlášení nouzového stavu v roce 2021³⁴⁹ a opětovného rozvolňování. Tato skutečnost měla samozřejmě vliv i na průběh páchání přestupků na území Městské části Praha 9, jakož i na jejich zpracování a přesunu nevyřízených přestupků do dalšího období, a to s ohledem na vyhlášený lockdown, „Home Office“, karanténních opatření a onemocnění zaměstnanců oddělení občansko správního, nemocí COVID 19 (dále viz níže).

Dále k uvedeným statistickým datům je zapotřebí dále uvést, že tato data, jako taková obsahují nepřesnosti, které byly zjištěny v rámci jejich vygenerování v elektronickém systému „VITA Přestupky“, kdy se zejména jedná o nejasnosti v rámci převodu přestupku do dalšího období, kdy ze statistického výkazu z roku 2018 vyplývá, že má dojít k převodu 802 přestupků, přičemž ze statistického výkazu z roku 2019 vyplývá, že došlo k převodu 791 přestupků, což je o 11 přestupků méně než vyplývá ze statistického výkazu z roku 2018, kdy toto bylo zjištěno i v případě dalších navazujících zájmových let. Následným vstupem do tzv. tvrdých dat systému bylo zjištěno, že v roce 2018 mělo dojít k převodu 802 spisů (tj. počtu uvedeném ve statistickém výkazu roku 2019), kdy proto bude nadále s ohledem na uvedené zjištění v rámci rigorózní práce vycházeno z tzv. „tvrdých dat“ elektronického systému „VITA Přestupky“.

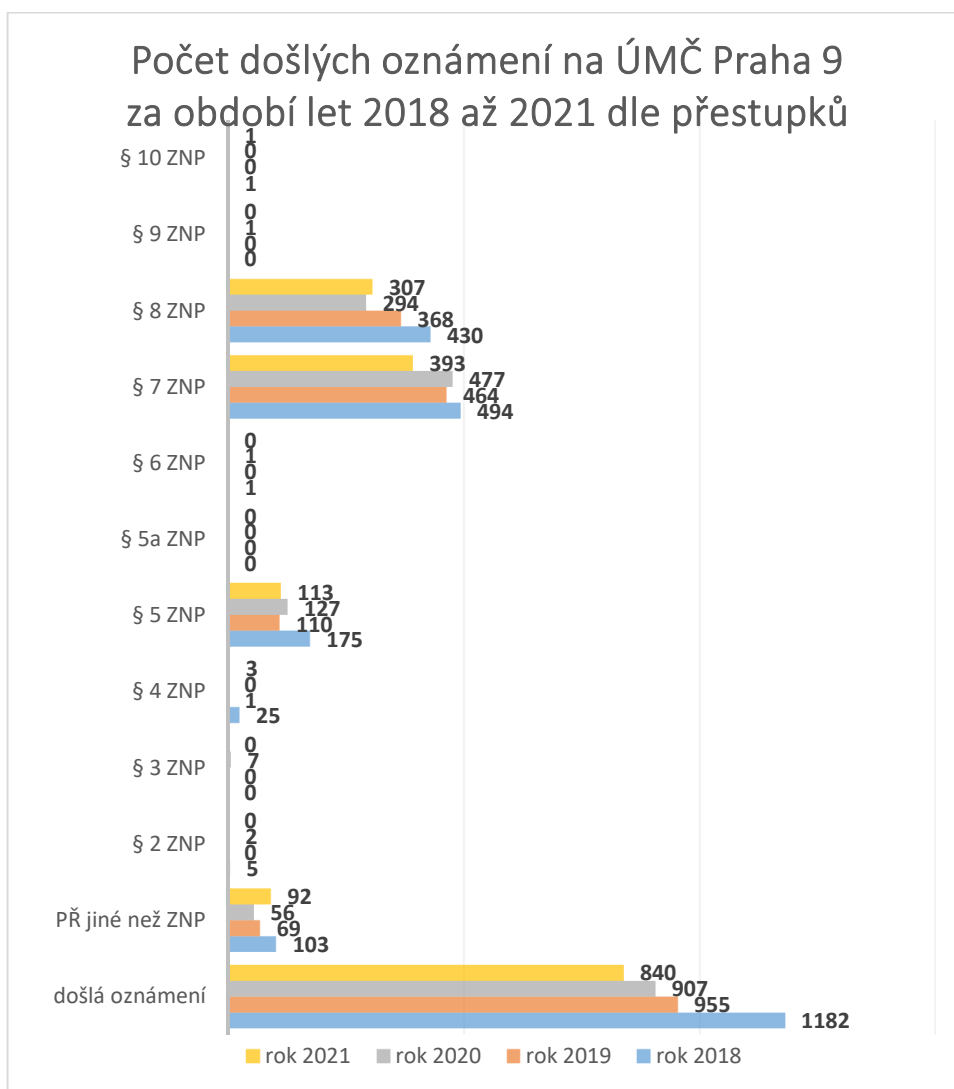
---

³⁴⁸ Nouzový stav byl vládou České republiky z důvodu COVID 19, poprvé vyhlášen usnesením vlády č. 194 ze dne 12. 03. 2020 [online]. [cit. 05. 05. 2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zpravodajstvi-nouzovy-stav.aspx>

³⁴⁹ Nouzový stav byl vládou České republiky z důvodu COVID 19, v roce 2021 vyhlášen usnesením vlády č. 196 ze dne 26. 02. 2021 [online]. [cit. 05. 05. 2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-pro-obce-zajisteni-fungovani-uradu-v-souvislosti-s-vyhlasenim-nouzoveho-stavu-aktualizace-k-29-breznu-2021.aspx>

V případě stanovení úspěšnosti budeme vycházet z oznámených věcí a věcí vyřízených, neboť lze vycházet z logické domněnky, že správní orgán je 100 % velmi úspěšný za situace, pokud vyřídí všechna došlá oznámení (samozřejmě je rovněž otázkou, jakým způsobem, ale toto bude předmětem úspěšnosti níže). Následně lze pak konstatovat, že po celé sledované období byl ÚMČ Praha 9, dle stanovených parametrů velmi úspěšný, a to jak v jednotlivých letech (rok 2018 – 90,02 %; rok 2019 – 87,75 %; rok 2020 – 89,75 %; rok 2021 – 145,00 %), tak celkově ve svém souhrnu (101,29 %), kdy zejména pak lze uvést, že ÚMČ Praha 9 vyřídil všechna došlá oznámení a současně o 1,29 % snížil počet převáděných přestupků za sledované období.

Graf č. 2. Počet došlých oznámení na ÚMČ Praha 9 za období let 2018 až 2021 dle přestupků

Z grafu č. 2. vyplývá, že v roce 2018 bylo oznámeno 1182 přestupků, z toho bylo 103 přestupků jiných než dle ZNP; 5 přestupků dle ust. § 2 ZNP; 25 přestupků dle ust. 4 ZNP; 175 přestupků dle ust. § 5 ZNP; 1 přestupek dle ust. § 6 ZNP; 494 přestupků dle ust. § 7 ZNP; 430 přestupků dle ust. § 8 ZNP; 1 přestupek dle ust. § 10 ZNP. Následně v roce 2019 bylo oznámeno 955 přestupků, z toho bylo 69 přestupků jiných než dle ZNP; 1 přestupek dle ust. 4 ZNP; 110 přestupků dle ust. § 5 ZNP; 464 přestupků dle ust. § 7 ZNP; 368 přestupků dle ust. § 8 ZNP. V roce 2020 bylo oznámeno 907 přestupků, z toho bylo 56 přestupků jiných než dle ZNP; 2 přestupky dle ust. § 2 ZNP; 7 přestupku dle ust. § 3 ZNP; 127 přestupků dle ust. § 5 ZNP; 1 přestupek dle ust. § 6 ZNP; 477 přestupků dle ust. § 7 ZNP; 294 přestupků dle ust. § 8 ZNP; 1 přestupek dle ust. § 9 ZNP. Poté v roce 2021 bylo oznámeno 840 přestupků, z toho bylo 92 přestupků jiných než dle ZNP; 3 přestupky dle ust. § 4 ZNP; 113 přestupků dle ust. § 5 ZNP; 393 přestupků dle ust. § 7 ZNP; 307 přestupků dle ust. § 8 ZNP; 1 přestupek dle ust. § 10 ZNP.

V rámci popisu těchto přestupků co do jejich četnosti, je na místě se vyjádřit pouze k jiným přestupkům než dle ZNP (které jsou čtvrté co do četnosti) a dále k přestupkům dle ust. § 5 ZNP (které jsou třetí co do četnosti), § 7 ZNP (které jsou první co do četnosti) a § 8 ZNP (které jsou druhé co do četnosti) ZNP, kdy ostatní přestupky dle ZNP nemají vypovídací hodnotu s ohledem na jejich marginální či nulové zastoupení.

V případě přestupků jiných než dle ZNP, je patrné snižování za období od 2018 do 2020 s tím, že v roce 2021 poté dochází ke zvýšení. Toto zvýšení je zejména dáno díky COVID 19 a nařízení vlády České republiky v době nouzového stavu, kterým bylo nařízeno nošení respirátorů, kdy v případě porušení se pachatel (fyzická osoba) v předmětné době dopouštěl přestupku dle ust. § 34 odst. 1 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „krizový zákon“), kdy zatímco v roce 2020 bylo oznámeno pouze 16 přestupků, tak v roce 2021 bylo oznámeno již 43 přestupků. Nutno podotknout, že tyto přestupky byly následně ve smyslu ust. § 64 odst. 2 ZOPŘ předány věcně příslušnému správnímu orgánu, neboť k projednání těchto přestupků nebyl ÚMČ Praha 9 věcně příslušný (řešení tohoto přestupku mu nebylo Statutem hl. města Prahy delegováno). V případě

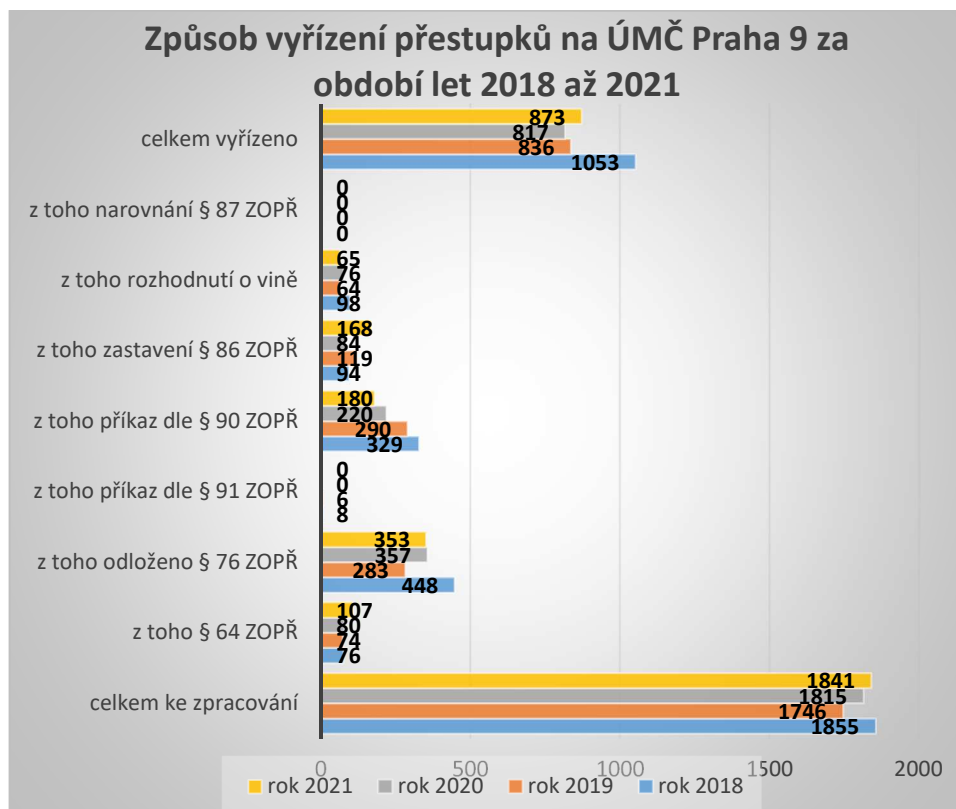
přestupku proti veřejnému pořádku dle ust. § 5 ZNP, má tento přestupek ve sledovaném období let 2018 až 2021 střídavou tendenci a to snižování (z roku 2018 na rok 2019 o 65 přestupků), zvyšování (z roku 2019 na rok 2020 o 17 přestupků), a následně snižování (z roku 2020 na rok 2021 o 14 přestupků).

Obdobný závěr lze učinit i v případě přestupku proti veřejnému pořádku, kdy z roku 2018 na rok 2019 došlo o snížení o 65 přestupků, poté z roku 2019 na rok 2020 došlo i zvýšení o 17 přestupků a následně z roku 2020 na rok 2021 došlo ke snížení 14 přestupků). V případě přestupků dle ust. § 5 ZNP, se jako zajímavé jeví se zmínit o přestupku dle ust. § 5 odst. 1 písm. a) ZNP (tj. neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci), kdy v roce 2018 bylo spácháno 53 přestupků, v roce 2019 bylo spácháno 25 přestupků v roce 2020 bylo spácháno 61 přestupků (tj. 48,03 %, což je téměř polovina oznámených přestupků dle § 5 ZNP) a v roce 2021 byly spáchány 3 přestupky. Rok 2020 je specifický právě COVID 19, a na to navazujícím lockdownem, kdy občané České republiky již byli frustrováni veškerými zákazy a příkazy, kdy v důsledku tohoto došlo ke zvýšení těchto přestupků. Jako zajímavé se pak jeví ta skutečnost, že v roce 2021 došlo k oznámení pouze 3 těchto přestupků, ačkoliv jak z výše uvedeného vyplývá, tak v roce 2021 došlo k oznámení 43 přestupků dle ust. § 34 odst. 1 písm. a) krizového zákona (jednalo se vždy o nenošení respirátoru), přičemž lze stěžít věřit tomu, že jak státní policie, tak Městská policie hl. m. Prahy (Obvodní ředitelství Praha 9) za situace, že byla na místo přivolána, tak že nejprve tohoto pachatele nevyzvala zákonnou výzvou, aby upustil od svého protiprávního jednání a nasadil si respirátor/ochranné prostředky horních dýchacích cest.

V případě přestupku proti občanskému soužití je zde tendence obdobná, kdy i zde dochází ke střídavé tendenci, kdy z roku 2018 na rok 2019 došlo o snížení o 30 přestupků, poté z roku 2019 na rok 2020 došlo i zvýšení o 13 přestupků a následně z roku 2020 na rok 2021 došlo ke snížení 84 přestupků). V kontextu na uvedený lockdown, zejména v roce 2020 a na karanténě o patření proti šíření nemoci COVID 19, je zvýšení těchto přestupků proti občanskému soužití v roce 2020 pouze o 13 přestupků, oproti roku 2019, ještě velice dobré. Jako zajímavý se však jeví v kontextu lockdownu, vývoj přestupků proti majetku kdy ve sledovaném období došlo z roku 2018 na rok 2019 ke snížení o 304 přestupků,

z roku 2019 na rok 2020 o 74 přestupků a poté z roku 2020 na rok 2021 ke zvýšení o 13 přestupků, což lze bezpochyby v případě roku 2020 právě přičíst lockdownu a omezujícím opatřením v prodejnách (tj. co do počtu nakupujících dle rozlohy prodejní plochy), kdy poté se na místě vyskytovalo na prodejní ploše méně zákazníků, a současně tito pachatelé si byli vědomi větší pravděpodobnosti odhalení jejich přestupku s ohledem na hlídání vstupu a výstupu do/z prodejny ze strany ostrahy prodejny. K tomuto dále přistupuje již výše uvedená skutečnost týkající se hranice výše škod, kdy od 01. 10. 2020 vzešla v účinnost novely trestního zákoníku č. 333/2020 Sb., která škodu nikoli nepatrnou zvýšila z 5.000,- Kč na 10.000,- Kč a škodu nikoli malou z 25.000,- Kč na 50.000,- Kč (viz výše kapitola přestupky proti majetku). Je tedy otázkou, jak se toto zvýšení hranice škody, odlišující trestný čin od přestupku, projevilo na celkovém počtu oznámených přestupků. Zejména ve smyslu, zda ke zvýšení oznámených přestupků z roku 2020 na rok 2021 o 13 přestupků, není pouze v důsledku zvýšení této hranice. Bohužel statistické sestavy generované elektronickým systémem „Vita Přestupky“ toto neumožňuje (tj. co do výše škod).

Graf č. 3. Způsob vyřízení přestupků na ÚMČ Praha 9 za období let 2018 až 2021

Z grafu č. 3. vyplývá, že v roce 2018 bylo celkem ke zpracování 1855 přestupků, následně došlo k vyřízení 1053 přestupků, kdy z toho bylo vyřízeno:

76 přestupků předáním jinému správnímu orgánu, orgánu činnému v trestním řízení nebo jinému příslušnému orgánu ve smyslu ust. § 64 ZOPŘ;

- 448 přestupků bylo odloženo dle ust. § 76 ZOPŘ);
- 8 přestupků bylo vyřízeno příkazem na místě dle ust. § 91 ZOPŘ;
- 329 přestupků bylo vyřešení příkazem dle ust. § 90 ZOPŘ;
- 94 přestupků bylo zastaveno dle ust. § 86 ZOPŘ a
- 96 přestupků bylo rozhodnuto o vině obviněného.

V roce 2019 bylo celkem ke zpracování 1746 přestupků, následně došlo k vyřízení 836 přestupků, kdy z toho bylo vyřízeno:

- 74 přestupků předáním jinému správnímu orgánu, orgánu činnému v trestním řízení nebo jinému příslušnému orgánu ve smyslu ust. § 64 ZOPŘ;
- 283 přestupků bylo odloženo dle ust. § 76 ZOPŘ);
- 6 přestupků bylo vyřízeno příkazem na místě dle ust. § 91 ZOPŘ;
- 290 přestupků bylo vyřešení příkazem dle ust. § 90 ZOPŘ;
- 119 přestupků bylo zastaveno dle ust. § 86 ZOPŘ a
- 65 přestupků bylo rozhodnuto o vině obviněného.

Následně v roce 2020 bylo celkem ke zpracování 1815 přestupků, následně došlo k vyřízení 817 přestupků, kdy z toho bylo vyřízeno:

- 80 přestupků předáním jinému správnímu orgánu, orgánu činnému v trestním řízení nebo jinému příslušnému orgánu ve smyslu ust. § 64 ZOPŘ;
- 357 přestupků bylo odloženo dle ust. § 76 ZOPŘ);
- 220 přestupků bylo vyřešení příkazem dle ust. § 90 ZOPŘ;
- 84 přestupků bylo zastaveno dle ust. § 86 ZOPŘ a
- 76 přestupků bylo rozhodnuto o vině obviněného.

A poté roce 2021 bylo celkem ke zpracování 1841 přestupků, následně došlo k vyřízení 1218 přestupků, kdy z toho bylo vyřízeno:

- 107 přestupků předáním jinému správnímu orgánu, orgánu činnému v trestním řízení nebo jinému příslušnému orgánu ve smyslu ust. § 64 ZOPŘ;
- 353 přestupků bylo odloženo dle ust. § 76 ZOPŘ);
- 180 přestupků bylo vyřešení příkazem dle ust. § 90 ZOPŘ;

- 168 přestupků bylo zastaveno dle ust. § 86 ZOPŘ a
- 61 přestupků bylo rozhodnuto o vině obviněného.

Z uvedené grafu č. 3. poté ve sledovaném období let 2018 až 2021 vyplývá, že nedošlo ani v jednom roce k vydání rozhodnutí o schválení narovnání ve smyslu ust. § 87 ZOPŘ, přičemž současně docházelo ke snížení vyřízení přestupků prostřednictvím příkazu na místě dle ust. § 91 ZOPŘ, kdy v roce 2020 a 2021 nebyl vydán ani jeden příkaz na místě. K průběžnému snižování rovněž docházelo v celém sledovaném období i v případě příkazu dle ust. § 90 ZOPŘ. Dále ke střídavému efektu snižování, zvyšování a následně snižování v případě vyřízení přestupků prostřednictvím odložení věci dle ust. § 76 ZOPŘ a rozhodnutí o vině, jakož i k opačnému střídavému efektu, tedy zvýšení, snížení a následně zvýšení, a to v případě vyřízení přestupků prostřednictvím zastavení přestupkového řízení ve smyslu ust. § 86 ZOPŘ. V případě vyřízení přestupků prostřednictvím předání věci ve smyslu ust. § 64 ZOPŘ nejprve dochází ke snížení, a poté pouze k zvyšování (viz výše uvedené předané přestupky v době vyhlášeného nouzového stavu).

Jak je již výše uvedeno, tak na výslednosti v letech 2020 a 2021 se zcela jistě podepsal zejména COVID 19 z důvodu „Home Office“, lockdownem a karanténními opatřeními, kdy nebylo možné v přestupkových věcech nařizovat ústní jednání, jakož i bylo nutné omezit osobní kontakt (viz nemožnost konat kupříkladu podání vysvětlení ve smyslu ust. § 137 správního řádu, jakož i nemožnost realizace šetření ze strany PČR, na základě předchozí žádosti o součinnost dle ust. § 75 ZOPŘ, neboť i tato omezovala kontakt s osobami).

V případě stanovení úspěšnosti v rámci vyřízení přestupků ze strany ÚMČ Praha 9, tak budeme považovat za úspěšné vyřízení věci příkaz na místě dle ust. § 91 ZOPŘ, příkaz dle ust. § 90 ZOPŘ a rozhodnutí o vině (v daném případě by zde bylo rovněž zahrnuto i narovnání ve smyslu 87 ZOPŘ, ale tento typ vyřízení věci nebyl zjištěn), a jako neúspěšné poté budeme považovat odložení věci ve smyslu ust. § 76 ZOPŘ a zastavení řízení ve smyslu ust. § 86 ZOPŘ. Co se týče předání věci ve smyslu ust. § 64 ZOPŘ, tak toto nebude do poměru úspěšnosti řízení započteno s ohledem k tomu, že není de facto správním orgánem ÚMČ Praha 9 meritorně vyřízeno, ale toliko předáno k vyřízení.

V návaznosti poté dojdeme k závěru, že:

- rok 2018 byl průměrně úspěšný, kdy byla zjištěna hodnota úspěšnosti 44,41 % [tj. z celkového počtu 975 přestupků, z toho bylo celkem 433 přestupků vyřízeno úspěšně (§ 91 ZOPŘ - 8 přestupků; § 90 ZOPŘ – 329 přestupků; rozhodnutí o vině – 96 přestupků) a z toho bylo 542 přestupků vyřízeno neúspěšně (§ 76 ZOPŘ – 448 přestupků; § 86 ZOPŘ – 94 přestupků)],
- rok 2019 byl průměrně úspěšný, kdy byla zjištěna hodnota úspěšnosti 47,31 % [tj. z celkového počtu 763 přestupků, z toho bylo celkem 361 přestupků vyřízeno úspěšně (§ 91 ZOPŘ - 6 přestupků; § 90 ZOPŘ – 290 přestupků; rozhodnutí o vině – 65 přestupků) a z toho bylo 402 přestupků vyřízeno neúspěšně (§ 76 ZOPŘ – 283 přestupků; § 86 ZOPŘ – 119 přestupků)],
- rok 2021 byl průměrně úspěšný, kdy byla zjištěna hodnota úspěšnosti 40,16 % [tj. z celkového počtu 737 přestupků, z toho bylo celkem 296 přestupků vyřízeno úspěšně (§ 91 ZOPŘ - 0 přestupků; § 90 ZOPŘ – 220 přestupků; rozhodnutí o vině – 76 přestupků) a z toho bylo 441 přestupků vyřízeno neúspěšně (§ 76 ZOPŘ – 357 přestupků; § 86 ZOPŘ – 84 přestupků)],
- rok 2021 byl neúspěšný, kdy byla zjištěna hodnota úspěšnosti 31,63 % [tj. z celkového počtu 762 přestupků, z toho bylo celkem 241 přestupků vyřízeno úspěšně (§ 91 ZOPŘ - 0 přestupků; § 90 ZOPŘ – 180 přestupků; rozhodnutí o vině – 61 přestupků) a z toho bylo 521 přestupků vyřízeno neúspěšně (§ 76 ZOPŘ – 353 přestupků; § 86 ZOPŘ – 168 přestupků)].

Následně poté dospějeme k závěru, že ÚMČ Praha 9 byla v rámci vyřízení přestupků ve sledovaném období let 2018 až 2021 průměrně úspěšná, kdy byla zjištěna hodnota 41,12 % [tj. z celkového počtu 3237 přestupků, z toho bylo celkem 1331 přestupků vyřízeno úspěšně (§ 91 ZOPŘ - 14 přestupků; § 90 ZOPŘ – 1019 přestupků; rozhodnutí o vině – 298 přestupků) a z toho bylo 1906 přestupků vyřízeno neúspěšně (§ 76 ZOPŘ – 1441 přestupků; § 86 ZOPŘ – 465 přestupků)].

**Tabulka č. 1. Počet zpracovávaných přestupků na ÚMČ Praha 9
za období let 2018 až 2019 a jejich vyřízení**

Vyřízené přestupky proti majetku	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021
§ 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP	329	292	244	191
§ 8 odst. 1 písm. a) bod 2. ZNP	1	2	0	0
§ 8 odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP	18	14	12	22
§ 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP	69	47	52	52
§ 8 odst. 1 písm. b) ZNP	0	0	8	1
§ 8 odst. 1 písm. c) ZNP	8	4	5	7
§ 8 odst. 1 písm. d) ZNP	0	2	1	0
§ 8 odst. 2 písm. a) bod 3. ZNP	0	0	0	3
§ 8 odst. 2 písm. a) bod 4. ZNP	0	1	0	0
celkem v roce	425	362	322	276

Z výše uvedené tabulky č. 1. vyplývá, že v této tabulce jsou uvedeny téměř všechny přestupky dle ust. § 8 ZNP, a to až na přestupky dle ust. § 8 odst. 2 písm. a) bod. 1., bod 2., písm. b), písm. c), písm. d), odst. 3 ZNP, a to proto, že ve sledovaném období let 2018 až 2021 nedošlo ke spáchání těchto přestupků. Současně vzhledem k této skutečnosti, pak nejsou ani tyto přestupky uvedeny v následujících grafech.

Z tabulky č. 1. dále vyplývá, že v roce 2018 bylo vyřízeno na ÚMČ Praha 9:

- 329 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP [včetně § 50 odst. 1 písm. a) zák. o přestupcích],
- 1 přestupek dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 2. ZNP [včetně § 50 odst. 1 písm. b) zák. o přestupcích],
- 18 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP [včetně § 50 odst. 1 písm. c) zák. o přestupcích],
- 69 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP [včetně § 50 odst. 1 písm. d) zák. o přestupcích],
- 8 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. c) ZNP [včetně § 50 odst. 2 písm. b) zák. o přestupcích],

V roce 2019 bylo poté vyřízeno na ÚMČ Praha 9:

- 292 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP,
- 2 přestupky dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 2. ZNP,
- 14 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP,
- 47 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP,
- 4 přestupky dle § 8 odst. 1 písm. c) ZNP,
- 2 přestupky dle § 8 odst. 1 písm. d) ZNP,
- 1 přestupek dle § 8 odst. 2 písm. a) bod 4. ZNP.

Následně v roce 2020 bylo poté vyřízeno na ÚMČ Praha 9:

- 244 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP,
- 12 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP,
- 52 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP,
- přestupků dle § 8 odst. 1 písm. b) ZNP,
- 5 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. c) ZNP,
- 1 přestupek dle § 8 odst. 1 písm. d) ZNP.

V návaznosti poté roce 2021 bylo poté vyřízeno na ÚMČ Praha 9:

- 191 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP,
- 22 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP,
- 52 přestupků dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP,
- 1 přestupek dle § 8 odst. 1 písm. b) ZNP,
- přestupků dle § 8 odst. 1 písm. c) ZNP,
- 3 přestupky dle § 8 odst. 2 písm. a) bod 3. ZNP.

Jako marginální přestupky (statisticky zanedbatelné co do své četnosti) se ve sledovaném období jeví přestupky:

- dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 2. ZNP, kterých se pachatele dopustili pouze v letech 2018 (1 přestupek) a 2019 (2 přestupky),
- dle ust. § 8 odst. 1 písm. b) ZNP, kterých se pachatelé dopustili pouze v letech 2020 (8 přestupků) a 2021 (1 přestupek),
- dle ust. § 8 odst. 1 písm. d) ZNP, kterých se pachatelé dopustili pouze v letech 2019 (2 přestupky) a 2020 (1 přestupek),
- dle ust. § 8 odst. 2 písm. a) bod 3. ZNP, kterého se pachatelé dopustili pouze v roce 2021 (3 přestupky),

- dle ust. § 8 odst. 2 písm. a) bod 4. ZNP, kterého se pachatelé dopustili pouze v roce 2021 (1 přestupek).

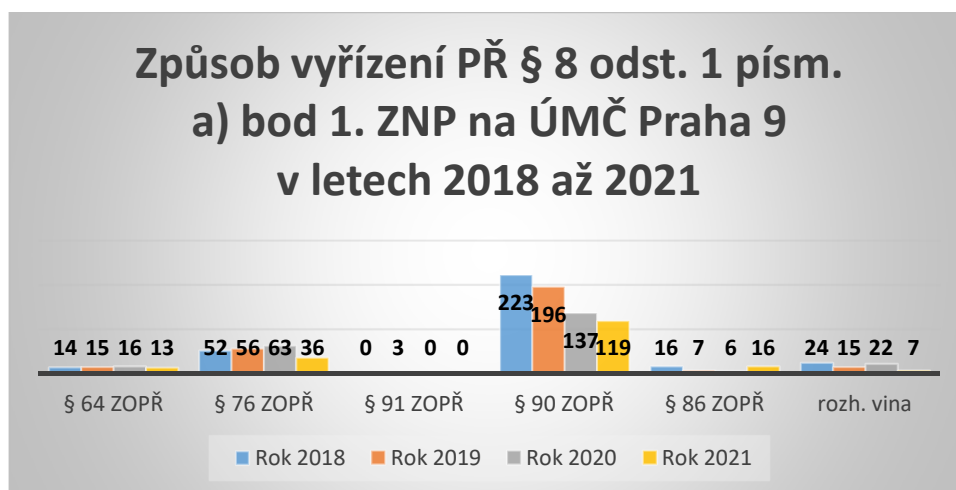
V kontextu statistických dat ve vztahu k přestupkům proti majetku, jehož se mohou dopustit právnické nebo podnikající fyzické osoby (tj. dle ust. § 8 odst. 2 ZNP), lze presumovat, že tyto osoby nepáchají tento typ přestupku v takové míře (viz statistické zjištění), nebo pokud se tohoto jednání dopustí, tak s ohledem na rozsah škody se nejedná o přestupek, ale o trestný čin. Případně se tento typ přestupku nedaří odhalovat, či poškození (který byla způsobena škoda) tento typ přestupku neoznamují (a to kupříkladu vzhledem k tomu, že se nedomnívají, že jde v daném případě o přestupek, anebo prostě tento přestupek nechtějí oznámit s ohledem k výši škody, která je zanedbatelná se ztrátou času, kterou by museli vynaložit v rámci přestupkového řízení od oznámení přestupku až po meritorní rozhodnutí), anebo je to z toho důvodu, že v daném případě jde o obchodně právní vztah a nikoliv přestupek.

Naopak nejpočetnějšími přestupky v jednotlivých letech byly přestupky dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP. Druhými nejpočetnějšími přestupky byly přestupky dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP, třetími dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP, a čtvrtými poté dle § 8 odst. 1 písm. c) ZOPŘ. Dále v případě přestupku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP je patrné snižování v celém sledovaném období. V případě přestupku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP je znatelné snížení z roku 2018 na rok 2019 s tím, že poté z roku 2019 na rok 2020 dochází ke zvýšení, kdy v roce 2021 je četnost přestupků shodná s rokem 2020. V případě přestupku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP je patrné snižování v letech 2018 až 2020 s tím, že v roce 2021 dochází ke zvýšení. V případě přestupku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP je snížení pouze z roku 2019 na rok 2019, kdy od roku 2019 do roku 2021 dochází ke zvýšení. Dále obecně lze říci, že procentní zastoupení přestupků proti majetku na celkovém počtu vyřízených přestupků se drží v období lež 2018 až 2020 kolem 40 % (rok 2018 – 40,36 % z celkového počtu 1053 přestupků; rok 2019 – 43,30 % z celkového počtu 836 přestupků; rok 2020 – 39,51 % z celkového počtu 815 přestupků) s tím, že v roce 2021 je procentní zastoupení přestupků proti majetku

na celkovém počtu vyřízených přestupků nejnižší a to 31,62 % z celkového počtu 873 přestupků.

V kontextu zjištěných relevantních statistických dat, budou dále předmětem zkoumání této rigorózní práce, pouze nejčastější přestupky, a to dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 1., bod 3., bod 4., písm. c) ZNP.

Graf č. 4. Způsob vyřízení PŘ § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP na ÚMČ Praha 9 v letech 2018 až 2021

Z grafu č. 4. vyplývá, že ve sledovaném období byl prvním nejčastějším způsobem vyřízení přestupku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP prostřednictvím příkazu dle ust. § 90 ZOPŘ, kdy se zejména jedná o přestupky krádeže, kterých se pachatelé dopustili v souvislosti s krádeží zboží v obchodech. Současně z tohoto grafu je patrné, že tento způsob vyřízení přestupku má ve sledovaném období klesající tendenci (rok 2018 – 223 příkazů; rok 2019 – 196 příkazů; rok 2020 – 137 příkazů; rok 2021 – 119 příkazů). Bohužel elektronický systém „VITA Přestupky“ neumožňuje zadat statistickou sestavu pro příkazy, na základě které by bylo možné dále tyto příkazy rozlišovat dle uloženého druhu správního trestu, kdy v obecné rovině lze toliko uvést, že prostřednictvím příkazů v rámci všech vyřízených přestupků byly uloženy pouze správní tresty napomenutí a pokuty, kdy správní trest pokuty daleko převyšoval správní trest napomenutí (viz příloha č. 1. Statistické výkazy ÚMČ Praha 9 za období let 2018 až 2021 z elektronického systému „VITA Přestupky“; rok 2018 - 30 x napomenutí a 299 x pokut; rok 2019 – 25 x napomenutí a 265 x pokut; 2020 – 35 x napomenutí a 185 x pokut; 2021 – 14 x napomenutí a 166 x pokut).

Druhým nejčastějším způsobem vyřízení je odložení věci ve smyslu ust. § 76 ZOPŘ, kdy v období let 2018 až 2020 má zvyšující tendenci (rok 2018 – 52 odložení věci; rok 2019 – 56 odložení věci; rok 2020 – 63 odložení věci) s tím, že poté v roce 2021 dochází ke snížení téměř o polovinu oproti roku 2020 (rok 2021 – 36 odložení věci). Současně i v tomto případě elektronický systém „VITA Přestupky“ neumožňuje zadat statistickou sestavu pro odložení pouze se vztahem k přestupkům proti majetku a konkrétní způsob odložení (tj. ve smyslu konkrétního paragrafového ustanovení § 76 ZOPŘ).

Třetím nejčastějším způsobem vyřízení je rozhodnutí o vině, které má střídající tendenci a to ve smyslu snížení, zvýšení a snížení (rok 2018 – 24 rozhodnutí o vině; rok 2019 – 15 rozhodnutí o vině; rok 2020 – 22 rozhodnutí o vině; 2021 – 7 rozhodnutí o vině).

Čtvrtým nejčastějším způsobem vyřízení je předání věci dle § 64 ZOPŘ, které má v období let 2018 až 2020 zvyšující se tendenci (rok 2018 – 14 předání věci; rok 2019 – 15 předání věci; rok 2020 – 16 předání věci) s tím, že poté v roce 2021 dochází ke snížení (2021 – 7 předání věci). V případě předání věci, jde vždy v daném případě o předání z důvodu místní příslušnosti, nebo že ve věci se jedná o trestný čin. V případě trestného činu jde pak o laxní přístup policejní orgánu (v předemné době byla hranice odlišující trestný čin od přestupku v případě škody nikoli nepatrné ve výši 5.000,- Kč a v případě škody nikoli malé ve výši 25.000,- Kč), kdy policejní orgán věc oznámil zpravidla ve smyslu ust. § 74 odst. 2 ZOPŘ jako přestupek, kde škodu toliko „sám odhadl“, tedy si kupříkladu neopatřil „odborné vyjádření“ s tím, že až teprve následně správní orgán před zahájením řízení o přestupku dospěl k závěru, že v dané věci se nejedná o přestupek, ale o trestný čin. Uvedený stav byl mnohdy policejním orgánem (v rovině místního oddělení PČR) zdůvodňován personální situací a zkušenostmi policistů a na to navazující velké množství přestupkových a trestních věcí a zákonnou lhůtou pro vyřízení přestupků (viz 30 denní lhůta uvedená v ust. § 74 ZOPŘ). Mnohdy je z nepochopitelných důvodů ze strany policejního orgánu (opět v rovině místního oddělení PČR) oznámena přestupková věc, kde je uveden jako pachatel „neznámý pachatel“, ačkoliv sám tento policejní orgán dle ust. § 74 odst. 3 písm. b) ZOPŘ, věc může odložit, a to ve smyslu, že se mu ve lhůtě 30 dnů ode dne,

kdy se o přestupku dozvěděl, nepodaří nezjistit jeho pachatele (tj., že přestupek spáchala konkrétní osoba).

Pátým nejčastějším způsobem vyřízení je zastavení řízení ve smyslu ust. § 86 ZOPŘ, po zahájení přestupkového řízení, které v letech 2018 až 2020 vykazuje snížení (rok 2018 – 16 zastavení řízení; rok 2019 – 7 zastavení řízení; rok 2020 – 6 zastavení řízení) s tím, že poté v roce 2021 vykazuje zvýšení (rok 2021 – 16 rozhodnutí o vině). Bohužel elektronický systém „VITA Přestupky“ neumožňuje zadat statistickou sestavu pro zastavení řízení, na základě které by bylo možné dále rozlišovat konkrétní důvod zastavení přestupkového řízení přestupků proti majetku.

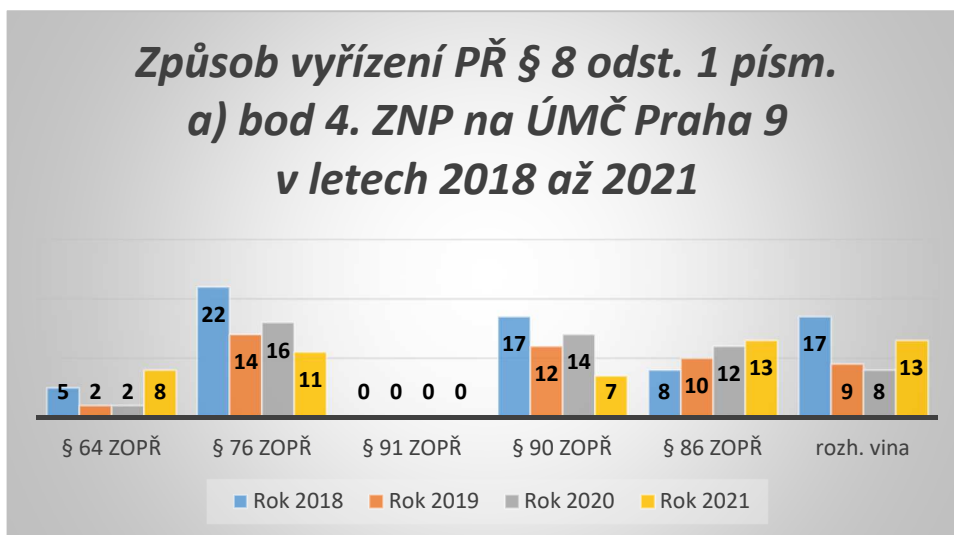
Šestým nejčastějším způsobem vyřízení je příkaz na místě ve smyslu ust. § 91 ZOPŘ, který byl uložen pouze v roce 2019 a to ve třech případech. Ve zbylých letech uložen nebyl, a proto ani nelze blíže popsat jeho případnou vývojovou tendenci. S ohledem k tomu, že v případě zbylých přestupků již příkaz na místě uložen nebyl, bude toliko uveden jako možný způsob ukončení věci v následujících grafech za období let 2019 až 2021, ale nebude již blíže v komentáři k jednotlivým grafům popsán.

Obecně dále v případě těchto vyřízených přestupků proti majetku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP lze uvést, že ÚMČ Praha 9, byl v tomto řízení úspěšný, neboť za situace, že za úspěšné ukončení řízení budeme považovat příkaz dle ust. § 90 ZOPŘ (tj. celkový počet za sledované období – 675 přestupkových věcí) a rozhodnutí o vině (tj. celkový počet za sledované období – 68 přestupkových věcí), a jako neúspěšné ukončení budeme považovat odložení věci dle ust. § 76 (tj. celkový počet za sledované období – 207 přestupkových věcí) a zastavení řízení dle ust. § 86 ZOPŘ (tj. celkový počet za sledované období – 45 přestupkových věcí) s tím, že předání věci nebude do poměru úspěšnosti řízení započteno (s ohledem k tomu, že není de facto správním orgánem ÚMČ Praha 9 meritorně vyřízeno), tak dostaneme při součtu jednotlivých let a způsobů vyřízení poměr 743 (úspěšného řízení) ku 252 (neúspěšného řízení), při součtu těchto hodnot poté dostaneme celkový počet 955 s následným procentním vyjádření 74,67 % úspěšného řízení ku 25,33 % neúspěšného řízení, což poté vede k závěru úspěšného přestupkového řízení. Dále v případě úspěšnosti vedených

přestupkových řízení uvedených níže, v rámci jednotlivých přestupků dle ust. § 8 ZNP, tak v rámci této úspěšnosti nebudou již hovořeno o předání věci a jeho nezapočítání do veličin, na jejich základě je poté stanovena úspěšnost přestupkového řízení.

Graf č. 5. Způsob vyřízení PŘ § 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP na ÚMČ Praha 9 v letech 2018 až 2021

Z grafu č. 5. vyplývá, že ve sledovaném období byl prvním nejčastějším způsobem vyřízení přestupku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP odložení věci ve smyslu ust. § 76 ZOPŘ, kdy v období let 2018 až 2021 má střídavou tendenci, a to snižující, zvyšující a poté snižující (rok 2018 – 22 odložení věci; rok 2019 – 14 odložení věci; rok 2020 – 16 odložení věci; rok 2021 – 11 odložení věci). V případě těchto přestupků se objevuje zejména problém nedostatečného zajištění důkazů ze strany místních oddělení PČR, zejména se jedná o klasické úkony jako je ohledání místa či věci ve smyslu ust. § 67 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PČR“) a fotodokumentace, či zajištění dalších důkazů (zejména kamerových záznamů). Mnohdy není ani sepsáno podání vysvětlení s osobou potenciálního poškozeného ve smyslu ust. § 61 zákona o PČR, kdy pak samotné oznámení se v mnoha případech skládá z oznámení přestupku dle ust. § 74 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a dále toliko z úředního záznamu policejní hlídky, která byla vyslána na místo v rámci oznámení věci ze strany poškozeného.

Druhým nejčtenějším způsobem vyřízení je příkaz dle ust. § 90 ZOPŘ, kdy z grafu je patrné, že tento způsob vyřízení přestupku má ve sledovaném období střídavou tendenci a to snížení, poté zvýšení a následně snížení (rok 2018 – 17 příkazů; rok 2019 – 12 příkazů; rok 2020 – 14 příkazů; rok 2021 – 7 příkazů).

Třetím nejčastějším způsobem vyřízení je rozhodnutí o vině, které má v období let 2018 až 2020 klesající tendenci (rok 2018 – 17 rozhodnutí o vině; rok 2019 – 9 rozhodnutí o vině; rok 2020 – 8 rozhodnutí o vině) s tím, že v roce 2021 pak dochází ke zvýšení (rok 2021 – 13 rozhodnutí o vině).

Čtvrtým nejčastějším způsobem vyřízení je zastavení řízení ve smyslu ust. § 86 ZOPŘ, po zahájení přestupkového řízení, které vykazuje ve sledovaném období zvyšující se tendenci (rok 2018 – 8 zastavení řízení; rok 2019 – 10 zastavení řízení; rok 2020 – 12 zastavení řízení; rok 2021 – 13 rozhodnutí o vině).

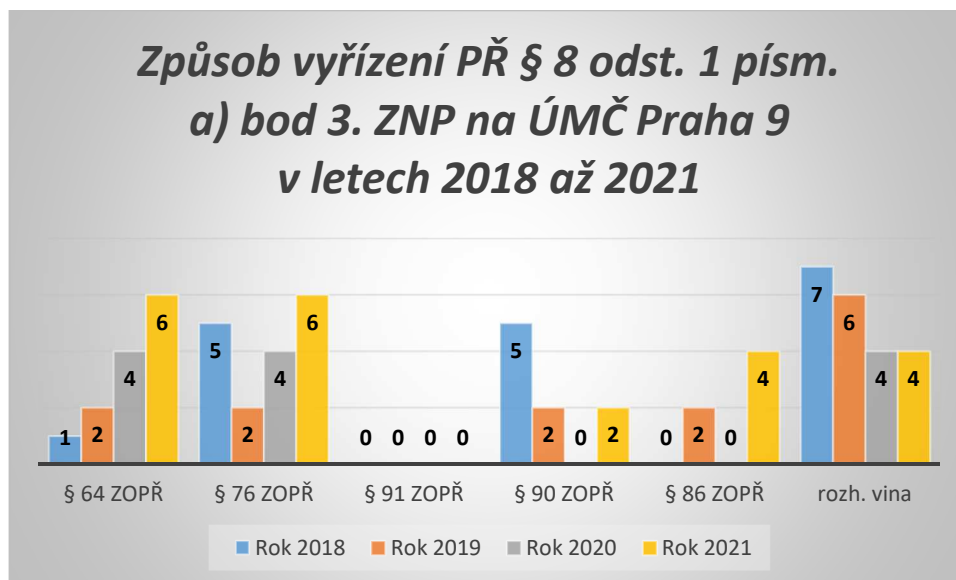
Pátým nejčastějším způsobem vyřízení je předání věci dle § 64 ZOPŘ, které v období let 2018 až 2020 vykazuje snižující a stagnující tendenci (rok 2018 – 5 předání věci; rok 2019 – 2 předání věci; rok 2020 – 2 předání věci) s tím, že poté v roce 2021 dochází ke zvýšení (rok 2021 – 8 předání věci).

Opět i v případě tohoto přestupku jsou zjištěny nedostatky v případě zajištění důkazů ze strany místních oddělení PČR (viz výše), kdy v případě zejména poškození věcí v obchodech, mnohdy není zajištěn kamerový záznam z bezpečnostního kamerového systému prodejny, který samotné poškození či zničení věci ze strany pachatele in natura zaznamenává. Kupříkladu jde o případy, kde sice hlídka PČR, která se dostaví na místo, napíše do úředního záznamu, že prodejna je vybavena bezpečnostním kamerovým záznamem, ale následně si zpracovatel této přestupkové věci na místním oddělení PČR tento záznam nevyžádá, anebo jej vyžádá, avšak již v době, kdy byl záznam již smazán či přehrán novým záznamem (tj. dle typu bezpečnostního kamerového systému prodejny). V kontextu tohoto přestupku byl zjištěn i případ poškození oděvu ve zkušební kabině ze strany pachatele v době, kdy se zde neodbornou manipulací za použití hrubé síly, snažil odstranit bezpečnostní prvky, jež se nacházely na oděvu s tím, že poté byl ostrahou prodejny osloven a na místo byla přivolána PČR. Tento pachatel však u sebe neměl doklady totožnosti a policistům na místě poskytl „patříčnou součinnost k prokázání totožnosti“,

uvedením svých nacionálů a následně zodpovězením dotazů se vztahem k osobě, jejichž nacionále uvedl. Následně byl vyhotoven příkaz, proti kterému byl dán v zákonné lhůtě 8 dnů odpor s tím, že v odůvodnění odporu bylo uvedeno, že se předmětného přestupkového jednání obviněná nedopustila, neboť byla v zaměstnání s tím, že disponuje současně úředním záznamem dle ust. § 158 odst. 6 trestního řádu, jež byl s její osobou sepsán, ze strany Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“), kde je uvedeno, že bylo ze strany SKPV zjištěno, že neznámý pachatel opakovaně použil v rámci vytvoření patřičné součinnosti k prokázání totožnosti policejnímu orgánu v případech krádeže zboží v obchodech, nacionále osoby, která byla v předmětné věci obviněna. V návaznosti pak byla věc ze strany správního orgánu ÚMČ Praha 9, věc zastavena dle ust. § 86 odst. 1 písm. b) ZOPŘ, neboť uvedený přestupek osoba obviněná nespáchala s tím, že věc „Neznámého pachatele“ pak byla odložena ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. k) ZOPŘ (tj. věc se stala před účinností novely ZOPŘ č. 417/2021 Sb.), neboť správní orgán nezjistil ve lhůtě 60 dnů ode dne přijetí oznámení přestupku, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. V daném případě rovněž nebyl právě zajištěn záznam z bezpečnostního kamerového systému prodejny, ačkoliv tento záznam byl bezpečnostním kamerovým systémem prodejny pořízen.

Obecně dále v případě těchto vyřízených přestupků proti majetku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP lze uvést, že ÚMČ Praha 9, byl v tomto řízení průměrně úspěšný, neboť za situace, veličin úspěšnosti (tj. příkaz dle ust. § 90 ZOPŘ – 50 přestupkových věcí a rozhodnutí o vině – 47 přestupkových věcí), a veličin neúspěšnosti (tj. odložení věci dle ust. § 76 – 63 přestupkových věcí a zastavení řízení dle ust. § 86 ZOPŘ – 43 přestupkových věcí), tak poté dostaneme poměr 97 (úspěšných řízení) ku 106 (neúspěšných řízení), při součtu těchto veličin poté dostaneme celkový počet 203, s následným procentním vyjádření 47,78 % úspěšného řízení ku 52,22 % neúspěšného řízení, což poté vede k závěru průměrné úspěšnosti přestupkového řízení.

Graf č. 6. Způsob vyřízení PŘ § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP na ÚMČ Praha 9 v letech 2018 až 2021

Z grafu č. 6. vyplývá, že ve sledovaném období byl prvním nejčastějším způsobem vyřízení přestupku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP rozhodnutí o vině, které má v období let 2018 až 2020 klesající tendenci (rok 2018 – 7 rozhodnutí o vině; rok 2019 – 6 rozhodnutí o vině; rok 2020 – 4 rozhodnutí o vině) s tím, že v roce 2021 pak dochází ke stagnaci (rok 2021 – 4 rozhodnutí o vině).

Druhým nejčastějším způsobem vyřízení je odložení věci ve smyslu ust. § 76 ZOPŘ, kdy v období let 2018 až 2019 má klesající tendenci (rok 2018 – 5 odložení věci; rok 2019 – 2 odložení věci) s tím, že po té v období od 2020 do 2021 má zvyšující tendenci (rok 2020 – 4 odložení věci; rok 2021 – 6 odložení věci).

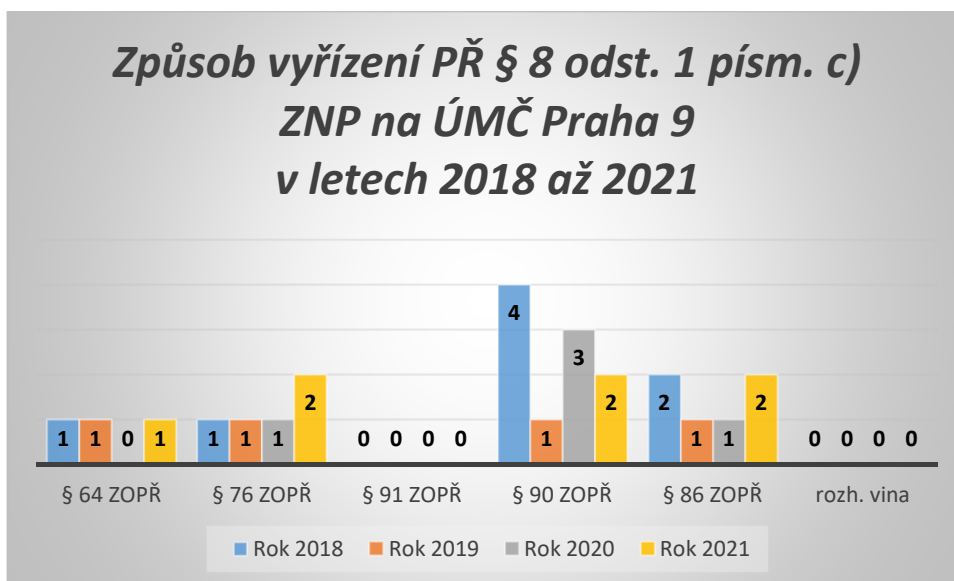
Třetím nejčastějším způsobem vyřízení je předání věci dle § 64 ZOPŘ, které má po celou dobu sledovaného období let 2018 až 2021 zvyšující tendenci (rok 2018 – 1 předání věci; rok 2019 – 2 předání věci; rok 2020 – 4 předání věci; rok 2021 – 6 předání věci).

Čtvrtým nejčastějším způsobem vyřízení je příkaz dle ust. § 90 ZOPŘ, kdy z grafu je patrné, že tento způsob vyřízení přestupku má v období let 2018 až 2020 snižující tendenci (rok 2018 – 5 příkazů; rok 2019 – 2 příkazy; rok 2020 – 0 příkazů) s tím, že v roce 2021 poté dochází ke zvýšení (rok 2021 – 2 příkazy).

Pátým nejčastějším způsobem vyřízení je zastavení řízení ve smyslu ust. § 86 ZOPŘ, po zahájení přestupkového řízení, které vykazuje ve sledovaném období střídající tendenci (rok 2018 – 0 zastavení řízení; rok 2019 – 2 zastavení řízení; rok 2020 – 0 zastavení řízení; rok 2021 – 2 rozhodnutí o vině).

Obecně dále v případě těchto vyřízených přestupků proti majetku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP lze uvést, že ÚMČ Praha 9, byl v tomto řízení průměrně úspěšný, neboť za situace, veličin úspěšnosti (tj. příkaz dle ust. § 90 ZOPŘ – 9 přestupkových věcí a rozhodnutí o vině – 21 přestupkových věcí), a veličin neúspěšnosti (tj. odložení věci dle ust. § 76 – 17 přestupkových věcí a zastavení řízení dle ust. § 86 ZOPŘ – 6 přestupkových věcí), tak poté dostaneme poměr 30 (úspěšného řízení) ku 23 (neúspěšných řízení), při součtu těchto veličin poté dostaneme celkový počet 53 s následným procentním vyjádření 46,62 % úspěšného řízení ku 52,38 % neúspěšného řízení, což poté vede k závěru průměrné úspěšnosti přestupkového řízení.

Graf č. 7. Způsob vyřízení PŘ § 8 odst. 1 písm. c) ZNP na ÚMČ Praha 9 v letech 2018 až 2021

Z grafu č. 7. vyplývá, že ve sledovaném období byl prvním nejčastějším způsobem vyřízení přestupku dle ust. § 8 odst. 1 písm. c) ZNP příkaz dle ust. § 90 ZOPŘ, kdy z grafu je patrné, že tento způsob vyřízení přestupku má střídavou tendenci (rok 2018 – 4 příkazy; rok 2019 – 1 příkaz; rok 2020 – 3 příkazy; rok 2021 – 2 příkazy).

Druhým nejčtenějším způsobem vyřízení je zastavení řízení ve smyslu ust. § 86 ZOPŘ, po zahájení přestupkového řízení, které vykazuje ve sledovaném období nejdříve snížení (rok 2018 – 2 zastavení řízení; rok 2019 – 1 zastavení řízení), následně stagnaci (2020 – 1 zastavení řízení) s tím, že poté dochází ke zvýšení (rok 2021 – 2 rozhodnutí o vině).

Třetím nejčastějším způsobem vyřízení je odložení věci ve smyslu ust. § 76 ZOPŘ, kdy v období let 2018 až 2020 vykazuje stagnaci (ve všech letech je pouze 1 odložení věci) s tím, že po v roce 2021 dochází ke zvýšení (rok 2021 – 2 odložení věci).

Čtvrtým nejčastějším způsobem vyřízení je předání věci dle § 64 ZOPŘ, které v letech 2018 a 2019 vykazuje stagnaci (v těchto letech je shodně pouze 1 předání věci) s tím, že poté v roce 2020 nedochází k žádnému odložení věci (rok 2020 – 0 předání věci), kdy v roce 2021 dochází ke zvýšení (rok 2021 – 1 předání věci).

Následně ve sledovaném období nebylo ze strany správního orgánu ÚMČ Praha 9, vůbec rozhodnuto rozhodnutím ve věci, v rámci kterého by byl obviněný uznán vinným z přestupku.

Obecně dále v případě těchto vyřízených přestupků proti majetku dle ust. § 8 odst. 1 písm. c) ZNP lze uvést, že ÚMČ Praha 9, byl v tomto řízení průměrně úspěšný, neboť za situace, veličin úspěšnosti (tj. příkaz dle ust. § 90 ZOPŘ – 10 přestupkových věcí a rozhodnutí o vině – 0 přestupkových věcí), a veličin neúspěšnosti (tj. odložení věci dle ust. § 76 – 5 přestupkových věcí a zastavení řízení dle ust. § 86 ZOPŘ – 6 přestupkových věcí), tak poté dostaneme poměr 10 (úspěšného řízení) ku 11 (neúspěšných řízení), při součtu těchto veličin poté dostaneme celkový počet 21 s následným procentním vyjádření 47,62 % úspěšného řízení ku 52,38 % neúspěšného řízení, což poté vede k závěru průměrné úspěšnosti přestupkového řízení.

Pokud poté chceme tedy vyjádřit celkovou úspěšnost přestupkových řízení na ÚMČ Praha 9 za období let 2018 až 2021 v rámci vymezených nejčtenějších čtyř přestupků [tj. dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 1., bod 3., bod 4., písm. c) ZNP], tak poté dostaneme:

- veličinu úspěšnosti 880 [tj. součtem příkazů dle ust. § 90 ZOPŘ (675 + 50 + 9 + 10 = 744) součtem rozhodnutí o vině (68 + 47 + 21 + 0 = 136), kdy poté 744 + 136 = 880)], a
- veličinu neúspěšnosti 392 [tj. součtem odložení věci dle ust. § 76 ZOPŘ (207 + 63 + 17 + 5 = 292) a zastavení řízení dle ust. § 86 ZOPŘ (45 + 43 + 6 + 6 = 100), kdy poté 292 + 100 = 392],

načež dostaneme poměr 880 (úspěšného řízení) : 392 (neúspěšných řízení), při součtu těchto veličin poté dostaneme celkový počet 1272 s následným procentním vyjádřením 69,18 % úspěšného řízení ku 30,82 % neúspěšného řízení, což poté vede k závěru úspěšného přestupkového řízení na ÚMČ v Praze 9 v případě přestupků proti majetku s dominancí přestupku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP.

7 Vyvození závěrů de lege ferenda

V kontextu nastíněných problémů ÚMČ Praha 9 v případě přestupků proti majetku, se de lege ferenda spíše jedná o úpravu povinností policejních orgánů v rámci provádění šetření k přestupkům proti majetku. Jak je již uvedeno výše, tak v případě přestupků, kde je obligatorním znakem škoda, není možné, aby policejní orgán bez dalšího, škodu sám stanovil odhadem a poté jako přestupek věc postoupil dle ust. § 74 odst. 2 ZOPŘ věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Dále v případě poškození věci, by mělo být rovněž samozřejmostí její fotodokumentace o ohledání, jak je již výše uvedeno. Tato úprava povinností by měla vycházet vydáním interního aktu řízení Policejního prezidia České republiky s tím, že pokud by tyto úkony nebyly provedeny, tak by měl policejní orgán kupříkladu v úředním záznamu tuto skutečnost zdůvodnit.

Toto je dáno zejména tím, že zpravidla jako první, se o skutku dozví a provádí šetření, právě policejní orgán. Jako zásadní se pak jeví pro správní orgán důkazy, které tento policejní orgán zajistí, kdy zejména v dnešní době se jedná o záznamy z bezpečnostních a průmyslových kamer, kde je přestupkové jednání pachatele zaznamenáno in natura. Dále jde o video, audio či audio-video záznamy pořízené ze strany poškozených či svědků, kdy v případě přestupkové praxe autora je téměř samozřejmostí, že v průběhu jednání je od svědků zjištěno, že tito pořídili audio-video záznam svým mobilním telefonem, přičemž za situace, že tito svědci byli kontaktováni ze strany PČR, a tito svědci tuto skutečnost uvedli příslušníkům PČR, tak není tato skutečnost uvedena ve spisovém materiálu, který je následně v rámci oznámení věci správnímu orgánu zaslán. Současně není rovněž ani výjimkou, že policejní orgán k věci nevytěžil podezřelého z přestupku (tedy až na přestupky krádeží v obchodech, kde se pachatel zpravidla nachází na místě s tím, že se tento odmítne vyjádřit a podepsat do předtištěného oznámení přestupku.

Dále v případě přestupků lze z pohledu praxe poukázat na to, že se jeví jako přívětivé jak pro správní orgány, tak pro orgány činné v trestním řízení, kdyby v rámci evidence přestupů byla u přestupků proti majetku, současně uváděna i výše způsobené škody. Není totiž nic neobvyklého, když správní orgán v případě pachatele přestupku proti majetku, a to zejména přestupku dle ust. § 8 odst. 1

písm. a) bod 1. ZNP (tj. zejména krádež zboží z obchodů), v souvislosti s opatřením opisu z evidence přestupků před vydáním příkazu/rozhodnutí [zda se případně nejedná o přitěžující okolnost ve smyslu ust. § 40 písm. c) ZOPŘ], zjistí, že tento pachatel se v předcházejícím období 12 měsíců dopustil 30 shodných přestupků. S ohledem k tomu, že v případě těchto přestupku není uvedena výše způsobené škody, nemůže pak správní orgán případně zjistit, že pachatelem byla způsobená škoda přesahující částku 10.000,- Kč a to ve lhůtě nikoliv delší než 12 měsíců, kdy se pak nejedná o přestupek, ale o trestný čin krádeže dle ust. § 247 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.

Dále se v současné době v rámci přestupkové praxe, jeví jako problematické ustanovení § 72a ZOPŘ, a to zejména s ohledem na jeho uplatnění. Z tohoto ustanovení ZOPŘ vyplývá, že pokud to vyžaduje ochrana soukromí nebo bezpečnost jeho osoby (coby osoby vystupující v řízení), právo podat správnímu orgánu žádost o vyloučení z nahlížení do spisu se vztahem k jeho osobě, údaje o místě trvalého pobytu, popřípadě bydliště, doručovací adrese, místě výkonu zaměstnání, povolání nebo podnikání, o které bude rozhodnuto usnesením. Dále za situace, že tyto údaje byly vyloučeny v předcházejícím trestním řízení a tato skutečnost je správnímu orgánu známa, tak tyto informace jsou vyloučeny z nahlížení do spisu automaticky s tím, že správní orgán nemusí pak vyhotovit usnesení, ale toliko do spisu učiní záznam.

Z uvedeného pak vyplývá, že ze strany této osoby dožadující se ochrany, musí být podána žádost s tím, že současně musí být prokázána oprávněnost ochrany tohoto soukromí (viz rozhodnutí správního orgánu formou usnesení, které musí být řádně odůvodněno). V případě předcházejícího trestního řízení k této ochraně dochází automaticky, což by v praxi nemělo činit problém.

S ohledem na výše uvedené se vztahem k osobě bez předchozího trestného řízení, by žádost osoby dožadující se ochrany, měla být z její strany podána bezodkladně, a to ještě před konáním nařízeného ústního jednání. Neboť v souvislosti se zahájením přestupkového řízení, mají ode dne tohoto zahájení právo nahlížet do spisu účastníci řízení a jejich zmocněnci, jakož i osoby s vymezenými procesními právy (tj. v souladu s ust. § 71 ZOPŘ – OPPSP; v souladu s ust. § 72 ZOPŘ – zmocněnec, opatrovník mladistvého obviněného,

jakož i OSPOD). Tudíž tedy logicky může dojít k situaci, že zpravidla obviněný či poškozený, popřípadě osoba, o jejíž věci se v přestupkovém řízení bude rozhodovat, s ohledem na jejich zájem na výsledku řízení, budou mít zájem nahlédnout do spisového materiálu v souladu s ust. § 38 odst. 1 správního řádu, aniž by správní orgán před tím obdržel žádost o ochranu, ze strany oprávněné osoby. Proto bude tedy na místě (z procesních důvodů), aby správní orgán souběžně v předvolání či vyrozumění osoby, která má právo na ochranu osobních údajů, aby této osobě rovnou stanovil lhůtu, do kdy toto své právo může uplatnit, kdy následně pak správní orgán v případě požadavku oprávněné osoby dožadující se nahlédnutí do spisového materiálu ve smyslu ust. § 38 odst. 1 správního řádu, bude mít prostor pro řádné zdůvodnění odmítnutí nahlédnutí do spisového materiálu.

S ohledem k výše uvedenému a zlepšení záměru zákonodárce, jež spočívá ve zmiňované ochraně osobních údajů, se pak jeví jako přívětivější, aby tato osoba (zejména v případech domácího násilí) byla o tomto právu na ochranu v případě zahájení řízení, obeznamená daleko dříve, než vyrozuměním v návaznosti na zahájení přestupkového řízení. A to zejména ze strany PČR s tím, že pokud by tato osoba byla obeznamená o možnosti této ochrany před zahájením řízení o přestupku, a o tuto možnost ochrany by a priori požádala, tak by tato ochrana nastala automaticky v návaznosti na zahájení přestupkového řízení, což by rovněž bylo i přívětivější pro správní orgán, provádějící přestupkové řízení.

Současně by v úvahu přicházela i varianta (avšak méně přívětivá), aby zákonodárce v ust. § 72a ZOPŘ stanovil kupříkladu 5 denní lhůtu, ve které by oprávněná osoba byla povinna uplatnit své právo na ochranu se vztahem k jeho osobě v návaznosti na doručení předvolání či vyrozumění k nařízenému ústnímu jednání.

8 Závěr

Závěrem lze pak ve vztahu k přestupkům proti majetku dle ust. § 8 ZNP, jež jsou zpracovávány ze strany ÚMČ Praha uvést, že:

- V jejich případě se co do své četnosti jedná o druhý nejčetnější přestupek po přestupku proti občanskému soužití dle ust. § 7 ZOPŘ.
- Ve sledovaném období let 2018 až 2021 postupně klesá počet oznámených přestupků (tj. v roce 2018 bylo oznámeno 1182 přestupků; v roce 2019 bylo oznámeno 955 přestupků; v roce 2020 bylo oznámeno 907 přestupků; v roce 2021 bylo oznámeno 840 přestupků).
- Nejdominantnějšími přestupky proti majetku jsou přestupky dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP (první nejpočetnější přestupek), dle ust. § odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP (druhý nejpočetnější přestupek), dle ust. § odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP (třetí nejpočetnější přestupek) a dle ust. § odst. 1 písm. c) ZNP (čtvrtý nejpočetnější přestupek).
- Nejpoužívanějším typem vyřízení těchto přestupků je příkaz ve smyslu ust. § 90 ZOPŘ s ohledem na nejdominantnější přestupek proti majetku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZOPŘ.
- V rámci vyřizování přestupků na ÚMČ Praha 9, se pak jako zarážející jeví zejména minimální počet vyřízených věcí prostřednictvím příkazu na místě ve smyslu ust. § 91 ZOPŘ s tím, že v případě narovnání ve smyslu ust. § 87 ZOPŘ, kdy by se dalo očekávat jako přívětivé rozhodnutí ve věci pro pachatele přestupků proti majetku dle ust. § 8 ZOPŘ, tak ve sledovaném období nedošlo ani k jednomu uzavření narovnání mezi pachatelem a poškozeným a to i za situace, že o této možnosti byli oba dva řádně poučeni.
- Jako problematické co do odhalování a objasňování, se jeví přestupky proti majetku ve smyslu ust. § 8 odst. 2 písm. a) bod. 1., bod 2., písm. b), písm. c), písm. d), odst. 3 ZNP, a to proto, že ve sledovaném období let 2018 až 2021 nedošlo ke spáchání ani jednoho z těchto přestupků. V tomto směru se pak jeví jako příhodné provést bližší analýzu této skutečnosti.
- Přestupky proti majetku dle ust. § 8 ZNP jsou ze strany ÚMČ Praha 9 úspěšně vyřizovány, oproti celkovému vyřizování přestupků, kde je průměrná úspěšnost. Toto je zejména rovněž dáno v důsledku krádeží dle ust. § 8 odst. 1 písm. a)

bod 1. ZOPŘ v prodejnách, kde je pachatel zpravidla zadržen na místě, a kdy je pak ve věci rozhodnuto příkazem ve smyslu ust. § 90 ZOPŘ, proti kterému pak není zpravidla podán v zákonné lhůtě osmi dnů, odpor.

- Ve sledovaném období let 2018 až 2019, patřily mezi hlavní faktory ovlivňující úspěšnost přestupkového řízení na ÚMČ Praha 9, zejména nemoc COVID 19 a učiněná opatření ze strany státu, aby bylo zamezeno jeho komunitnímu šíření.
- Současně autor této rigorózní práce v době jejího zadání a priori předpokládal, že zásadní vliv na přestupky proti majetku dle ust. § 8 ZOPŘ, bude mít novela trestního zákoníku č. 333/2020 Sb., s účinností od 01. 10. 2020, v rámci které došlo ke zvýšení hranice škody, jež odlišuje trestný čin od přestupku. Předpokládaným vlivem bylo samozřejmě zvýšení počtu přestupků. Překvapením pak v rámci analýzy statistických dat (zejména za období 2021) bylo, toliko nepatrné zjištění zvýšení počtu těchto přestupků (tj. konkrétně o 13 přestupků) oproti roku 2020 (viz graf č. 2., kdy v roce 2018 bylo 430 přestupků § 8 ZNP; v roce 2019 bylo 368 přestupků § 8 ZNP; v roce 2020 bylo 294 přestupků § 8 ZNP; a v roce 2021 bylo 307 přestupků § 8 ZNP). Kdy lze v důsledku tohoto zjištění konstatovat, že celospolečenský vnější faktor (tj. COVID 19) měl větší vliv na přestupkové řízení, než vnitřní faktor (novela TZ č. 333/2020 Sb.).

9 Seznam použité literatury

Monografie:

- FIALA, Zdeněk., FRUMAROVÁ, Kateřina., HORZINKOVÁ, Eva., ŠKUREK, Martin. et al. *Správní právo trestní*. Praha: Leges, 2017. 304 s. ISBN 978-80-7502-219-6
- HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*, 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. 599 s. ISBN 978-80-7400-624-1Š
- HORZINKOVÁ, Eva., NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*, 6. vydání. Praha: Leges, 2019, 398 s. ISBN 978-80-7502-365-0
- HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055 – 3014). Komentář*, 1. vydání. Praha: C. H. Beck. 2014. 2072 s. ISBN 978-80-7400-287-8
- JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část*, 5. vydání. Praha: Leges, 2016. 976 s. ISBN 978-80-7502-120-5
- JEMELKA, Luboš., VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 1050 s. ISBN 978-80-7400-772-9
- KMEC, Jiří., KOSAŘ, David., KRATOCHVÍL, Jan., BOBEK, Michal. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2012. 1687 s. ISBN 978-80-7400-365-3
- KUČEROVÁ, Helena., HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. 864 s. ISBN 978-80-7502-211-0
- KUREK, Martin. *Evropské správní právo trestní a postihování přestupků v ČR*. Praha: Leges, 2015, 224 s. ISBN 978-80-7502-094-9
- LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1 – 654). Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 2022. 2292 s. ISBN 978-80-7400-852-8
- MATES, Pavel a kol. *Základy správního práva trestního*, 7. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2017. 239 s. ISBN 978-80-7400-680-7
- MÁRTON, Michal., GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem pro správní praxi*. Praha: Leges, 2017, 272 s. ISBN 978-80-7502-200-4

- ONDRUŠ, Radek. *Správní řád nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: Linde Praha, 2005. 515 s. ISBN 80-7201-523-0
- POTĚŠIL, Lukáš. a kol. *Vzory podání a úkonů podle správního řádu s vysvětlivkami*, 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2020. 320 s. ISBN 978-80-7502-437-4
- POTĚŠIL, Lukáš., HEJČ, David., RIGEL Filip., MAREK, David. *Správní řád. Komentář*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. 916 s. ISBN 978-80-7400-804-7
- SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*, 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 512 s., ISBN 978-80-7598-564-4
- STRAKOŠ, Jan a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům*, 3. aktualizovaná verze k 01. 10. 2019. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. 244 s. ISBN 978-80-7616-051-4
- ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 2012. 3614 s. ISBN 978-80-7400-428-5
- ŠROMOVÁ, Eva. *SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ od A do Z*, 3. aktualizované vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG. 2020. 470 s. ISBN 978-80-7554-259-5

Zákony a vyhlášky:

- ústavní zákon č. 121/1920 Sb., kterým se uvozuje Ústavní listina Československé republiky, ve znění pozdějších předpisů
- ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Listina základních práv a svobod, vyhlášená předsednictvem ČNR dne 16. prosince 1992, jako součást ústavního pořádku České republiky (č. 2/1993 Sb.), ve znění pozdějších předpisů
- Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb., o sjednání Úmluvy o právech dítěte, ve znění pozdějších dodatků
- Sdělením Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění protokolů č. 3, 5 a 8, a dalších smluvních dokumentů na tuto Úmluvu navazujících

- Sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 54/2001 Sb., o sjednání Evropské úmluvy o výkonu práv dětí, ve znění pozdějších dodatků
- dekret prezidenta republiky č. 138/1945 Sb., o potrestání některých provinění proti národní cti
- zákon č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 123/1920 Sb., kterým se vydává řád volební do poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 193/1920 Sb., branný zákon republiky Československé, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí
- zákon č. 169/1924 Sb., o plemenitbě hospodářských zvířat, a to koní, skotu, vepřů a ovcí, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 286/1924 Sb., o úsporných opatřeních ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 225/1925 Sb., o mimořádných opatřeních bytové péče, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 111/1927 Sb., proti nekalé soutěži, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 117/1927 Sb., o potulných cikánech, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 125/1927 Sb., o organizaci politické správy, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 55/1928 Sb., o cestovních pasech, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 75/1935 Sb., o zákazu přídatku při prodeji zboží nebo provádění úkonů
- zákon č. 81/1935 Sb., o jízdě motorovými vozidly a vládní nařízení č. 41/1938 Sb., jimiž se vydávají všeobecné předpisy na ochranu života a zdraví pomocných dělníků, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 77/1935 Sb., o dopravě motorovými vozidly, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 131/1936 Sb., o obraně státu, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 66/1950 Sb., o pracovních a platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů

- zákon č. 88/1950 Sb., Trestní zákon správní, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 89/1950 Sb., o trestním řízení správním (trestní řád správní), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 38/1961 Sb., o místních lidových soudech, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 71/1967 Sb., s právním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění některých dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 150/2002 Sb., soudní správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů

- zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 128/2008 Sb., o obcích (obecné zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích
- zákon č. 285/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve znění zákona č. 173/2018 Sb., a zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 417/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
- vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhl. č. 112/2017 Sb.
- vyhláška č. 55/2000 Sb., hl. m. Praha, kterou se vydává Státu hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů

Důvodové zprávy a závěry poradního sboru ministra vnitra:

- důvodová zpráva k zákonu č. 500/2004 Sb. [online]. [cit. 07. 01. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=oz5f6mrqga2f6njqgbpwi6q&rowIndex=0>
- důvodová zpráva k zákonu č. 250/2016 Sb. [online]. [cit. 19. 12. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?>
- důvodová zpráva k novele ZOPŘ č. 417/2021 Sb. [online]. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-417/souvislosti>
- Závěr č. 46 poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 06. 11. 2006 [online]. [cit. 12. 08. 2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>
- Závěr č. 160, ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 24. 11. 2017 [online]. [cit. 10. 09. 2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>
- Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. 3. doplněná verze, aktualizovaná ke dni 1. února 2002 [online]. [cit. 28. 12. 2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/prestupky.aspx>

Judikatura:

- rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 02. 07. 2015, pod č.j. 51 A 8/2014-44 [online]. [cit. 14. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 04. 04. 2012 pod č.j. 14 a 19/2011-50 (2670/2012 Sb. NSS) [online]. [cit. 09. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Krajského soudu v Ústí na Labem ze dne 14. 02. 2017, pod č.j. 42A 10/2014-58 [online]. [cit. 07. 10. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 04. 2008, pod č.j. 1 As 27/2008-67 [online]. [cit. 05. 06. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 03. 2008, pod č.j. 8 Tdo 342/2008 [online]. [cit. 14. 07. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck->

online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqhfpxexzrhfpxi4q&groupIndex=0&rowIndex=0

- rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28. 04. 2005, pod č.j. 11 Tdo 229/2004 [online]. [cit. 08. 07. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgpxexzsgpxi4q>
- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 02. 07. 2015, pod č.j. 9 As 206/2014-48 (3283/2015 Sb. NSS), [online]. [cit. 29. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 09. 04. 2015, pod č.j. 7 As 63/2015-29,[online]. [cit. 14. 02. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgvpw443tl4ztiojt>
- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze dne 13. 11. 2019 pod č.j. 7 Tdo 1307/2019 [online]. [cit. 14. 12. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 05. 2009, pod č.j. 7 As 28/2009-99 [online]. [cit. 07. 10. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 04. 2015, pod č.j. 9 As 12/2014-60 (3239/2015 Sb. NSS), [online]. [cit. 09. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze dne 14. 06. 2007 pod č.j. 5 Afs 104/2206-73 [online]. [cit. 02. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze dne 19. 06. 2014 pod č.j. 1 As 55/2014-47[online]. [cit. 02. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 03. 2011, pod č.j. 9 As 73/2010 [online]. [cit. 12. 01. 2022]. Dostupné z: <https://www.vyhledavac.nssoud.cz>
- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 08. 2014, pod č.j. 5 As 4/2013-26 [online]. [cit. 14. 02. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgrpxa4s7giyv6427g42tm&groupIndex=0&rowIndex=0>

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze dne 30. 05. 2008 pod č.j. 4 As 21/2007-80 [online]. [cit. 16. 10. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze dne 31. 10. 2007, pod č.j. 2 As 46/2006-100 [2276/2001 Sb. NSS], [online]. [cit. 23. 12. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 03. 2016, pod č.j. 5 As 211/2015 [online]. [cit. 06. 10. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozsudek Krajského soudu v Brně, ze dne 26. 09. 2016 pod č.j. 30 Af 73/2014-184 s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 08. 2015, pod č.j. 6 As 159/2014-52 [online]. [cit. 09. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>
- rozsudku Nejvyššího soudu ČSFR ze dne 18. 04. 1990, pod č.j. 2 Tzf 4/90 [online]. [cit. 08. 07. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptcojzgfpxexzrhbpxi4q&groupIndex=0&rowIndex=0>
- rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 01. 2001, pod č.j. 25 Cdo 2146/2000, [online]. [cit. 08. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgfpwgxzwgy&groupIndex=0&rowIndex=0>
- rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, pod č.j. 8 As 17/2007-135 [online]. [cit. 12. 01. 2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqg5pw443tl42denzx>
- usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, ze dne 14. 01. 2014 pod č.j. 5 As 126/2011-68 [online]. [cit. 09. 11. 2022]. Dostupné z: <https://sbirka.nsoud.cz/sbirka/13477>
- usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 07. 12. 2000, pod č.j. 4 To 97/2000 [online]. [cit. 10. 07. 2022]. Dostupné z: <https://sbirka.nsoud.cz/sbirka/13477>

Webové stránky:

- <https://sbirka.nsoud.cz/sbirka/13477>
- <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?>

- <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptcojzgfxpxezrhbpxi4q&groupIndex=0&rowIndex=0>
- <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgfpwgxzwgy>
- <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgfpwgxzwgy&groupIndex=0&rowIndex =0>
- <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgvpw443tl4ztiojt>
- <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgzpxexzsgpxi4q>
- <http://www.nssoud.cz>
- <https://www.praha9.cz/o-praze-9>
- https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/vyhlasiky_a_narizeni/vyhledavani_v_pravnich_predpisech/rok_2000-vyhlasika_cislo_55_ze_dne_21_12_2000.html
- <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-104>
- <https://www.zakonyprolidi.cz/ms/2001-54?text=Evropská%20úmluva%20o%20výkonu%20práv%20dětí>
- <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-417/souvislosti>
- <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/25-cdo-2146-2000>
- <https://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>
- <https://www.mvcr.cz/prestupky.aspx>

Seznam použitých grafů a tabulek:

Použité grafy:

- č. 1. Počet zpracovávaných přestupků na ÚMČ Praha 9 za období let 2018 až 2019
- č. 2. Počet došlých oznámení na ÚMČ Praha 9 za období let 2018 až 2021 dle přestupků
- č. 3. Způsob vyřízení přestupků na ÚMČ Praha 9 za období let 2018 až 2021
- č. 4. Způsob vyřízení PŘ § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. ZNP na ÚMČ Praha 9 v letech 2018 až 2021
- č. 5. Způsob vyřízení PŘ § 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZNP na ÚMČ Praha 9 v letech 2018 až 2021
- č. 6. Způsob vyřízení PŘ § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. ZNP na ÚMČ Praha 9 v letech 2018 až 2021
- č. 7. Způsob vyřízení PŘ § 8 odst. 1 písm. c) ZNP na ÚMČ Praha 9 v letech 2018 až 2021

Použité tabulky:

- č. 1. Počet zpracovávaných přestupků na ÚMČ Praha 9 za období let 2018 až 2019 a jejich vyřízení

Seznam použitých zkratk:

LZPS	Listina základních práv a svobod, vyhlášená předsednictvem ČNR dne 16. prosince 1992, jako součást ústavního pořádku České republiky (č. 2/1993 Sb.), ve znění pozdějších předpisů
občanský zákoník	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
OPPSP	osoba přímo postižená spácháním přestupku
OSPOD	orgán sociálně právní ochrany dětí
správní řád	zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
trestní řád	zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
trestní zákoník	zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
ÚMČ Praha 9	Úřad městské části Praha 9, Odbor občansko správní, oddělení občansko správní
ÚOLPSZ	sdělením Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění protokolů č. 3, 5 a 8, a dalších smluvních dokumentů na tuto Úmluvu navazujících
Ústava ČR	ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
zák. o přestupcích	zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
ZNP	zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
ZOPŘ	zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

Přílohy

Statistický výkaz ÚMČ Praha 9 za rok 2018

S T A T I S T I C K Ý V Ý K A Z

1.1.2018 - 31.12.2018

VÝKAZ MINISTERSTVA VNITRA ZA ROK 2018

Počet nevyřízených přestupků z minulého období

Počet přestupků došlých během roku 2018

Postoupeno

podle § 71 zákona o přestupcích, § 12 správního řádu

podle § 55/3 zákona o přestupcích

Odloženo

Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období

a) příkaz na místě

z toho bez uložení pokuty

b) v příkazním řízení vyřízeno

napomenutím

pokutou

c) ve správním řízení vyřízeno

projednáním bez uložení opatření

uložením sankce, z toho

napomenutím

pokutou

Řádek	Úřad	Celkem
1.	673	673
2.	1182	1182
3.	76	76
4.	448	448
5.		
6.	1331	1331
7.	8	8
BX		
8.	30	30
9.	299	299
10.	12	12
11.	84	84
12.	6	6
13.	77	77

14.	zákazem činnosti		
15.	propadnutím věci	2	2
16.	zákaz pobytu		
17.	zastavením řízení	94	94
18.	celkem projednáno přestupků (součet řádků 7+8+9+10+11+17)	529	529
NV	z toho nevykonatelné		
19	Počet nespracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období	802	802
Počet uložených ochranných opatření			
20.	omezující opatření		
21.	zabrání věci		
22.	Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody	9	9
V běžném roce uloženo na pokutách			
23.	počet	383	383
SP	počet pokut v řízeních společných s jiným řízením	1	1
24.	Kč	635200.00	635200.00
Odvolací řízení			
25.	počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	10	10
26.	vyřízeno autoremedurou		
27.	počet potvrzených rozhodnutí	3	3
28.	počet zrušených rozhodnutí	2	2
29.	počet změných rozhodnutí	1	1

počet zrušených rozhodnutí a věcí vrácených k novému projednání 30.		4	4	4
Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
1. PROJEĐNANÉ PŘESTUPKY PODLE PARAGRAFŮ DO 30.9.2016				
§ 21		3	3	
§ 21a				
§ 23				
§ 24				
§ 28				
§ 29		1	1	1
§ 29a				
§ 30				
§ 31				
§ 32				
§ 33				
§ 35				
§ 38				
§ 39				
§ 41				
§ 42				
§ 42C				
§ 43				
§ 44				
§ 44a				
§ 45				

§ 46/1	52.				
§ 46/2	53.	11	11		11
§ 47a	54.				
celkem	55.	15	15		15
2. VEREJNÝ POŘÁDEK DO 30.9.2016					
§ 47	56.				
§ 47b	57.				
§ 48	58.				
celkem	59.				
3. OBČANSKÉ SOUŽITÍ DO 30.9.2016					
§ 49 1/a	60.				
§ 49 1/b	61.				
§ 49 1/c	62.	1	1		1
§ 49 1/d	63.				
§ 49 1/e	64.				
celkem	65.	1	1		1
4. MAJETEK DO 30.9.2016					
§ 50 1/a	66.				
§ 50 1/b	67.				
§ 50 1/c	68.				
celkem	69.				

5. ZVLÁŠTNÍ PŘEDPISY				
	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
celkem	70.		33	33
6. ALKOHOL A TOXIKOMANIE				
	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
§ 30 1/j	71.			
§ 30 1/k	72.			
celkem	73.			
7. VEŘEJNÝ POŘÁDEK OD 1.10.2016				
	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
§ 47/1	74.		47	47
§ 47/2	75.			
§ 47b	76.			
§ 48	77.			
celkem	78.		47	47
8. OBČANSKÉ SOUŽITÍ OD 1.10.2016				
	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
§ 49/1	79.	3	37	40
§ 49/2	80.	1	68	69
§ 49/3	81.		1	1
celkem	82.	4	106	110
9. MAJETEK OD 1.10.2016				
	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem

§ 50/1					
83.	12	295	307		
§ 50/2					
84.	6	6	6		
celkem	12	301	313		
10. SOUHRN					
celkem	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem		
86.	16	503	519		

Statistický výkaz ÚMČ Praha 9 za rok 2019

S T A T I S T I C K Ý V Ý K A Z

1.1.2019 - 31.12.2019

VÝKAZ MINISTERSTVA VNITRA ZA ROK 2019

Počet nevyřízených přestupků z minulého období

Počet přestupků došlých během roku 2019

	Řádek	Úřad	Celkem
	1.	791	791
	2.	955	955
Postoupeno			
podle § 71 zákona o přestupcích, § 12 správního řádu	3.	74	74
podle § 55/3 zákona o přestupcích	4.		
Odloženo	5.	283	283
Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období	6.	1389	1389
a) příkaz na místě	7.	6	6
z toho bez uložení pokuty	BK	1	1
b) v příkazním řízení vyřízeno			
napomenutím	8.	25	25
pokutou	9.	265	265
c) ve správním řízení vyřízeno			
projednáním bez uložení opatření	10.	1	1
uložením sankce, z toho			
napomenutím	11.	64	64
pokutou	12.	13	13
	13.	51	51

14.	zákazem činnosti	119	119
15.	propadnutím věci		
16.	zákaz pobytu		
17.	zastavením řízení	480	480
18.	celkem projednáno přestupků (součet řádků 7+8+9+10+11+17)	909	909
NV	z toho nevykonatelné		
19	Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období	321	321
20.	Počet uložených ochranných opatření omezující opatření		
21.	zabrání věci		
22.	Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody	5	5
23.	V běžném roce uloženo na pokutách počet	553400.00	553400.00
SP	počet pokut v řízeních společných s jiným řízením		
24.	KČ		
25.	Odvolací řízení počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	4	4
26.	vyřizeno autoremedurou		
27.	počet potvrzených rozhodnutí	3	3
28.	počet zrušených rozhodnutí		
29.	počet změných rozhodnutí	1	1

počet zrušených rozhodnutí a věcí vrácených k novému projednání 30.

	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
1. PROJEDNANÉ PŘESTUPKY PODLE PARAGRAFŮ DO 30.9.2016				
§ 21	31.			
§ 21a	32.			
§ 23	33.			
§ 24	34.			
§ 28	35.			
§ 29	36.			
§ 29a	37.			
§ 30	38.			
§ 31	39.	2		2
§ 32	40.			
§ 33	41.			
§ 35	42.			
§ 38	43.			
§ 39	44.			
§ 41	45.			
§ 42	46.			
§ 42c	47.			
§ 43	48.			
§ 44	49.			
§ 44a	50.			
§ 45	51.			

§ 46/1					
§ 46/2					
§ 47a					
celkem					
52.		1		1	1
53.		1		1	1
54.		1		1	1
55.		5		5	5

2. VEŘEJNÝ PORÁDEK DO 30.9.2016

Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
56.			
57.			
58.			
59.			

3. OBČANSKÉ SOUŽITÍ DO 30.9.2016

Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
60.			
61.			
62.			
63.			
64.			
65.			

4. MAJETEK DO 30.9.2016

Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
66.			
67.			
68.			
69.			

5. ZVLÁŠTNÍ PŘEDPISY				
Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
70.	1	34	35	
celkem				
6. ALKOHOL A TOXIKOMANIE				
Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
71.				
72.				
73.				
celkem				
7. VEŘEJNÝ PORÁDEK OD 1.10.2016				
Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
74.	2	33	35	
75.				
76.				
77.				
78.	2	33	35	
celkem				
8. OBČANSKÉ SOUŽITÍ OD 1.10.2016				
Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
79.	2	43	45	
80.	1	91	92	
81.				
82.	3	134	137	
celkem				
9. MAJETEK OD 1.10.2016				
Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	

§ 50/1	83.	10	242	252
§ 50/2	84.	1	2	3
celkem	85.	11	244	255
10. SOUHRN	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
celkem	86.	17	450	467

Statistický výkaz ÚMČ Praha 9 za rok 2020

S T A T I S T I C K Ý V Ý K A Z
1.1.2020 - 31.12.2020

VÝKAZ MINISTERSTVA VNITRA ZA ROK 2020	Rádek	Úřad	Celkem
Počet nevyřízených přešupků z minulého období	1.	908	908
Počet přešupků došlých během roku 2020	2.	907	907
Postoupeno			
podle § 71 zákona o přešupcích, § 12 správního řádu	3.	80	80
podle § 55/3 zákona o přešupcích	4.		
Odloženo	5.	357	357
Počet všech přešupků ke zpracování v tomto období	6.	1378	1378
a) příkaz na místě	7.		
z toho bez uložení pokuty	BX		
b) v příkazním řízení vyřízeno			
napomenutím	8.	35	35
pokutou	9.	185	185
c) ve správním řízení vyřízeno			
projednáním bez uložení opatření	10.	1	1
uložením sankce, z toho	11.	75	75
napomenutím	12.	14	14
pokutou	13.	61	61

zákazem činností	14.		
propadnutím věcí	15.	3	3
zákaz pobytu	16.		
zastavením řízení	17.	84	84
celkem projednáno přestupků (součet řádků 7+8+9+10+11+17)	18.	381	381
z toho nevykonatelné	NV		
Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období	19	997	997
Počet uložených ochranných opatření			
omezující opatření	20.		
zabránil věcí	21.		
Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody	22.	5	5
V běžném roce uloženo na pokutách			
počet	23.	246	246
počet pokut v řízeních společných s jiným řízením	SP		
Kč	24.	496500.00	496500.00
Odvolací řízení			
počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	25.	2	2
vyřízeno autoremedurou	26.		
počet potvrzených rozhodnutí	27.	1	1
počet zrušených rozhodnutí	28.	1	1
počet změnných rozhodnutí	29.		

počet zrušených rozhodnutí a věci vrácených k novému projednání 30.

	1. PROJEDNANÉ PŘESTUPKY PODLE PARAGRAFŮ DO 30.9.2016	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
§ 21		31.		1	1
§ 21a		32.			
§ 23		33.			
§ 24		34.			
§ 28		35.			
§ 29		36.			
§ 29a		37.			
§ 30		38.			
§ 31		39.	1		1
§ 32		40.			
§ 33		41.			
§ 35		42.			
§ 38		43.			
§ 39		44.			
§ 41		45.			
§ 42		46.			
§ 42c		47.			
§ 43		48.			
§ 44		49.			
§ 44a		50.			
§ 45		51.			

§ 46/1					
	52.	1		1	1
§ 46/2	53.	1		1	1
§ 47a	54.				
celkem	55.	4		4	4
2. VEŘEJNÝ POŘÁDEK DO 30.9.2016					
§ 47	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
§ 47b	56.				
§ 48	57.				
celkem	58.				
	59.				
3. OBČANSKÉ SOUŽITÍ DO 30.9.2016					
§ 49 1/a	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
§ 49 1/b	60.				
§ 49 1/c	61.				
§ 49 1/d	62.				
§ 49 1/e	63.				
celkem	64.				
	65.				
4. MAJETEK DO 30.9.2016					
§ 50 1/a	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
§ 50 1/b	66.				
§ 50 1/c	67.				
celkem	68.				
	69.				

5. ZVLÁŠTNÍ PŘEDPISY					
celkem	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
	70.	9	9	9	
6. ALKOHOL A TOXIKOMANIE	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
§ 30 l/j	71.				
§ 30 l/k	72.				
celkem	73.				
7. VEŘEJNÝ POŘÁDEK OD 1.10.2016	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
§ 47/1	74.	2	54	56	
§ 47/2	75.				
§ 47b	76.				
§ 48	77.				
celkem	78.	2	54	56	
8. OBČANSKÉ SOUŽITÍ OD 1.10.2016	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	
§ 49/1	79.	2	41	43	
§ 49/2	80.		66	66	
§ 49/3	81.				
celkem	82.	2	107	109	
9. MAJETEK OD 1.10.2016	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem	

§ 50/1	83.	6	181	187
§ 50/2	84.		4	4
celkem	85.	6	185	191
10. SOUHRN	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
celkem	86.	10	359	369

Statistický výkaz ÚMČ Praha 9 za rok 2021

S T A T I S T I C K Ý V Ý K A Z

1.1.2021 - 31.12.2021

VÝKAZ MINISTERSTVA VNITRA ZA ROK 2021

Počet nevyřízených přestupků z minulého období

Počet přestupků došlých během roku 2021

Postoupeno

podle § 71 zákona o přestupcích, § 12 správního řádu

podle § 55/3 zákona o přestupcích

Odloženo

Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období

a) příkaz na místě

z toho bez uložení pokuty

b) v příkazním řízení vyřízeno

napomenutím

pokutou

c) ve správním řízení vyřízeno

projednáním bez uložení opatření

uložením sankce, z toho

napomenutím

pokutou

Řádek	Úřad	Celkem
1.	1001	1001
2.	840	840
3.	107	107
4.		
5.	353	353
6.	1381	1381
7.		
BX		
8.	14	14
9.	166	166
10.	4	4
11.	57	57
12.	16	16
13.	41	41

14.	zákazem činností		
15.	propadnutím věcí		
16.	zákaz pobytu		
17.	zastavením řízení	168	168
18.	celkem projednáno přestupků (součet řádků 7+8+9+10+11+17)	411	411
NV	z toho nevykonatelné		
19	Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období	970	970
Počet uložených ochranných opatření			
20.	omezující opatření		
21.	zabránil věci		
22.	Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody	6	6
V běžném roce uloženo na pokutách			
23.	počet	207	207
SP	počet pokut v řízeních společných s jiným řízením		
24.	Kč	469100.00	469100.00
Odvolací řízení			
25.	počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	7	7
26.	vyřízeno autoremedurou		
27.	počet potvrzených rozhodnutí	2	2
28.	počet zrušených rozhodnutí	2	2
29.	počet změnných rozhodnutí		

počet zrušených rozhodnutí a věci vrácených k novému projednání 30.

2 2 2

	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
1. PROJEIDNANÉ PŘESTUPKY PODLE PARAGRAFŮ DO 30.9.2016			
§ 21			31.
§ 21a			32.
§ 23			33.
§ 24			34.
§ 28			35.
§ 29			36.
§ 29a			37.
§ 30			38.
§ 31	1		39.
§ 32			40.
§ 33			41.
§ 35			42.
§ 38			43.
§ 39			44.
§ 41			45.
§ 42			46.
§ 42c			47.
§ 43			48.
§ 44			49.
§ 44a			50.
§ 45			51.
	1		1

§ 46/1	2	2	
§ 46/2	2	2	
§ 47a			
celkem	5	5	
2. VEŘEJNÝ PORÁDEK DO 30.9.2016			
§ 47			
§ 47b			
§ 48			
celkem			
3. OBČANSKÉ SOUŽITÍ DO 30.9.2016			
§ 49 1/a			
§ 49 1/b			
§ 49 1/c			
§ 49 1/d			
§ 49 1/e			
celkem			
4. MAJETEK DO 30.9.2016			
§ 50 1/a			
§ 50 1/b			
§ 50 1/c			
celkem			
Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
52.			
53.			
54.			
55.			
Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
56.			
57.			
58.			
59.			
Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
60.			
61.			
62.			
63.			
64.			
65.			
Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
66.			
67.			
68.			
69.			

5. ZVLÁŠTNÍ PŘEDPISY	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
celkem	70.	1	5	6
6. ALKOHOL A TOXIKOMANIE	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
§ 30 l/j	71.			
§ 30 l/k	72.			
celkem	73.			
7. VEŘEJNÝ POŘÁDEK OD 1.10.2016	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
§ 47/1	74.		43	43
§ 47/2	75.			
§ 47b	76.			
§ 48	77.			
celkem	78.		43	43
8. OBCĀNSKÉ SOUŽITÍ OD 1.10.2016	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
§ 49/1	79.	1	57	58
§ 49/2	80.	5	108	113
§ 49/3	81.			
celkem	82.	6	165	171
9. MAJETEK OD 1.10.2016	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem

§ 50/1	83.	5	172	177
§ 50/2	84.		4	4
celkem	85.	5	176	181
10. SOUHRN	Řádek	Do 18 let	Přes 18 let	Celkem
celkem	86.	12	394	406